

Polska wieś i rolnictwo 2019

Badanie realizowane na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
 Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
 i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

METODOLOGIA BADANIA

Zamawiający:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Wykonawca:

PBS Sp. z o. o.

Realizacja badania:

Badanie zrealizowano w okresie lipiec – sierpień 2019 roku techniką wywiadów bezpośrednich CAPI, na reprezentatywnej próbie ogólnopolskiej mieszkańców wsi. Przeprowadzono 1550 wywiadów, w tym 892 wywiadów z rolnikami i 658 wywiadów z osobami niepracującymi w rolnictwie.

Próba badawcza:

Badanie przeprowadzono wśród pełnoletnich mieszkańców wsi uwzględniając:

- osoby, które kierują gospodarstwem rolnym i są ubezpieczone w KRUS (rolnik)
- osoby, które kierują gospodarstwem rolnym i są ubezpieczone w ZUS (rolnik)
- osoby, które nie kierują gospodarstwem rolnym i nie są ubezpieczone w KRUS (nierolnik)

Dobór próby badawczej odbył się w dwóch etapach. W pierwszym etapie, dla ludności Polski, dokonano podziału populacji na warstwy 16 województw według liczby ludności wiejskiej, uwzględniając tylko osoby dorosłe. Dodatkowo dokonano podziału próby na osoby pracujące w rolnictwie w poszczególnych województwach i osoby niepracujące w rolnictwie.

W kolejnym etapie wylosowano wsie, biorąc pod uwagę, aby wylosowana próba rozłożona była równomiernie. Doboru respondentów dokonano metodą „random route”, czyli metodą „ustalonej ścieżki”. Ankieter, rozpoczynając od punktu startowego, odwiedzał co trzeci lokal (dom/mieszkanie) uwzględniając przy tym odpowiedni dobór respondentów do próby badawczej.

Badaniu poddano 0,01% populacji mieszkańców wsi. Maksymalny błąd statystyczny dla próby rolników wynosi ok. +/- 3,4%, a dla próby nierolników ok. +/- 3,8%.

Struktura próby przedstawiona jest na kolejnych stronach.

Metodologia badania

Województwo	Procent ogółu mieszkańców wsi objętych badaniem [%]	Liczba wywiadów ogółem - wyodrębniona grupa bazowa
Dolnośląskie	5,9%	92
Kujawsko-pomorskie	5,5%	85
Lubelskie	7,4%	115
Lubuskie	2,3%	36
Łódzkie	6,0%	93
Małopolskie	11,4%	177
Mazowieckie	12,5%	194
Opolskie	3,1%	48
Podkarpackie	8,2%	127
Podlaskie	3,0%	47
Pomorskie	5,5%	86
Śląskie	6,9%	107
Świętokrzyskie	4,5%	70
Warmińsko-mazurskie	3,8%	59
Wielkopolskie	10,3%	160
Zachodniopomorskie	3,5%	54
OGÓŁEM	100,0%	1550

Województwo	Odsetek ludności wiejskiej pracującej w rolnictwie w ogólnej liczbie pracujących na wsi	Próba osób pracujących w rolnictwie	Próba osób niepracujących w rolnictwie
Dolnośląskie	41%	38	54
Kujawsko-pomorskie	54%	46	39
Lubelskie	78%	90	25
Lubuskie	44%	16	20
Łódzkie	63%	59	34
Małopolskie	65%	115	62
Mazowieckie	61%	118	76
Opolskie	50%	24	24
Podkarpackie	72%	91	36
Podlaskie	79%	37	10
Pomorskie	40%	34	52
Śląskie	43%	46	61
Świętokrzyskie	73%	51	19
Warmińsko-mazurskie	54%	32	27
Wielkopolskie	45%	72	88
Zachodniopomorskie	43%	23	31
OGÓŁEM	58%	892	658

CHARAKTERYSTYKA PRÓBY BADAWCZEJ

Badanie zostało zrealizowane na próbie 1550 mieszkańców wsi. W próbie znalazło się 892 rolników oraz 658 nierolników. Beneficjenci PROW 2014-2020 stanowią 23% (359 osób), zaś beneficjenci płatności bezpośrednich 43% (662 osoby).

Udział kobiet i mężczyzn w badaniu był równy i odpowiadał założonej na etapie planowania badania strukturze. Mężczyźni stanowili większość w grupie rolników (65%), a także w grupach beneficjentów PROW (71%) i płatności bezpośrednich (66%).

Zgodnie z założoną strukturą, 31% próby stanowiły osoby w wieku 18-34 lata, 35% - osoby w wieku 35-54 lata, a 34% - osoby w wieku 55 lub więcej lat. Struktury wiekowe w grupach rolników i nierolników są różne – w grupie rolników blisko połowę (48%) stanowiły osoby powyżej 55 lat, zaś wśród nierolników największy był udział osób do 34 lat i wyniósł 52%. Struktury wiekowe w grupach beneficjentów PROW i beneficjentów płatności bezpośrednich są bardzo zbliżone do struktury próby rolników.

Według deklaracji respondentów mieszkańcy wsi w głównej mierze posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe/średnie nieukończone (41%) oraz średnie/pomaturalne/nieukończone wyższe (38%). Osoby z wykształceniem wyższym stanowią 14% mieszkańców wsi, zaś podstawowe wykształcenie zadeklarowało 7% badanych. Udział osób z wyższym wykształceniem jest znacząco większy w grupie nierolników (27%), niż rolników (5%).

Co czwarty respondent (24%) zadeklarował miesięczne dochody netto gospodarstwa w przedziale od 3001 do 4500 zł netto, 19% gospodarstw uzyskuje dochody od 4501 do 6000 zł netto, a miesięczne dochody netto 15% gospodarstw są wyższe niż 6000 zł. Dochody gospodarstwa nie przekraczające 3000 zł zadeklarowało 21% badanych. Na pytanie o wysokość dochodów gospodarstwa domowego nieco ponad co piąty respondent (21%) odmówił udzielenia odpowiedzi.

Poproszeni o opisowe określenie swojej sytuacji finansowej respondenci najczęściej (47%) identyfikowali się ze stwierdzeniem „żyjemy oszczędnie i dzięki temu starcza na wszystko”. 12% respondentów zadeklarowało, że w gospodarstwie są w stanie zaspokoić wszystkie potrzeby i jeszcze odkładać pieniądze na przyszłość. Dochód 8% gospodarstw wystarcza jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Osoby z grupy nierolników subiektywnie oceniły swoją sytuację finansową lepiej, niż rolnicy.

Wśród badanych największy był udział gospodarstw domowych dwu- i trzyosobowych (po 27%). Gospodarstwa domowe czteroosobowe stanowiły 24%, a większe 18%. Jedynie 3% badanych zadeklarowało prowadzenie jednoosobowego gospodarstwa domowego.

Dzieci w wieku przedszkolnym lub szkolnym (0-19 lat) mieszkają w połowie badanych gospodarstw. Większy odsetek gospodarstw z dziećmi zaobserwowano w grupie nierolników (65%), niż rolników (38%).

Zastępowalność pokoleń, liczona różnicą przynajmniej 25 lat między osobami w gospodarstwie, jest zapewniona w przypadku 60% gospodarstw rolników i 75% gospodarstw nierolników. W grupie rolników zastępowalność pokoleń zapewniona jest jedynie w przypadku 3% gospodarstw dwuosobowych; w większych gospodarstwach zastępowalność jest zapewniona w zdecydowanej większości, lub wszystkich gospodarstwach. W grupie nierolników zastępowalność w gospodarstwach dwuosobowych zapewniona w ośmiu na 100 gospodarstw.

Rolnicy stanowili 51% próby badawczej. Kolejnymi pod względem wielkości grupami społeczno-zawodowymi były: robotnicy wykwalifikowani (9%), pracownicy administracyjno-biurowi (8%), pracownicy usług (7%) oraz uczniowie i studenci (5%). Przedstawiciele pozostałych grup byli w próbie reprezentowani przez mniej niż 5% respondentów.

W grupie mieszkańców wsi niezajmujących się rolnictwem występuje duża różnorodność pod względem grupy społeczno-zawodowej. Największe grupy stanowili: pracownicy administracyjno-biurowi (17%), robotnicy wykwalifikowani (16%), pracownicy usług (14%) oraz uczniowie i studenci (13%).

W badanej próbie 48% respondentów kieruje gospodarstwem rolnym i jest ubezpieczonych w KRUS, 9% kieruje gospodarstwem rolnym, ale nie jest ubezpieczonych w KRUS, zaś 43% nie kieruje gospodarstwem rolnym i nie jest ubezpieczone w KRUS. Wśród beneficjentów PROW i beneficjentów płatności bezpośrednich dominują rolnicy ubezpieczeni w KRUS (odpowiednio 89% i 86%).

Średnia deklarowana powierzchnia gruntów w gospodarstwach biorących udział w badaniu wynosi 16,6 ha. Najwięcej respondentów (44%) deklarowało posiadanie gospodarstw o powierzchni od 10 do 30 ha. Posiadanie większej powierzchni gruntów zadeklarowało 13% badanych.

Grunty orne stanowią średnio 67% powierzchni posiadanych gruntów, średni udział łąk i pastwisk wynosi 15%, sadów 7% a lasów 6%. Nieużytki stanowią średnio 5% gruntów gospodarstwa. Ponad 90% posiadanych gruntów jest własnością respondentów.

Zdecydowana większość użytkowanych gruntów (ponad 90%) stanowi własność badanych rolników. Użytkowanie gruntów nie będących własnością badanych zadeklarowało 4% rolników ubezpieczonych w KRUS oraz 7% rolników ubezpieczonych w ZUS. Dzierżawienie lub użyczenie posiadanych gruntów zadeklarowało po 3% rolników w każdej z tych dwóch grup

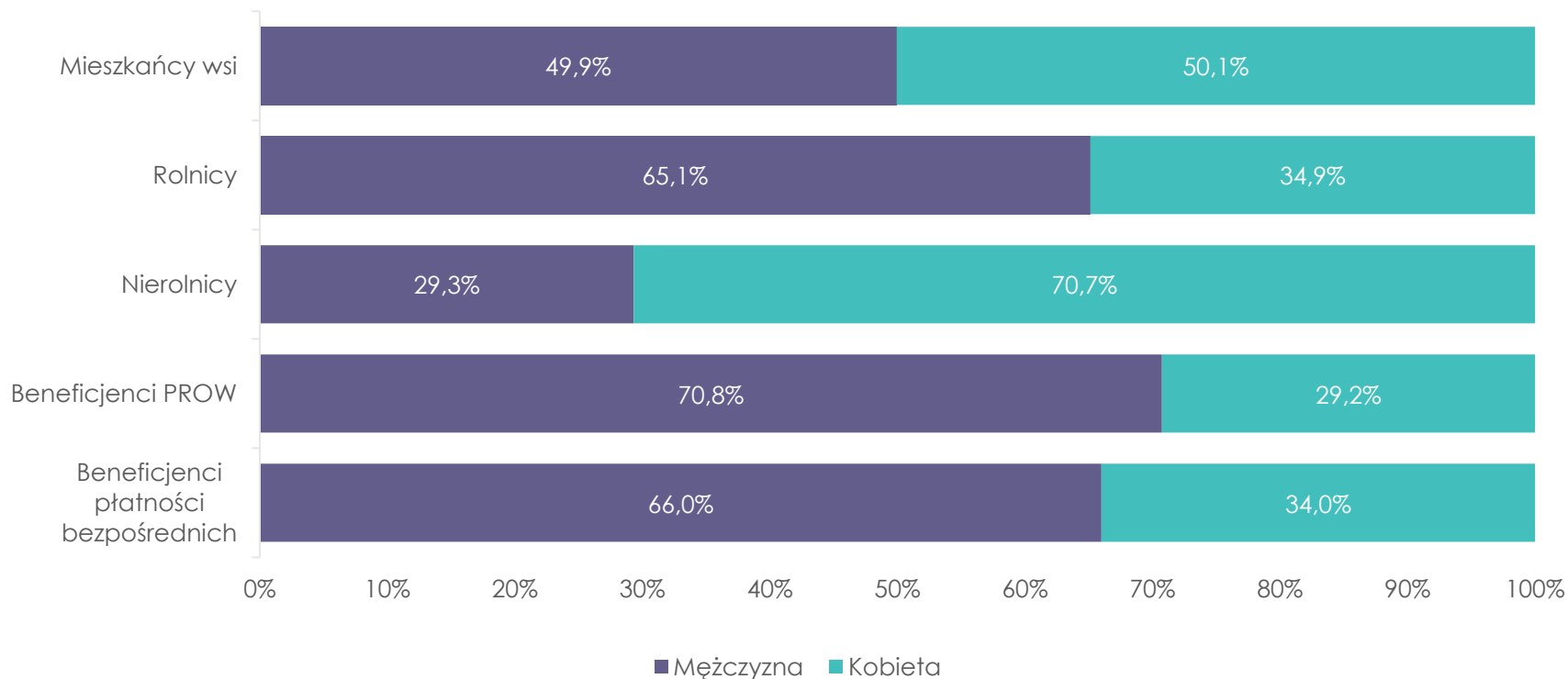
Największy odsetek badanych rolników (74%) korzystał w 2018 roku z płatności bezpośrednich. Ze wsparcia obszarowego w ramach PROW skorzystało 29% rolników, wsparcia w ramach działań inwestycyjnych i premiowych PROW 27%, a z kredytu preferencyjnego dla rolnictwa 20%. W grupie nierolników najczęściej korzystano ze wsparcia GOPS lub MOPS (22% badanych) oraz wsparcia z Urzędu Pracy (9%).

Osoby korzystające ze wsparcia w ramach płatności bezpośrednich w równej mierze wypełniały wnioski o te płatności samodzielnie, jak ze wsparciem pracownika Ośrodka Doradztwa Rolniczego (po 37%); 23% wsparło się pomocą znajomych, zaś 3% skorzystało z pomocy doradcy rolnego z prywatnej firmy.

Środki pochodzące z płatności bezpośrednich przeznaczano najczęściej na zakup nawozów i środków ochrony roślin (79%) i zakup paliwa do produkcji rolnej (70%), na zakup nasion lub zwierząt (36%) na zakup maszyn rolniczych (36%), na inną działalność rolniczą (32%) oraz ubezpieczenia (26%).

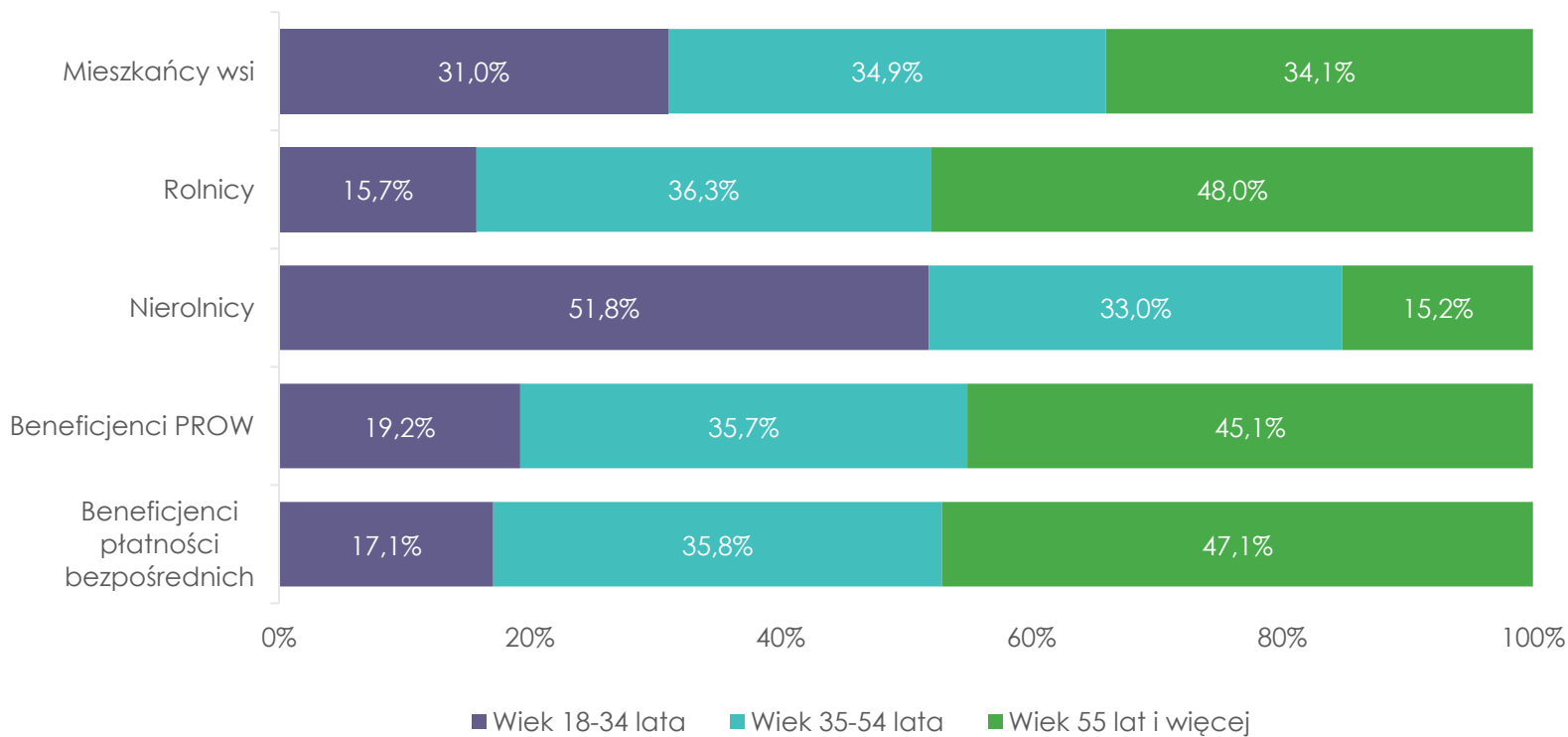
Największe wydatki finansowane ze środków płatności bezpośrednich stanowiły zakup maszyn rolniczych (średnio 42% wysokości otrzymanych płatności bezpośrednich) oraz inne cele, wśród których wymieniano wynagrodzenie płacone za prace sezonowe.

M1. Płeć respondentów

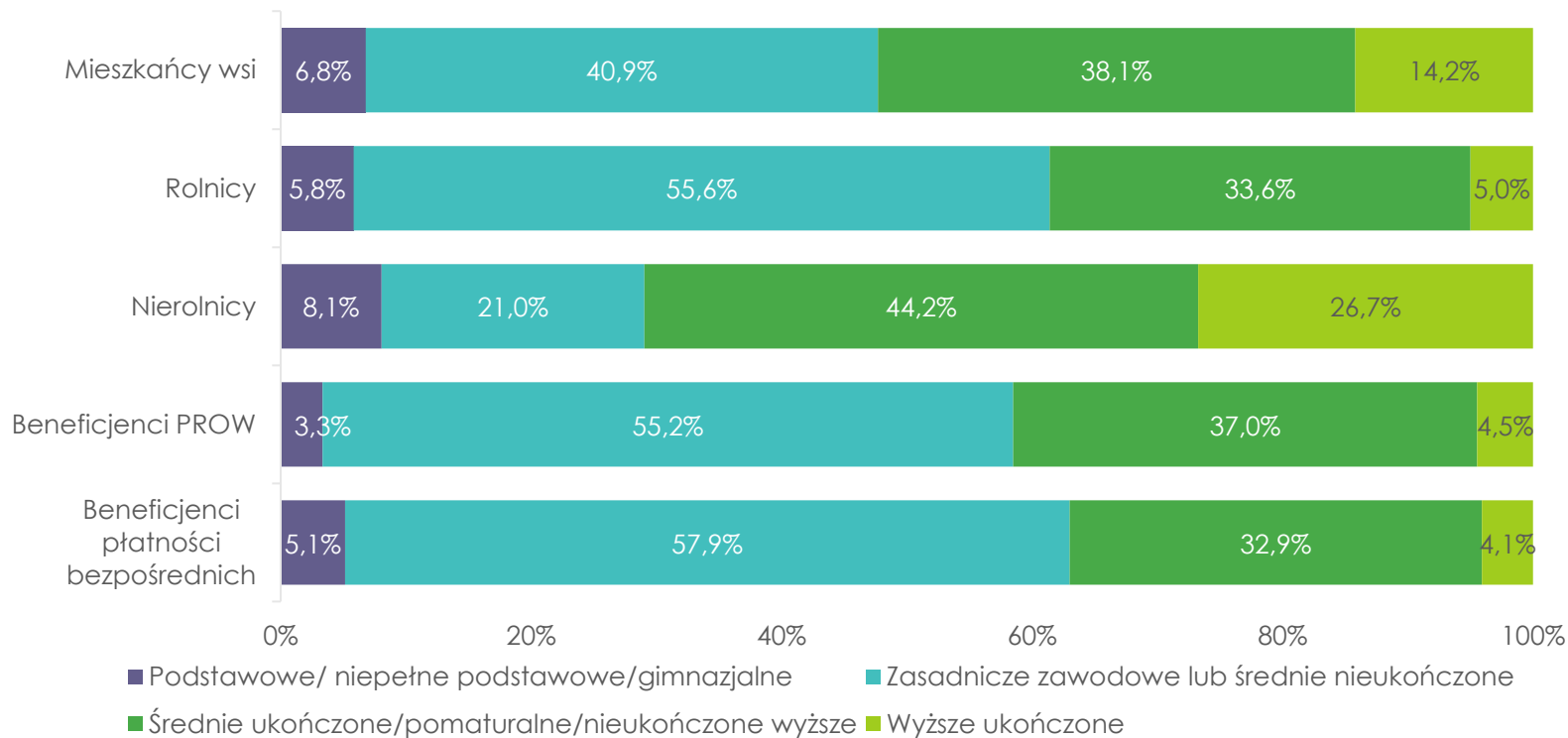
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359) ; Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M2. Wiek respondentów

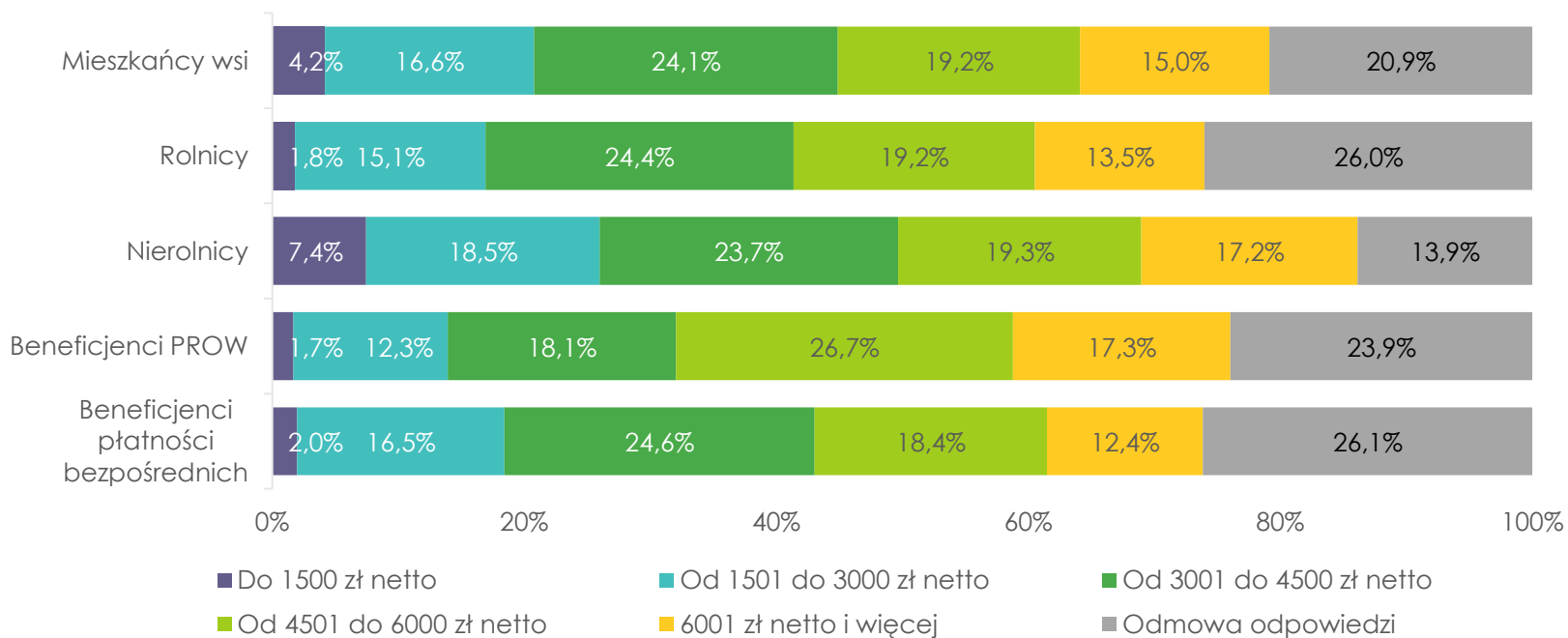
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M3. Wykształcenie respondentów

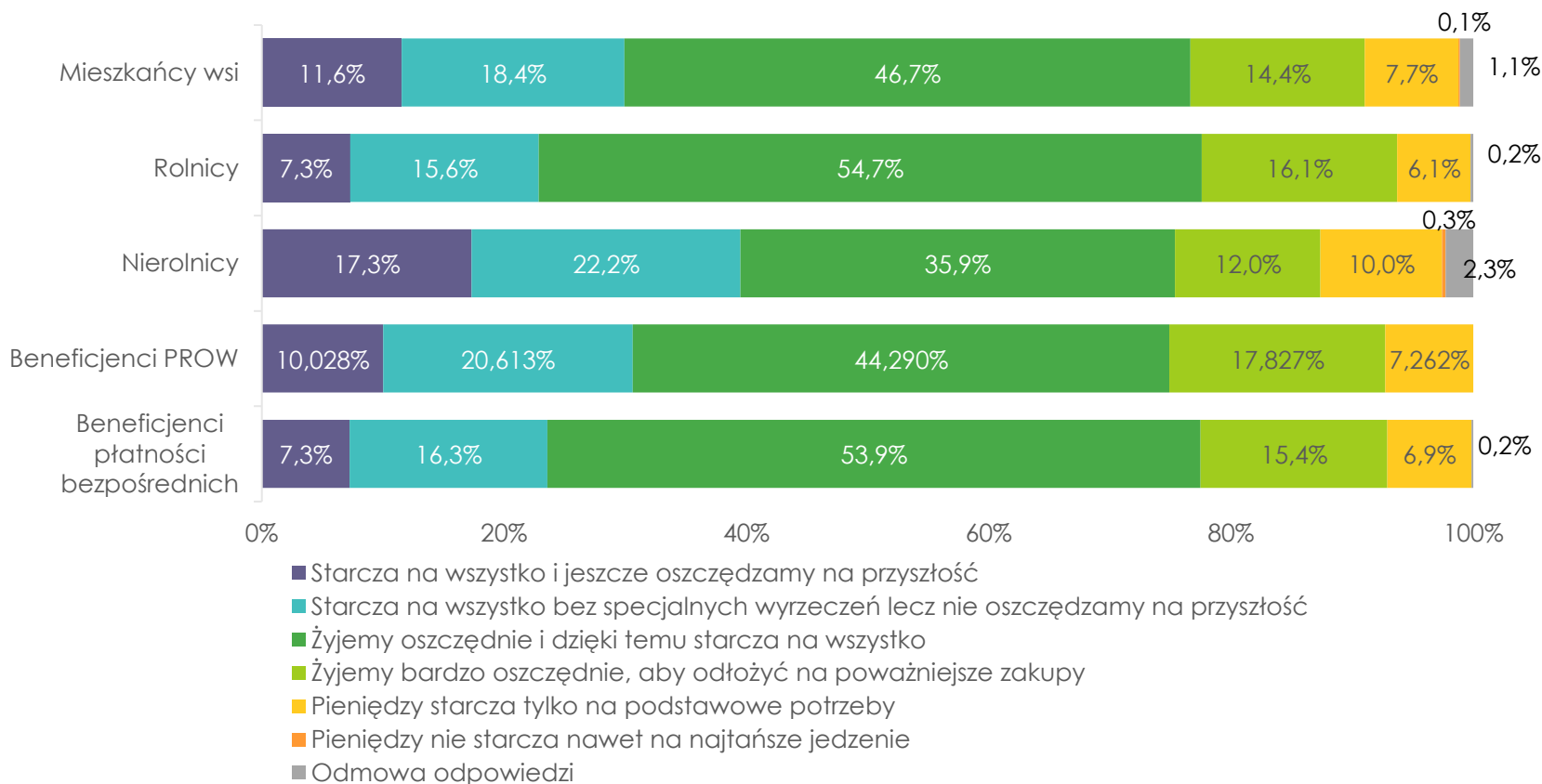
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M4. Proszę Pana(ią) o wskazanie, do której grupy dochodowej zaliczył(a)by Pan(i) swoje gospodarstwo domowe, uwzględniając średnią wartość łącznych miesięcznych przychodów netto, czyli wszystkich wartości wpływających do gospodarstwa domowego, bez zaliczek na podatek dochodowy, jak również bez składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wszystkich członków gospodarstwa domowego w okresie ostatniego roku.

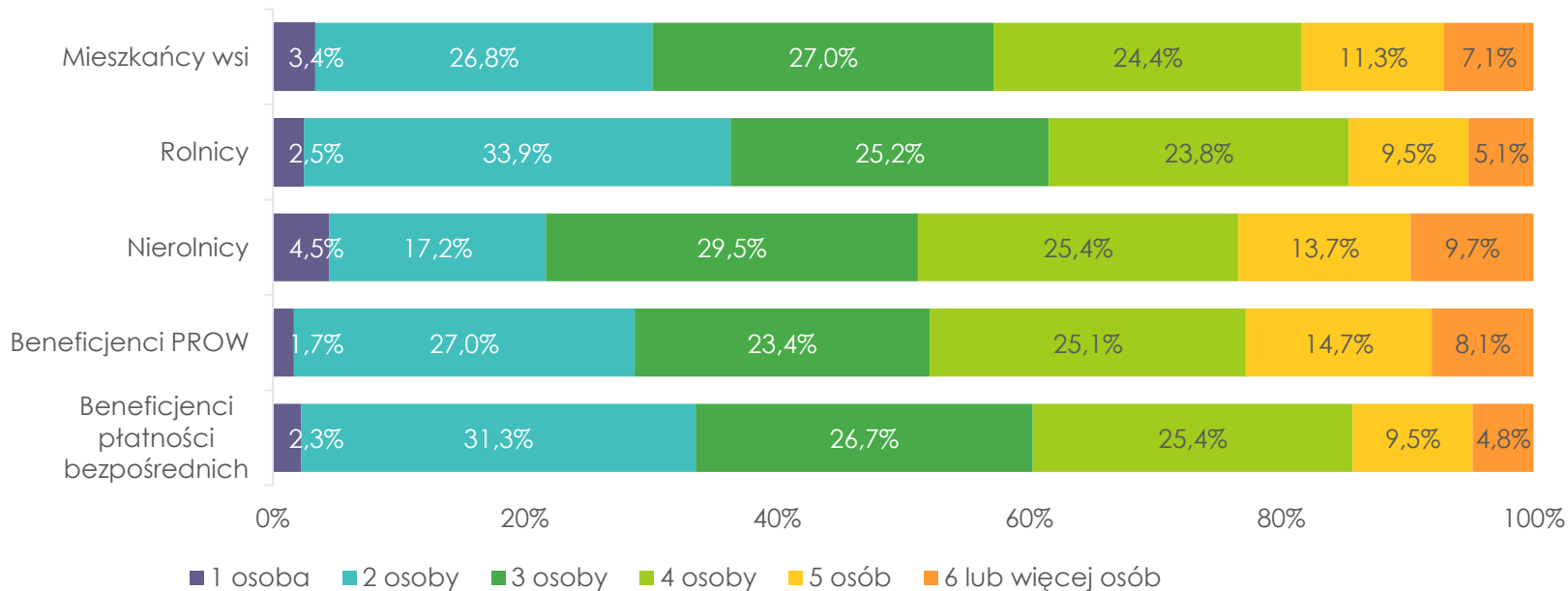
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M4a. Które z następujących określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania dochodem w Pana/Pani gospodarstwie domowym?

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

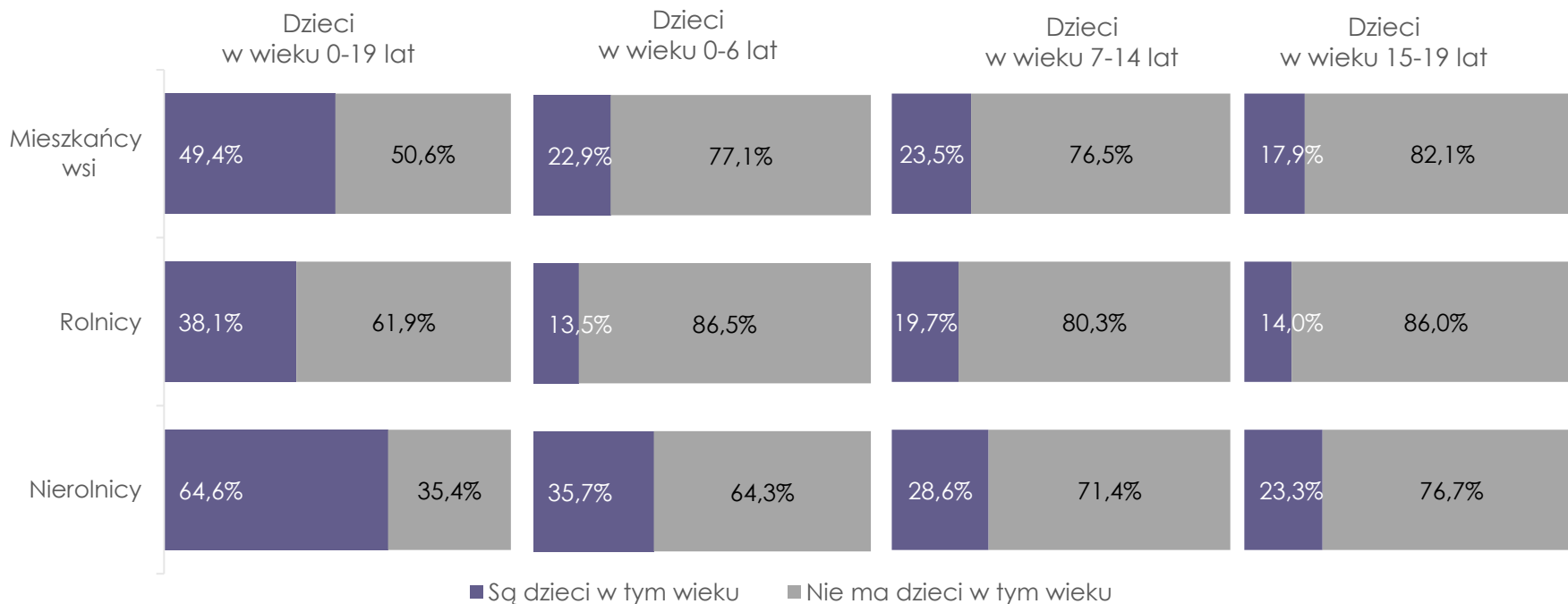
M5. Jaka jest struktura Pana(i) gospodarstwa domowego?

Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym wśród mieszkańców wsi – 3,4 osoby

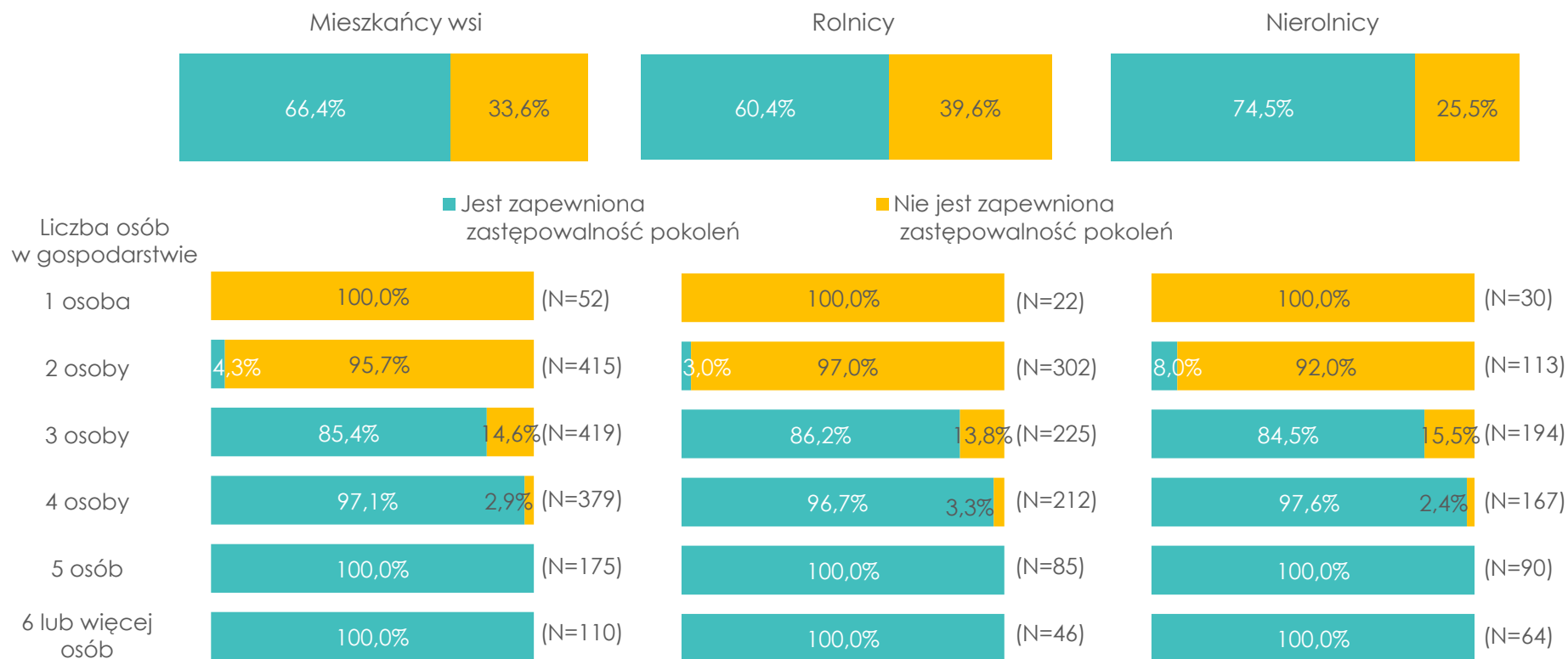
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M5. Jaka jest struktura Pana(i) gospodarstwa domowego?

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)

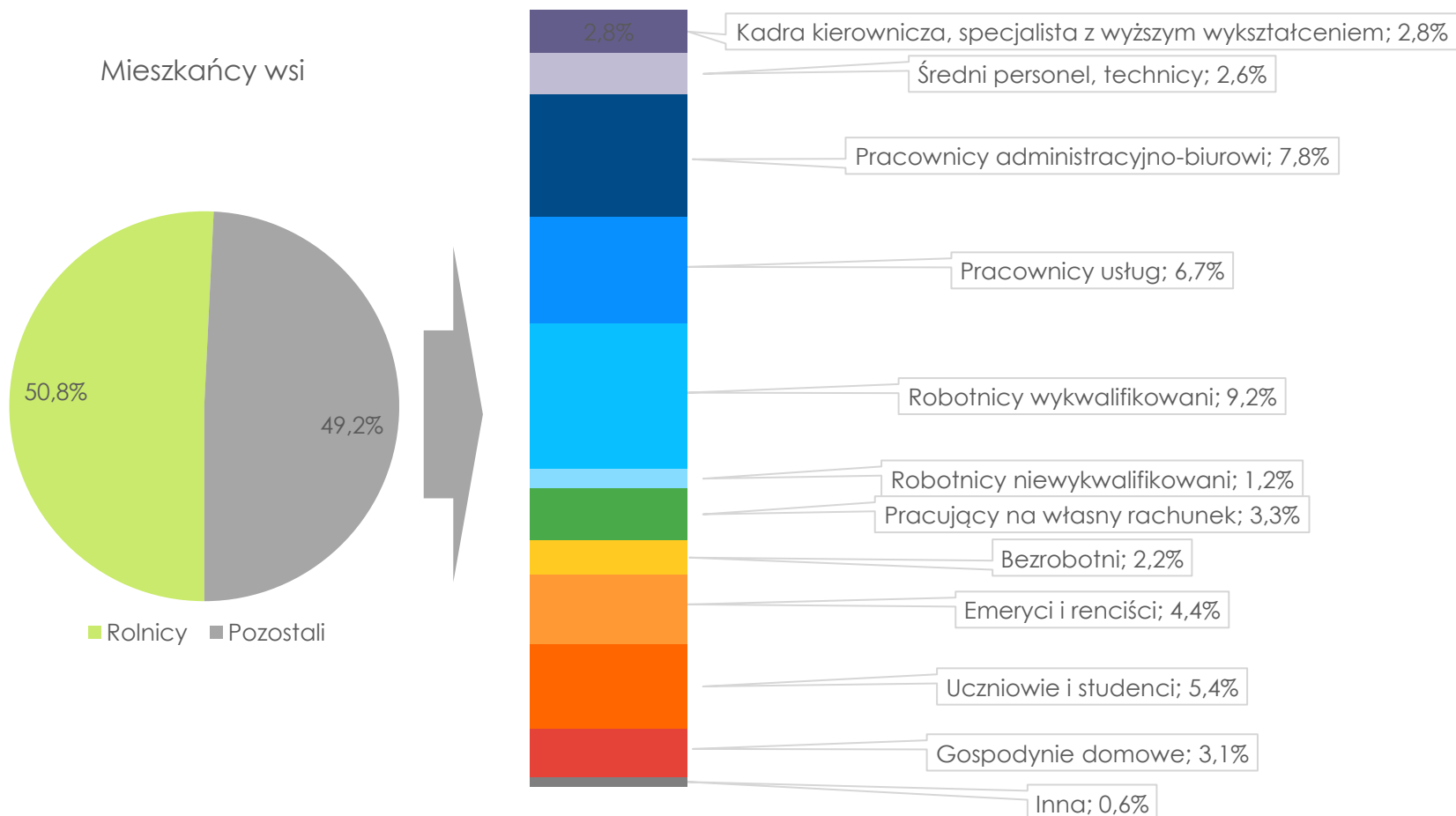
M5. Jaka jest struktura Pana(i) gospodarstwa domowego? Zastępowalność pokoleń w gospodarstwach rolników*.

*zastępowalność pokoleń liczona różnicą przynajmniej 25 lat między osobami w gospodarstwie

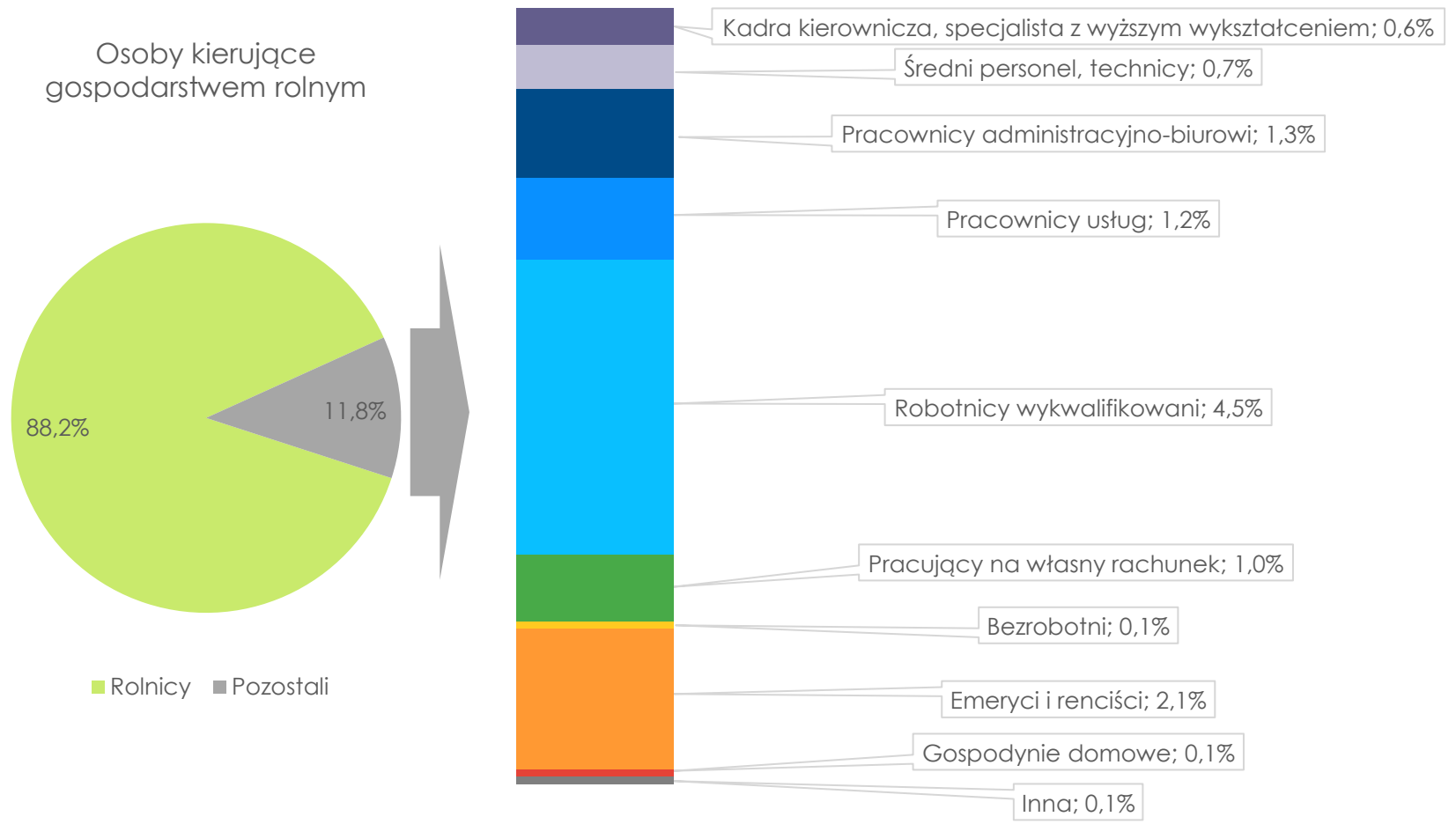
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)

M6. Do jakiej grupy społeczno-zawodowej Pan(i) należy?

Mieszkańcy wsi (N=1550)

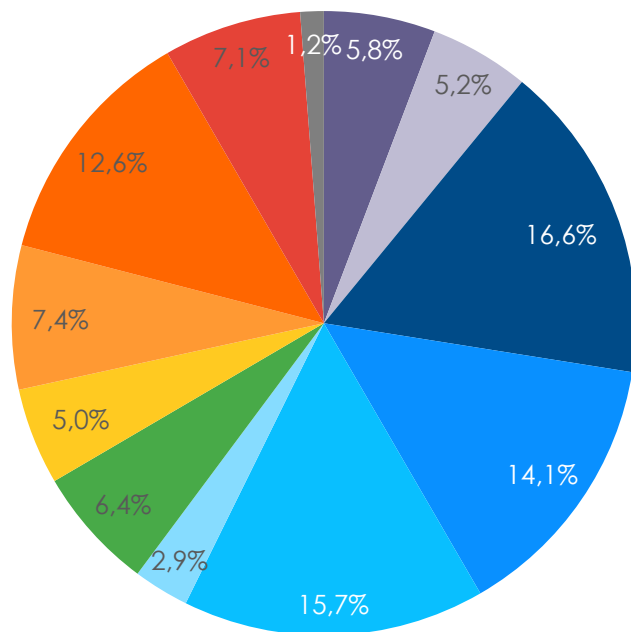
M6. Do jakiej grupy społeczno-zawodowej Pan(i) należy?

Osoby kierujące gospodarstwem rolnym (N=892)

M6. Do jakiej grupy społeczno-zawodowej Pan(i) należy?

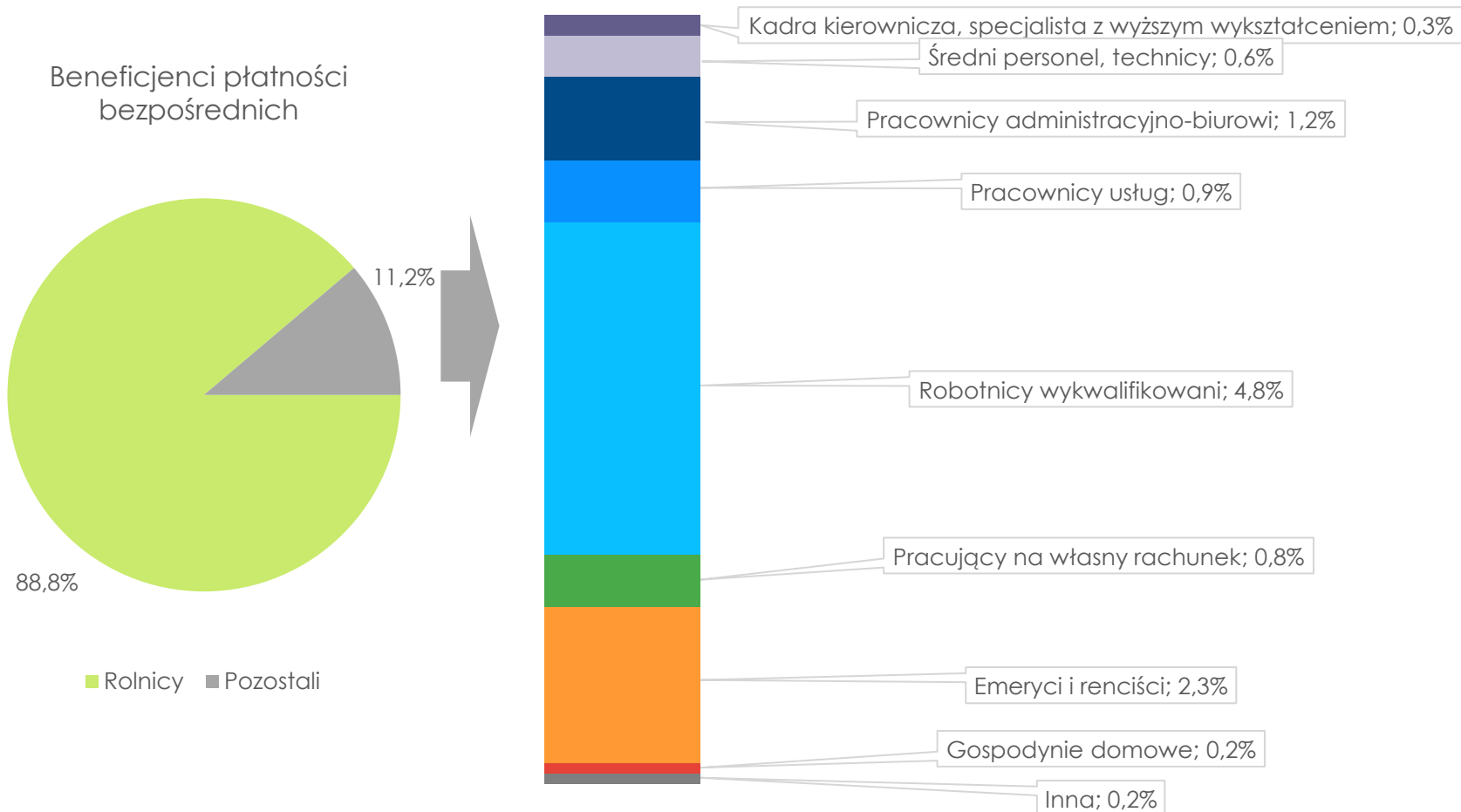
Osoby nie kierujące gospodarstwem rolnym

- Kadra kierownicza, specjalista z wyższym wykształceniem
- Średni personel, technicy
- Pracownicy administracyjno-biurowi
- Pracownicy usług
- Robotnicy wykwalifikowani
- Robotnicy niewykwalifikowani
- Rolnicy
- Pracujący na własny rachunek
- Bezrobotni
- Emeryci i renciści
- Uczniowie i studenci
- Gospodynie domowe
- Inna

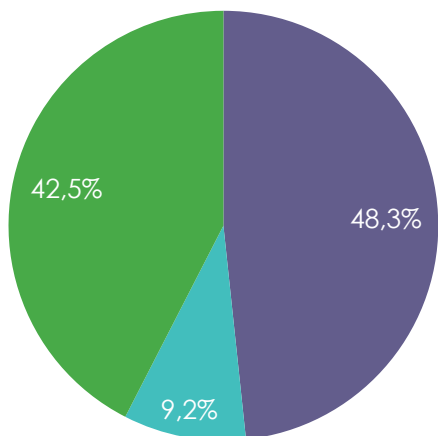
Osoby nie kierujące gospodarstwem rolnym (N=658)

M6. Do jakiej grupy społeczno-zawodowej Pan(i) należy?

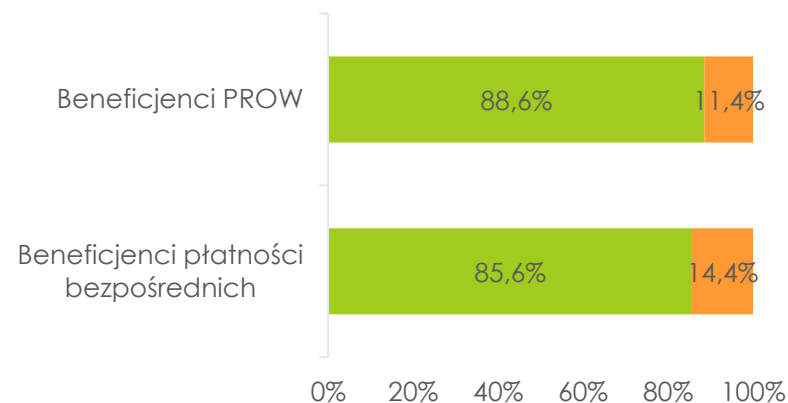
Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M7. Czy kieruje Pan(i) gospodarstwem rolnym, w którym prowadzona jest produkcja rolnicza (np. uprawy, chów, sadownictwo) i jest Pan(i) jednocześnie ubezpieczony(a) w KRUS?

- Tak kieruję gospodarstwem rolnym i jestem ubezpieczony w KRUS (rolnik)
- Tak kieruję gospodarstwem rolnym ale nie jestem ubezpieczony w KRUS (rolnik)
- Nie kieruję gospodarstwem rolnym i nie jestem ubezpieczony w KRUS (nierolnik)

Mieszkańcy wsi (N=1550)

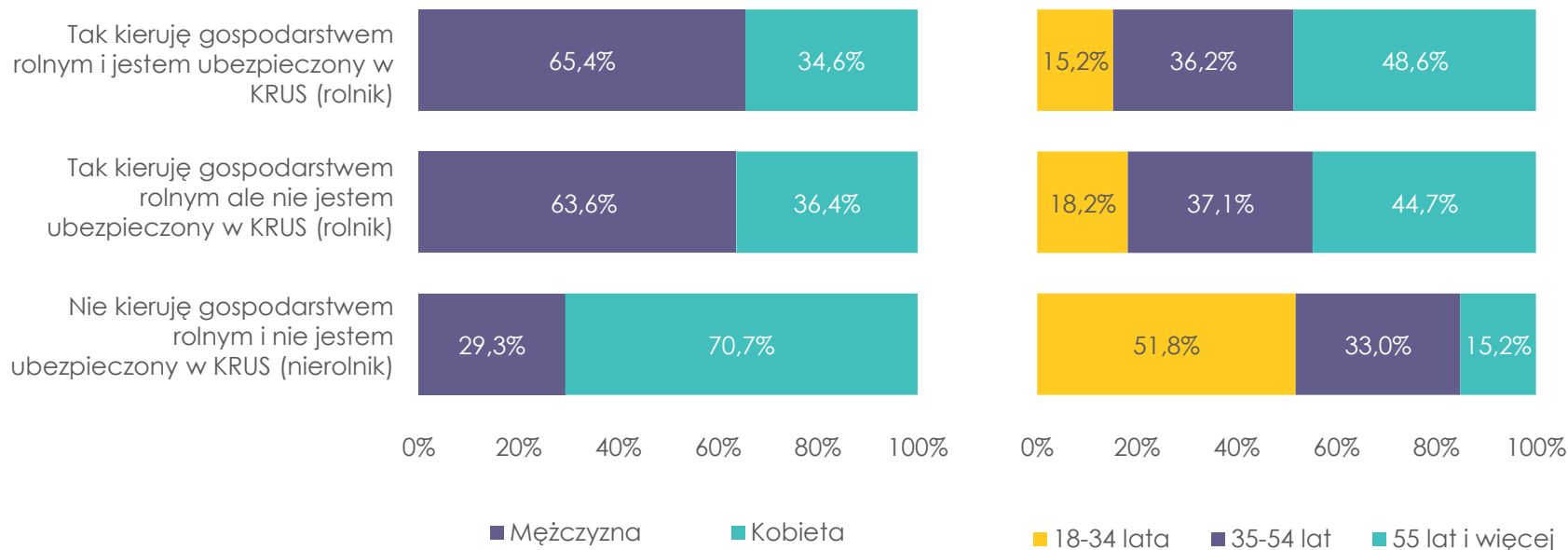

- Tak kieruję gospodarstwem rolnym i jestem ubezpieczony w KRUS (rolnik)
- Tak kieruję gospodarstwem rolnym ale nie jestem ubezpieczony w KRUS (rolnik)

Beneficjenci PROW (N=359);
Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

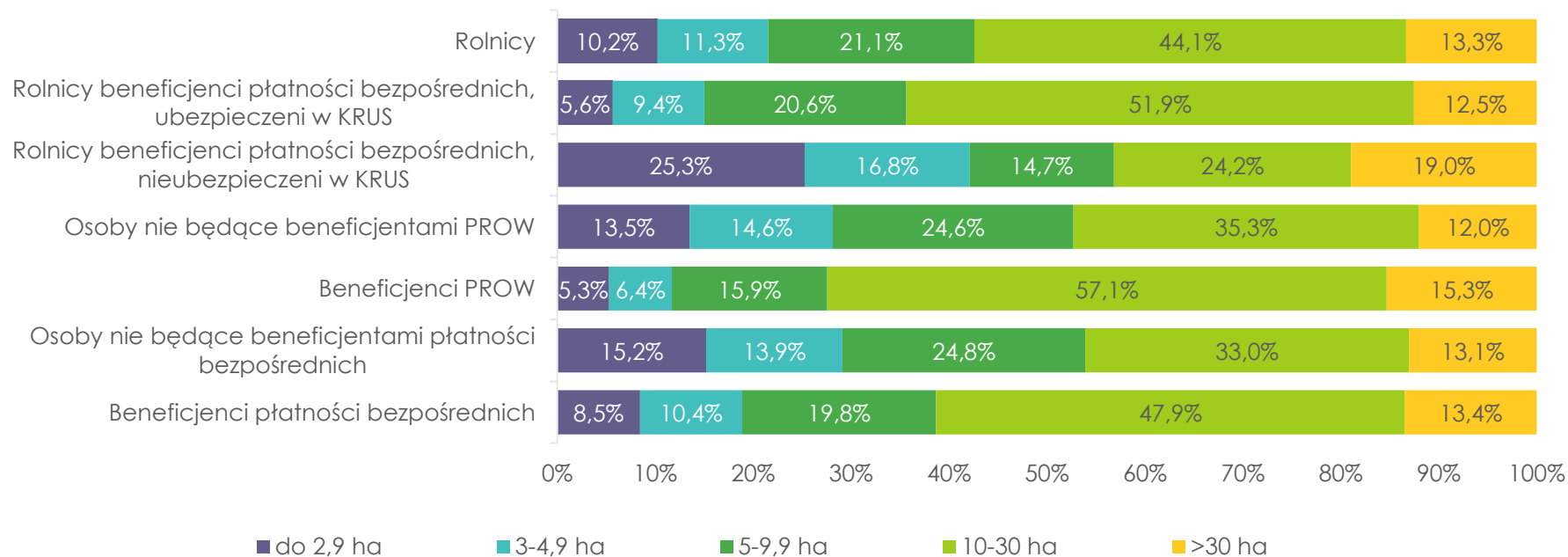
M7. Czy kieruje Pan(i) gospodarstwem rolnym, w którym prowadzona jest produkcja rolnicza (np. uprawy, chów, sadownictwo) i jest Pan(i) jednocześnie ubezpieczony(a) w KRUS?

Struktura wyodrębnionych grup

Rolnicy ubezpieczeni w KRUS (N=749); Rolnicy nieubezpieczeni w KRUS (N=143); Nierolnicy (N=658)

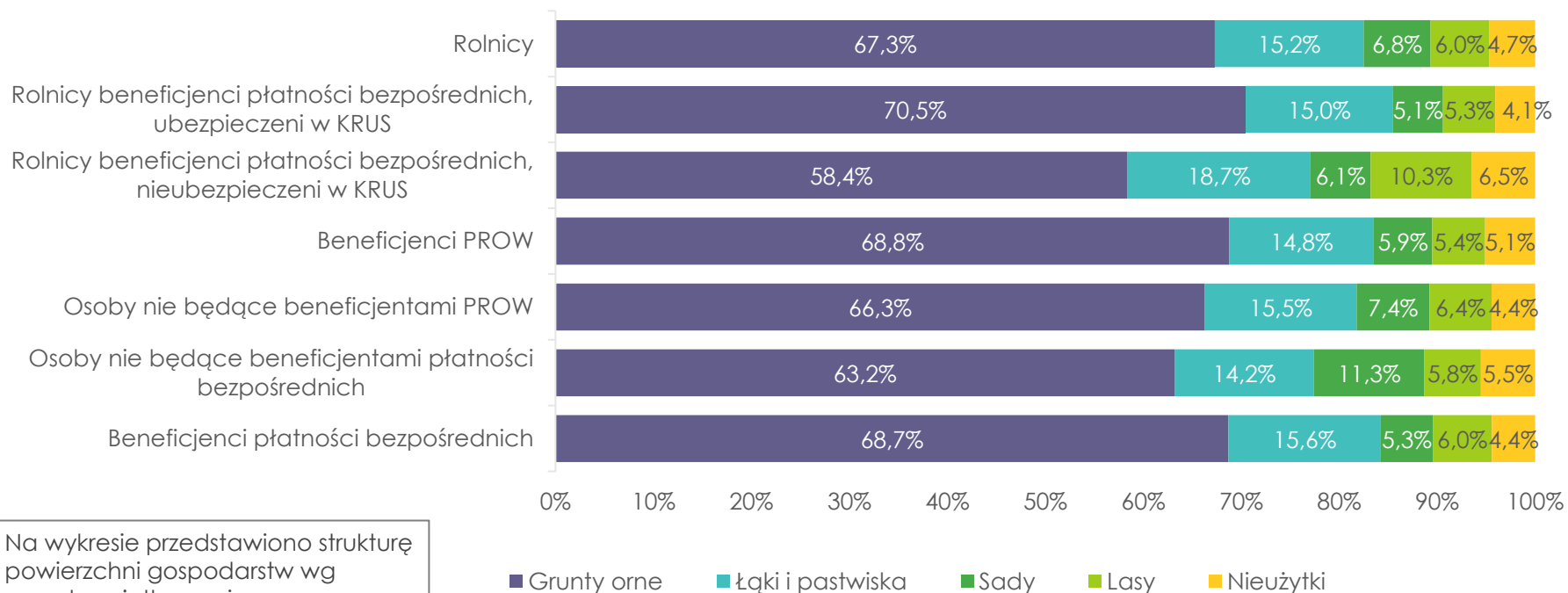
M8. Jaka jest powierzchnia gruntów Pana(i) gospodarstwa? Proszę podać powierzchnię w hektarach fizycznych.

Osoby deklarujące posiadanie gruntów:

Rolnicy (N=892); Rolnicy beneficjenci płatności bezpośrednich, ubezpieczeni w KRUS (N=567); Rolnicy beneficjenci płatności bezpośrednich, nieubezpieczeni w KRUS (N=95); Osoby nie będące beneficjentami PROW (N=533); Beneficjenci PROW (N=359); Osoby nie będące beneficjentami płatności bezpośrednich (N=230); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M8. Jaka jest powierzchnia gruntów Pana(i) gospodarstwa? Proszę podać powierzchnię w hektarach fizycznych.

Na wykresie przedstawiono strukturę powierzchni gospodarstw wg sposobu użytkowania

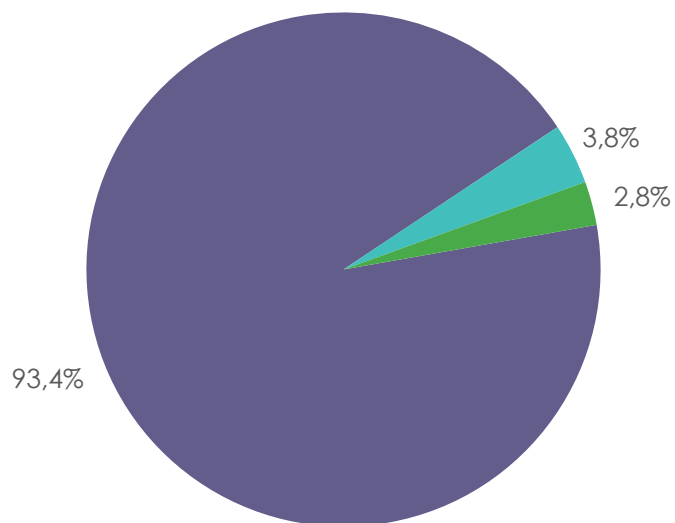
■ Grunty orne ■ Łąki i pastwiska ■ Sady ■ Lasy ■ Nieużytki

Osoby deklarujące posiadanie gruntów:

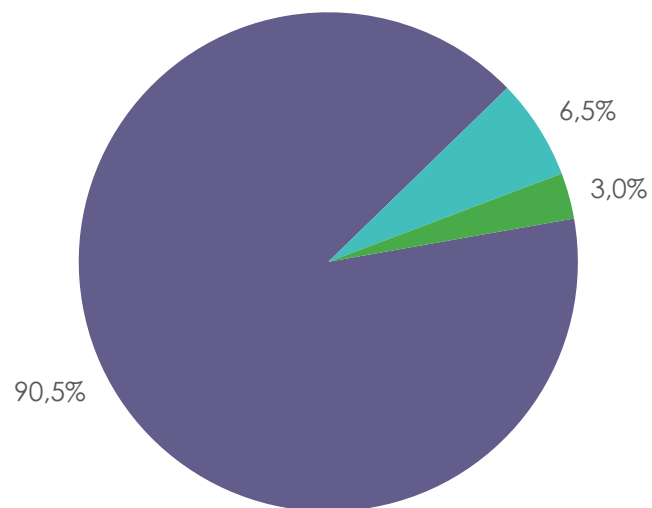
Rolnicy (N=892); Rolnicy beneficjenci płatności bezpośrednich, ubezpieczeni w KRUS (N=567); Rolnicy beneficjenci płatności bezpośrednich, nieubezpieczeni w KRUS (N=95); Osoby nie będące beneficjentami PROW (N=533); Beneficjenci PROW (N=359); Osoby nie będące beneficjentami płatności bezpośrednich (N=230); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

M8. Jaka jest powierzchnia gruntów Pana(i) gospodarstwa? Proszę podać powierzchnię w hektarach fizycznych.

Rolnicy ubezpieczeni w KRUS

Rolnicy ubezpieczeni w ZUS

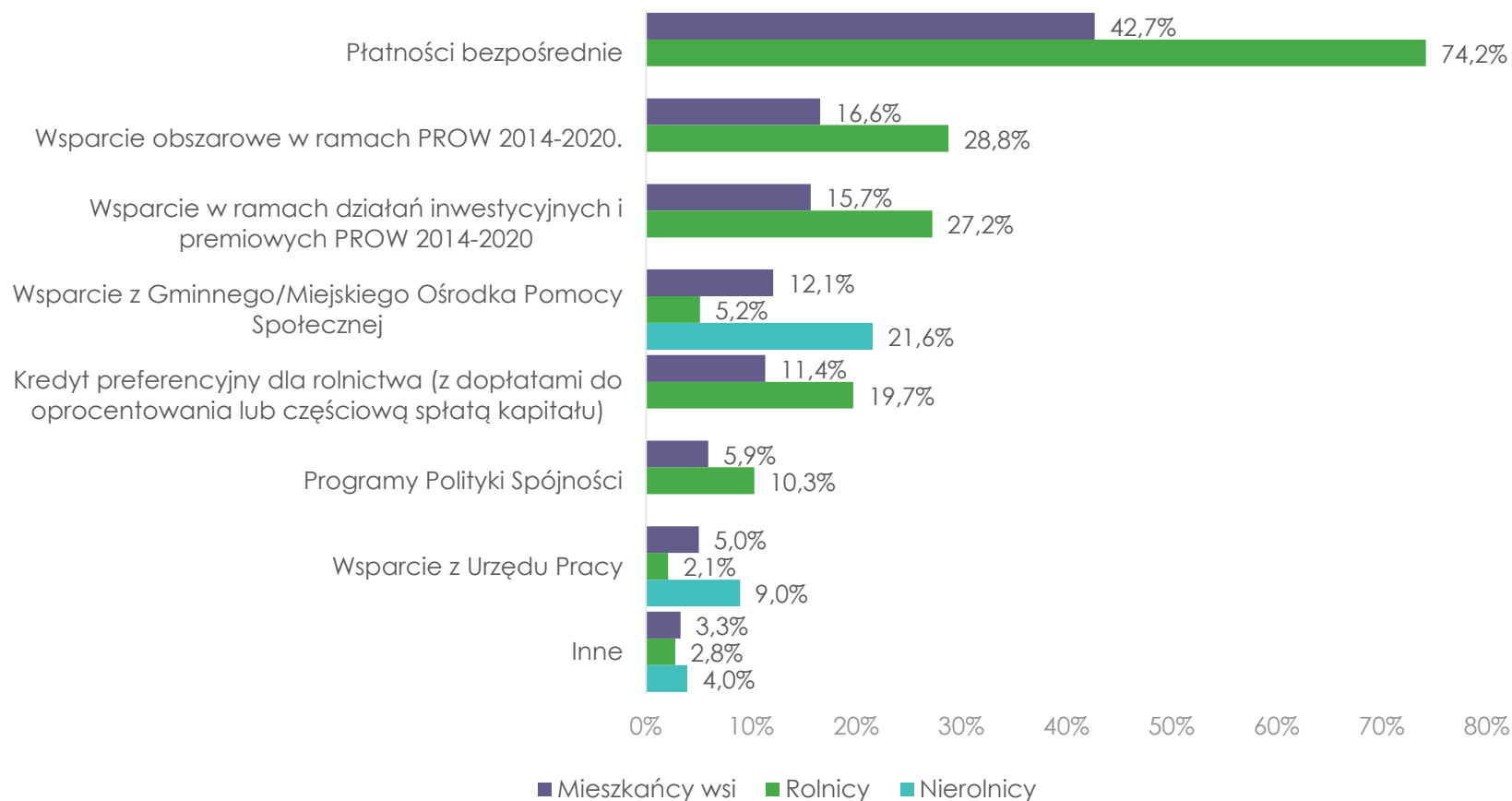

- Udział gruntów, których jest właścicielem i użytkuje
- Udział gruntów, których nie jest właścicielem i użytkuje
- Udział gruntów, których jest właścicielem i użycza lub dzierżawi

Rolnicy ubezpieczeni w KRUS (N=749)

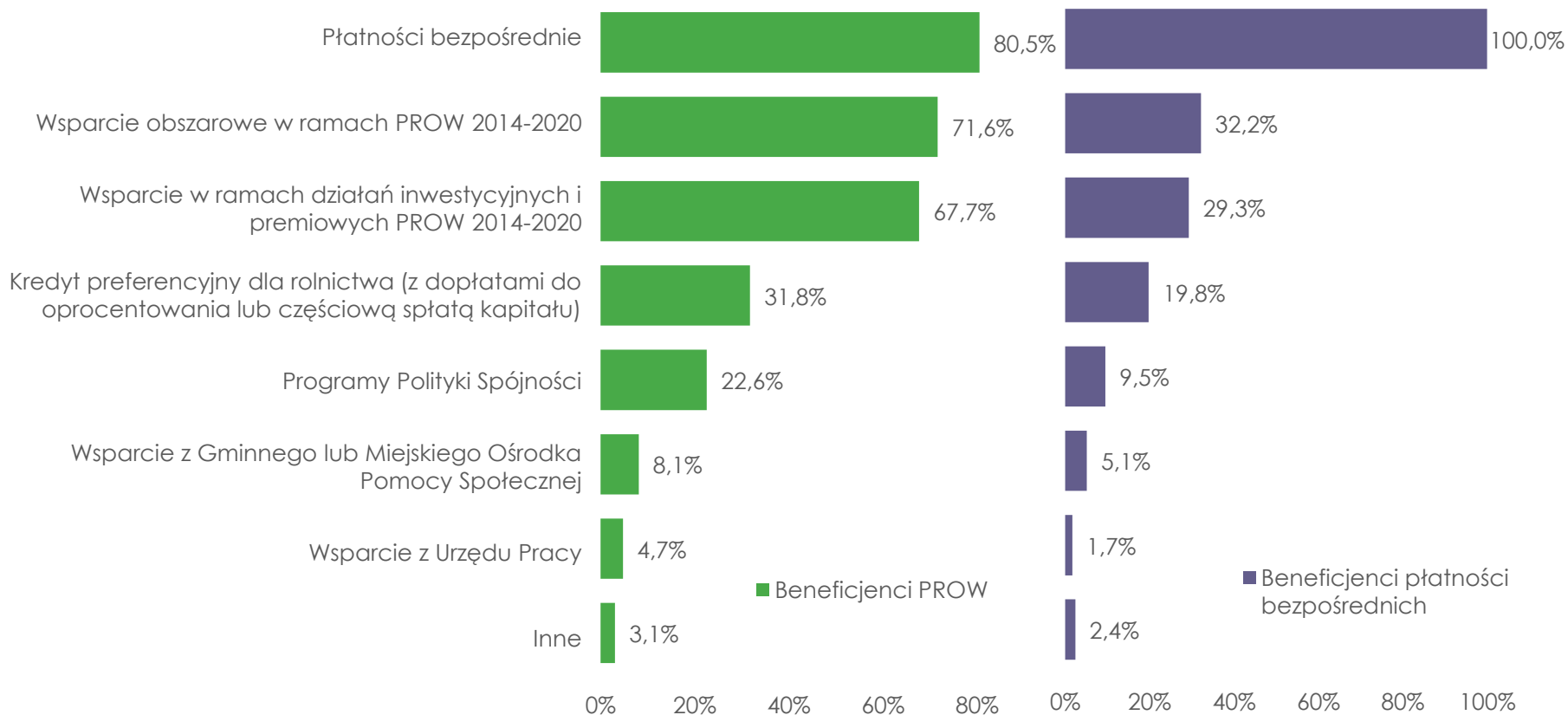
Rolnicy ubezpieczeni w ZUS (N=143)

M9. Z których form wsparcia publicznego Pan(i) korzystał(a) w 2018 r.

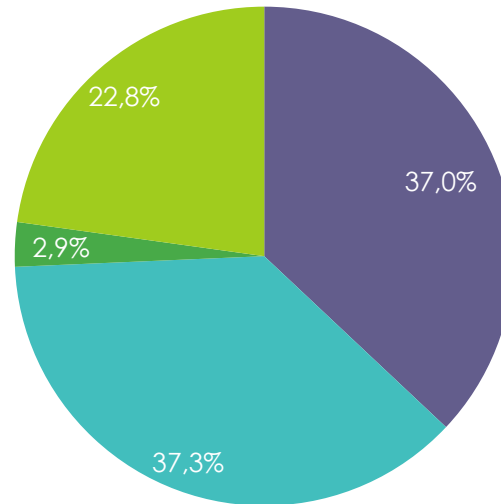
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); pytanie wielokrotnego wyboru

M9. Z których form wsparcia publicznego Pan(i) korzystał(a) w 2018 r.

Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662); pytanie wielokrotnego wyboru

M10. Czy korzystając ze wsparcia w ramach płatności bezpośrednich wypełniał(a) Pan(i) wniosek samodzielnie czy z pomocą innej osoby?

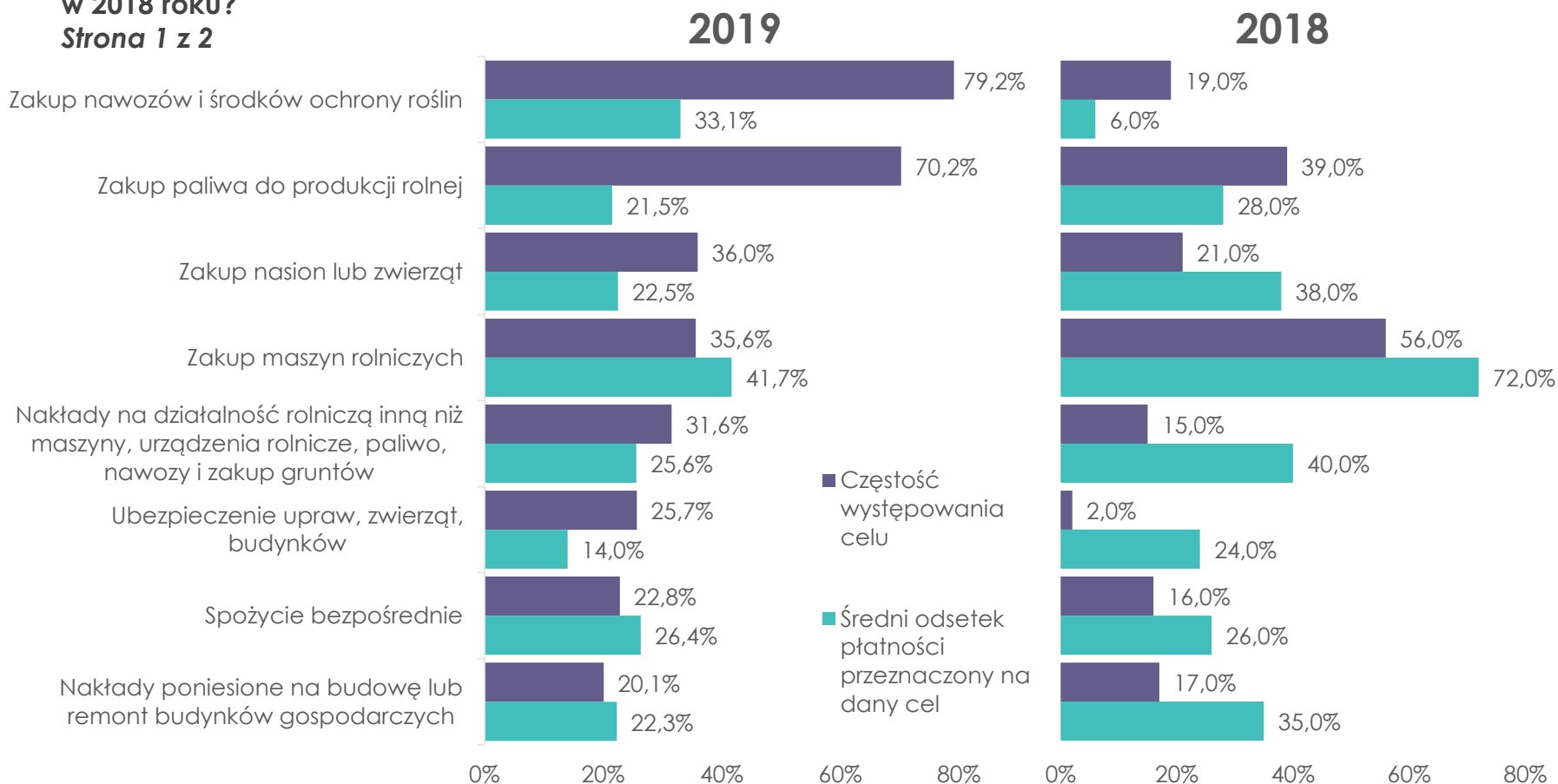

- Wypełniate(a)m samodzielnie
- Korzystałem(a)m z pomocy doradcy rolnego z ODR
- Korzystałem(a)m z pomocy doradcy rolnego z prywatnej firmy
- Korzystałem(a)m z pomocy znajomych

Rolnicy korzystający z płatności bezpośrednich (N=662)

M11. W jaki sposób wykorzystał(a) Pan(i) fundusze otrzymane w ramach płatności bezpośrednich w 2018 roku?

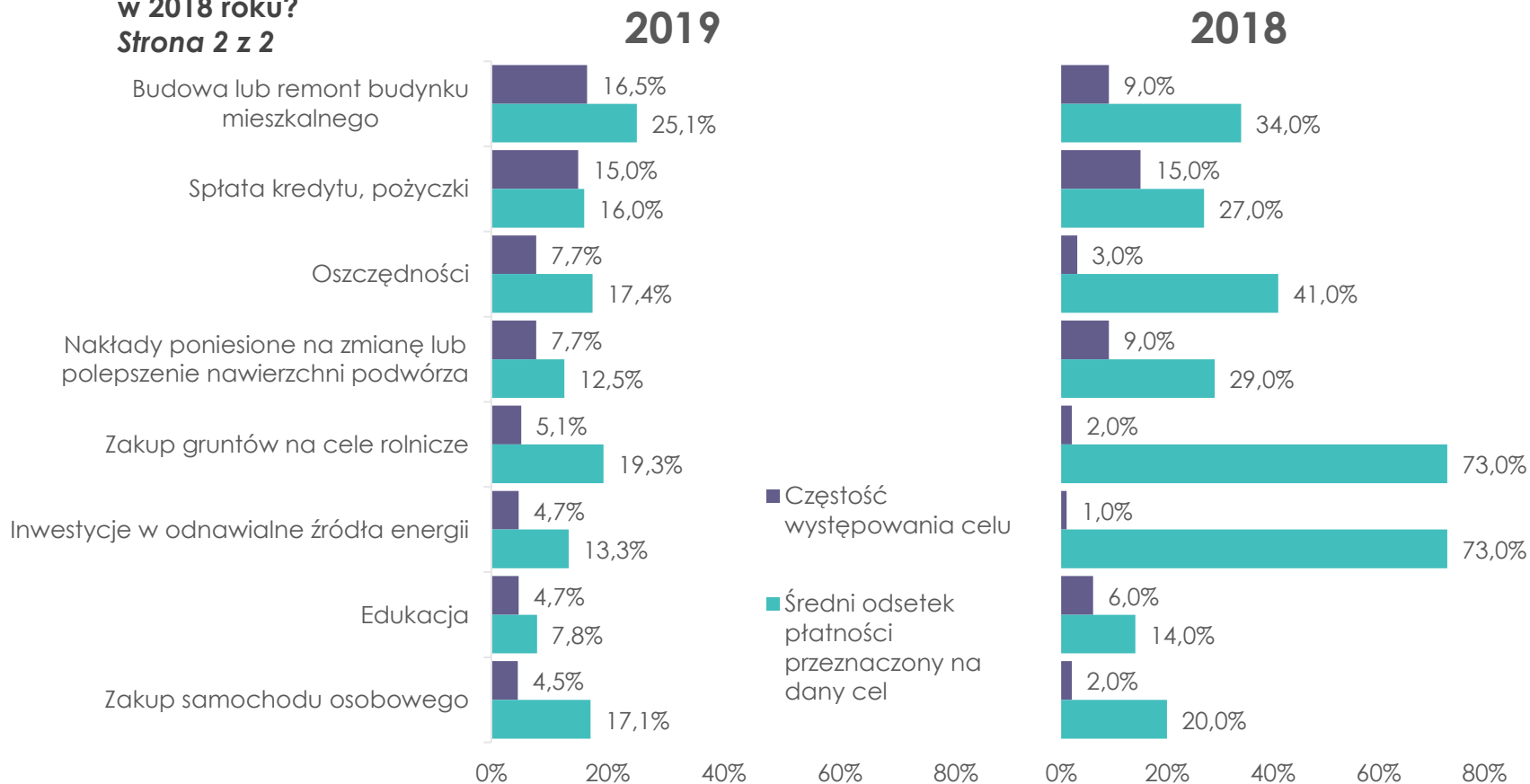
Strona 1 z 2

Rolnicy korzystający z płatności bezpośrednich: 2019 (N=662), 2018 (N=210); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

M11. W jaki sposób wykorzystał(a) Pan(i) fundusze otrzymane w ramach płatności bezpośrednich w 2018 roku?

Strona 2 z 2

Rolnicy korzystający z płatności bezpośrednich: 2019 (N=662), 2018 (N=210); pytanie wielokrotnego wyboru, nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

SYTUACJA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Deklarowane dochody badanych mieszkańców wsi pochodziły w głównej mierze z prowadzenia gospodarstwa rolnego (54% gospodarstw uzyskuje dochody z tego źródła i stanowią one średnio 60% dochodów), pracy najemnej na pełen etat (48%; 70%), środków pochodzących z płatności bezpośrednich (28%; 20%) oraz programu „500+” (20%; 17%) i świadczeń emerytalnych lub rentowych (19%; 42%).

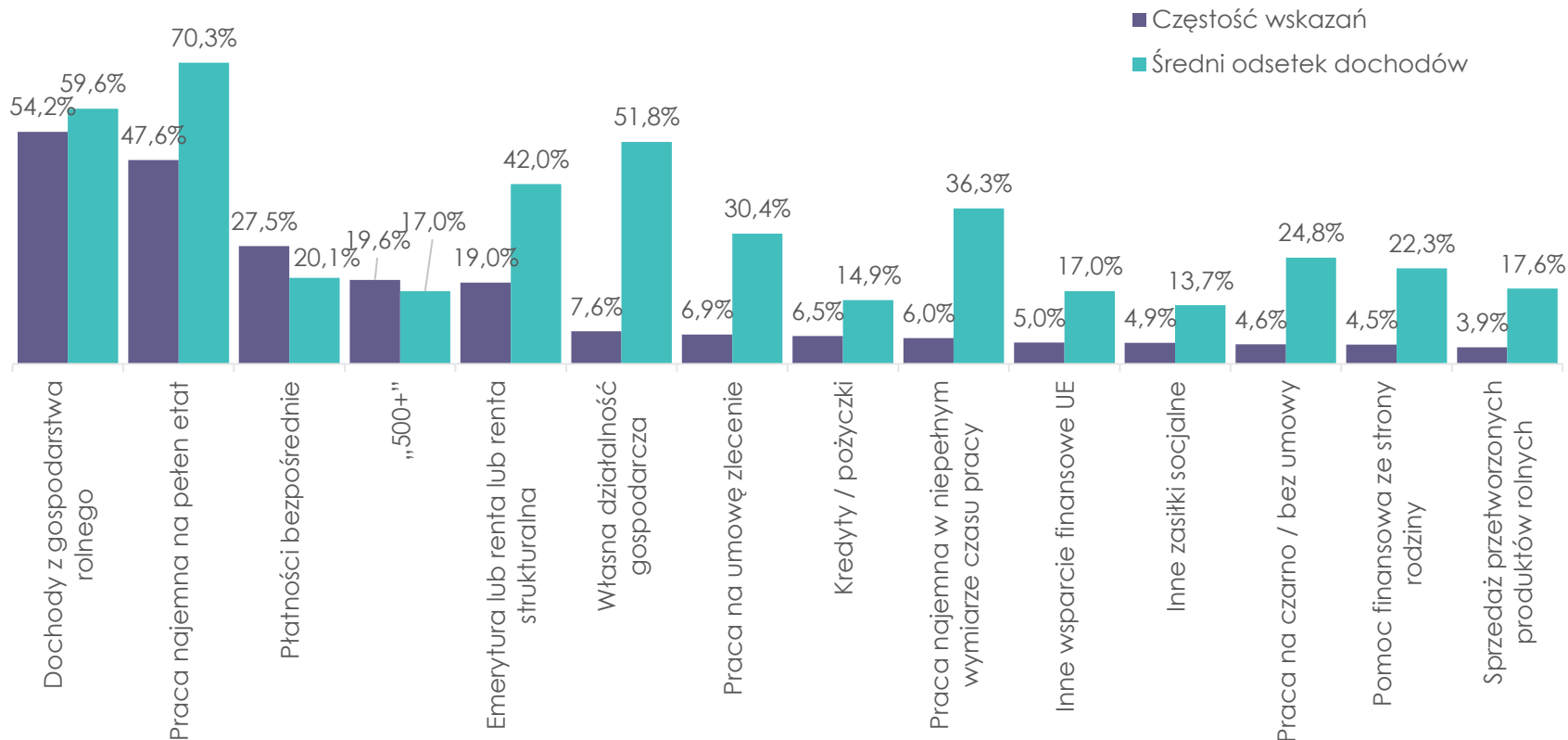
W grupie rolników najczęściej wymienianym źródłem dochodów była praca w gospodarstwie rolnym, z której dochody stanowią średnio 60% dochodów gospodarstwa. Blisko połowa gospodarstw rolników (48%) zadeklarowała dochody z płatności bezpośrednich. Źródłem dochodów dla blisko jednej trzeciej gospodarstw (31%) jest praca najemna na pełen etat. Kolejnymi najczęściej wymienianymi źródłami dochodów są zasiłki emerytalne lub rentowe (19%) oraz program „500+” (13%).

W gospodarstwach respondentów, którzy nie prowadzą działalności rolniczej dochody najczęściej uzyskiwane są z pracy najemnej na pełen etat (70% gospodarstw uzyskuje dochody z tego źródła i stanowią one średnio 82% dochodów). Drugim najczęściej wymienianym źródłem dochodów jest program „500+” (28%), a następnie zasiłki emerytalne lub rentowe (19%).

Respondenci uważają, że w ich najbliższej okolicy można znaleźć pracę poza rolnictwem i 16% badanych chciałoby skorzystać z takiej możliwości. Najwięcej osób, które chciałyby odejść z pracy w rolnictwie zaobserwowano w woj. mazowieckim oraz makroregionie centralnym (odpowiednio 29% i 24%). Taki krok częściej chciałyby podjąć osoby poniżej 55 roku życia (po około 24% osób z grup 18-34 lata i 35-54 lata), niż najstarsi (8%).

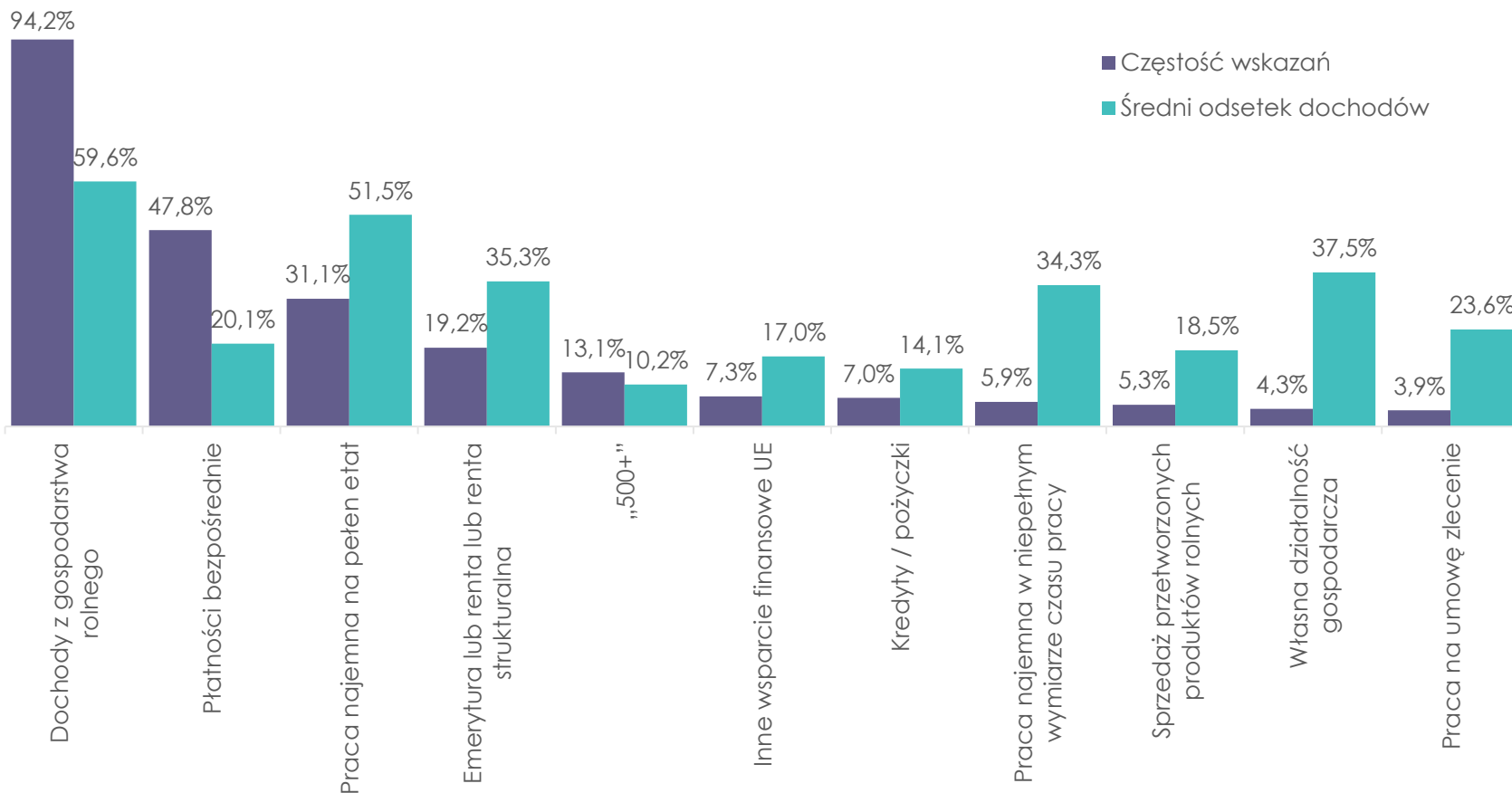
Pytanie o dziedzinę, w której respondenci chcieliby podjąć prace poza rolnictwem dostarczyło bardzo zróżnicowanych odpowiedzi z widoczną tendencją kobiet do poszukiwania pracy w sprzedaży detalicznej oraz usługach opiekuńczych, mężczyźni zaś – w usługach budowlanych oraz transportowych.

W1. Z jakich źródeł pochodziły dochody Pana(i) gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

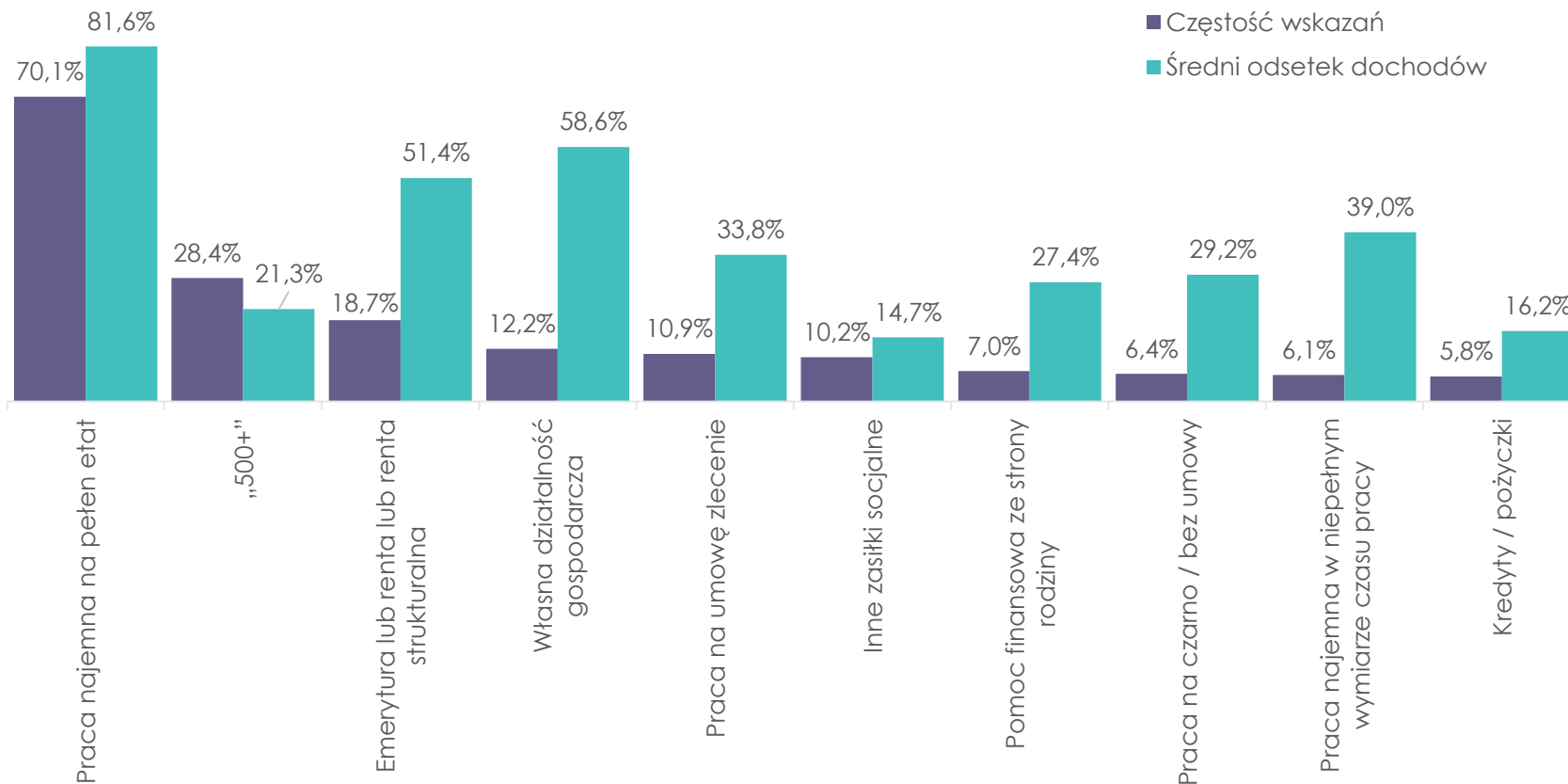
Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W1. Z jakich źródeł pochodziły dochody Pana(i) gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Rolnicy (N=892); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

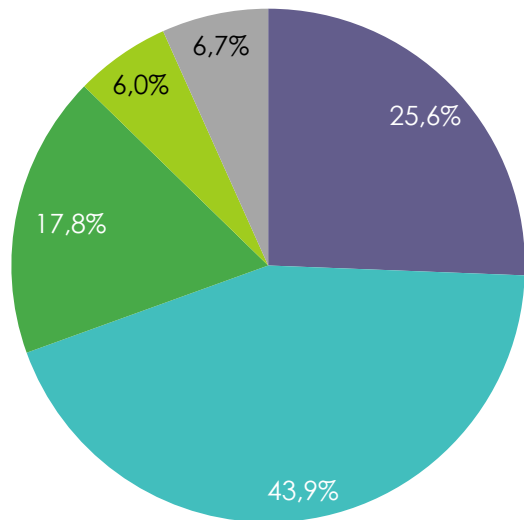
W1. Z jakich źródeł pochodziły dochody Pana(i) gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Nierolnicy (N=658); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

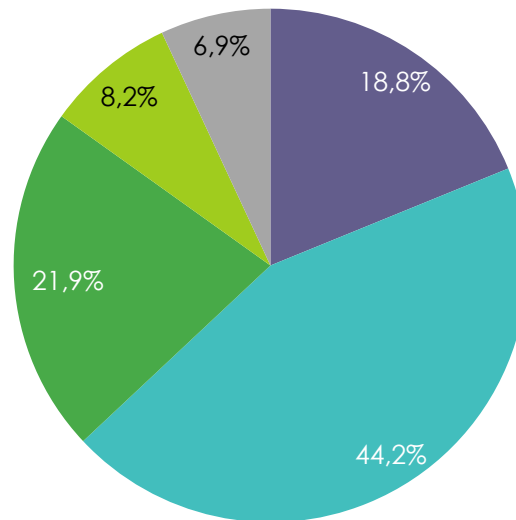
W2. Czy według Pana(i) wiedzy, w Pana(i) okolicy można znaleźć pracę poza rolnictwem?

Mieszkańcy wsi

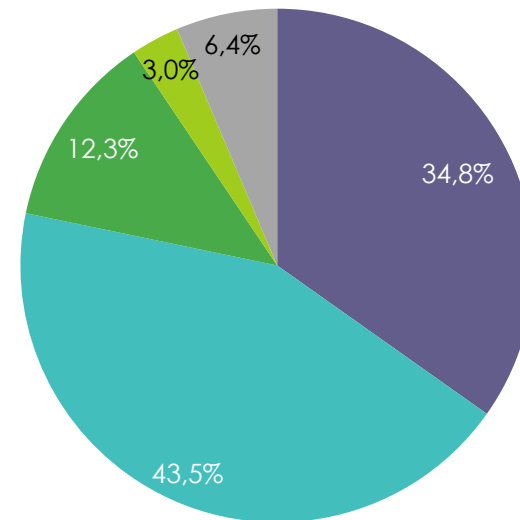
- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Nie wiem, trudno powiedzieć

Rolnicy

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Nie wiem, trudno powiedzieć

Nierolnicy

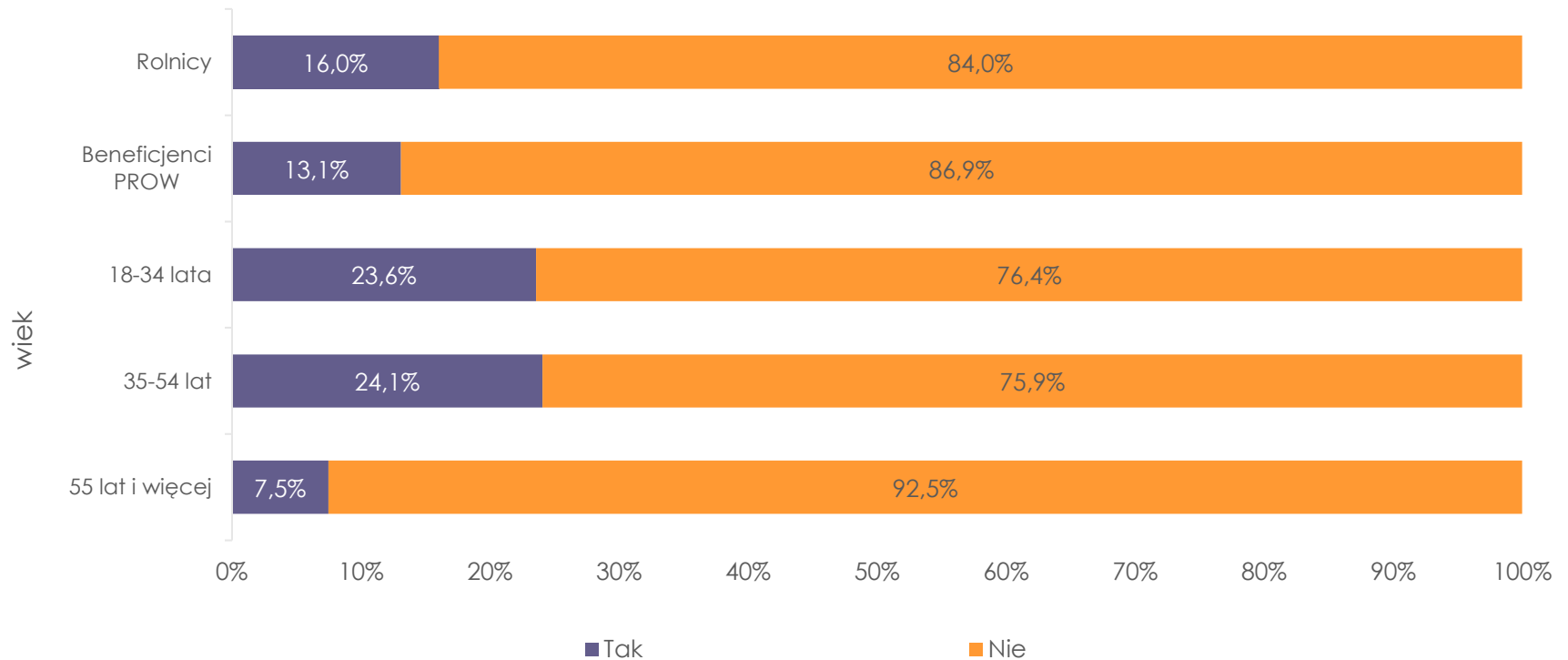
- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie
- Nie wiem, trudno powiedzieć

Mieszkańcy wsi (N=1550)

Rolnicy (N=892)

Nierolnicy (N=658)

R1. Czy chciał(a)by Pan(i) odejść z pracy w rolnictwie i podjąć zatrudnienie poza rolnictwem?

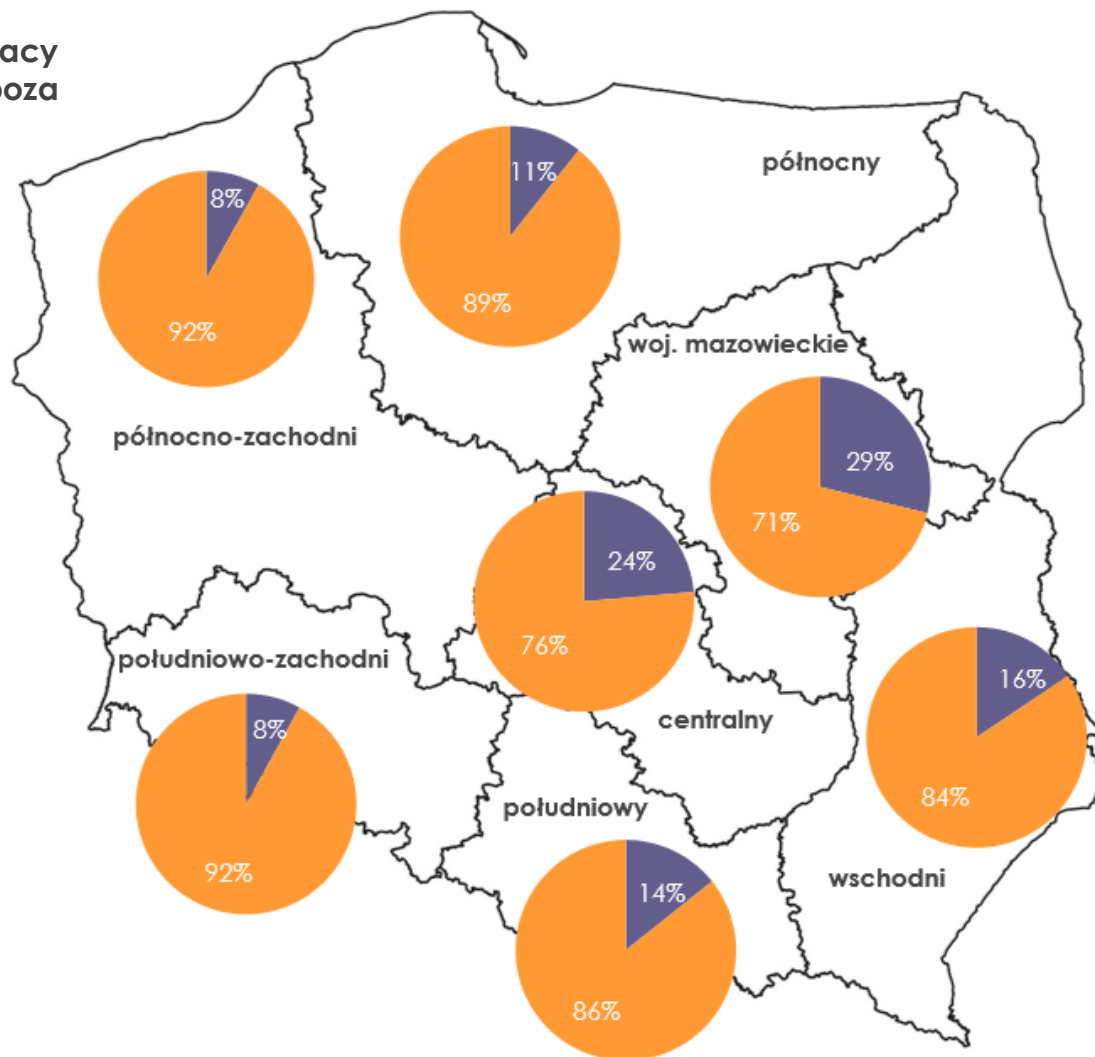

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); wiek 18-34 lata (N=140); wiek 35-54 lat (N=324); wiek 55 lat i więcej (N=428)

R1. Czy chciał(a)by Pan(i) odejść z pracy w rolnictwie i podjąć zatrudnienie poza rolnictwem?

■ Tak

■ Nie

Rolnicy: (N=892)

Makroregion centralny: (N=110)

Makroregion południowo-zachodni: (N=62)

Makroregion południowy: (N=161)

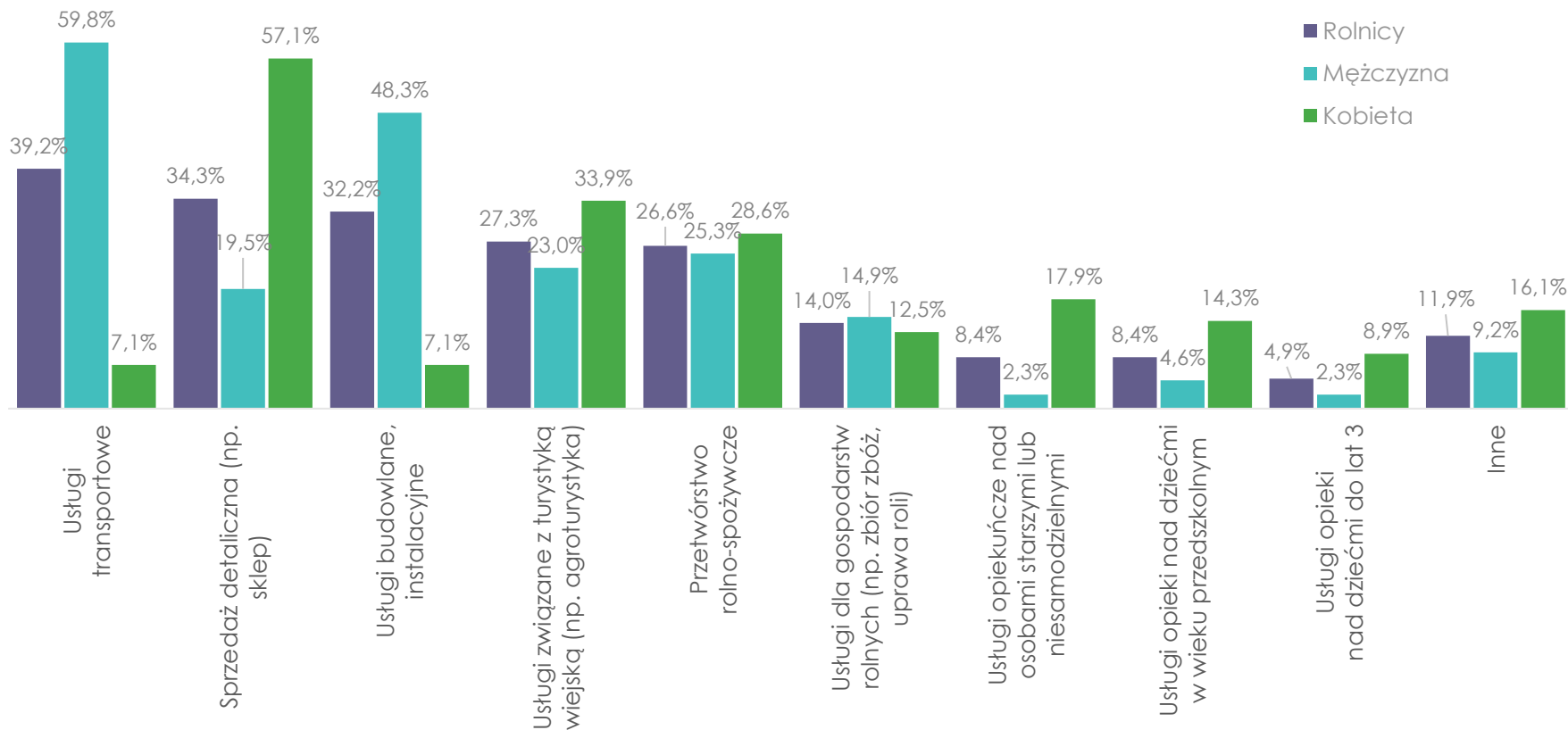
Makroregion północno-zachodni: (N=111)

Makroregion północny: (N=112)

Makroregion wschodni: (N=218)

Makroregion województwo mazowieckie: (N=118)

R2. W jakich dziedzinach chciał(a)by Pan(i) podjąć zatrudnienie?

Rolnicy, którzy deklarują chęć odejścia z pracy w rolnictwie: (N=143), pytanie wielokrotnego wyboru

SYTUACJA GOSPODARSTW ROLNYCH I OPINIE NA TEMAT ROLNICTWA

Ponad połowa badanych gospodarstw rolnych (56%) nastawiona jest głównie na produkcję roślinną, 7% ukierunkowuje się na produkcję zwierzęcą, zaś 36% gospodarstw łączy oba profile produkcji. Dwukierunkowość produkcji zauważalna jest szczególnie w regionie północnym (51% gospodarstw) i południowo-zachodnim (43%). Produkcja roślinna dominuje w regionie północno-zachodnim (68%), centralnym (63%) i wschodnim (60%).

Blisko trzy czwarte produkcji (73%) przeznaczana jest na sprzedaż. Odsetek ten jest nieco mniejszy w gospodarstwach prowadzących zarówno produkcję roślinną, jak i zwierzęcą (69%).

Rolnicy, którzy zbywają część swojej produkcji, w celu poprawy zbytu sprzedają towary przede wszystkim na rynkach lokalnych – taką strategię stosuje nieco ponad 70% zapytanych o to respondentów. Większą aktywność w poszukiwaniu sposobów na zbycie produktów wykazują beneficjenci PROW - częściej, niż pozostali podpisują umowy długoterminowe na sprzedaż produktów (49% beneficjentów PROW), współpracują w ramach zorganizowanych grup producentów lub spółdzielni (38%), korzystają z internetowych platform sprzedaży (31%), a w razie potrzeby zmieniają kierunki produkcji (31%). Większą aktywność w celu poprawy zbytu towarów wykazują także osoby młodsze.

Beneficjenci PROW oraz osoby młodsze są również bardziej otwarte na podejmowanie w przyszłości różnorodnych działań mających na celu poprawę zbytu towarów.

Wyniki badania pokazują, że ponad trzy czwarte badanych rolników (76%), odpowiadających na pytanie wielokrotnego wyboru dotyczące dostępności zasobów pracy w ich gospodarstwie domowym, zadeklarowało, że opiera się wyłącznie na pracy własnej i członków swojej rodziny. Potrzebę sezonowego zatrudniania pracowników wskazało 15% badanych, zaś 8% stale korzysta z pracy najemnej. Niespełna 1% badanych gospodarstw (0,6%) korzysta zarówno ze stałej, jak i dodatkowo okresowej pomocy pracowników najemnych.

Cztery na dziesięć osób korzystających z zasobów pracy najemnej ma problemy ze znalezieniem pracowników. Sposobami na radzenie sobie z tym problemem są w pierwszej kolejności: większe angażowanie rodziny, poszukiwanie pracowników z zagranicy lub z poza lokalnego rynku pracy oraz proponowanie wyższego wynagrodzenia.

Wśród działań zmierzających do ograniczenia kosztów lub poprawy efektywności prowadzenia działalności rolniczej, podejmowanych wspólnie z innymi rolnikami, najczęściej wymieniano wspólną sprzedaż produktów rolnych (37%), wspólny zakup środków produkcji (33%) oraz wspólne poszukiwanie odbiorców produktów (32%).

W opinii badanych głównymi czynnikami ograniczającymi podejmowanie wspólnych działań są: brak zaufanych partnerów (wskazania 63% respondentów, w tym 38% na pierwszym miejscu), brak konieczności podejmowania takich działań (odpowiednio 46% i 26%), a także brak wiedzy na temat korzyści płynących ze współdziałania (odpowiednio 38% i 9%) oraz sposobów i uwarunkowań prawnych współpracy (odpowiednio 35% i 12%) i brak lidera, który zainicjowałby takie działania (odpowiednio 35% i 10%).

Rozwiązania innowacyjne w gospodarstwach badanych rolników wprowadzane są przede wszystkim w produkcji roślinnej (39% respondentów korzysta z takich rozwiązań) i w produkcji zwierzęcej (23%). W pozostałych obszarach (sprzedaż, dystrybucja, przechowywanie, pakowanie, przetwórstwo) innowacje stosuje 24% gospodarstw rolnych, po około 10% w każdym z tych obszarów. Rozwiązania innowacyjne wprowadzane do działalności gospodarstwa finansowane są najczęściej ze środków własnych (na odpowiedź taką wskazało 82% respondentów, w tym 58% wymieniło ją na pierwszym miejscu). Nieco ponad połowa (55%) badanych wprowadza innowacje finansując je ze środków UE, a 38% wykorzystuje do tego celu kredyty lub pożyczki.

Jako główne bariery stosowania rozwiązań innowacyjnych w gospodarstwach respondentów wymieniano brak środków finansowych (wskazanie 55% respondentów), brak wiedzy na temat takich rozwiązań (53%) oraz brak wsparcia instytucjonalnego (47%) i niewystarczający dostęp do informacji (42%).

Ponad połowa badanych rolników (54%) korzysta z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym. Najczęściej Internet służy do: pozyskiwania informacji o środkach produkcji (81%), poszukiwania możliwości sprzedaży produktów (79%) oraz pozyskiwania informacji o odmianach roślin i zwierząt (77%). Aplikacje wspierające prowadzenie gospodarstwa rolnego nie są jeszcze powszechnie stosowane. Najczęściej wykorzystywane są te do prowadzenia dokumentacji (25%), optymalizacji stosowania środków ochrony roślin (20%) oraz optymalizacji nawożenia (19%).

Połowa badanych po zakończeniu swojej aktywności zawodowej chciałaby przekazać gospodarstwo rolne następcy. Wizję taką częściej przedstawiali beneficjenci PROW, a także najstarsi respondenci. Wydierżawienie ziemi, bez jej zbywania przewiduje 18% badanych, zaś sprzedaż ziemi rozważa 15%. Niemalże co trzecia osoba (29%) nie potrafi określić, co stanie się z gospodarstwem po zakończeniu ich aktywności zawodowej. Udział osób nie posiadających koncepcji co do przyszłości gospodarstwa jest większy w grupie najmłodszych badanych (18-34 lata).

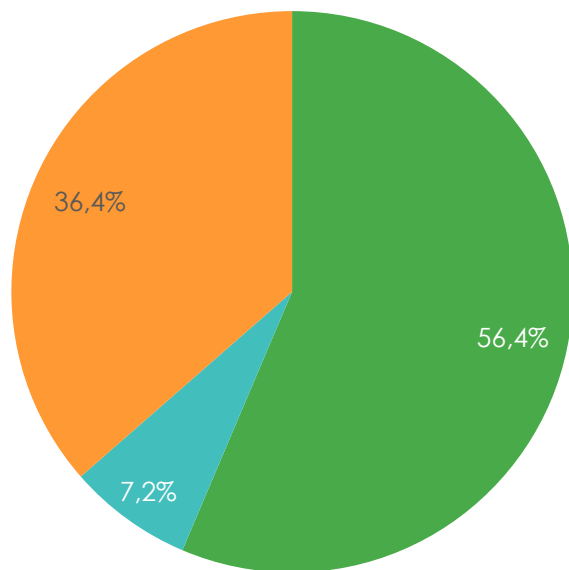
Wśród działań podejmowanych w celu ograniczenia skutków występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych lub chorób zwierząt najczęściej wskazywano na ubezpieczenie upraw i zwierząt (60% badanych rolników) oraz stosowanie odpowiednich odmian roślin lub gatunków zwierząt (58%). Działania polegające na zmianie technologii produkcji stosuje 31% badanych, zaś 24% zmienia strukturę produkcji. Beneficjenci PROW wykazują większą aktywność w podejmowaniu działań mających na celu ograniczenie ryzyk związanych z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi lub chorobami.

W celu ograniczenia ryzyka wystąpienia suszy 30% respondentów dba o zdolność gleby do magazynowania wody, na przykład poprzez uprawę międzyplonów, uprawę pasową lub płodozmian. Dbłość o systemy melioracyjne oraz stosowanie nawodnień deklaruje po 19% badanych rolników, zaś małą retencję (oczka wodne, stawy) rozwija 16% respondentów. Jedna trzecia badanych nie prowadzi żadnych działań w tym kierunku.

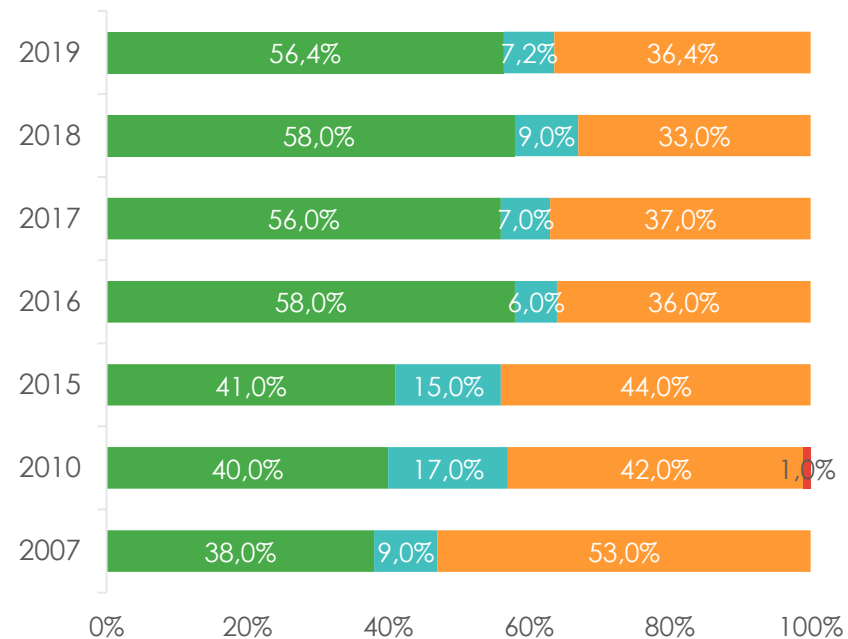
Wśród barier rozwoju gospodarstw w perspektywie następnych 10 lat ponad połowa pytanym (54%) wskazała na zbyt mały areal gruntów – 19% wskazało tę barierę na pierwszym miejscu. Z podobną częstością wymieniane były także: zbyt wysokie ceny ziemi (50% wskazań i 15% wskazań na pierwszym miejscu) i brak możliwości sfinansowania inwestycji (46%). 11% respondentów na pierwszym miejscu wskazało w tej kwestii brak następcy.

Jako szczególnie ważne dla rozwoju gospodarstwa wymieniano najczęściej kwestie związane z finansowaniem: 56% respondentów wskazała bezpośrednio dofinansowanie dla gospodarstw (15% wskazań na pierwszym miejscu), a 45% możliwość dofinansowania lub kredytowania inwestycji. Do wymienianych przez dużą część respondentów aspektów należą także usprawnienie zbytu produktów i poprawa pozycji rolnika względem sektora przetwórstwa i handlu (wskazania 41% badanych) oraz możliwość powiększenia gospodarstwa (40%).

R3. Czy Pana(i) gospodarstwo rolne nastawione jest:

- Głównie na produkcję roślinną
- Głównie na produkcję zwierzęcą
- Zarówno na produkcję roślinną jak i zwierzęcą

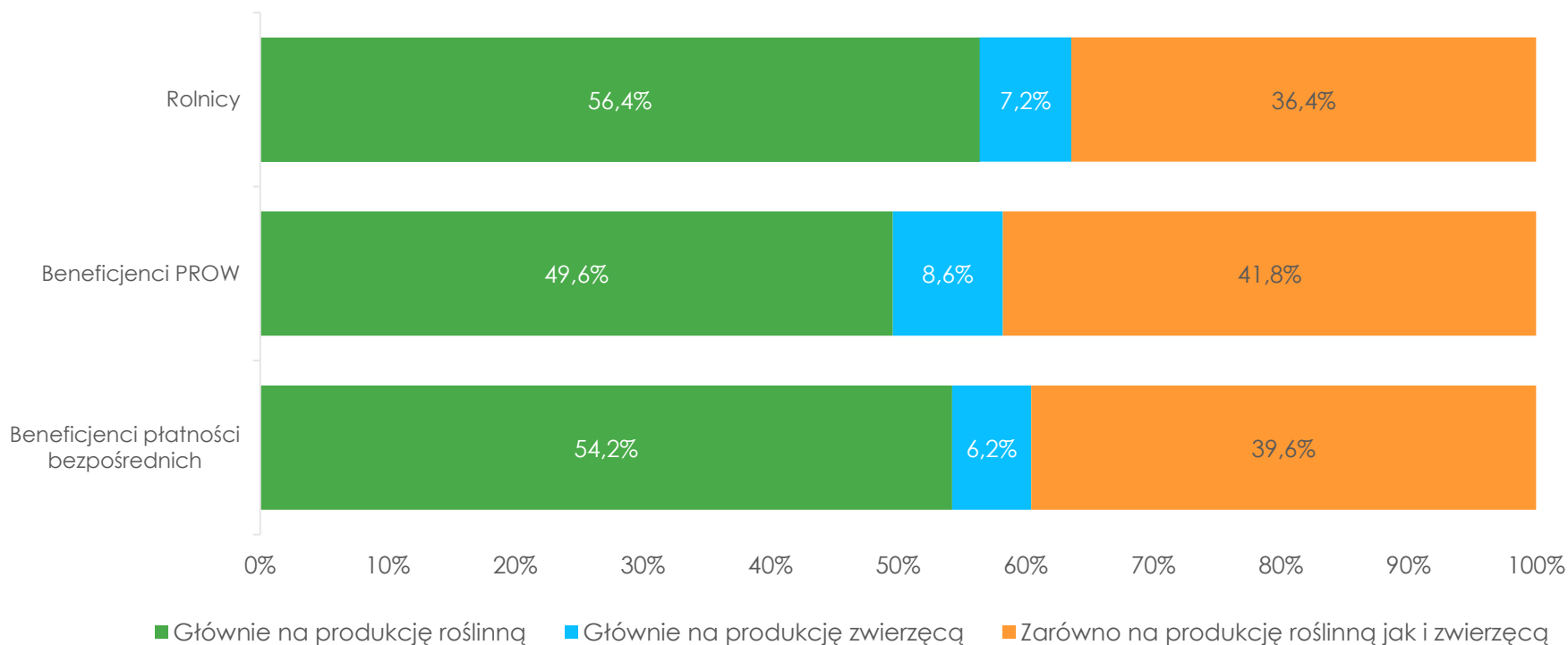

- Głównie na produkcję roślinną
- Głównie na produkcję zwierzęcą
- Zarówno na produkcję roślinną jak i zwierzęcą
- Głównie na gospodarke rybna

Rolnicy (N=892)

Rolnicy: 2019 (N=892), 2018 (N=893), 2017 (N=904), 2016 (N=902), 2015 (N=866), 2010 (N=881), 2007 (N=676)

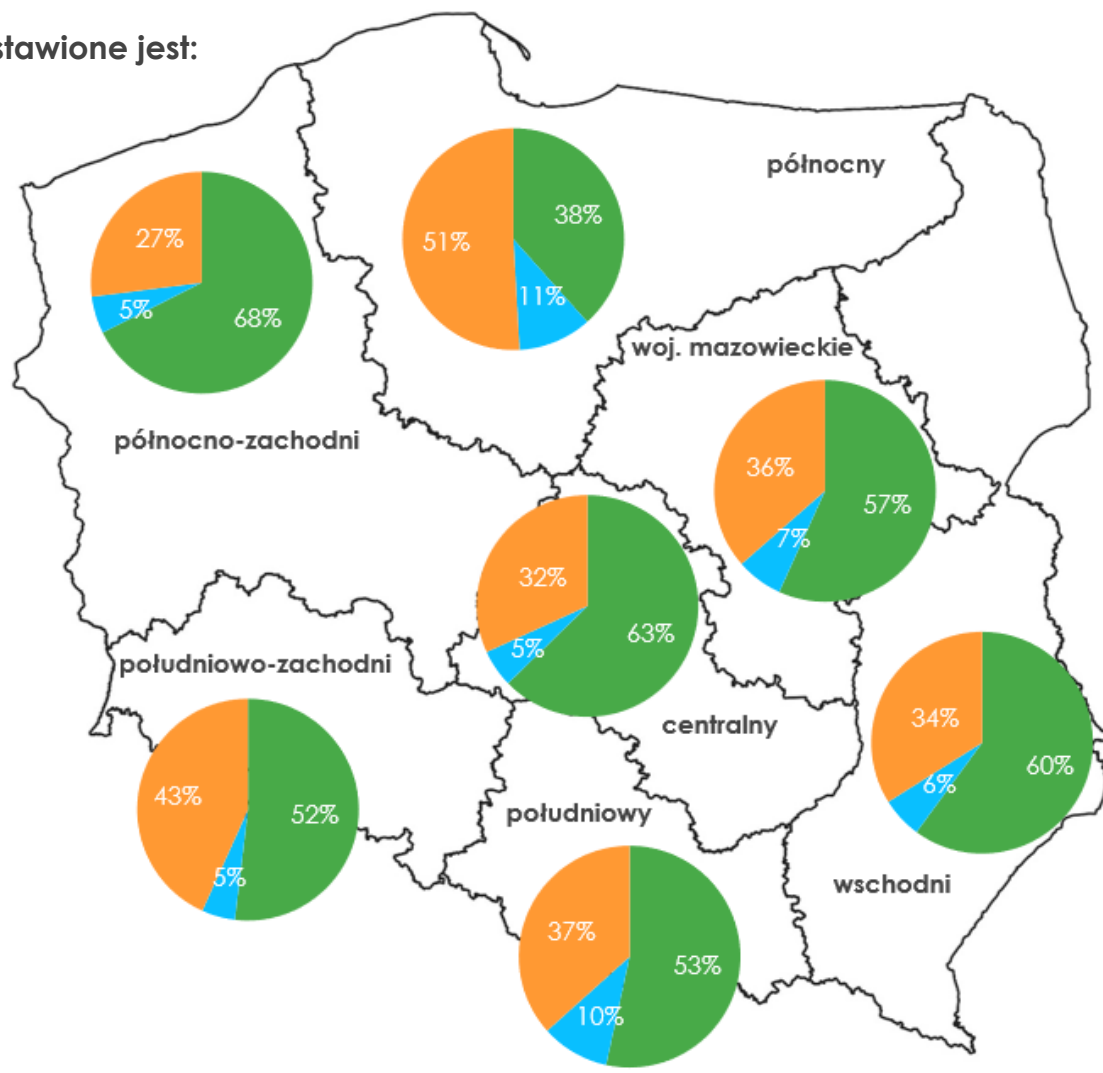
R3. Czy Pana(i) gospodarstwo rolne nastawione jest:

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

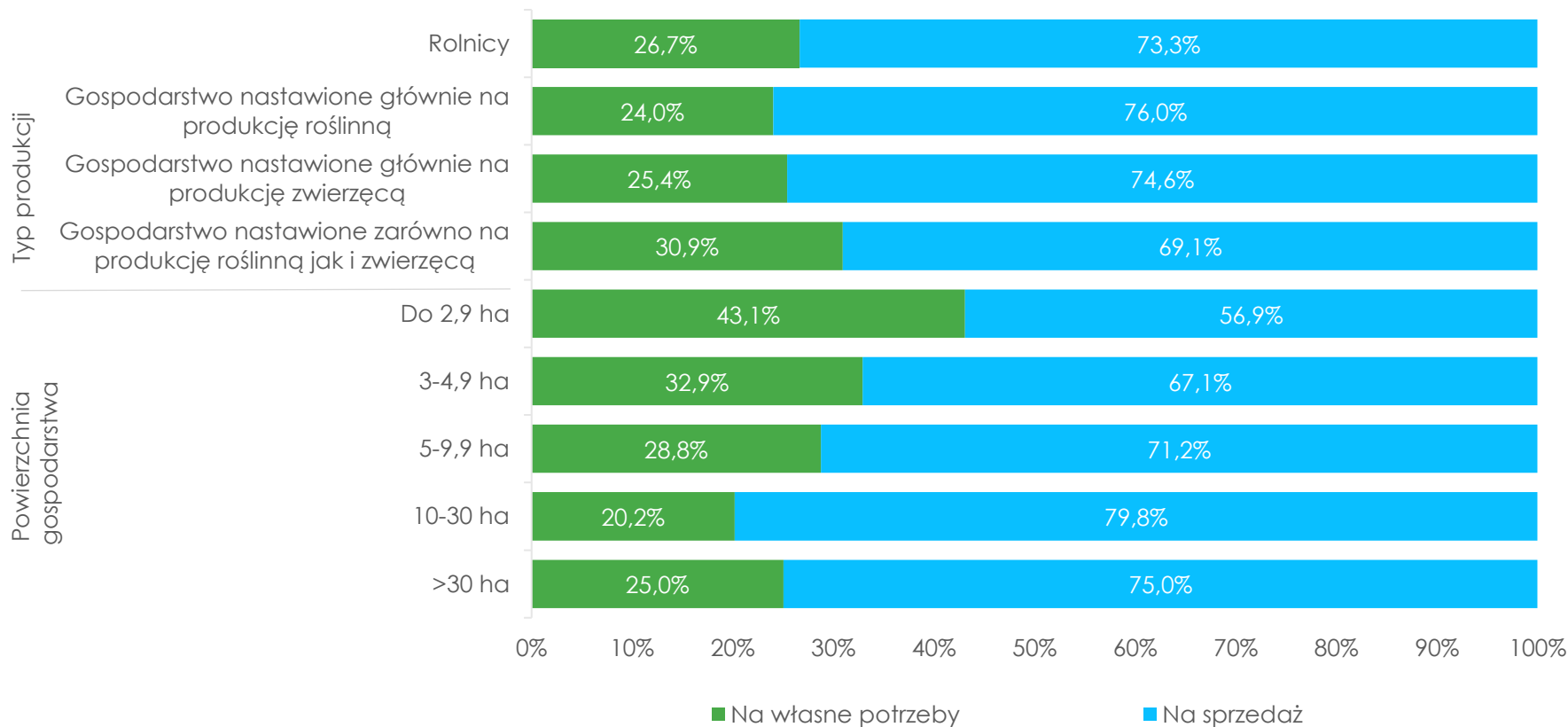
R3. Czy Pana(i) gospodarstwo rolne nastawione jest:

- Głównie na produkcję roślinną
- Głównie na produkcję zwierzęcą
- Zarówno na produkcję roślinną jak i zwierzęcą

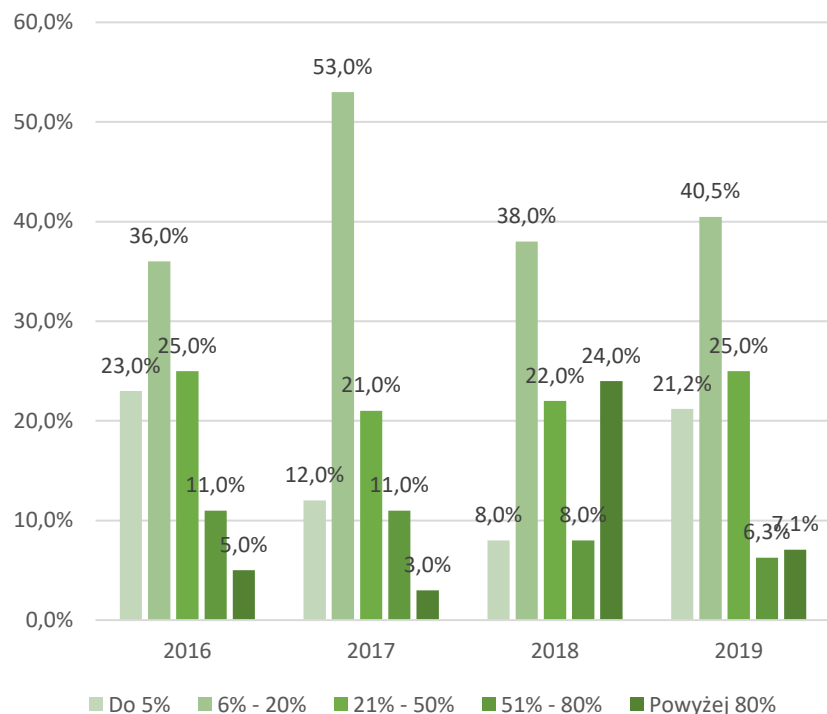
Rolnicy: (N=892)
Makroregion centralny: (N=110)
Makroregion południowo-zachodni: (N=62)
Makroregion południowy: (N=161)
Makroregion północno-zachodni: (N=111)
Makroregion północny: (N=112)
Makroregion wschodni: (N=218)
Makroregion województwo mazowieckie: (N=118)

R4. Jaką część swojej produkcji rolnej przeznaczają Pan(i) na własne potrzeby, a jaką na sprzedaż?

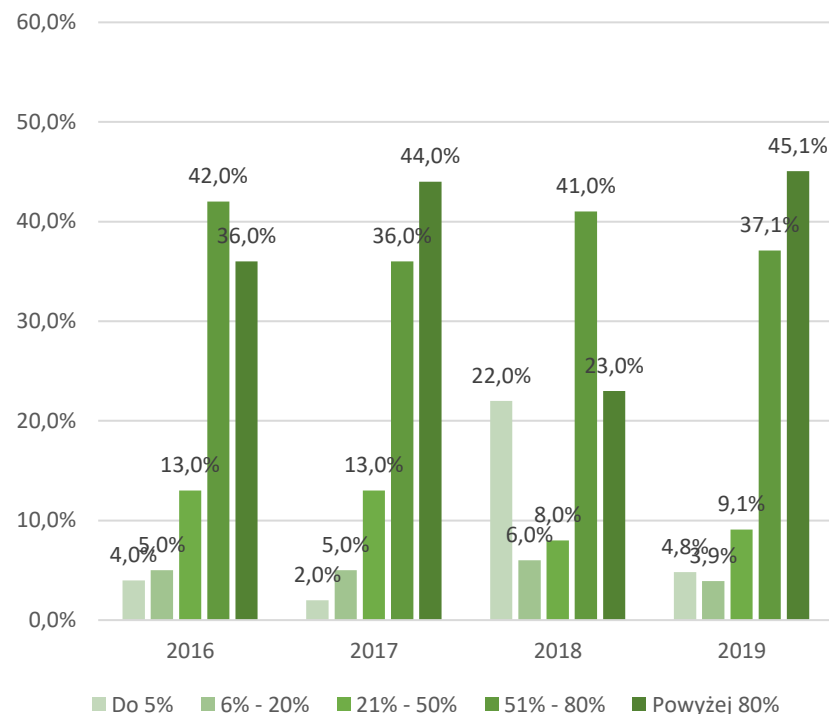

Rolnicy (N=892); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję roślinną (N=503); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję zwierzęcą (N=64); Gospodarstwa nastawione zarówno na produkcję roślinną, jak i zwierzęcą (N=325); Gospodarstwa o powierzchni: do 2,9 ha (N=99); 3-4,9 ha (N=102); 5-9,9 ha (N=198); 10-30 ha (N=390), pow. 30 ha (N=103)

R4. Jaką część swojej produkcji rolnej przeznaczają Pan(i) na własne potrzeby, a jaką na sprzedaż?

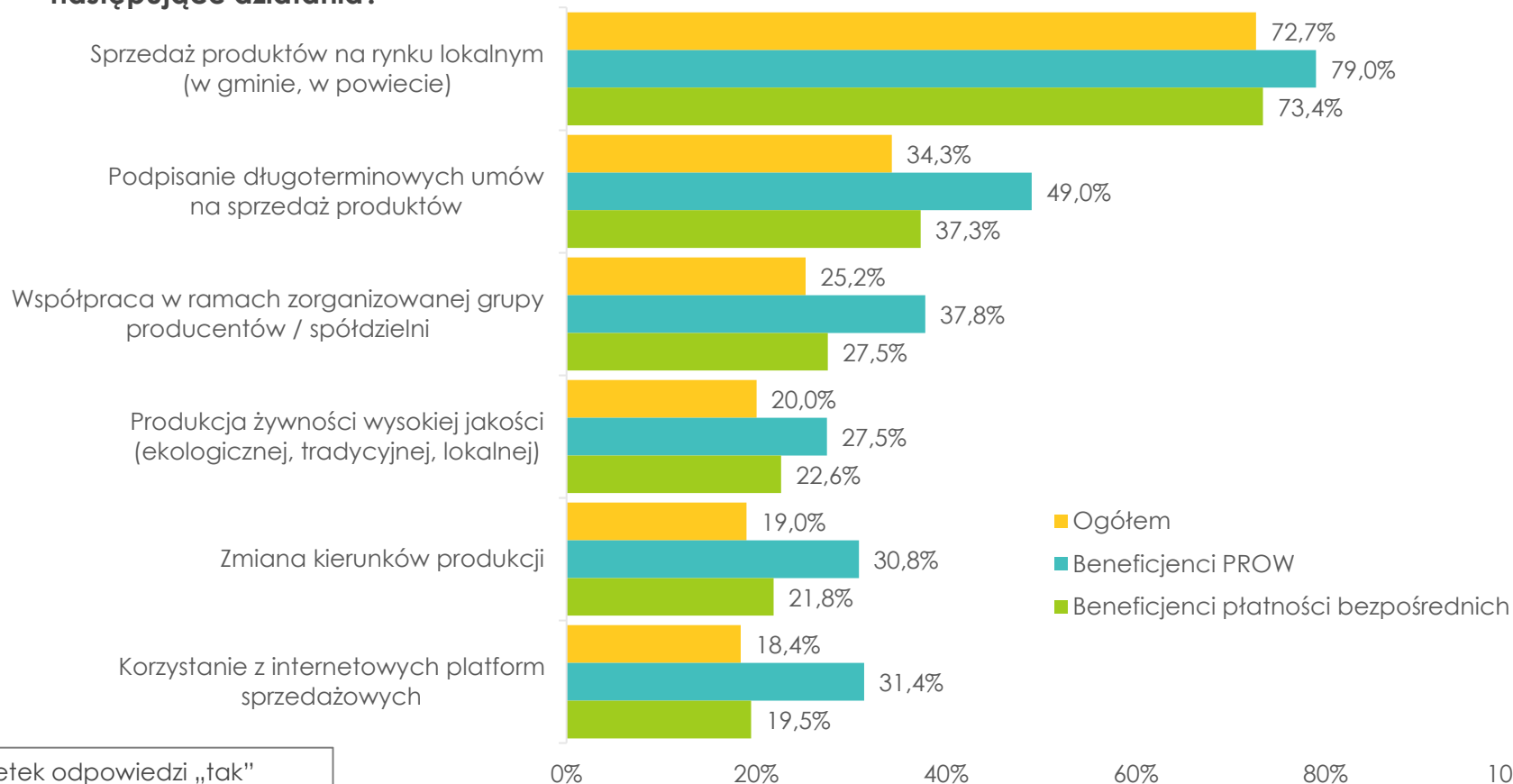
Odsetek rolników którzy przeznaczają określony procent produkcji na potrzeby własne

Odsetek rolników którzy przeznaczają określony procent produkcji na sprzedaż

Rolnicy: 2016 (N=902), 2017 (N=904), 2018 (N=893), 2019 (N=892)

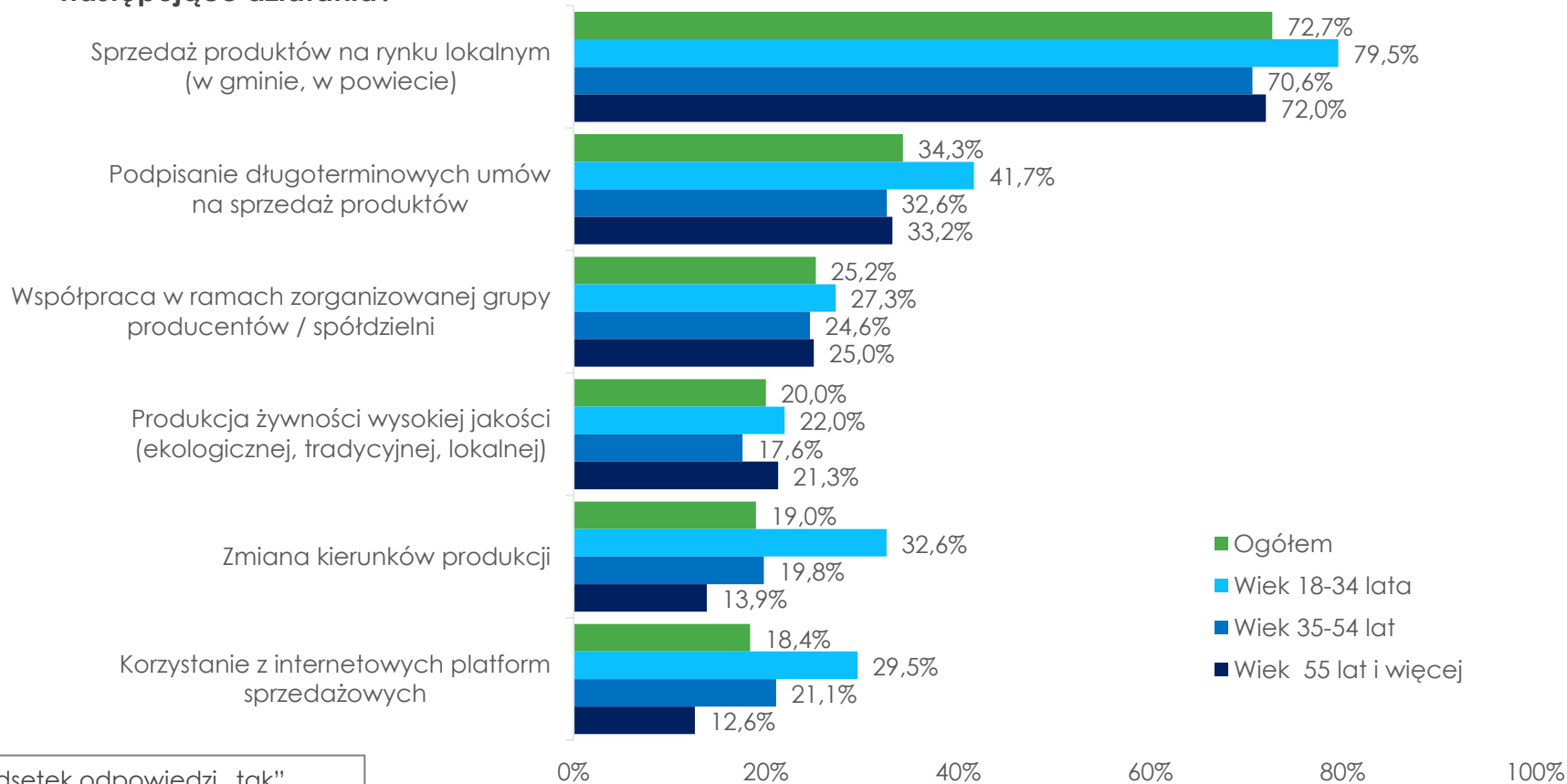
R5. W celu poprawy zbytu produktów wytworzonych w gospodarstwie, czy podejmuje Pan(i) następujące działania?

odsetek odpowiedzi „tak”

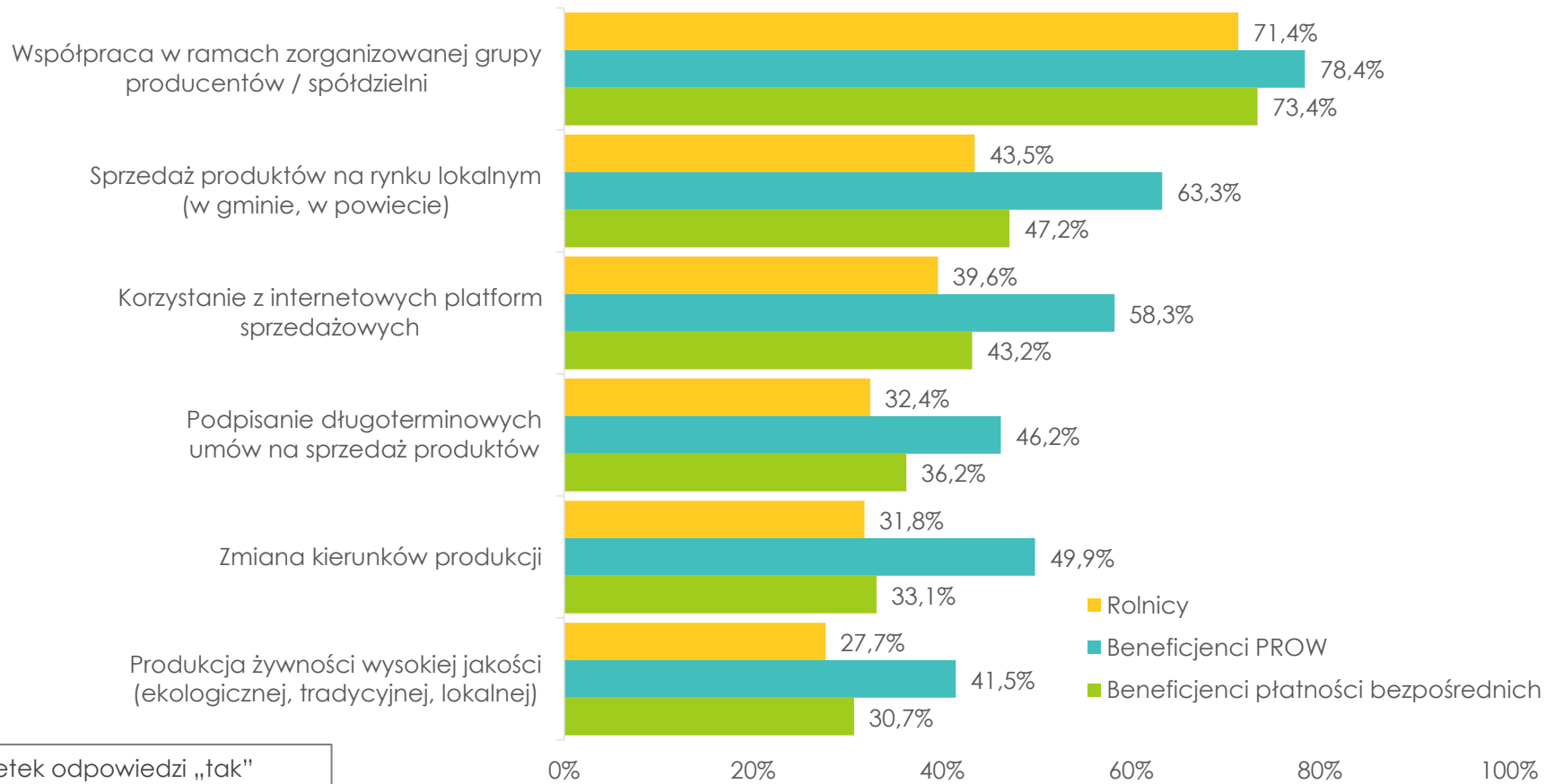
Rolnicy przeznaczający część produkcji na sprzedaż: Ogółem (N=849); Beneficjenci PROW (N=357); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=632); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R5. W celu poprawy zbytu produktów wytworzonych w gospodarstwie, czy podejmuje Pan(i) następujące działania?

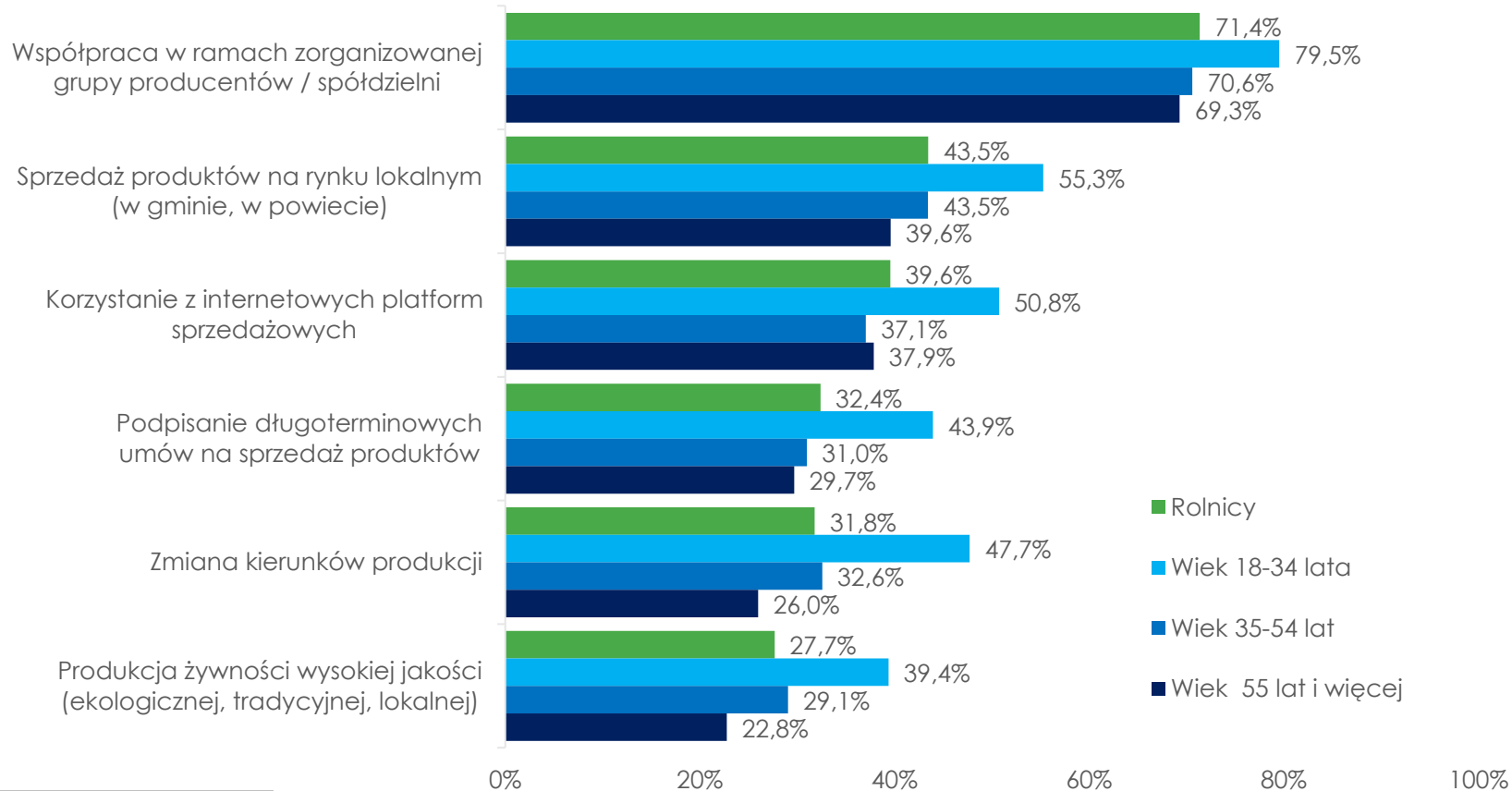
Rolnicy przeznaczający część produkcji na sprzedaż: Ogółem (N=849); wiek 18-34 (N=132); wiek 35-54 (N=313); wiek 55 lat + (N=404); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R6. Podjęcie których działań rozważa Pan(i) w przyszłości w swoim gospodarstwie?

Rolnicy przeznaczający część produkcji na sprzedaż: Rolnicy (N=849); Beneficjenci PROW (N=357); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=632); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

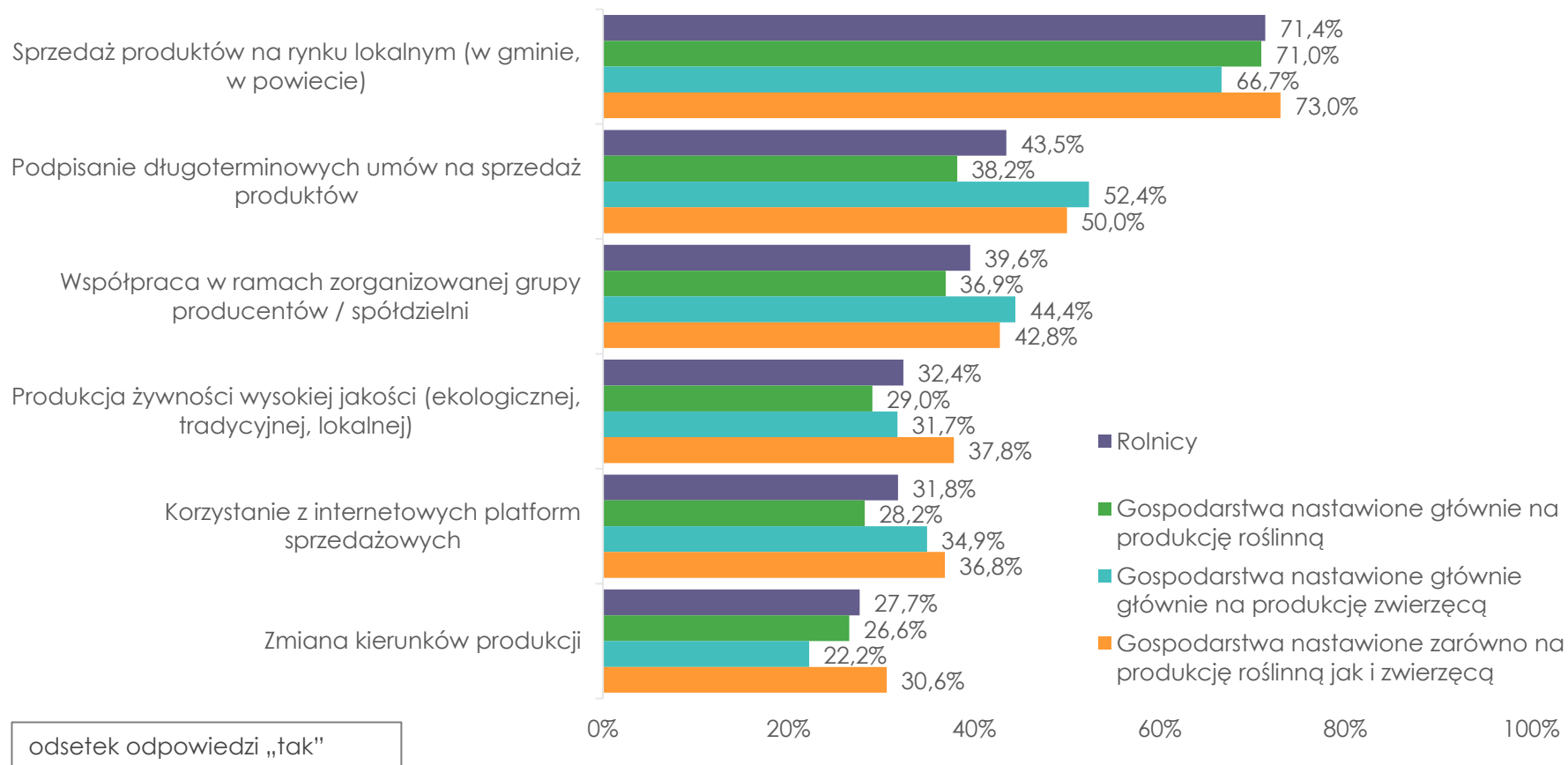
R6. Podjęcie których działań rozważa Pan(i) w przyszłości w swoim gospodarstwie?

odsetek odpowiedzi „tak”

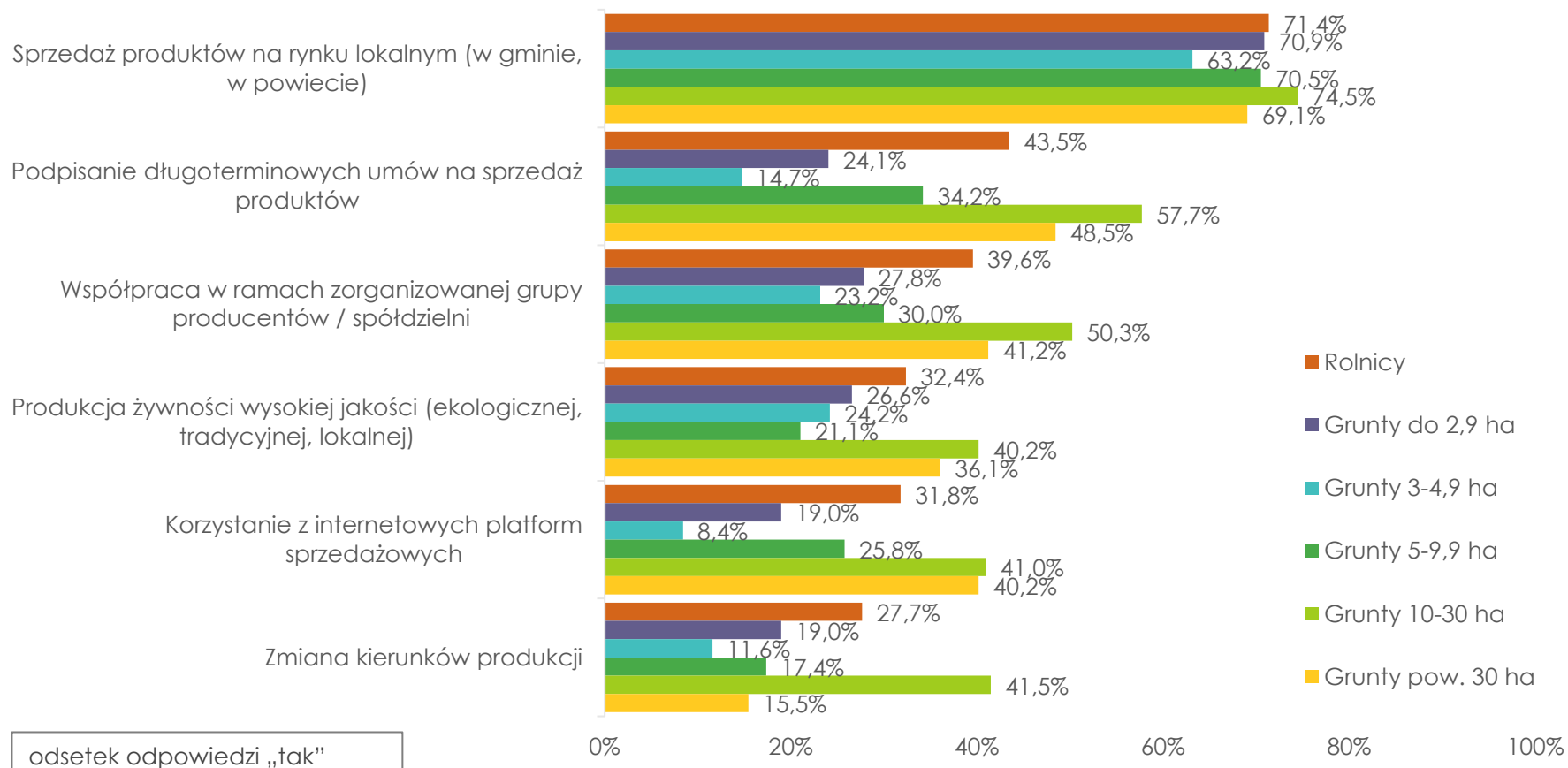
Rolnicy przeznaczający część produkcji na sprzedaż: Rolnicy (N=849); wiek 18-34 (N=132); wiek 35-54 (N=313); wiek 55 lat + (N=404); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R6. Podjęcie których działań rozważa Pan(i) w przyszłości w swoim gospodarstwie?

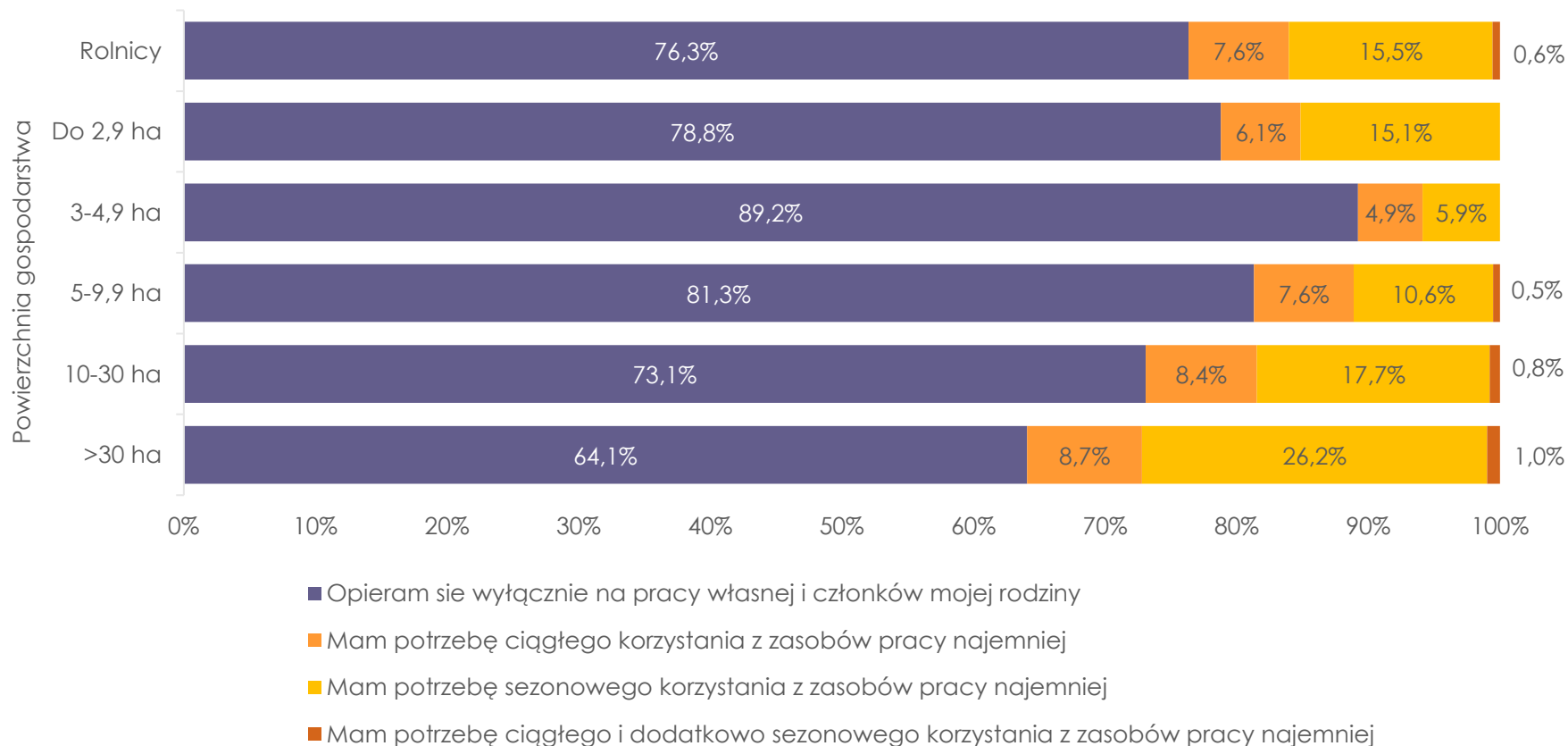
Rolnicy przeznaczający część produkcji na sprzedaż: Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję roślinną (N=482); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję zwierzęcą (N=63); Gospodarstwa nastawione zarówno na produkcję roślinną jak i zwierzęcą (N=304); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R6. Podjęcie których działań rozważa Pan(i) w przyszłości w swoim gospodarstwie?

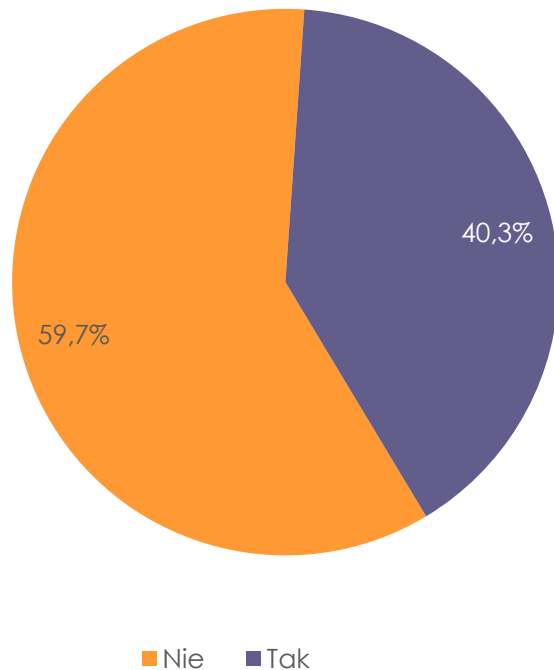
Rolnicy przeznaczający część produkcji na sprzedaż: Grunty do 2,9 ha (N=79); Grunty 3-4,9 ha (N=95); Grunty 5-9,9 ha (N=190); Grunty 10-30 ha (N=388); Grunty pow. 30 ha (N=97); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R7. Proszę ocenić dostępność zasobów pracy w Pana(i) gospodarstwie. Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisuje sytuację w Pana(i) gospodarstwie.

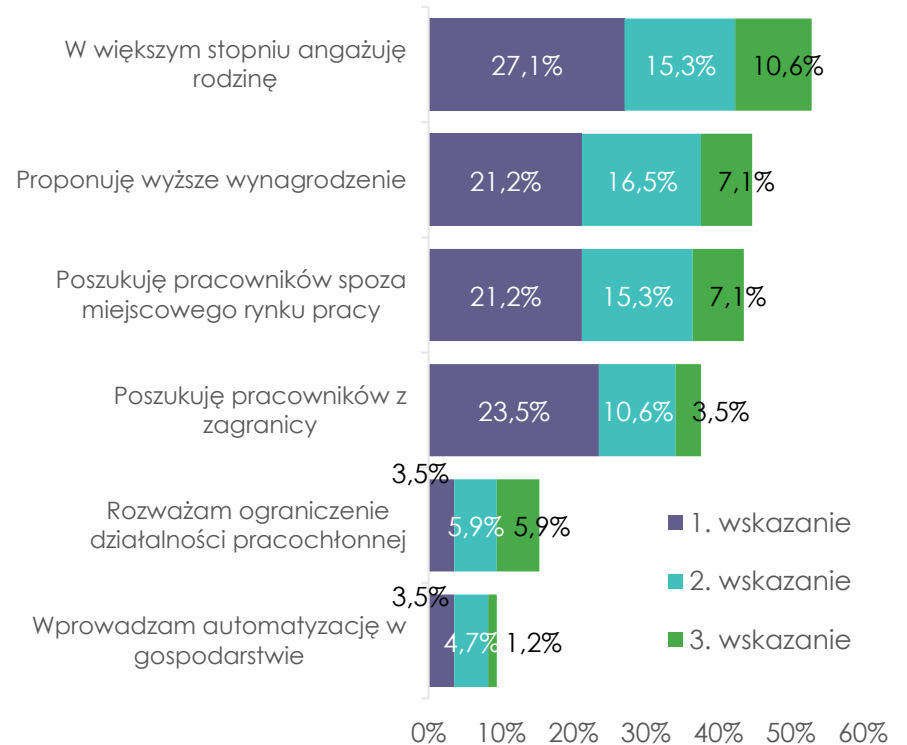
Rolnicy (N=892); Gospodarstwa o powierzchni: do 2,9 ha (N=99); 3-4,9 ha (N=102); 5-9,9 ha (N=198); 10-30 ha (N=390), pow. 30 ha (N=103)

R8. Czy ma Pan(i) problem w znalezieniu pracowników do pracy w Pana(i) gospodarstwie?

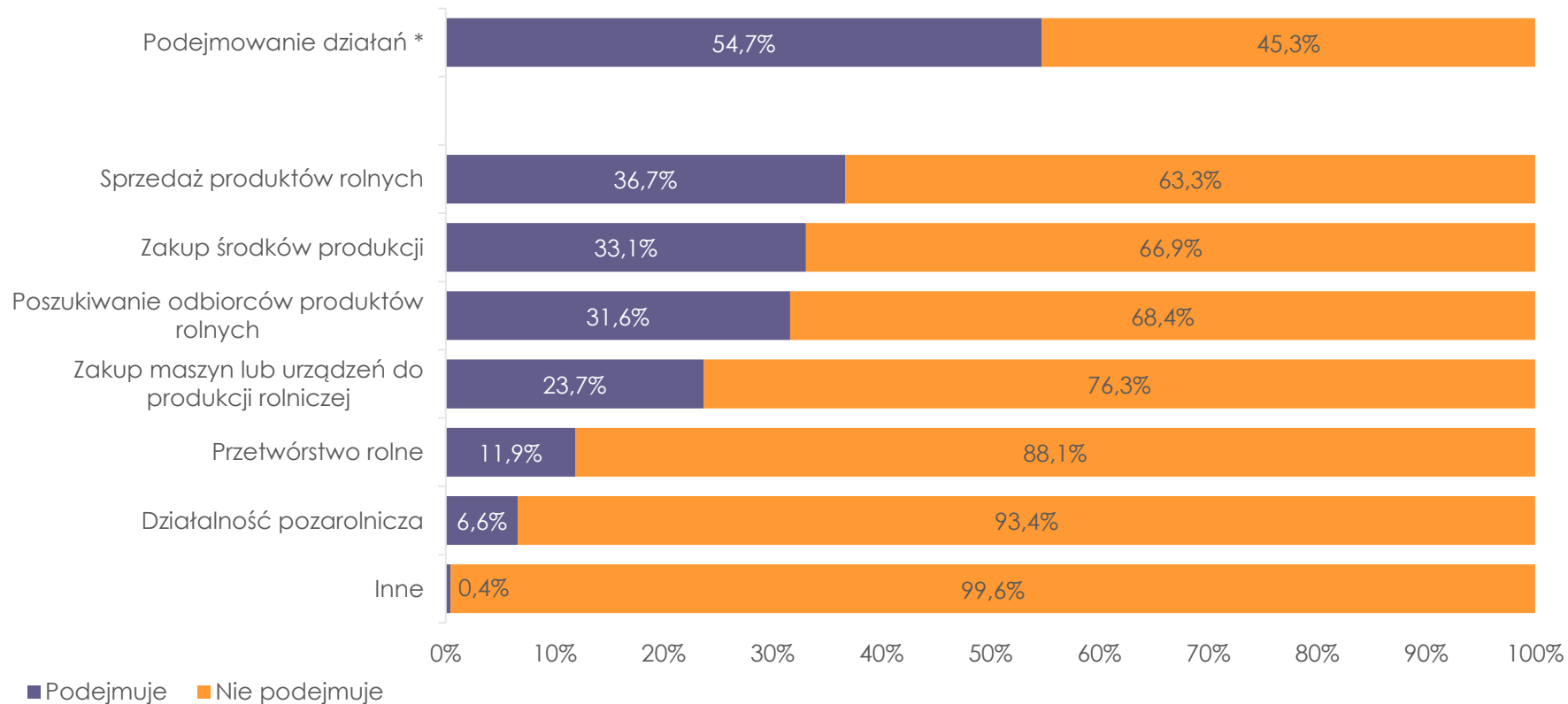
Rolnicy korzystający z zasobów pracy najemnej (N=211)

R9. Jak radzi sobie Pan(i) z problemem ze znalezieniem pracowników do pracy w gospodarstwie.

Rolnicy mający problem ze znalezieniem pracowników (N=85)

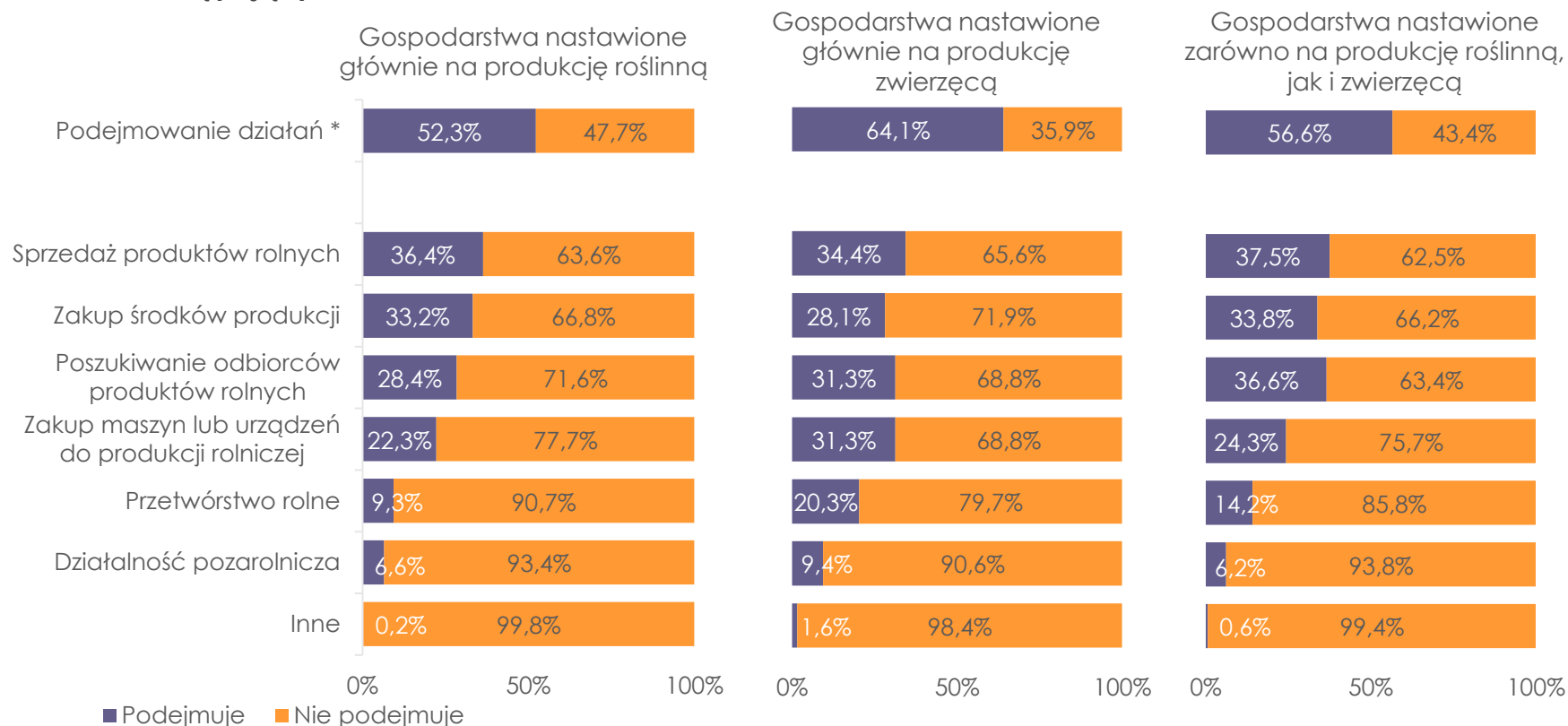
R10. W celu ograniczenia kosztów lub poprawy efektywności prowadzenia działalności rolniczej czy podejmuje Pan(i) obecnie wspólne działania z drugim rolnikiem bądź grupą rolników w następujących zakresach:

* odpowiedź „Podejmuje” oznacza „Podejmuje przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Rolnicy (N=892)

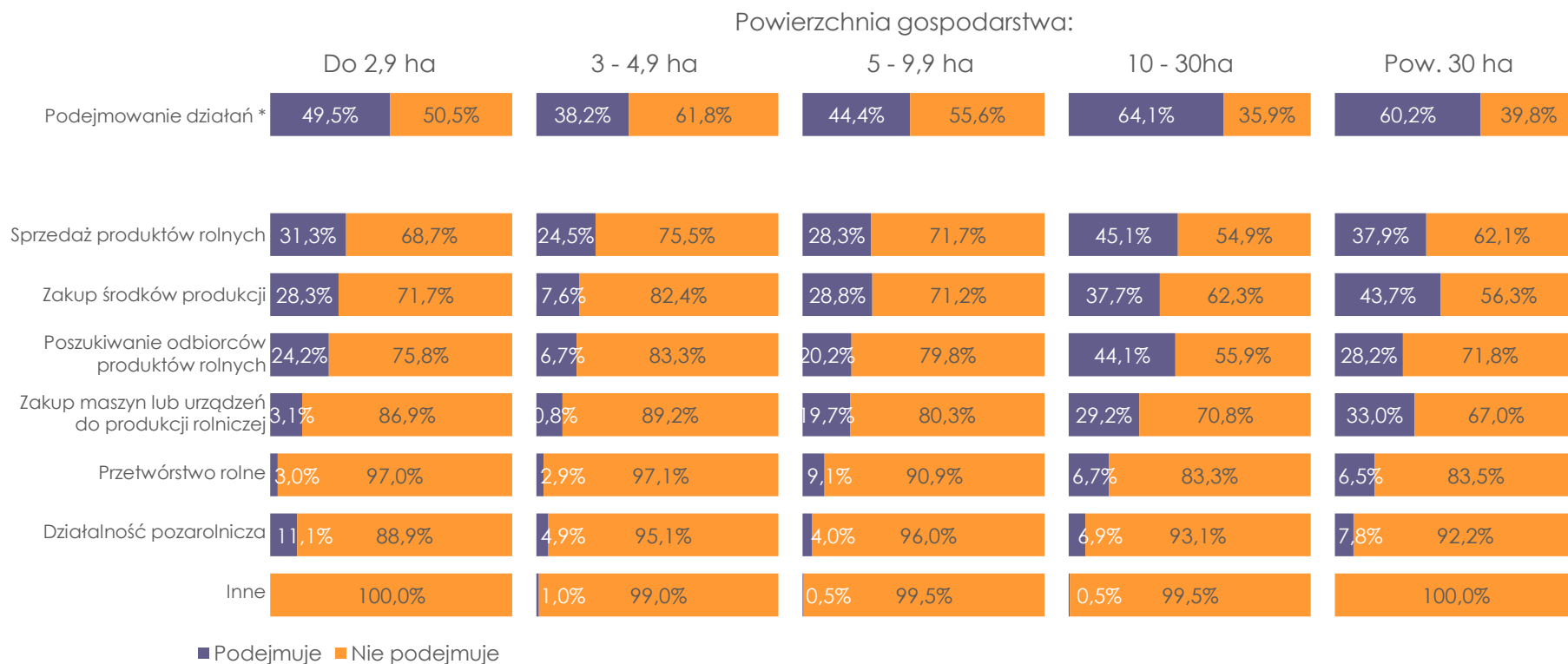
R10. W celu ograniczenia kosztów lub poprawy efektywności prowadzenia działalności rolniczej czy podejmuje Pan(i) obecnie wspólne działania z drugim rolnikiem bądź grupą rolników w następujących zakresach:

* odpowiedź „Podejmuje” oznacza „Podejmuje przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję roślinną (N=503); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję zwierzęcą (N=64); Gospodarstwa nastawione zarówno na produkcję roślinną, jak i zwierzęcą (N=325)

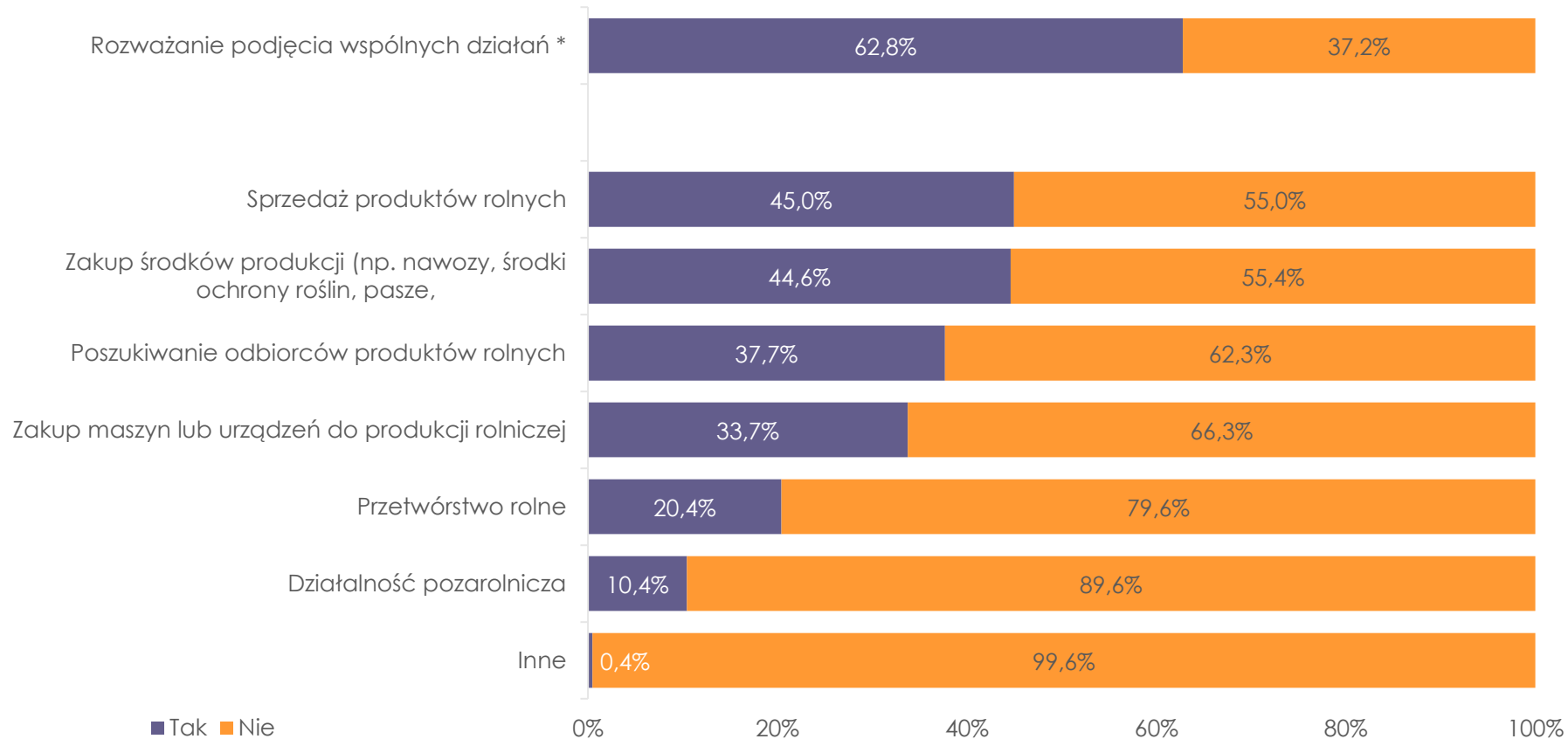
R10. W celu ograniczenia kosztów lub poprawy efektywności prowadzenia działalności rolniczej czy podejmuje Pan(i) obecnie wspólne działania z drugim rolnikiem bądź grupą rolników w następujących zakresach:

* odpowiedź „Podejmuje” oznacza „Podejmuje przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Gospodarstwa o powierzchni: do 2,9 ha (N=99); 3-4,9 ha (N=102); 5-9,9 ha (N=198); 10-30 ha (N=390), pow. 30 ha (N=103)

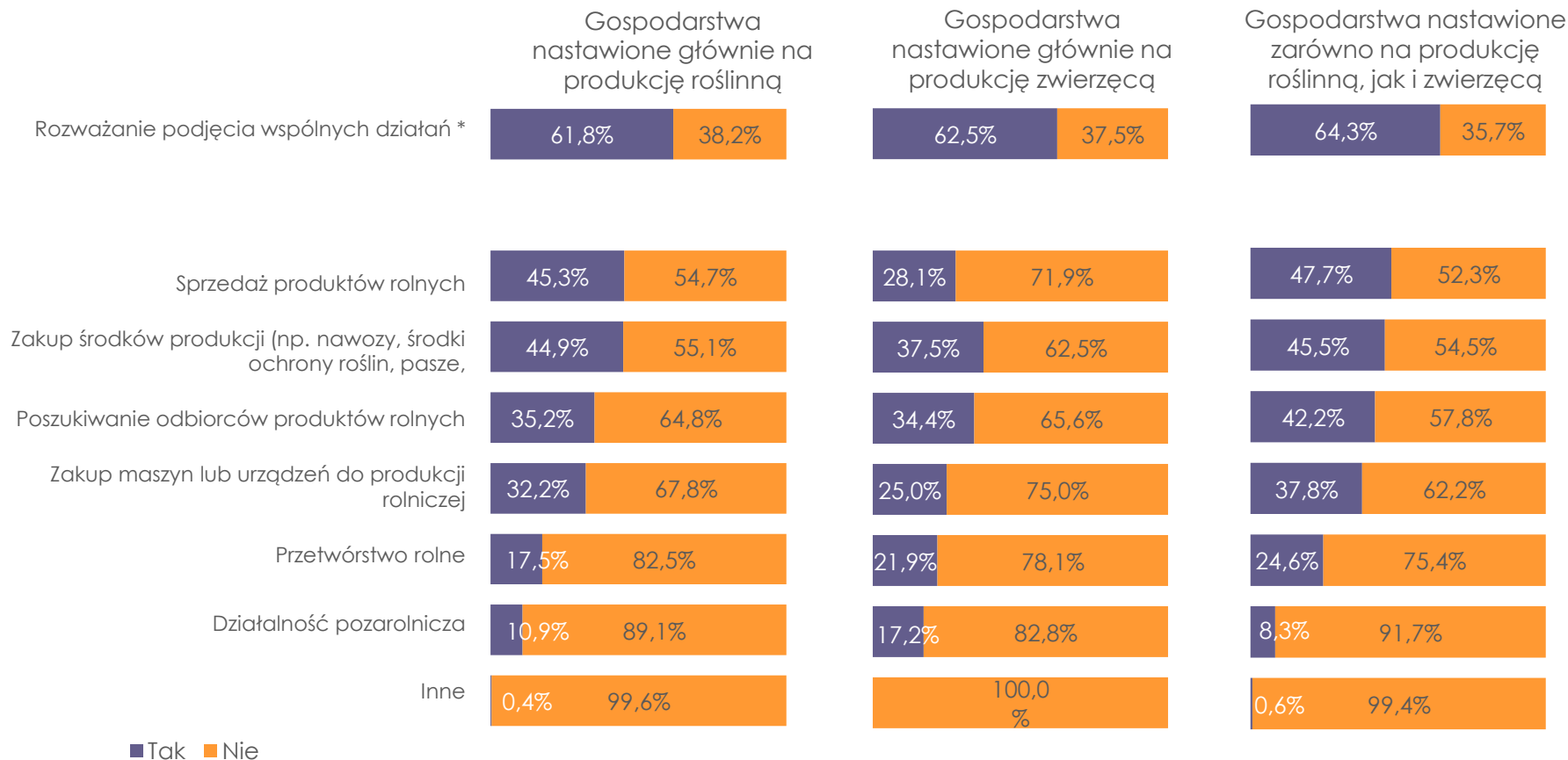
R11. Podjęcie których z tych wspólnych działań rozważa Pan (i) w przyszłości?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Rozważam podjęcie przynajmniej jednego z wymienionych działań”

Rolnicy (N=892)

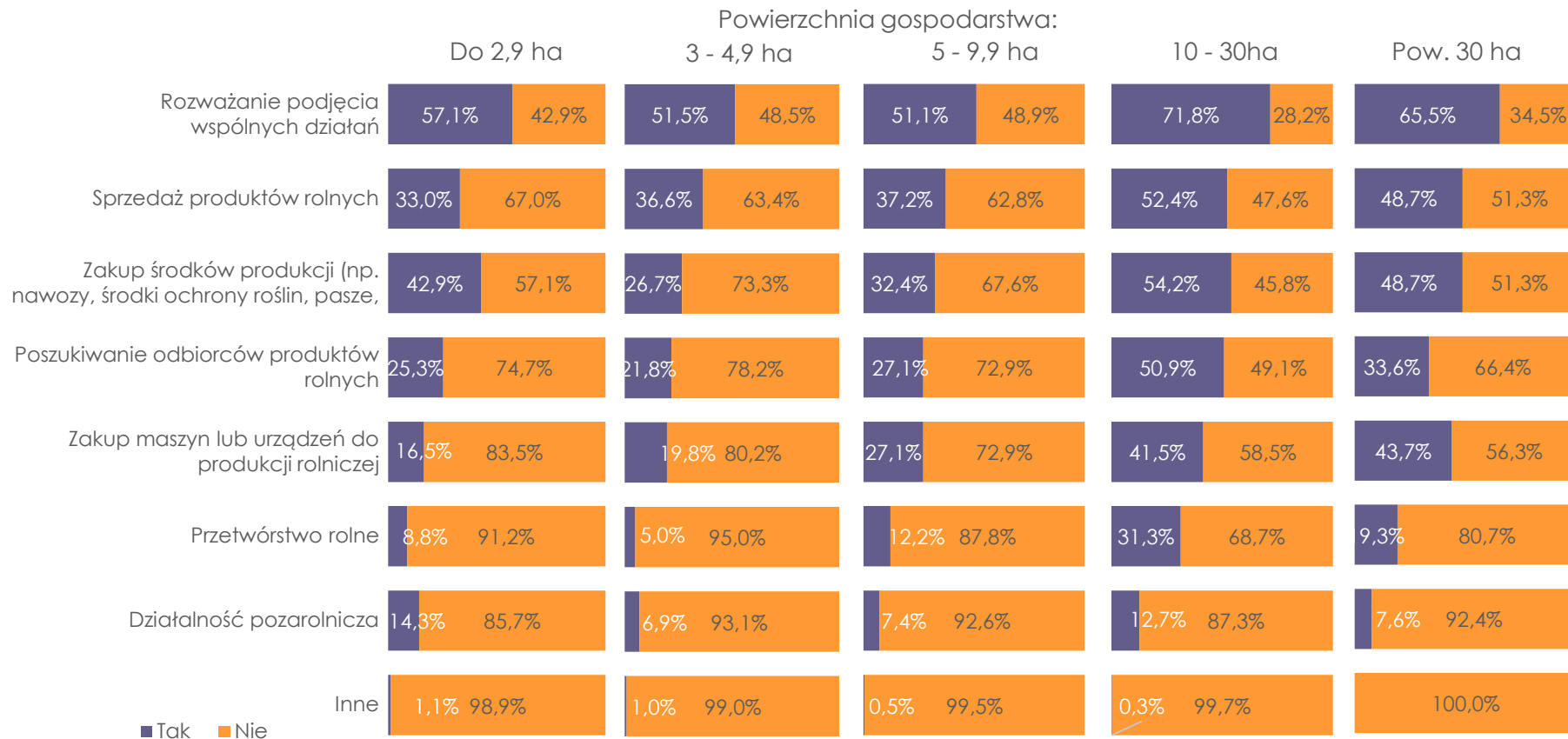
R11. Podjęcie których z tych wspólnych działań rozważa Pan (i) w przyszłości?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Rozważam podjęcie przynajmniej jednego z wymienionych działań”

Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję roślinną (N=503); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję zwierzęcą (N=64); Gospodarstwa nastawione zarówno na produkcję roślinną, jak i zwierzęcą (N=325)

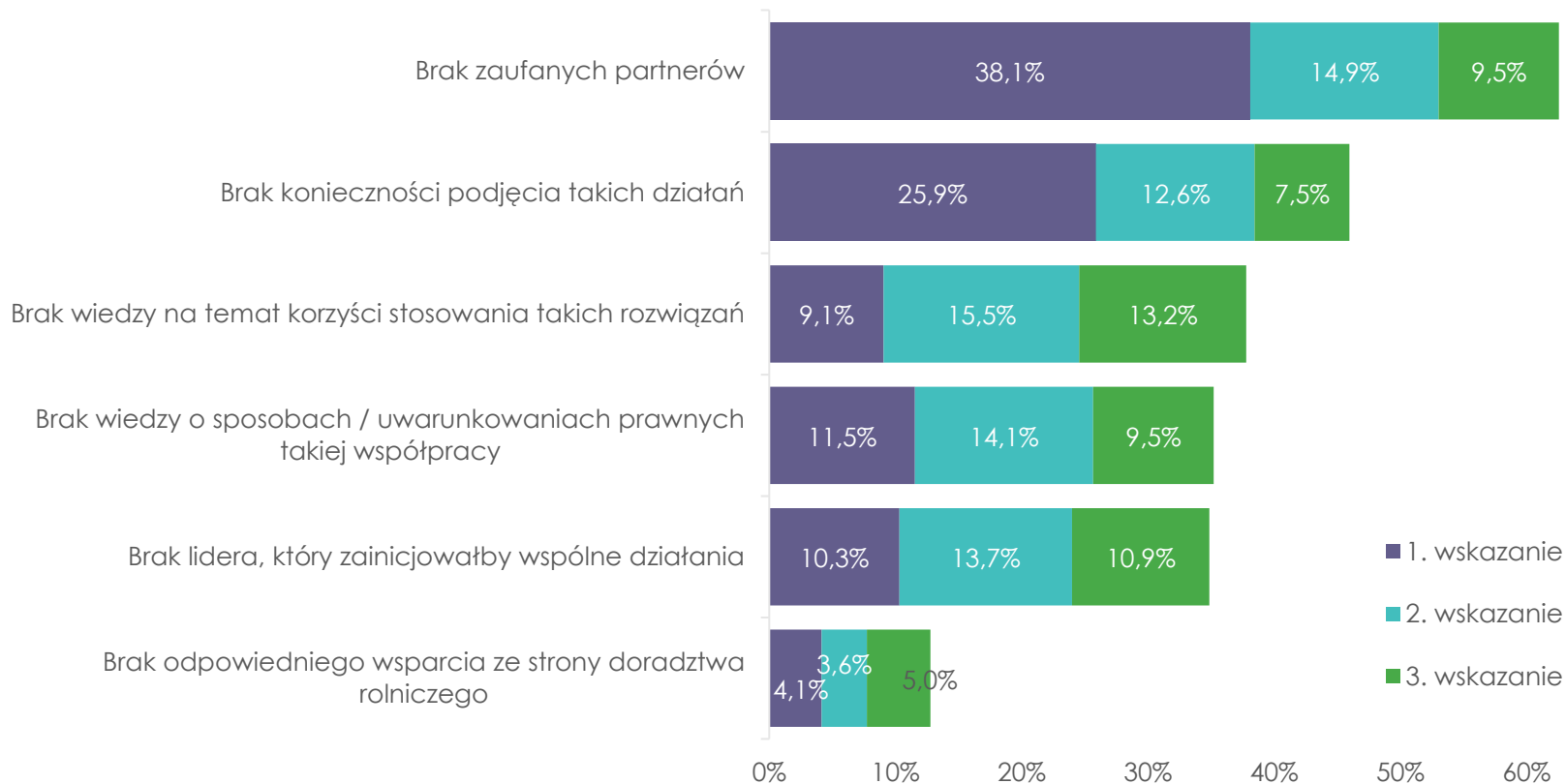
R11. Podjęcie których z tych wspólnych działań rozważa Pan (i) w przyszłości?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Rozważam podjęcie przynajmniej jednego z wymienionych działań”

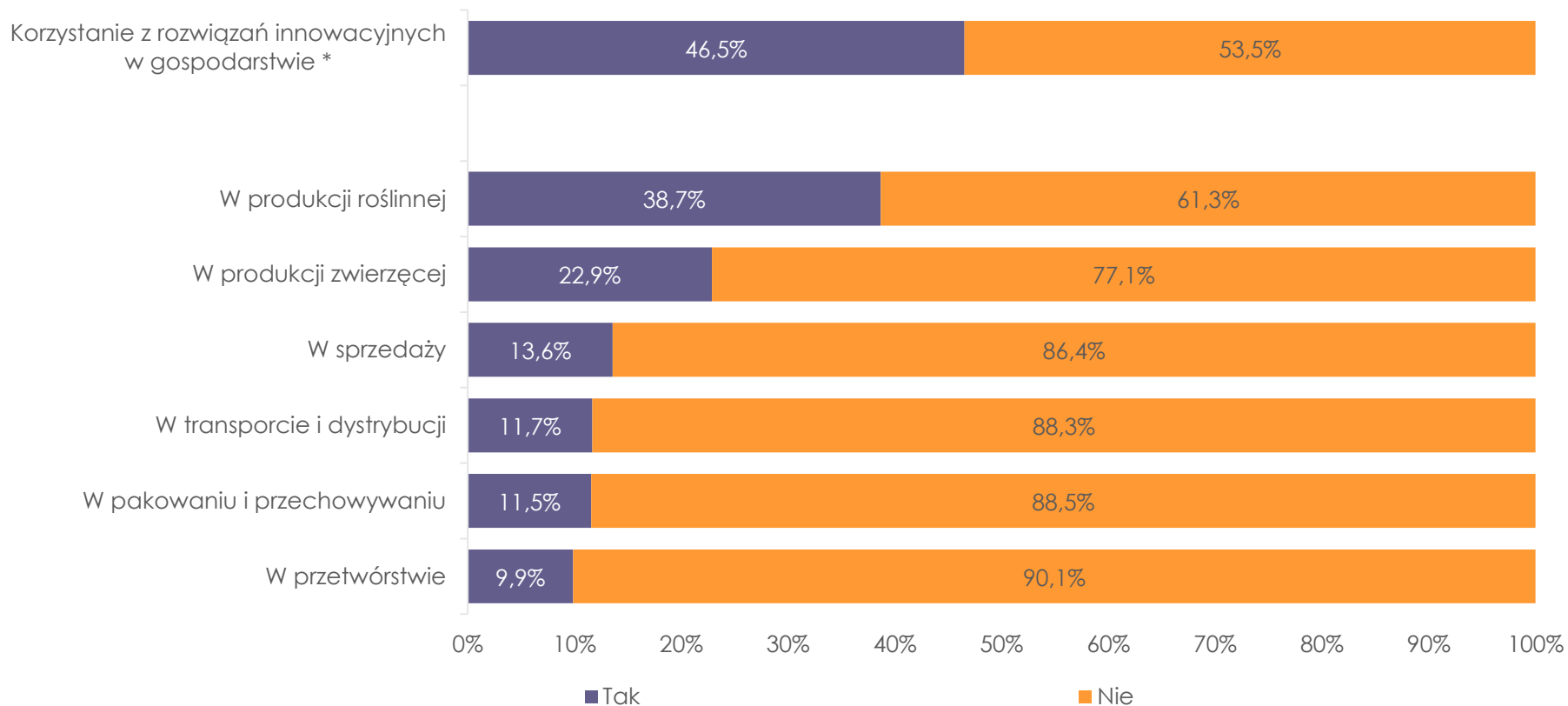
Gospodarstwa o powierzchni: do 2,9 ha (N=91); 3-4,9 ha (N=101); 5-9,9 ha (N=188); 10-30 ha (N=393), pow. 30 ha (N=119)

R12. Co Pana(i) zdaniem ogranicza obecnie podejmowanie wspólnych działań przez rolników?

Rolnicy (N=892); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

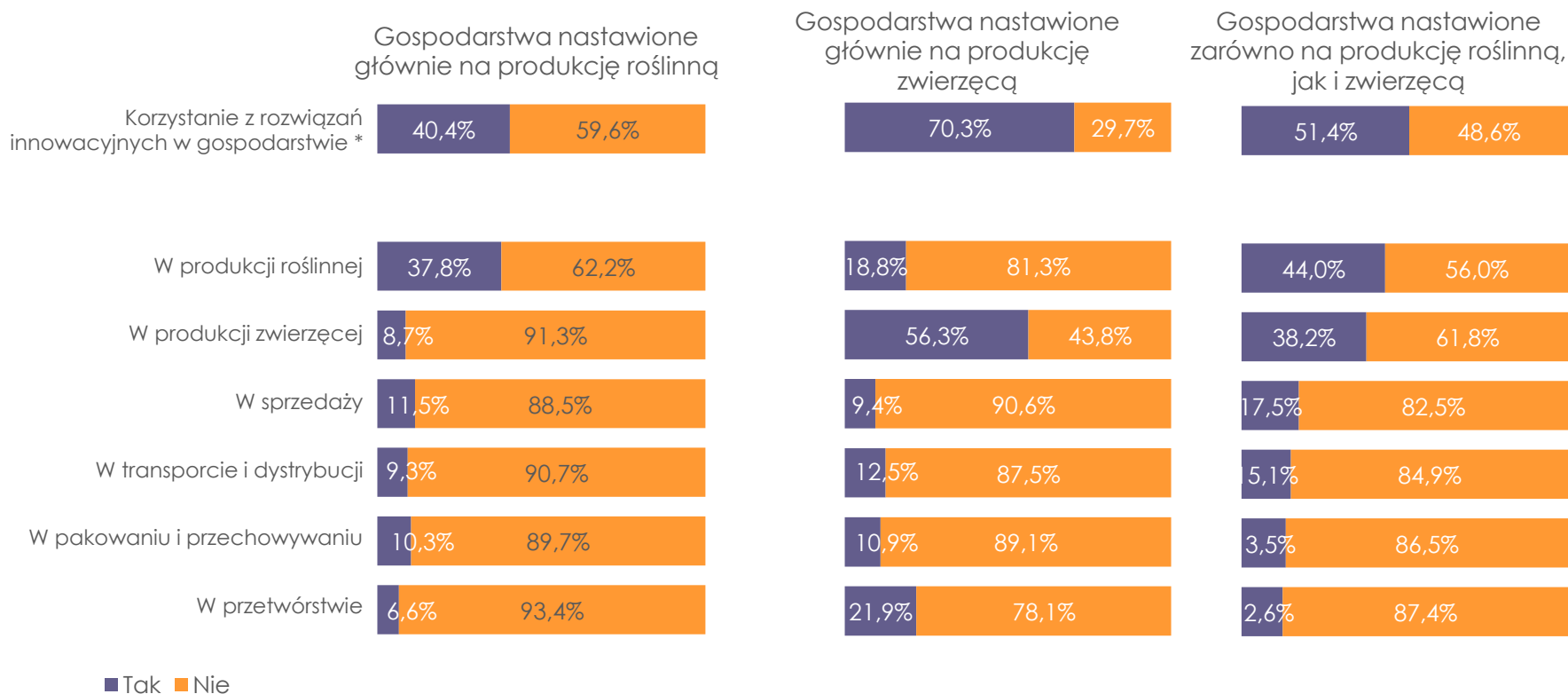
R13. Czy korzysta Pan(i) z rozwiązań innowacyjnych (w tym technologicznych) w swoim gospodarstwie? Jeśli tak to w jakim zakresie?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Tak, korzystam przynajmniej z jednego z wymienionych rozwiązań”

Rolnicy (N=892)

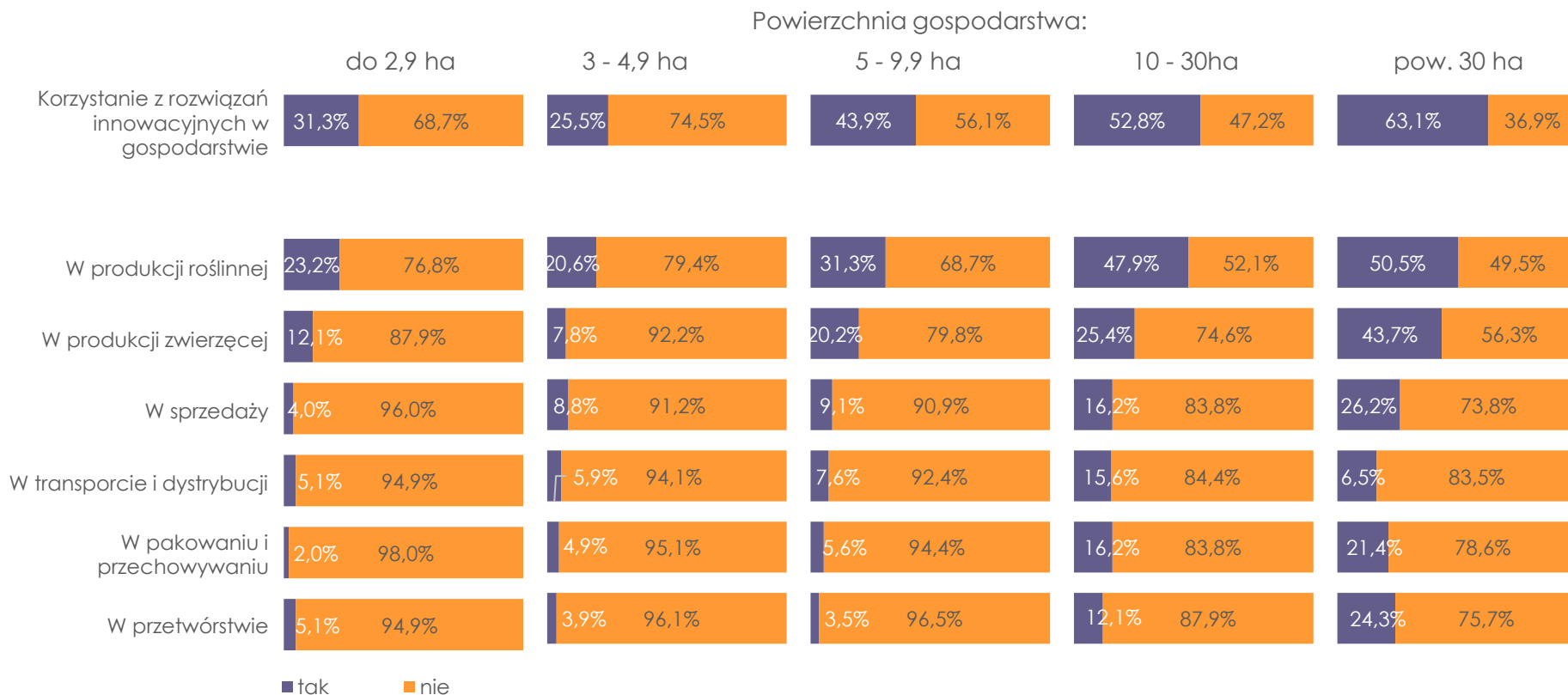
R13. Czy korzysta Pan (i) z rozwiązań innowacyjnych (w tym technologicznych) w swoim gospodarstwie? Jeśli tak to w jakim zakresie?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Tak, korzystam przynajmniej z jednego z wymienionych rozwiązań”

Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję roślinną (N=503); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję zwierzęcą (N=64);
Gospodarstwa nastawione zarówno na produkcję roślinną, jak i zwierzęcą (N=325)

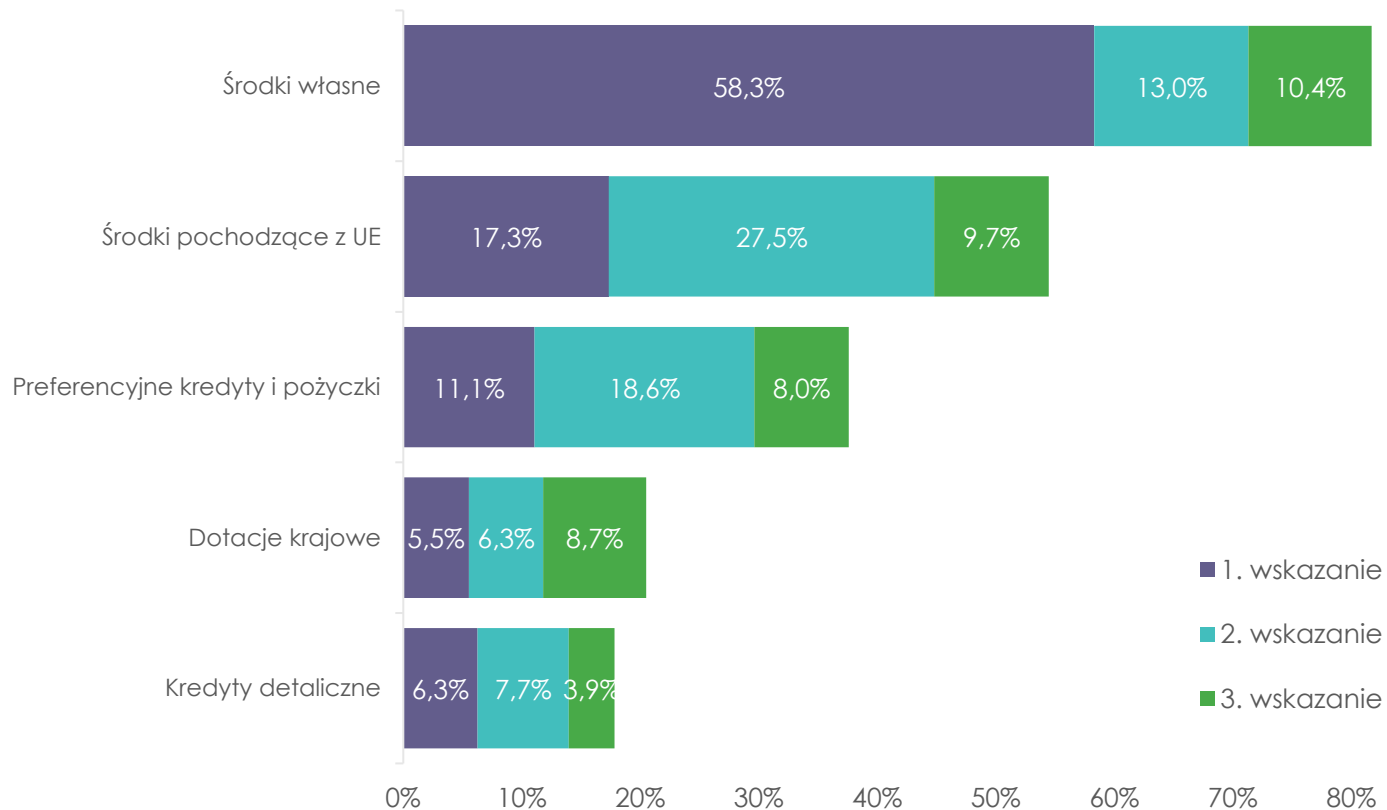
R13. Czy korzysta Pan (i) z rozwiązań innowacyjnych (w tym technologicznych) w swoim gospodarstwie? Jeśli tak to w jakim zakresie?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Tak, korzystam przynajmniej z jednego z wymienionych rozwiązań”

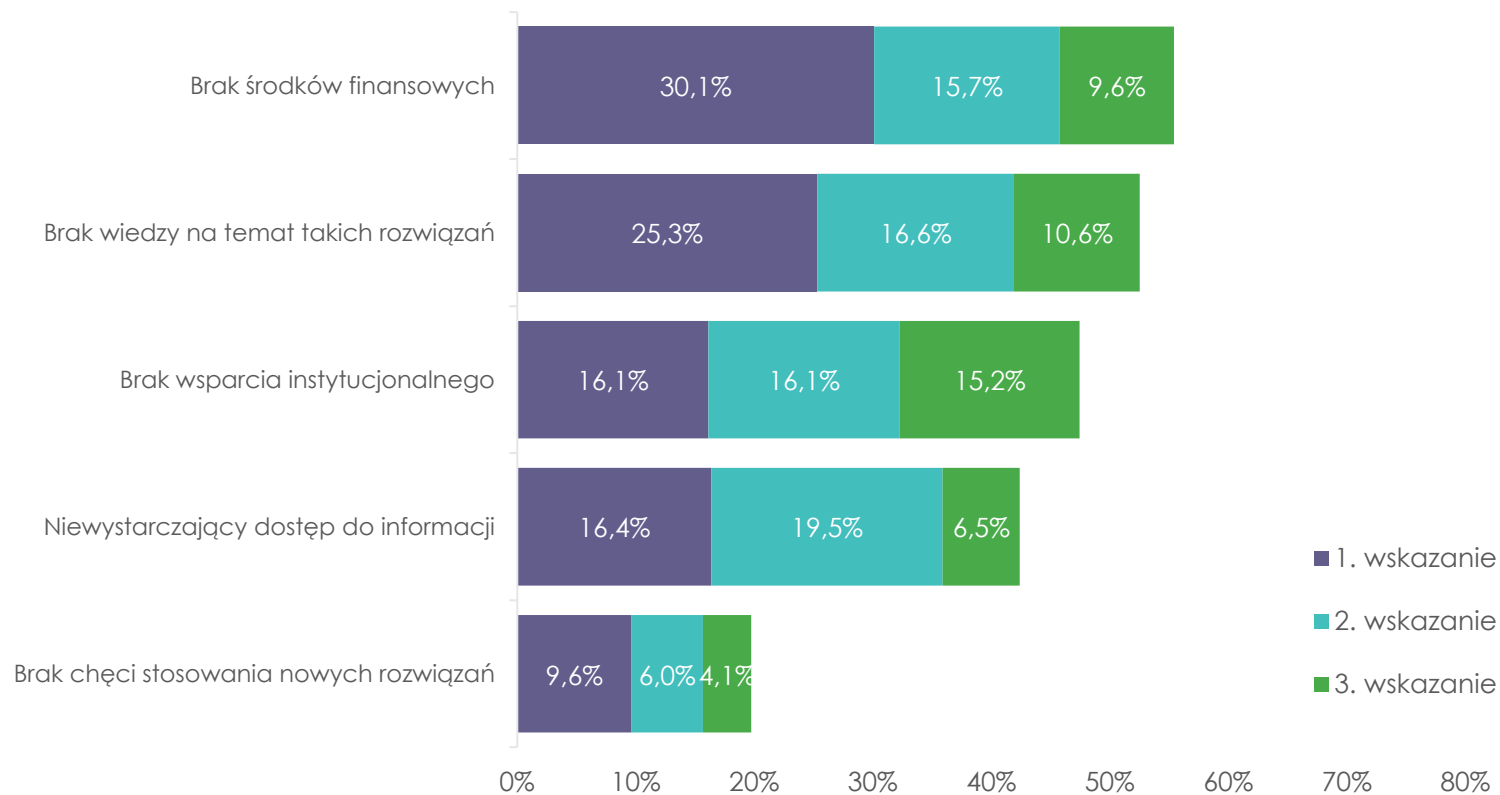
Gospodarstwa o powierzchni: do 2,9 ha (N=99); 3-4,9 ha (N=102); 5-9,9 ha (N=198); 10-30 ha (N=390), pow. 30 ha (N=103)

R14. Jakie są źródła finansowania rozwiązań innowacyjnych w Pana(i) gospodarstwie?

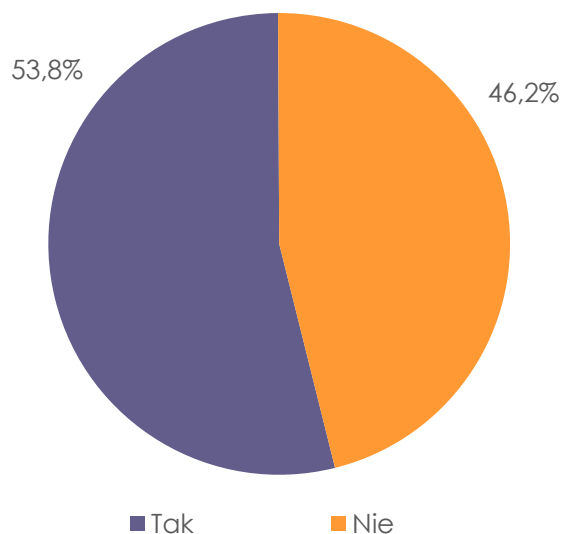
Rolnicy korzystający z rozwiązań innowacyjnych (N=415); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R15. Jakie bariery stosowania innowacyjnych rozwiązań występują w Pana(i) gospodarstwie?

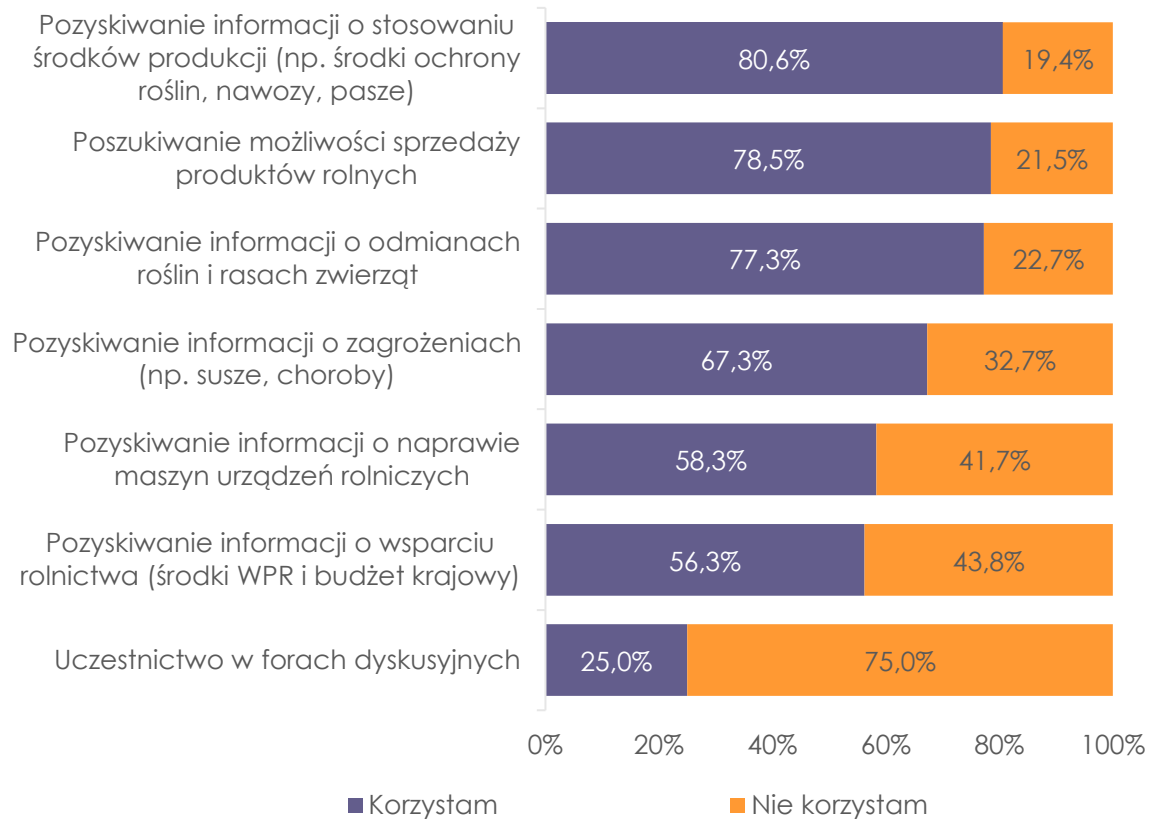
Rolnicy korzystający z rozwiązań innowacyjnych (N=415); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R16. Czy korzysta Pan(i) z Internetu jako źródła informacji przydatnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

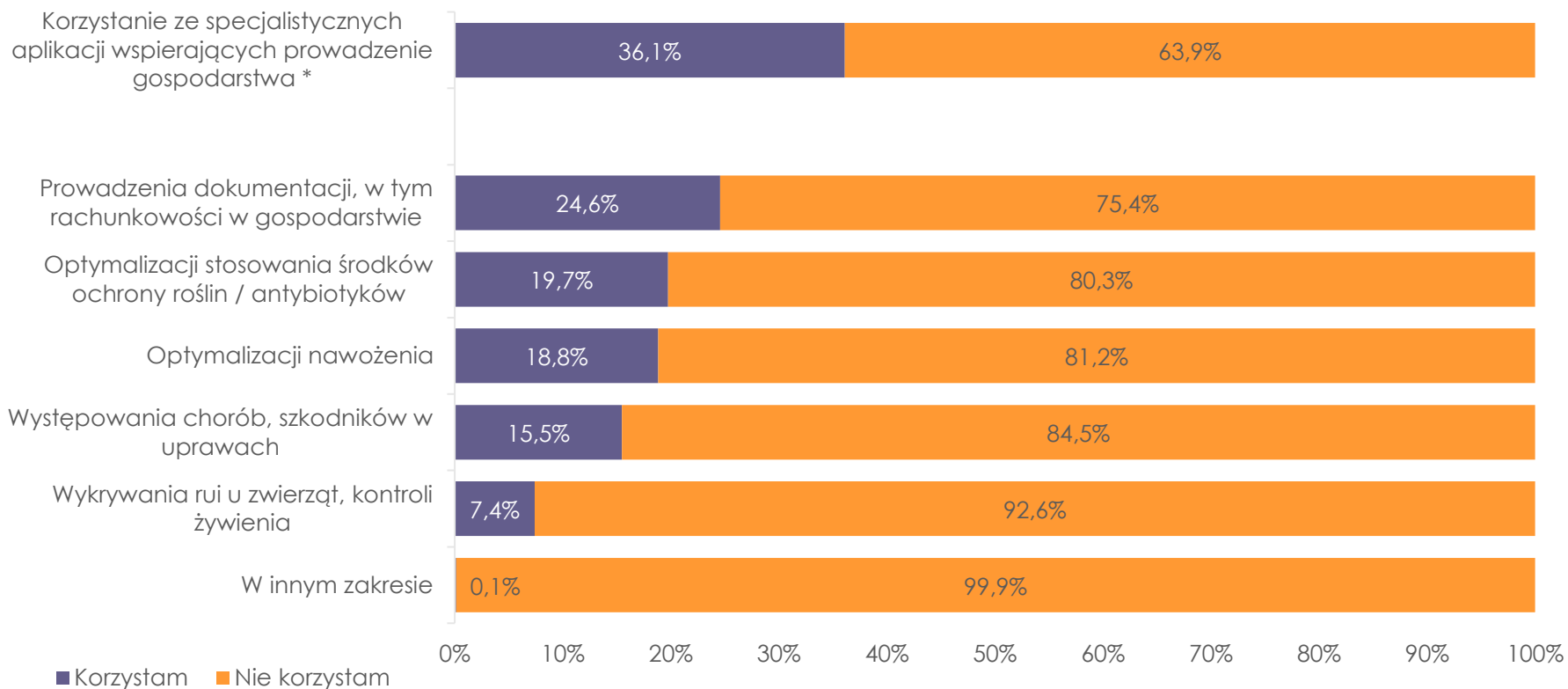
Rolnicy (N=892)

R17. W jakim zakresie korzysta Pan(i) z Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym?

Rolnicy korzystający z Internetu w zarządzaniu gospodarstwem (N=480)

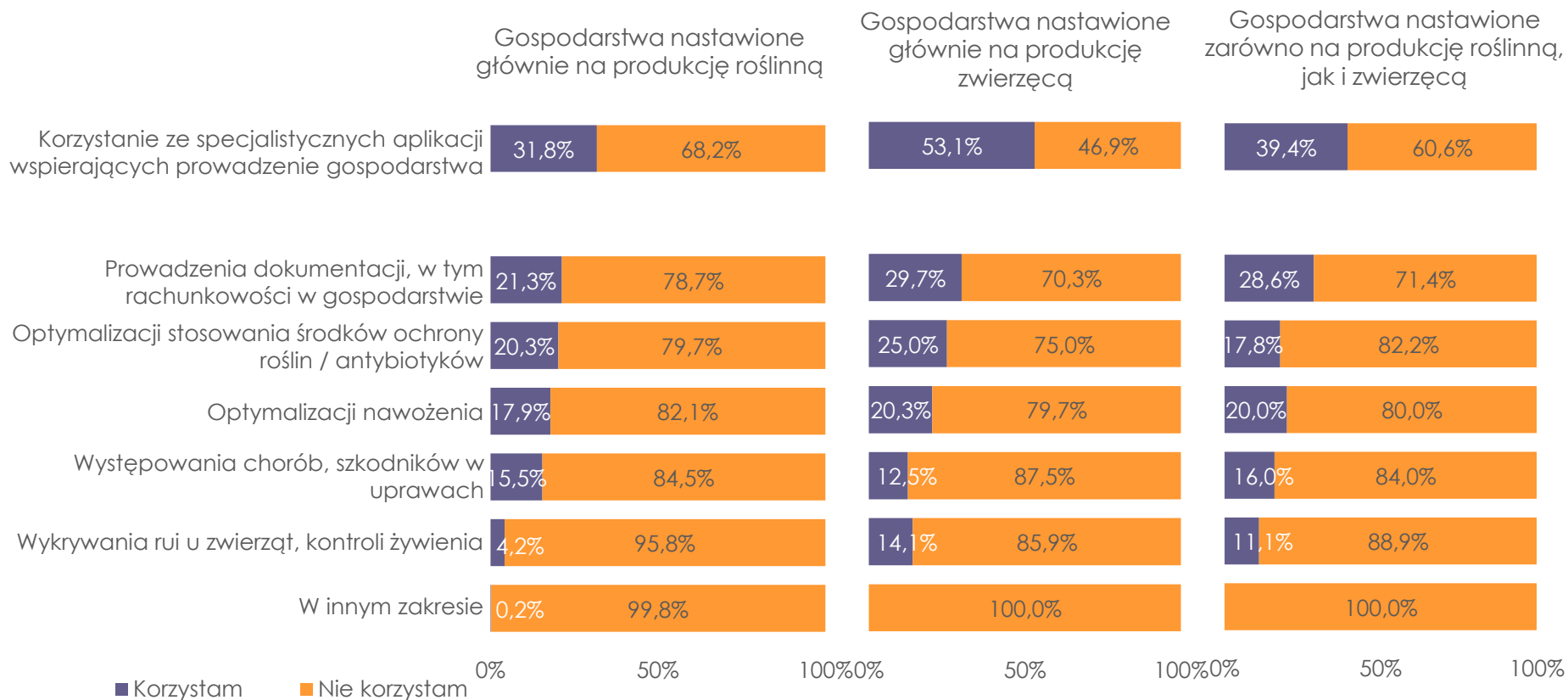
R18. Czy korzysta Pan(i) ze specjalistycznych aplikacji (na komputer lub smartfon) wspierających prowadzenie gospodarstwa w następującym zakresie?

* odpowiedź „Korzystam” oznacza „Korzystam przynajmniej z jednej aplikacji wspierającej prowadzenie gospodarstwa”

Rolnicy (N=892)

R18. Czy korzysta Pan(i) ze specjalistycznych aplikacji (na komputer lub smartfon) wspierających prowadzenie gospodarstwa w następującym zakresie?

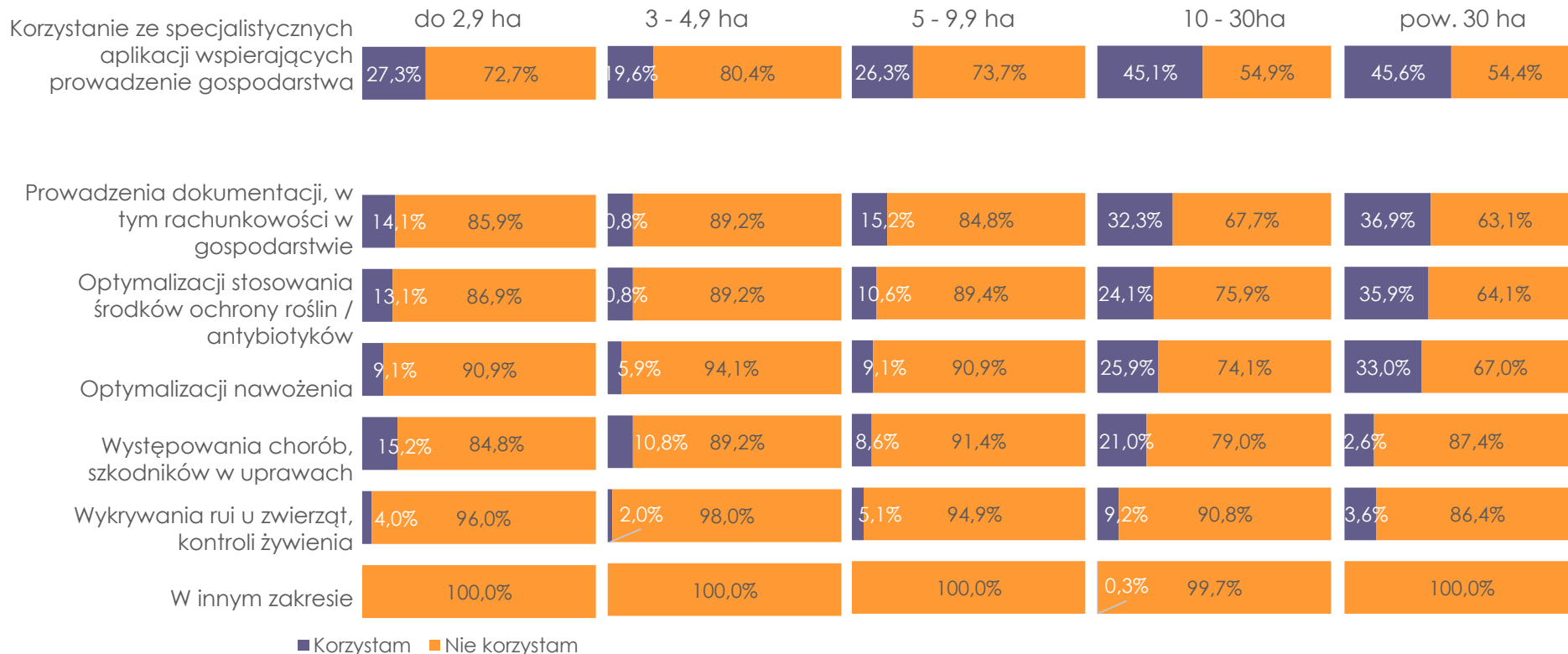

* odpowiedź „Korzystam” oznacza „Korzystam przynajmniej z jednej aplikacji wspierającej prowadzenie gospodarstwa”

Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję roślinną (N=503); Gospodarstwa nastawione głównie na produkcję zwierzęcą (N=64); Gospodarstwa nastawione zarówno na produkcję roślinną, jak i zwierzęcą (N=325)

R18. Czy korzysta Pan(i) ze specjalistycznych aplikacji (na komputer lub smartfon) wspierających prowadzenie gospodarstwa w następującym zakresie?

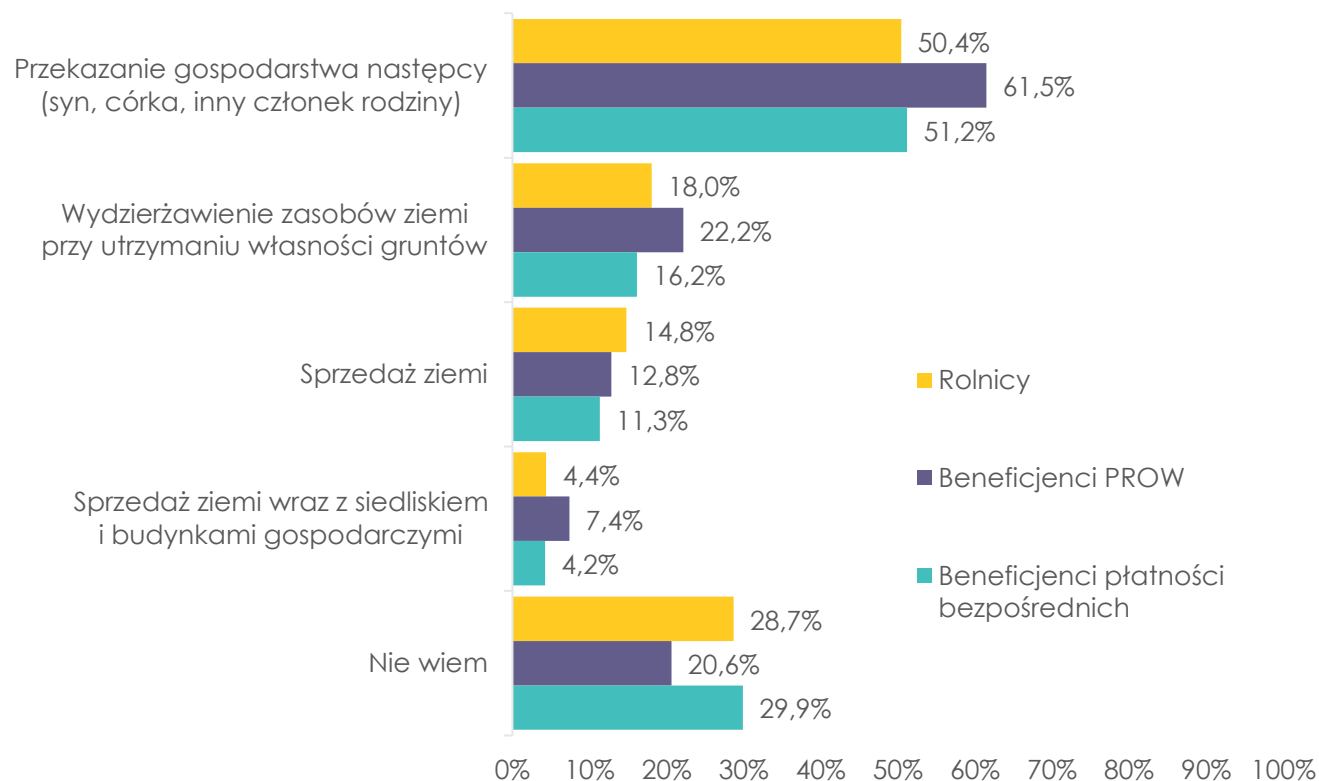
Powierzchnia gospodarstwa:

* odpowiedź „Korzystam” oznacza „Korzystam przynajmniej z jednej aplikacji wspierającej prowadzenie gospodarstwa”

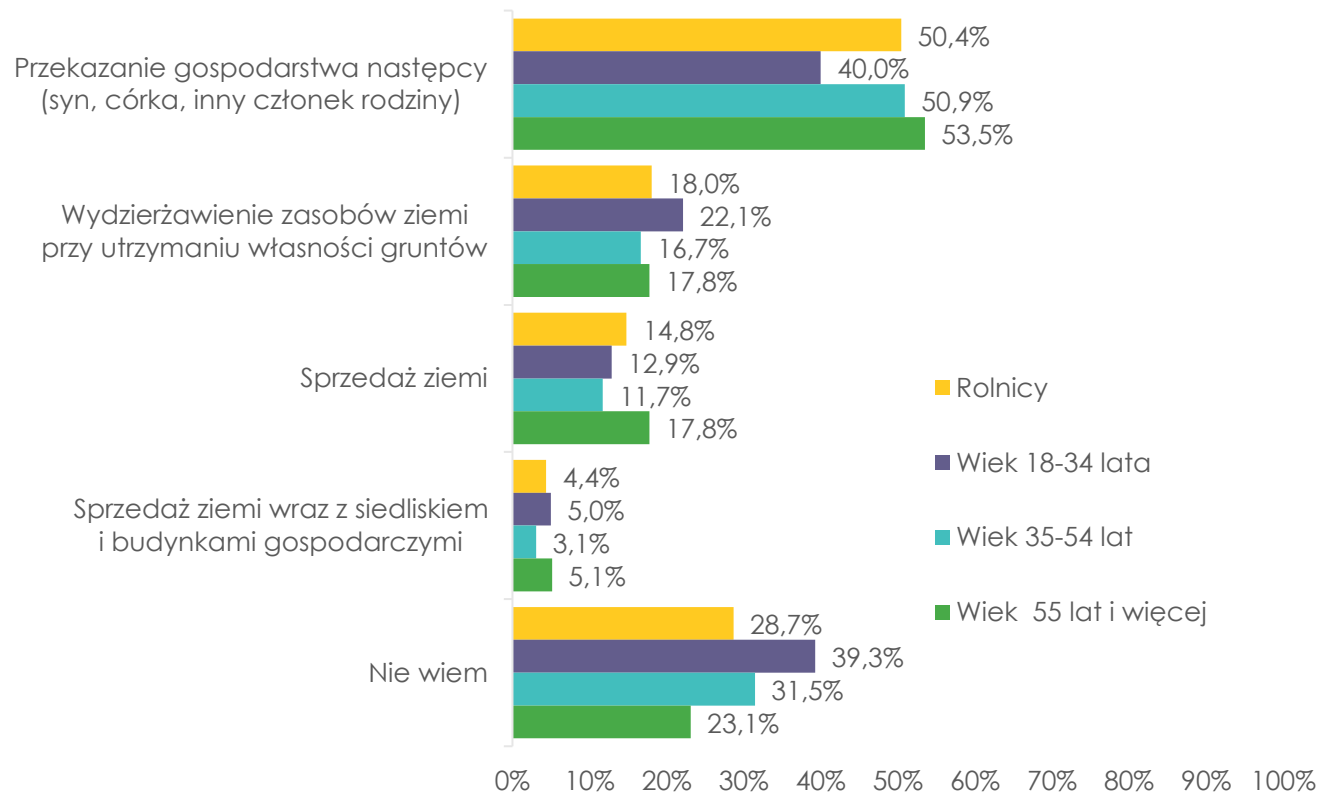
Gospodarstwa o powierzchni: do 2,9 ha (N=99); 3-4,9 ha (N=102); 5-9,9 ha (N=198); 10-30 ha (N=390), pow. 30 ha (N=103)

R19. Jaką przyszłość dla swojego gospodarstwa przewiduje Pan(i) po zakończeniu aktywności zawodowej?

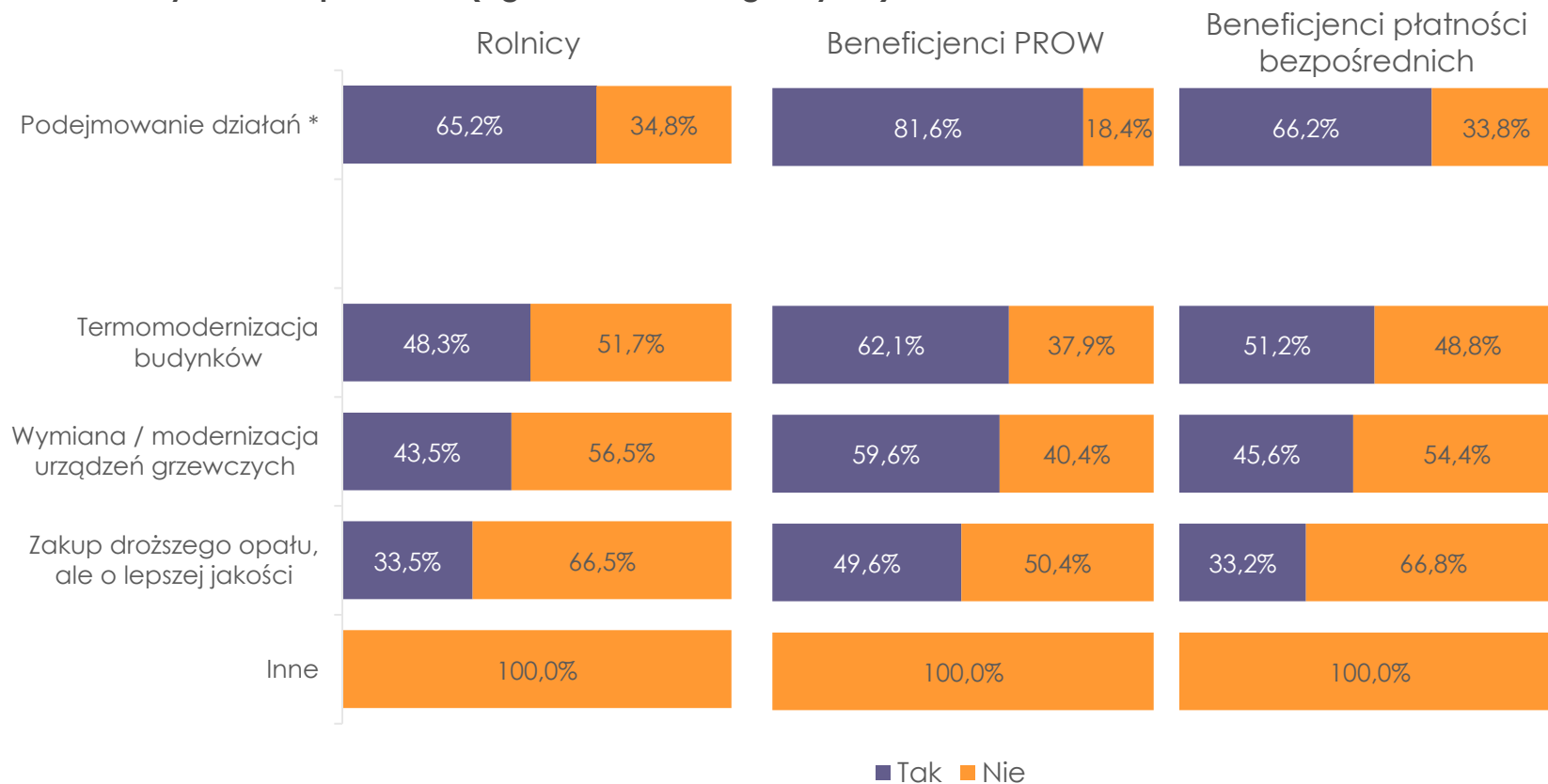
Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662); możliwe udzielenie dwóch odpowiedzi; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R19. Jaką przyszłość dla swojego gospodarstwa przewiduje Pan(i) po zakończeniu aktywności zawodowej?

Rolnicy (N=892); wiek 18-34 (N=140); wiek 35-54 (N=324); wiek 55 lat +(N=428); możliwe udzielenie dwóch odpowiedzi; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

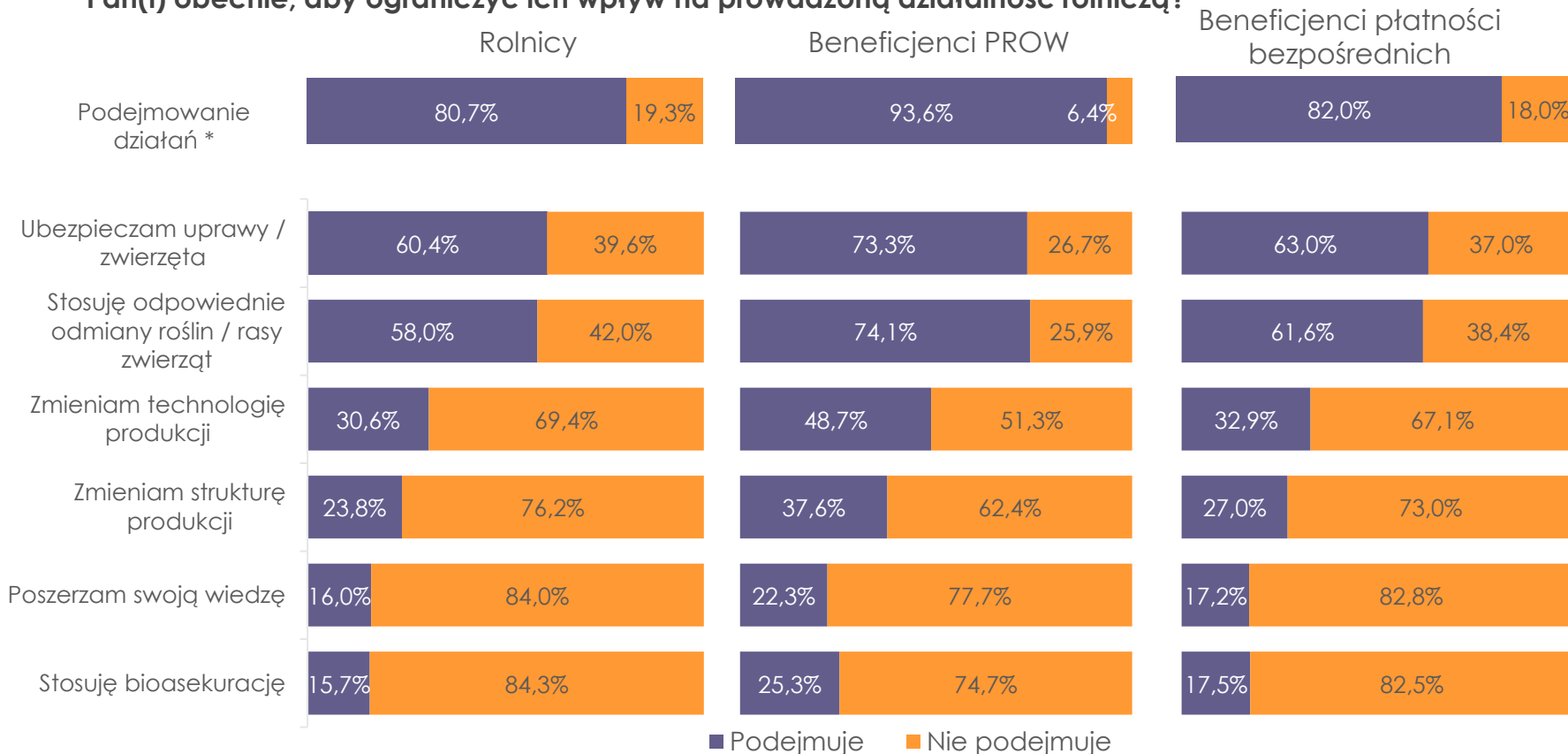
R20. Czy i jakie działania podejmuje Pan(i) w swoim gospodarstwie w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza (ograniczenia smogu, dymu)?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Podejmuję przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

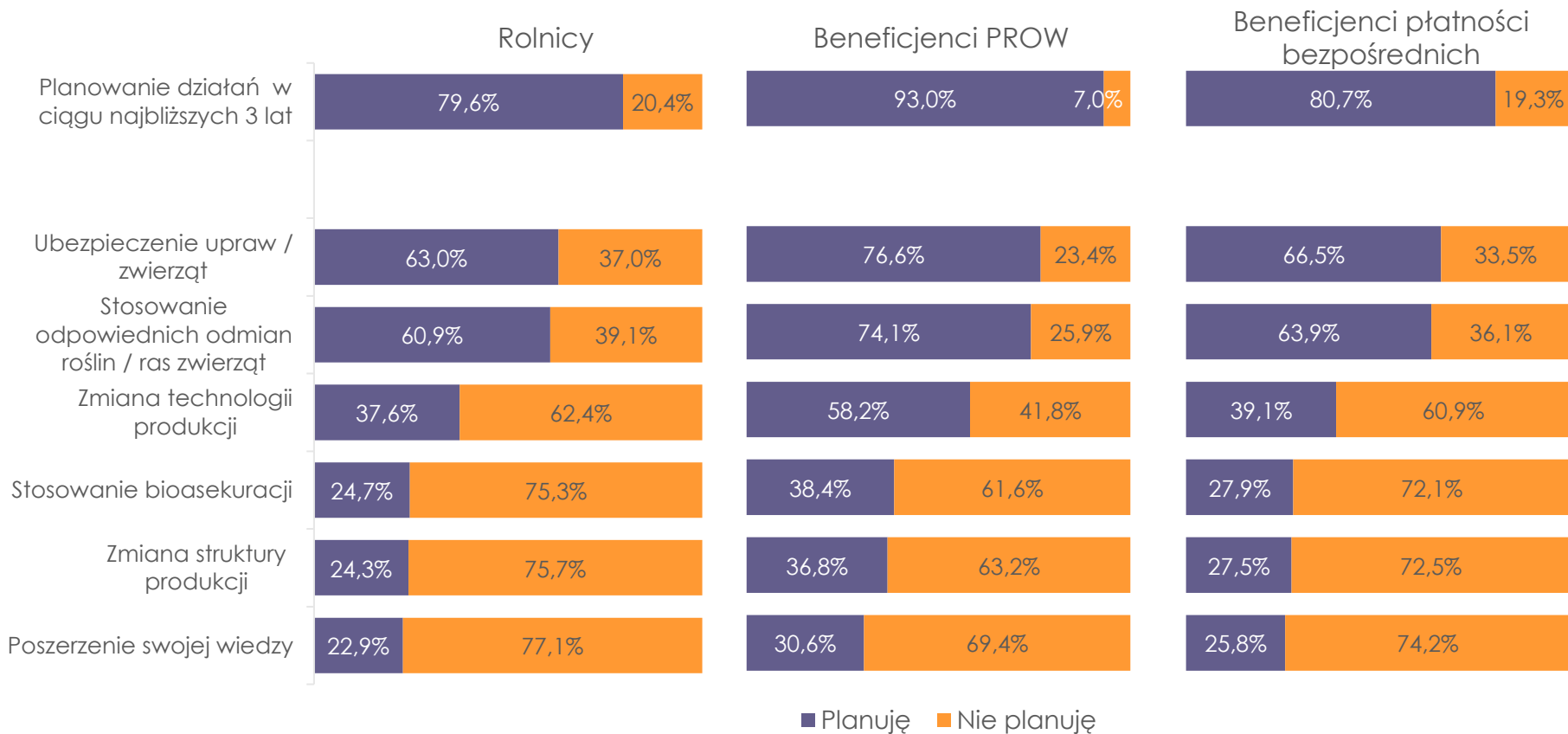
R21. Biorąc pod uwagę ryzyko związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk pogodowych (np. susza, powódź, przymrozki) lub występowaniem chorób (np. ASF), jakie działania podejmuje Pan(i) obecnie, aby ograniczyć ich wpływ na prowadzoną działalność rolniczą?

* odpowiedź „Podejmuje” oznacza „Podejmuje przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

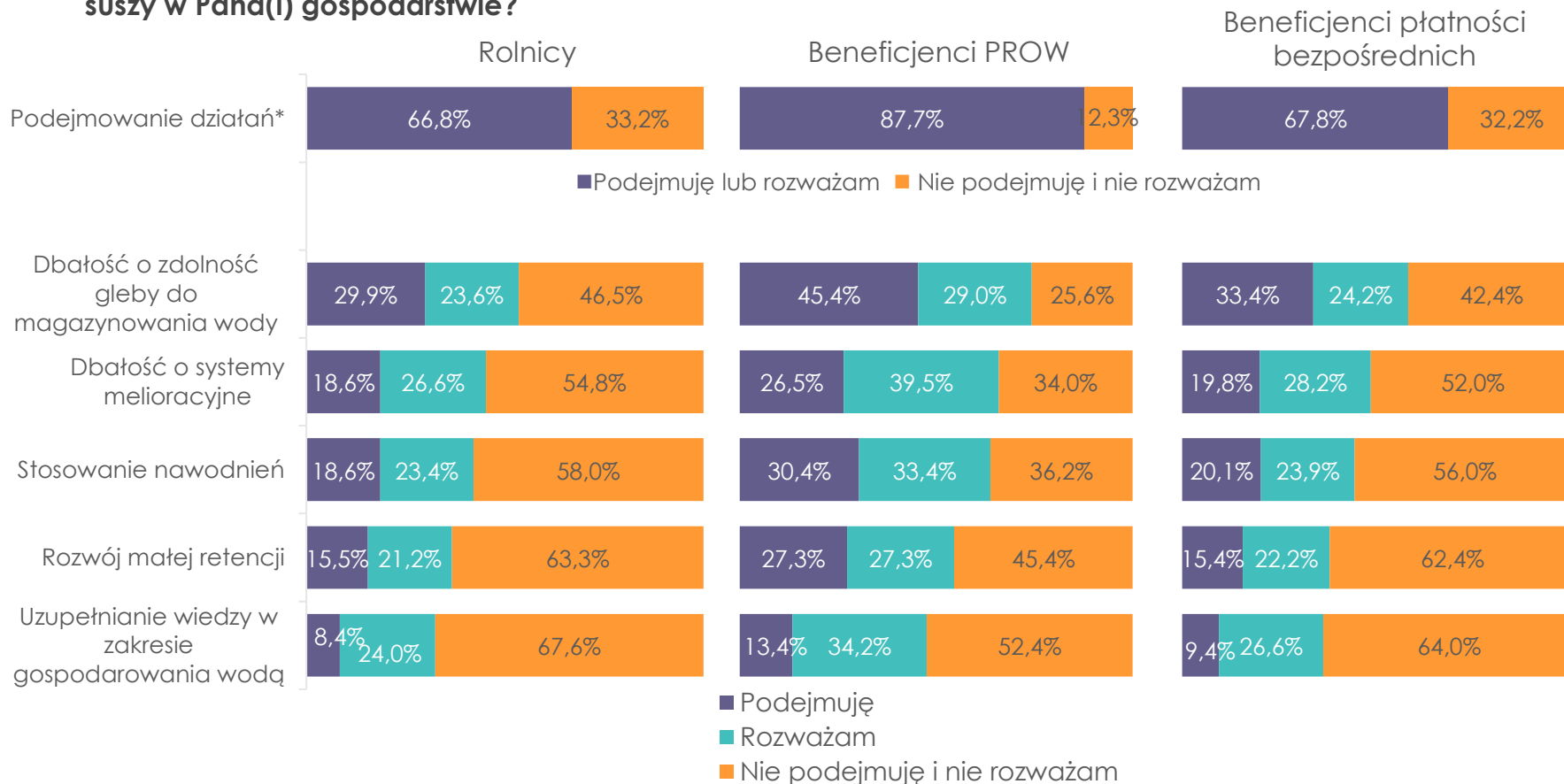
R22. Jakie działania w tym zakresie planuje Pan(i) podjąć w ciągu najbliższych 3 lat?

* odpowiedź „Planuję” oznacza „Planuję przynajmniej jedno w wymienionych działaniach”

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

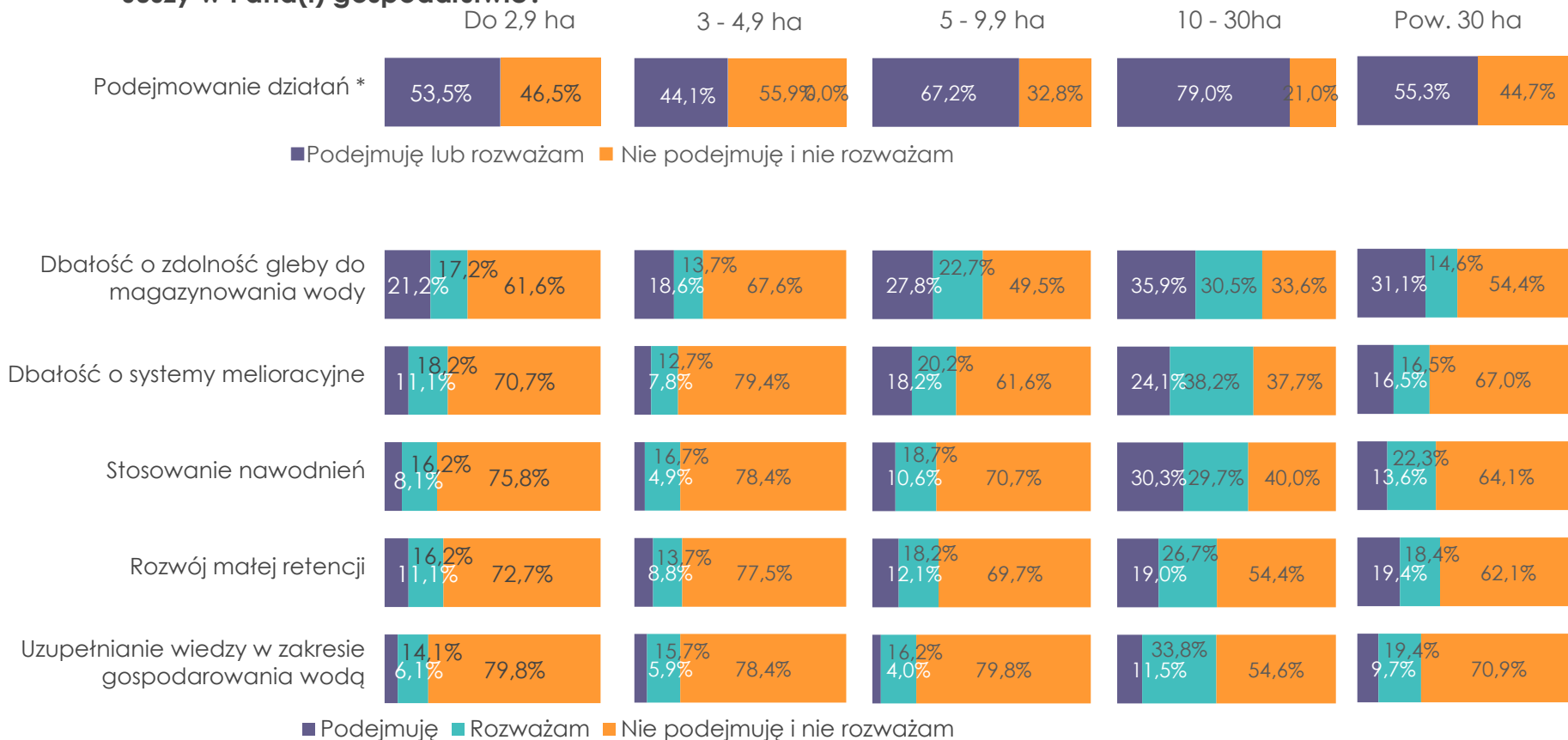
R23. Jakie działania podejmuje Pan(i) / rozważa Pan(i) podjęcie aby ograniczyć ryzyko wystąpienia suszy w Pana(i) gospodarstwie?

* odpowiedź „Podejmuję” oznacza „Podejmuję przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

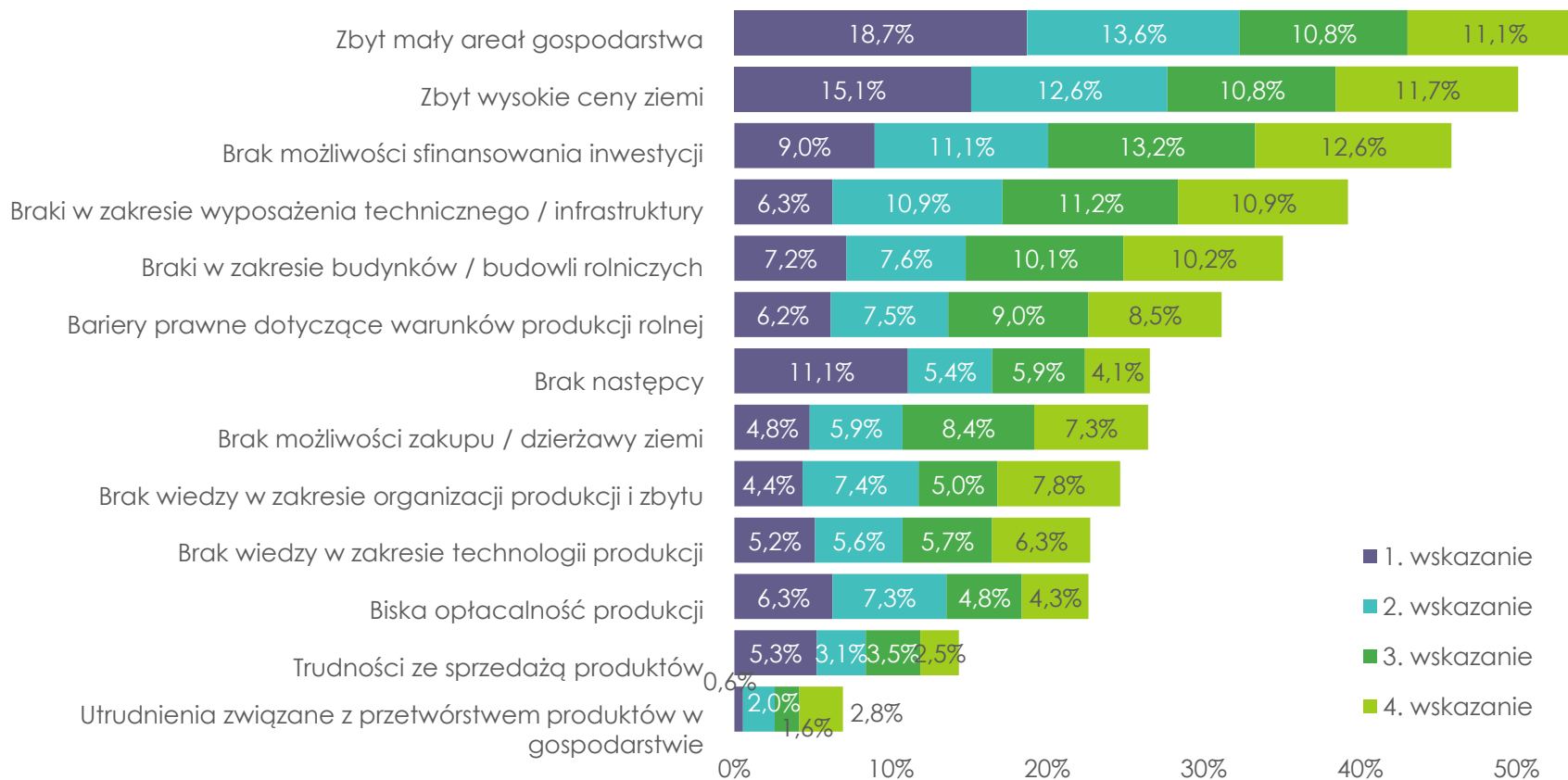
R23. Jakie działania podejmuje Pan(i) / rozważa Pan(i) podjęcie aby ograniczyć ryzyko wystąpienia suszy w Pana(i) gospodarstwie?

* odpowiedź „Podejmuję” oznacza „Podejmuję przynajmniej jedno z wymienionych działań”

Rolnicy (N=892); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

R24. Co stanowi barierę w rozwoju Pana(i) gospodarstwa w perspektywie następnych 10 lat?

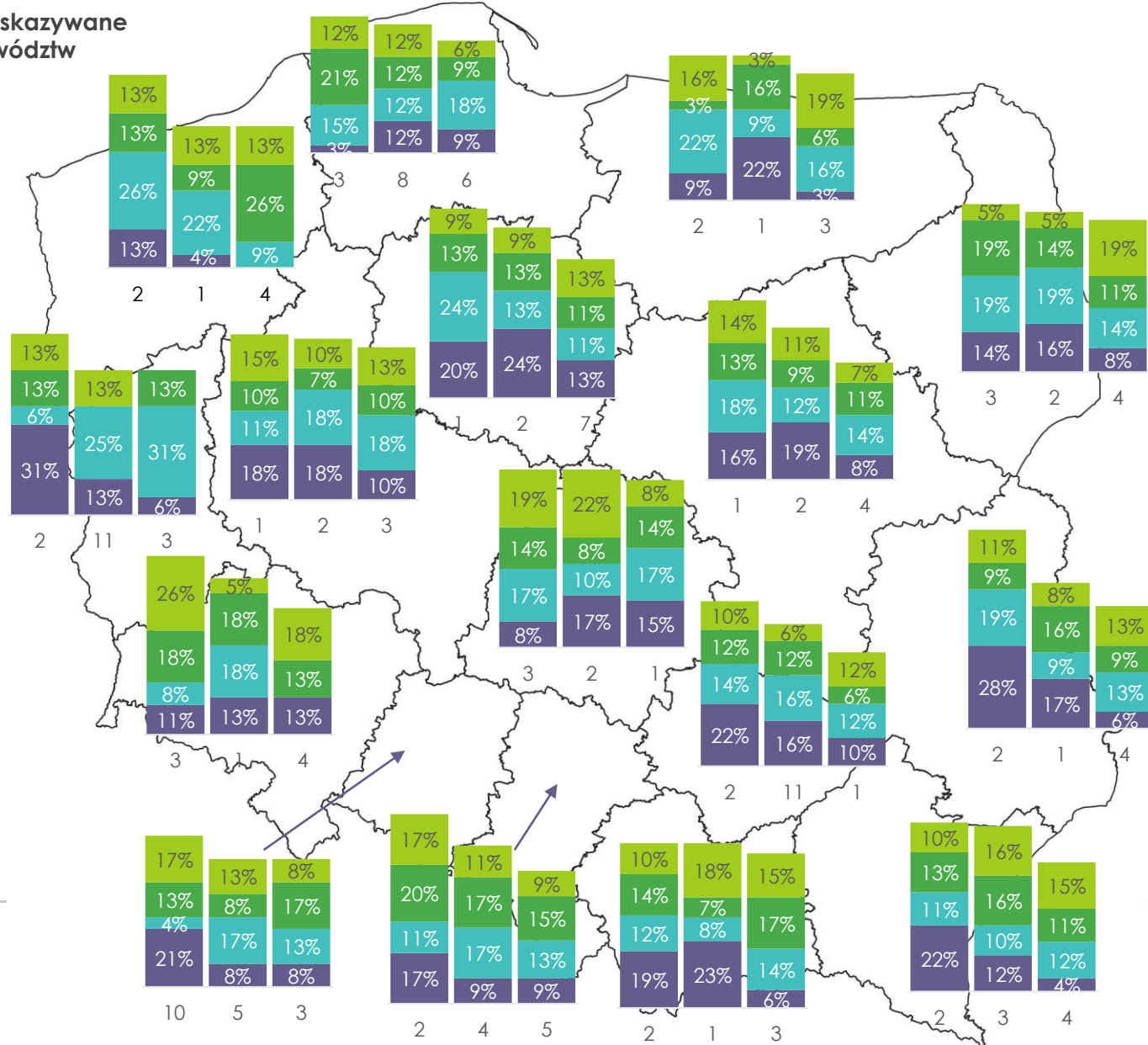

Rolnicy (N=892), pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

R24. Co stanowi barierę w rozwoju Pana(i) gospodarstwa w perspektywie następnych 10 lat?

Zaprezentowano 3 najczęściej wskazywane odpowiedzi dla każdego z województw

- 1 zbyt wysokie ceny ziemi
- 2 zbyt mały areal gospodarstwa
- 3 brak możliwości sfinansowania inwestycji
- 4 braki w zakresie wyposażenia technicznego / infrastruktury
- 5 braki w zakresie budynków / budowy rolniczych
- 6 bariery prawne dotyczące warunków produkcji rolnej
- 7 brak możliwości zakupu / dzierżawy ziemi
- 8 brak następcy
- 9 brak wiedzy / doradztwa w zakresie organizacji produkcji i zbytu
- 10 brak wiedzy / doradztwa w zakresie technologii produkcji
- 11 niska opłacalność produkcji
- 12 trudności ze sprzedażą produktów
- 13 utrudnienia związane z przetwórstwem produktów w gospodarstwie

R25. Co uważa Pan(i) za szczególnie ważne dla rozwoju Pana(i) gospodarstwa?

Rolnicy(N=892); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

OCENA JAKOŚCI ŻYCIA NA OBSZARACH WIEJSKICH

Mieszkańcy obszarów wiejskich zapytani o ocenę poszczególnych aspektów życia w swoich gminach najlepiej ocenili bezpieczeństwo w swoich miejscowościach (75% ocen pozytywnych). Ponad połowa mieszkańców dobrze ocenia dostęp do: Internetu (66%), sieci wodociągowej (63%), podstawowej opieki zdrowotnej (57%), sieci kanalizacyjnej (56%), oświaty (53%), banków i bankomatów (52% i 51%).

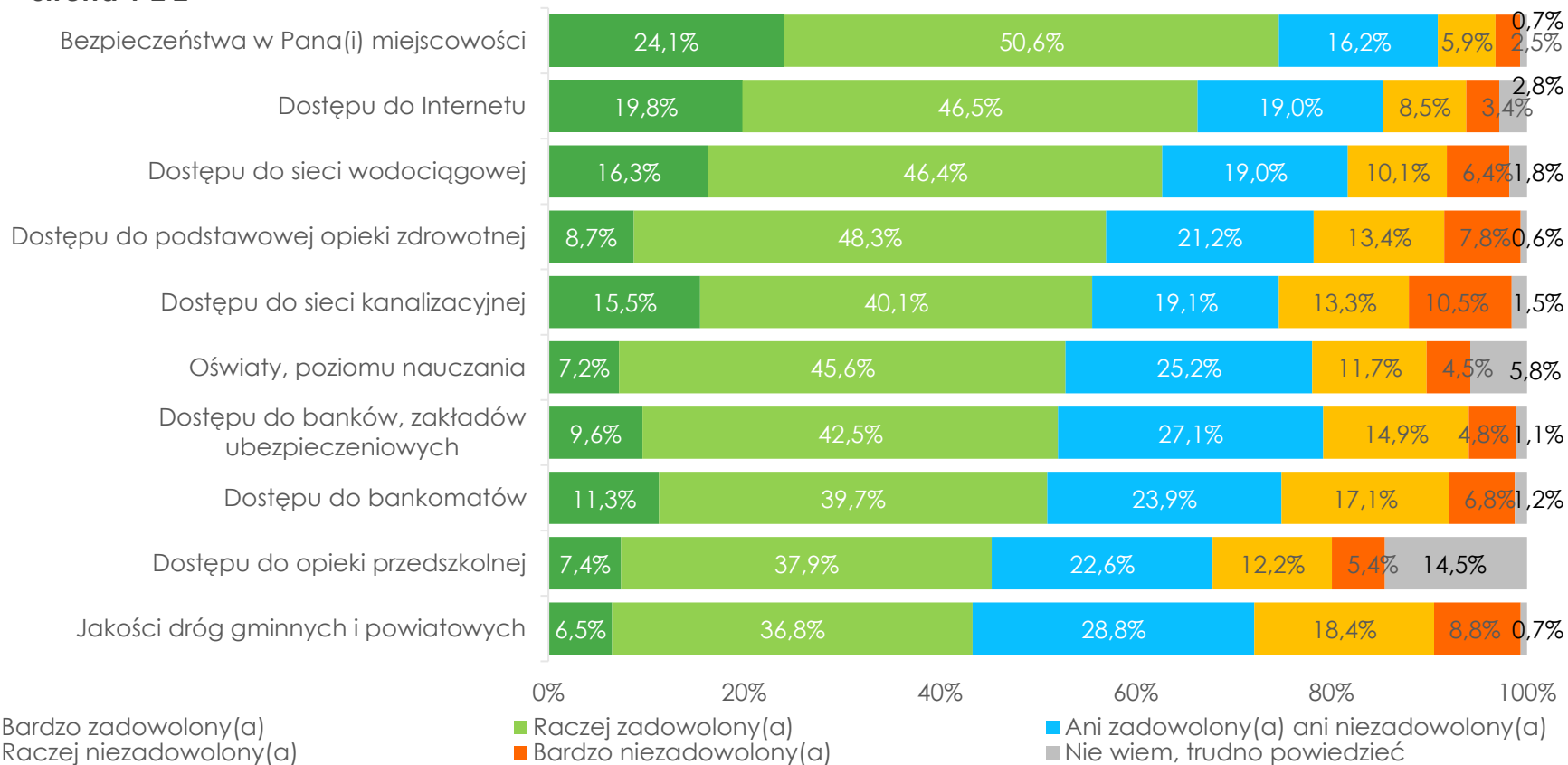
Wśród najmniej satysfakcjonujących aspektów mieszkania na wsi znalazły się: dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej (41% oceniających negatywnie), dostęp do szpitala (37%), możliwość studiowania (35%), możliwość dojazdu do innych miejscowości środkami komunikacji zbiorowej - np. dojazd do pracy autobusem, dojazd do szkoły (33%), możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych i poziomu wykształcenia osób dorosłych (32%), dostęp do sieci gazowej (31%) oraz dostępność do opieki nad osobami starszymi/zależnymi (30%).

Wśród elementów, które na obszarach wiejskich należy poprawić w pierwszej kolejności, respondenci wymieniali przede wszystkim działania związane z opieką zdrowotną. Dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej wskazało 42% badanych, a 18% wskazało go na pierwszym miejscu, dostęp do szpitala (odpowiednio 32% i 15%) oraz dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej (28% i 17%).

Osoby mieszkające na wsi na ogół nie odczuwają uciążliwości związanych z hałasem czy zanieczyszczeniem środowiska. Najczęściej wymienianą uciążliwością były nieprzyjemne zapachy, na które wskazało 24% badanych. Pozostałe czynniki wpływające w jakiś sposób na obniżenie komfortu mieszkania na wsi wskazywało od 9% (zmiany w krajobrazie) do 18% (zanieczyszczenie powietrza) badanych. Wszelkiego rodzaju uciążliwości znacznie częściej odczuwane są przez osoby, które nie zajmują się działalnością rolniczą.

Zdaniem respondentów, aby ograniczyć odpływ młodych osób z obszarów wiejskich, należy przede wszystkim zapewnić miejsca pracy w najbliższej okolicy (wskazania 74% badanych, w tym 36% wskazań na pierwszym miejscu) oraz zwiększyć możliwości dostępu do własnego mieszkania (56%) i zapewnić systemowe wsparcie dla rodzin z dziećmi (52%).

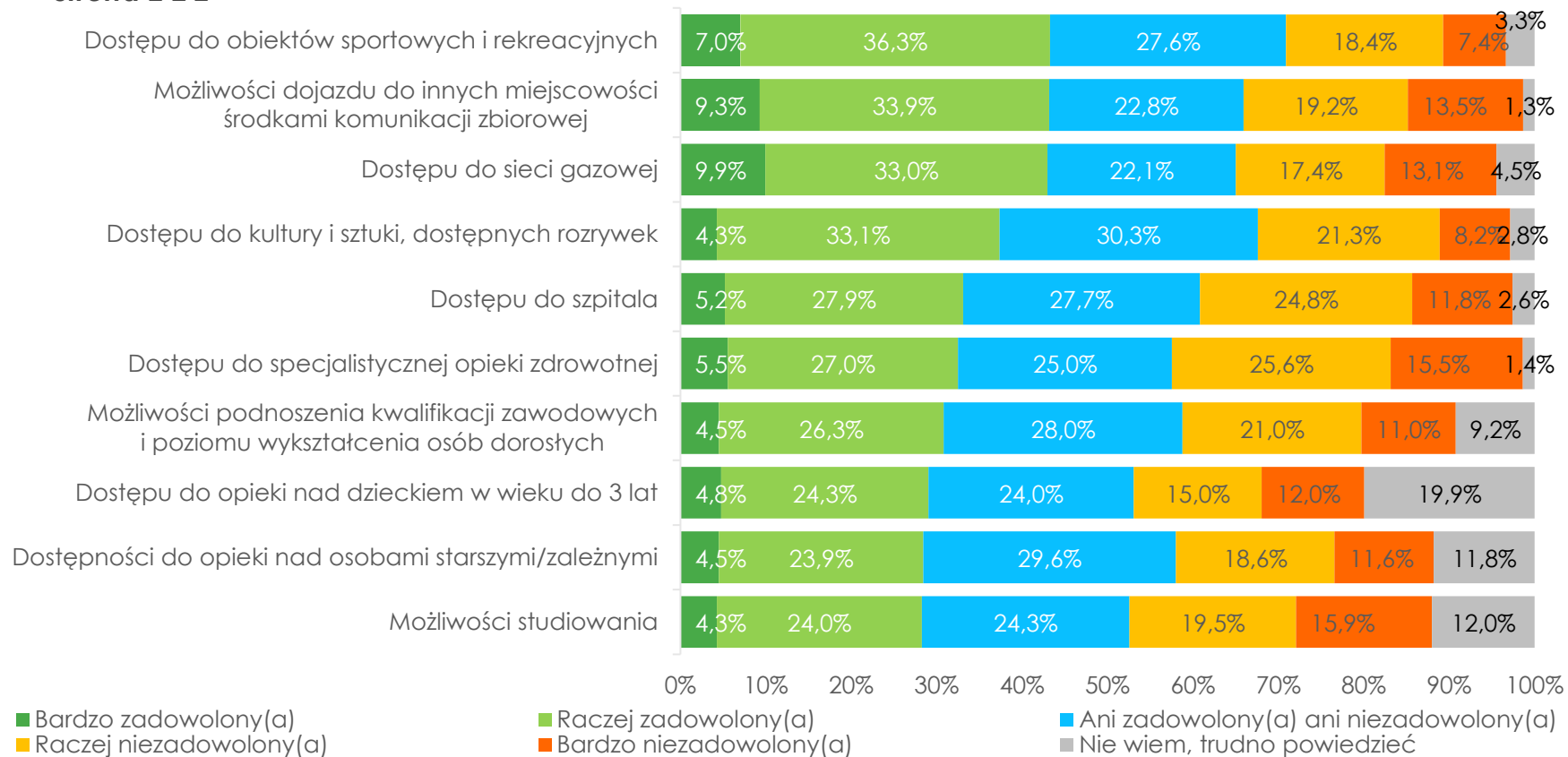
W3. Czy mógł(a)by Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w swojej gminie. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z:
Strona 1 z 2

Mieszkańcy wsi (N=1550)

W3. Czy mógł(a)by Pan(i) powiedzieć jak ocenia Pan(i) jakość życia w swojej gminie. W szczególności kierując się tą listą proszę ocenić w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) lub niezadowolony(a) z:

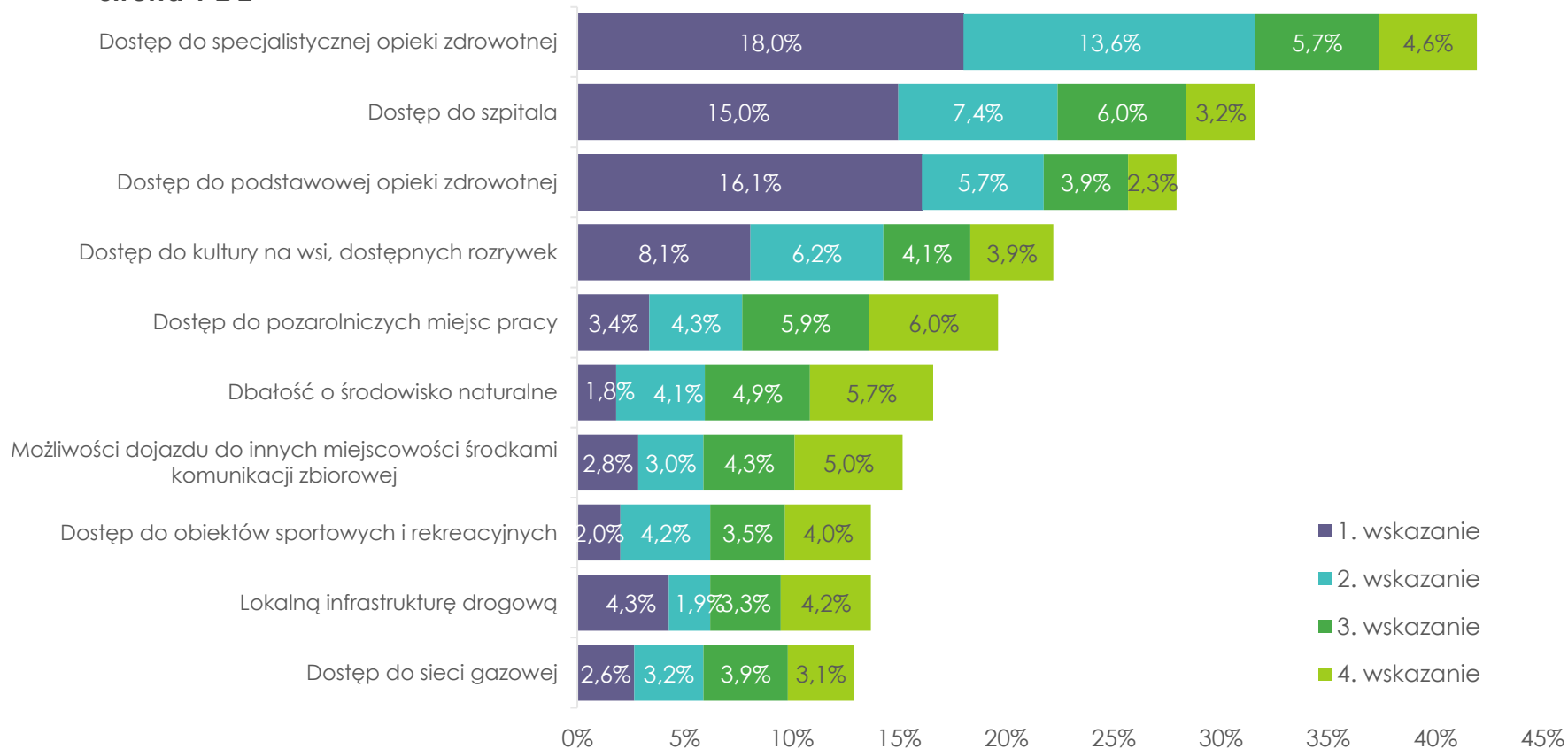
Strona 2 z 2

Mieszkańcy wsi (N=1550)

W4. Co Pana(i) zdaniem należy poprawić na obszarach wiejskich w pierwszej kolejności?

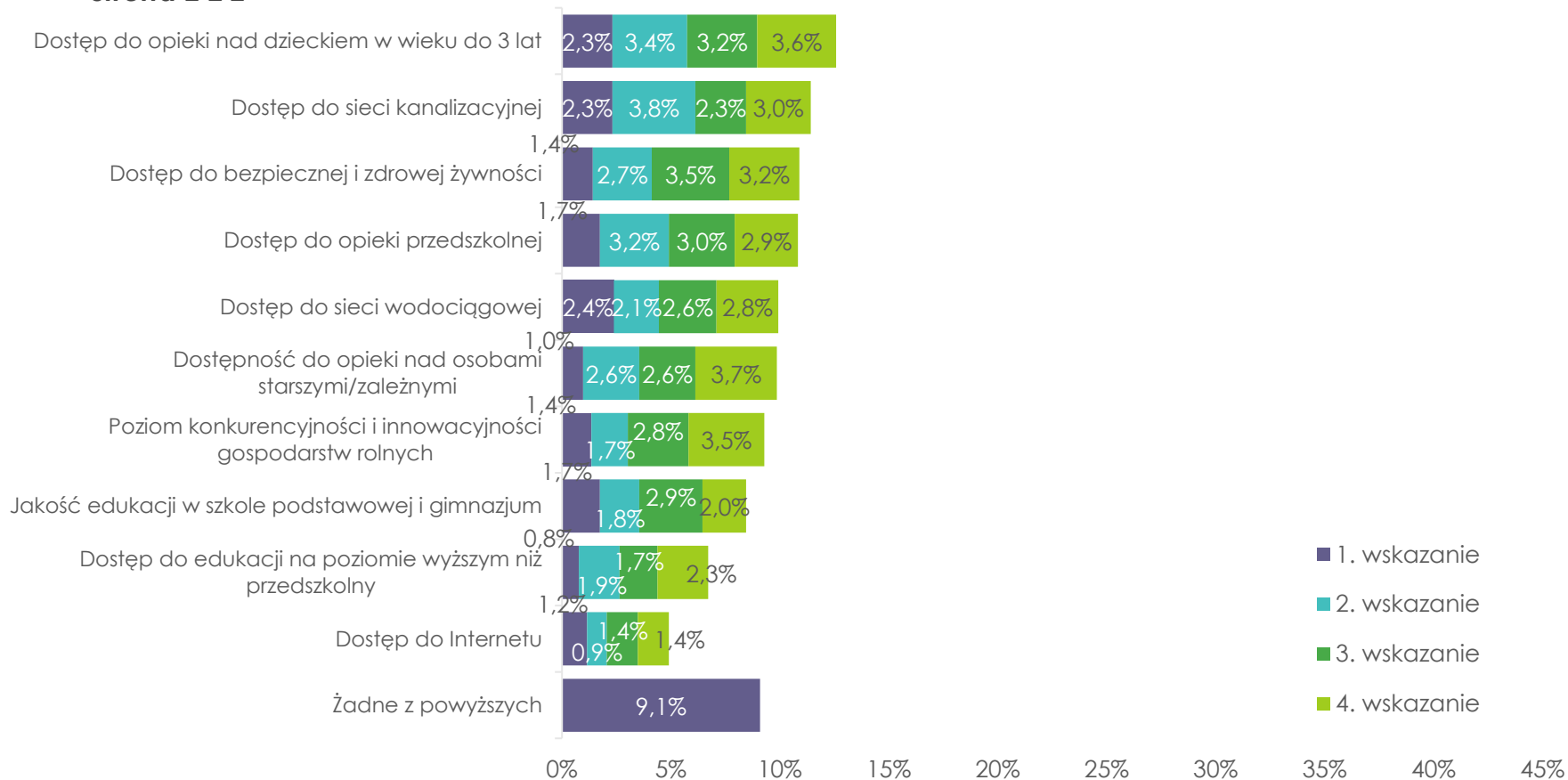
Strona 1 z 2

Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

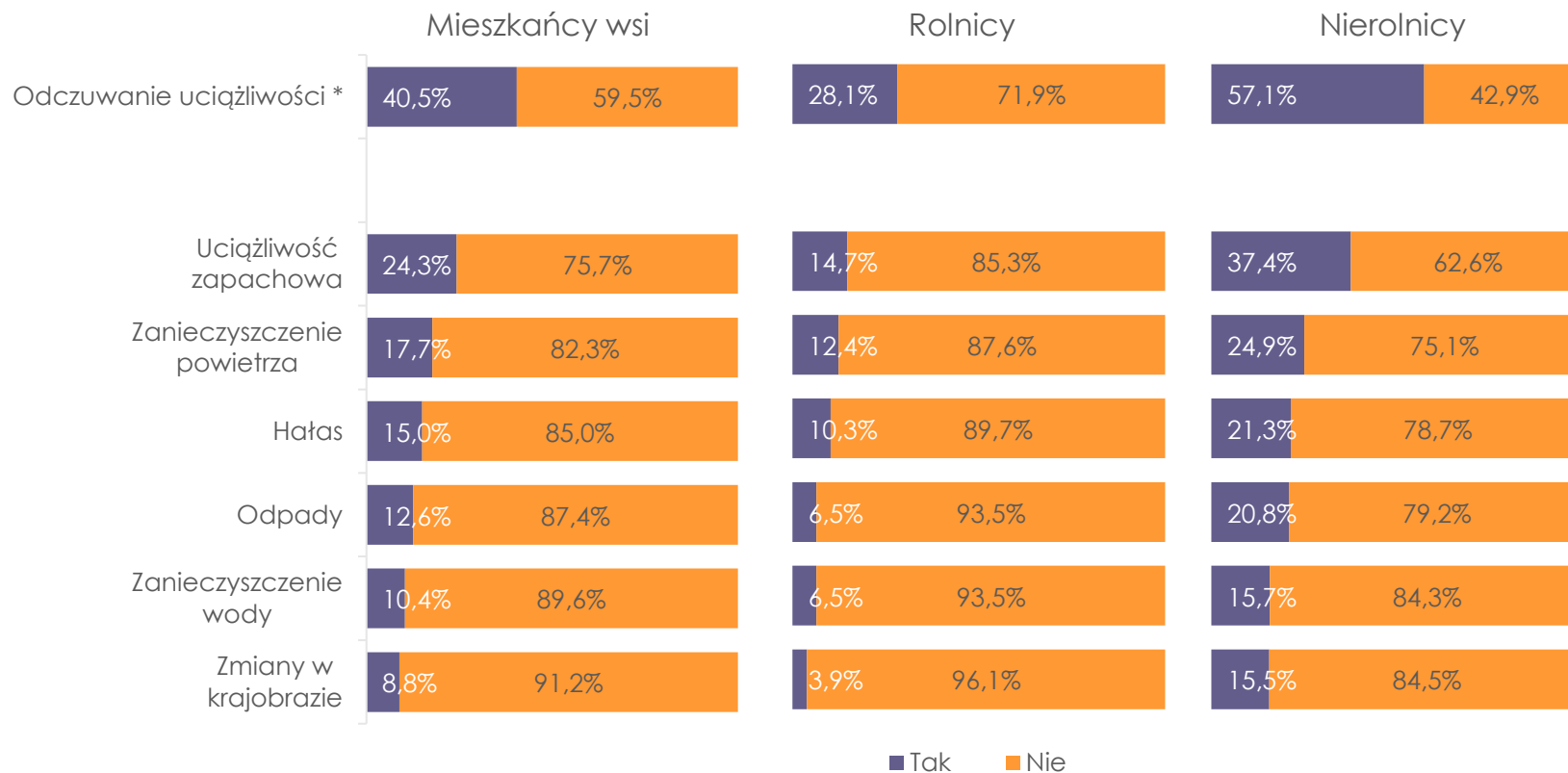
W4. Co Pana(i) zdaniem należy poprawić na obszarach wiejskich w pierwszej kolejności?

Strona 2 z 2

Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

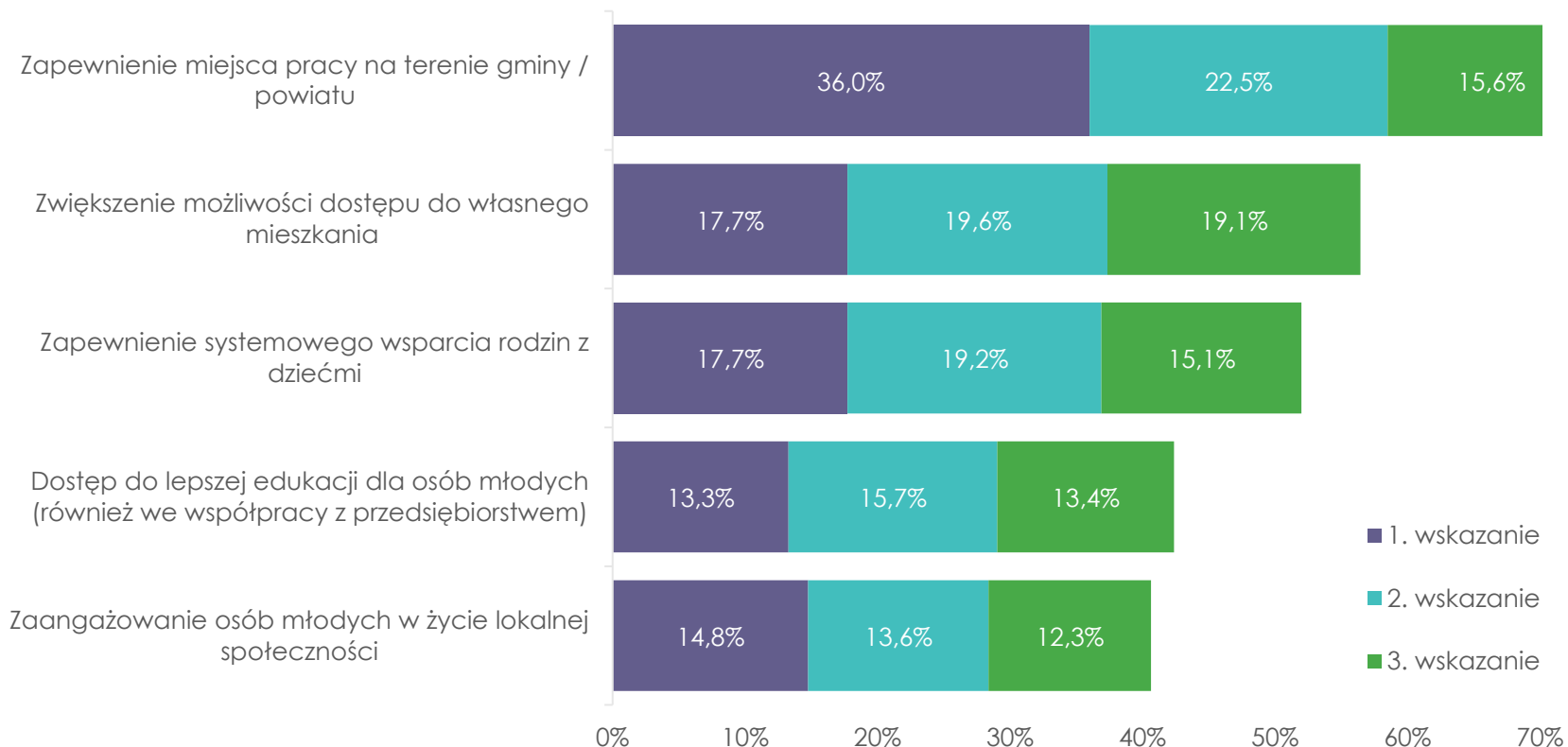
W5. Czy w związku z działalnością rolniczą prowadzoną w Pani/a okolicy, odczuwa Pan(i) następujące uciążliwości?

* odpowiedź „Tak” oznacza „Tak, doczuwam przynajmniej jedną z wymienionych uciążliwości”

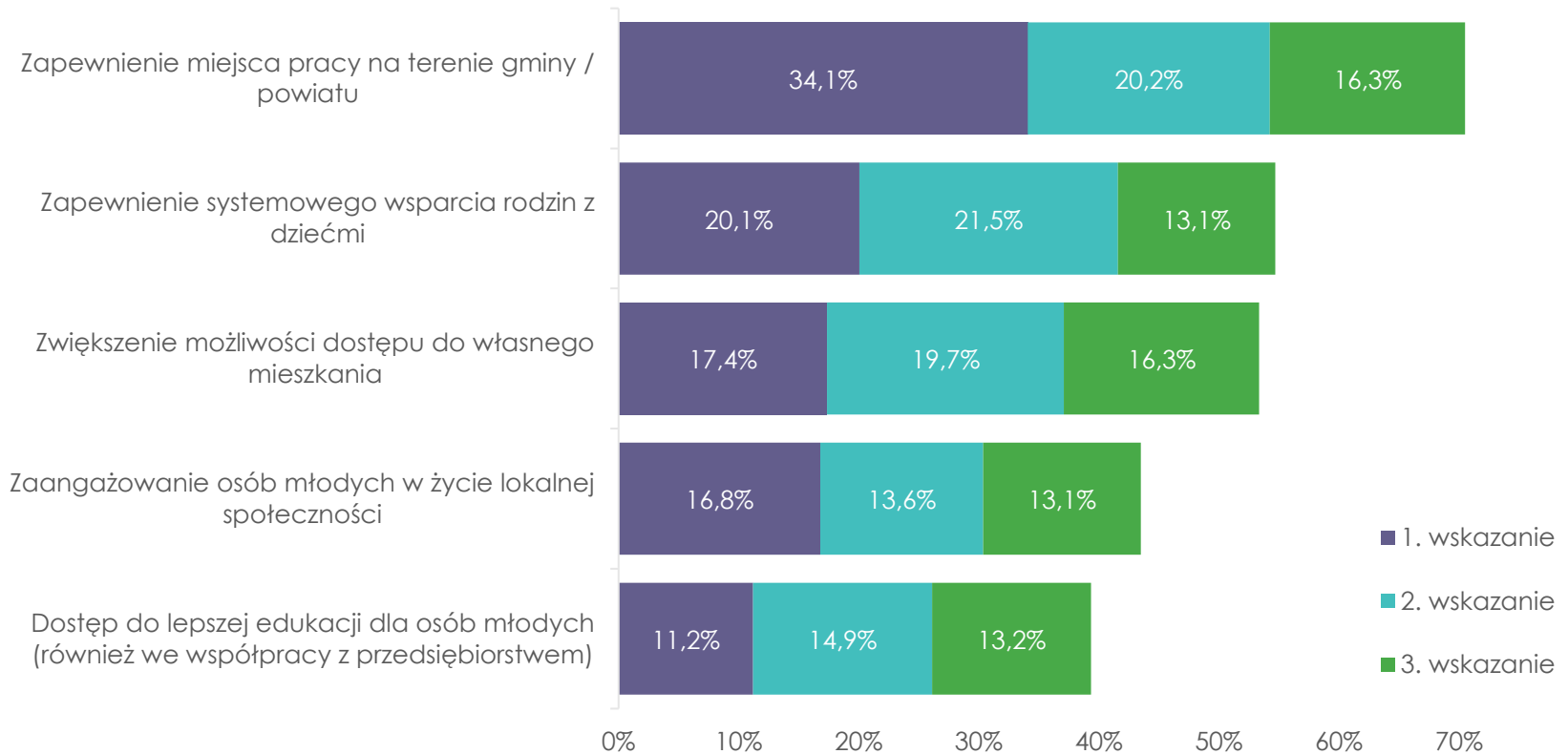
Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)

W6. Jakie działania uważa Pan(i) za efektywne w celu ograniczenia odpływu osób młodych z obszarów wiejskich?

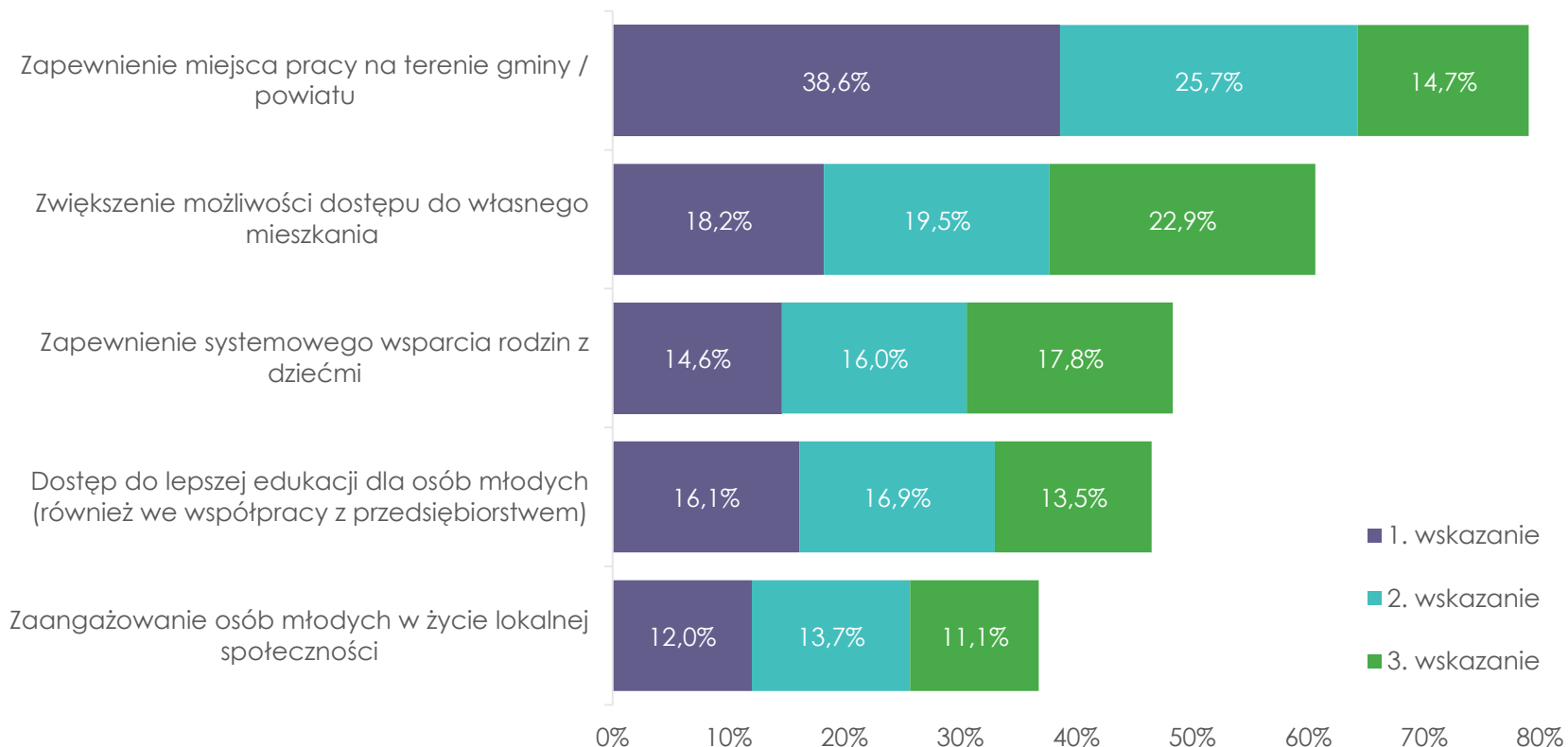
Mieszkańcy wsi (N=1550); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W6. Jakie działania uważa Pan(i) za efektywne w celu ograniczenia odpływu osób młodych z obszarów wiejskich?

Rolnicy(N=892); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W6. Jakie działania uważa Pan(i) za efektywne w celu ograniczenia odpływu osób młodych z obszarów wiejskich?

Nierolnicy(N=658); nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

SYTUACJA NA RYNKU ZIEMI

W opinii 39% badanych mieszkańców wsi w okolicy, w której mieszkają istnieje możliwość nabycia nieruchomości rolnych. Najczęściej na taką możliwość wskazywali respondenci z makroregionu wschodniego (49%) i północno-zachodniego (48%). Najtrudniej nieruchomości rolne jest nabyć w makroregionie południowym i północnym (odpowiednio 37% i 36% badanych z tych regionów uważa, że ziemia nie jest dostępna) oraz w centralnym (34%).

Opinie rolników na ten temat dostępności ziemi do zakupu są nieco bardziej ostrożne – na brak możliwości zakupu ziemi w okolicy wskazuje 38% ogółu badanych rolników. Brak dostępności nieruchomości rolnych jest podkreślany szczególnie przez rolników z makroregionu północnego (50% wskazuje na brak możliwości nabycia ziemi w okolicy) i południowego (49%).

Blisko jedna trzecia badanych (31%) nie orientuje się w kwestii dostępności ziemi w okolicy. Udział takich osób jest znacząco większy wśród nierolników (41%), niż rolników (24%).

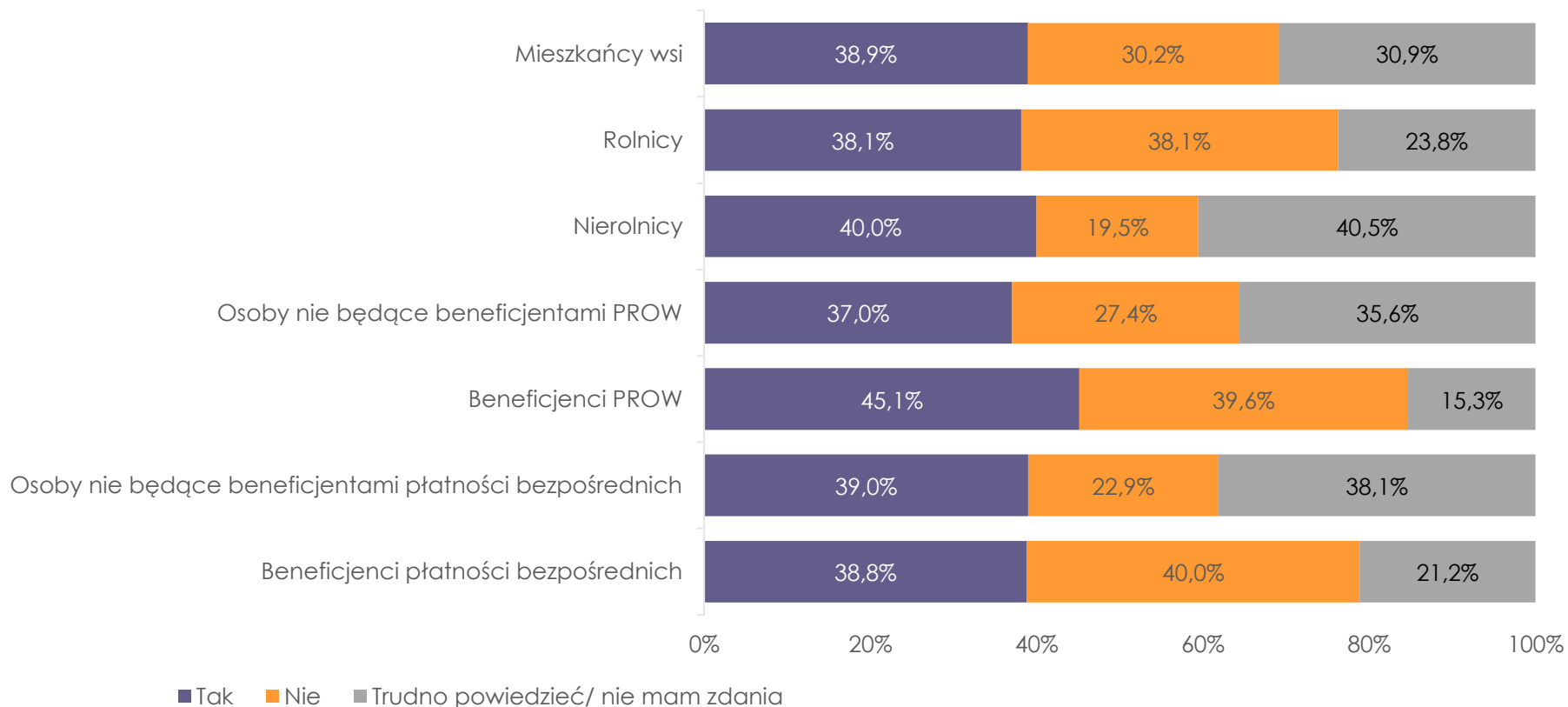
Nabycie ziemi o powierzchni do 5 ha planuje 11% mieszkańców wsi. Poprzez kredyt zakup ten zamierza sfinansować 44% kupujących, a zakupu za gotówkę planuje dokonać 29%. Areal od 5 do 15 ha zamierza nabyć 7% mieszkańców wsi, a powyżej 15 ha – 5%. Przy nabywaniu większych powierzchni ziemi finansowanie zakupów odbędzie się głównie poprzez kredyt (odpowiednio 42% i 51%) lub poprzez płatność ratalną (28% i 22%).

W grupie rolników nabycie do 5ha ziemi planuje 13% badanych, od 5 do 15 ha – 8%, a powyżej 15 ha – 5%. Zakupy najczęściej będą finansowane kredytem.

W ciągu ostatnich trzech lat 6% badanych dokonało sprzedaży części z posiadanych nieruchomości rolnych. Wśród sprzedawanych gruntów ponad połowę stanowiły nieruchomości rolne o powierzchni od 1 do 5 ha (54%).

W najbliższej przyszłości sprzedaż nieruchomości rolnych planuje 4% rolników.

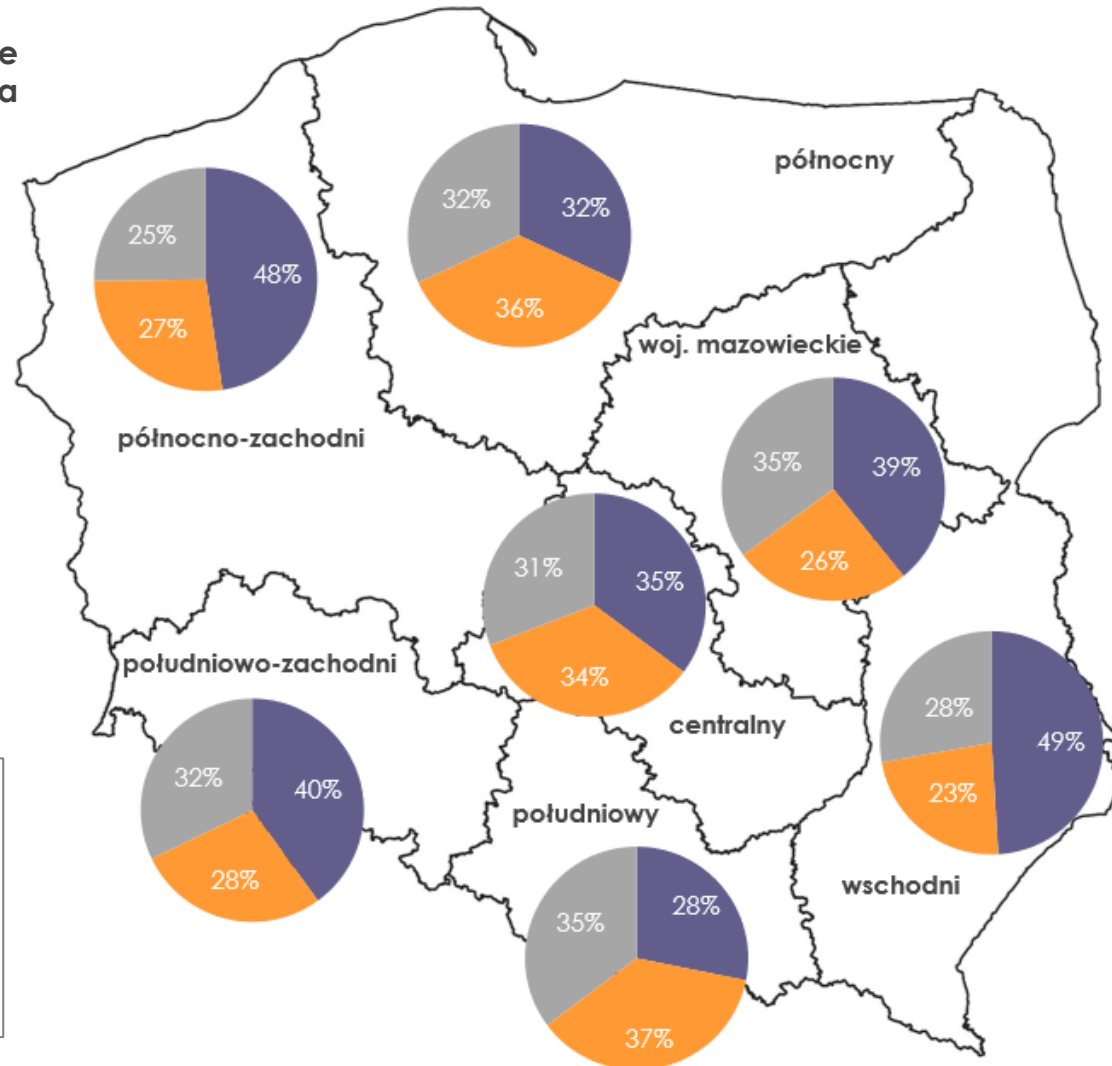
W7. Czy według Pana(i) wiedzy istnieje w Pana(i) okolicy możliwość nabycia nieruchomości rolnych?

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Osoby nie będące beneficjentami PROW (N=1191) Beneficjenci PROW (N=359); Osoby nie będące beneficjentami płatności bezpośrednich (N=888); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

W7. Czy według Pana(i) wiedzy istnieje w Pana(i) okolicy możliwość nabycia nieruchomości rolnych?

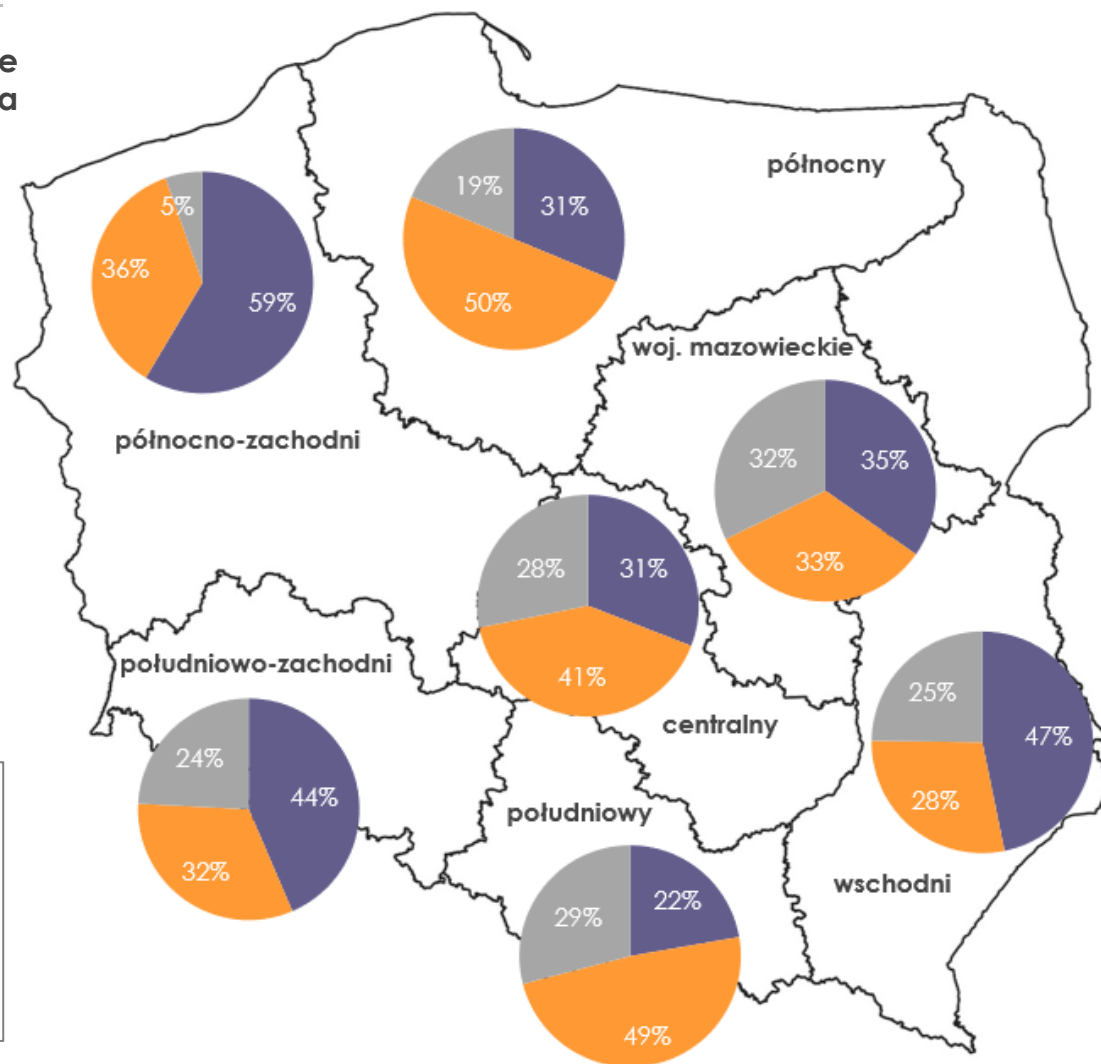
- Tak
- Nie
- Trudno powiedzieć/ nie mam zdania

Mieszkańcy wsi (N=1550):
 makroregion centralny (N=163)
 makroregion południowo-zachodni (N=140)
 makroregion południowy (N=284)
 makroregion północno-zachodni (N=250)
 makroregion północny (N=230)
 makroregion wschodni (N=289)
 makroregion województwo mazowieckie (N=194)

W7. Czy według Pana(i) wiedzy istnieje w Pana(i) okolicy możliwość nabycia nieruchomości rolnych?

- Tak
- Nie
- Trudno powiedzieć/ nie mam zdania

Rolnicy (N=892):

makroregion centralny: (N=110)

makroregion południowo-zachodni: (N=62)

makroregion południowy: (N=161)

makroregion północno-zachodni: (N=111)

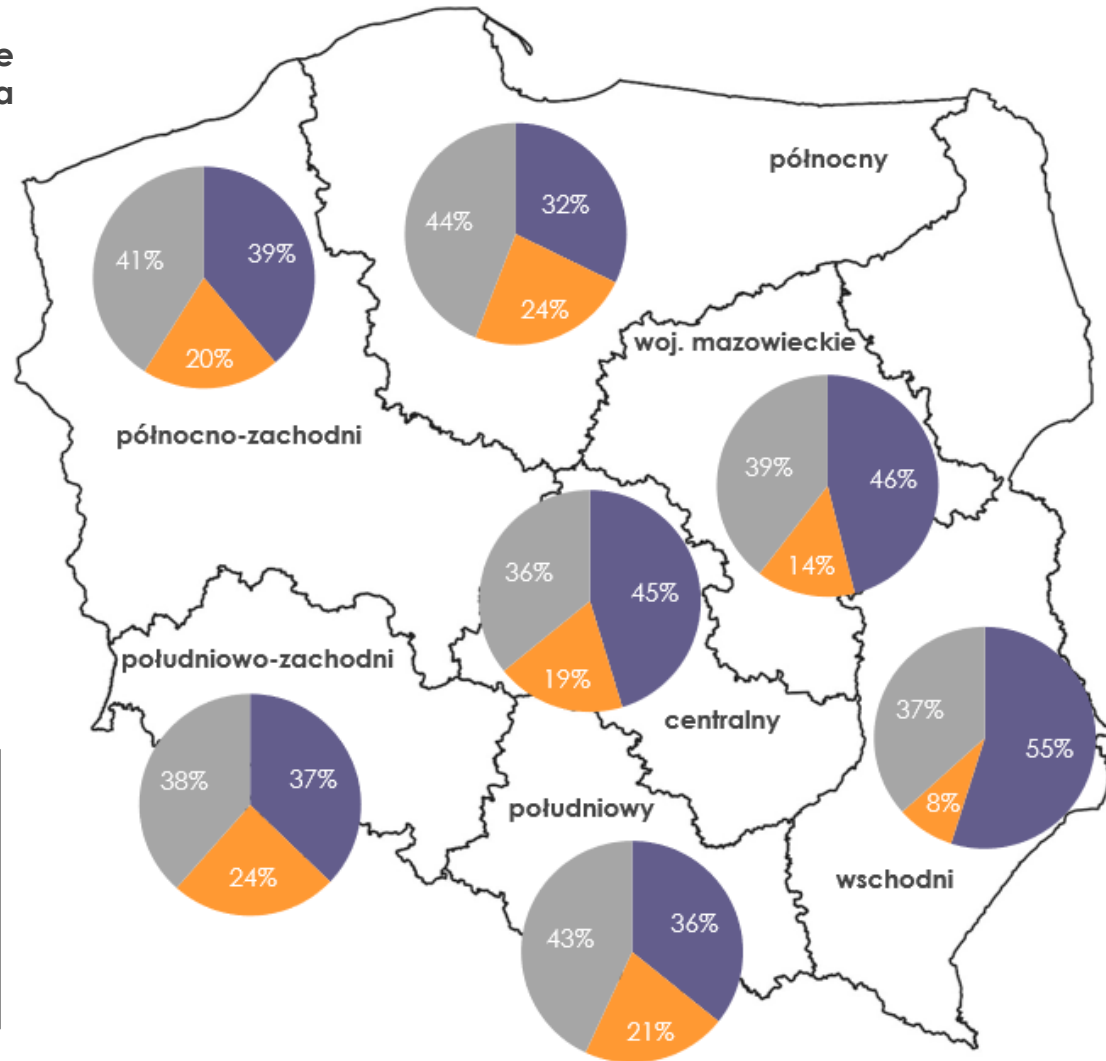
makroregion północny: (N=112)

makroregion wschodni: (N=218)

makroregion województwo mazowieckie: (N=118)

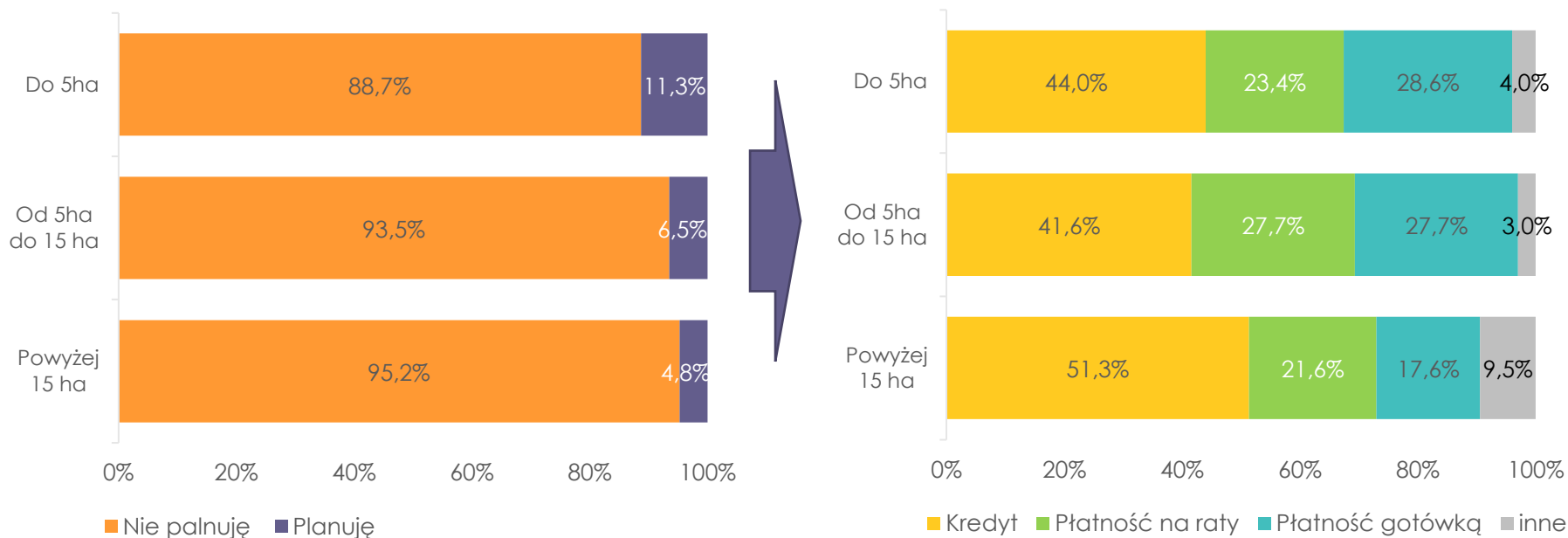
W7. Czy według Pana(i) wiedzy istnieje w Pana(i) okolicy możliwość nabycia nieruchomości rolnych?

- Tak
- Nie
- Trudno powiedzieć/ nie mam zdania

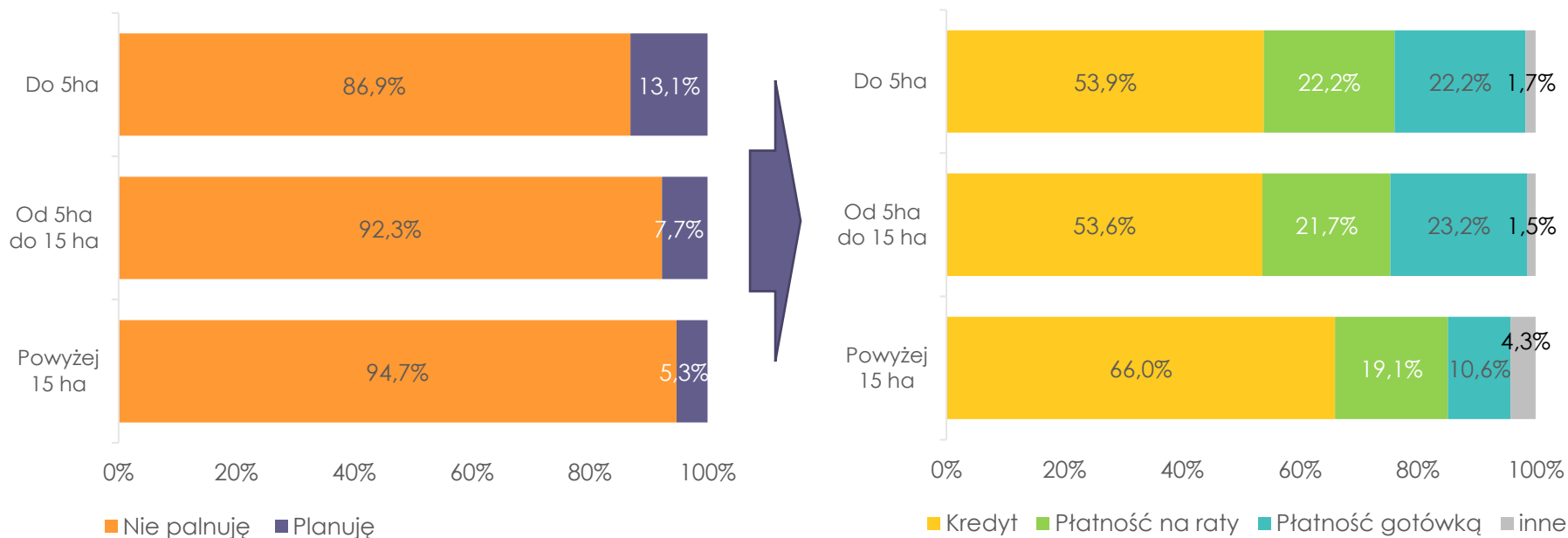
Nierolnicy: (N=658):
 makroregion centralny (N=53)
 makroregion południowo-zachodni (N=78)
 makroregion południowy (N=123)
 makroregion północno-zachodni (N=139)
 makroregion północny (N=118)
 makroregion wschodni (N=71)
 makroregion województwo mazowieckie (N=76)

W8. Czy rozpatruje Pan(i) możliwość nabycia w najbliższej przyszłości (do trzech lat) nieruchomości rolnych? Jeśli tak, to ile [ha] i z jakich źródeł planuje Pan(i) sfinansować ten zakup?

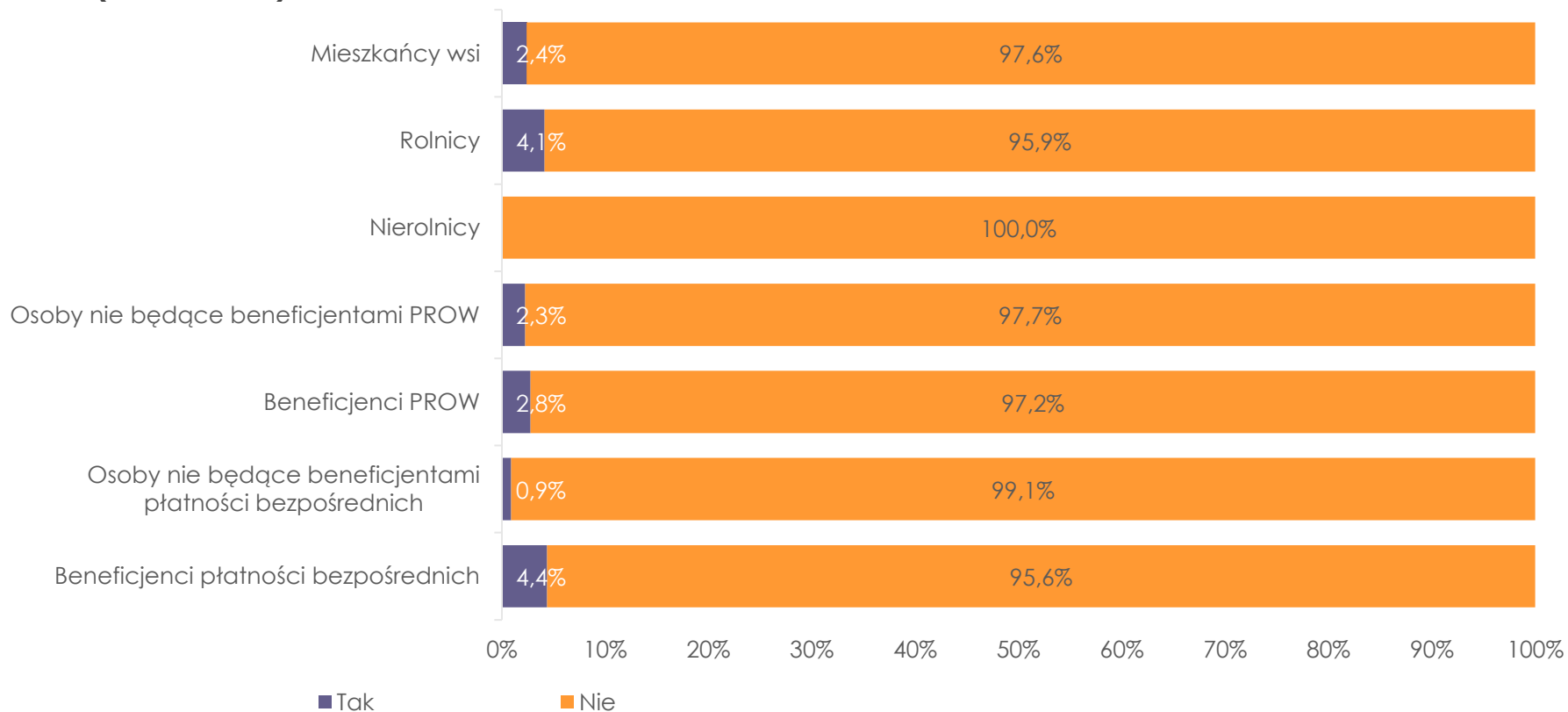
Mieszkańcy wsi (N=1550)

W8. Czy rozpatruje Pan(i) możliwość nabycia w najbliższej przyszłości (do trzech lat) nieruchomości rolnych? Jeśli tak, to ile [ha] i z jakich źródeł planuje Pan(i) sfinansować ten zakup?

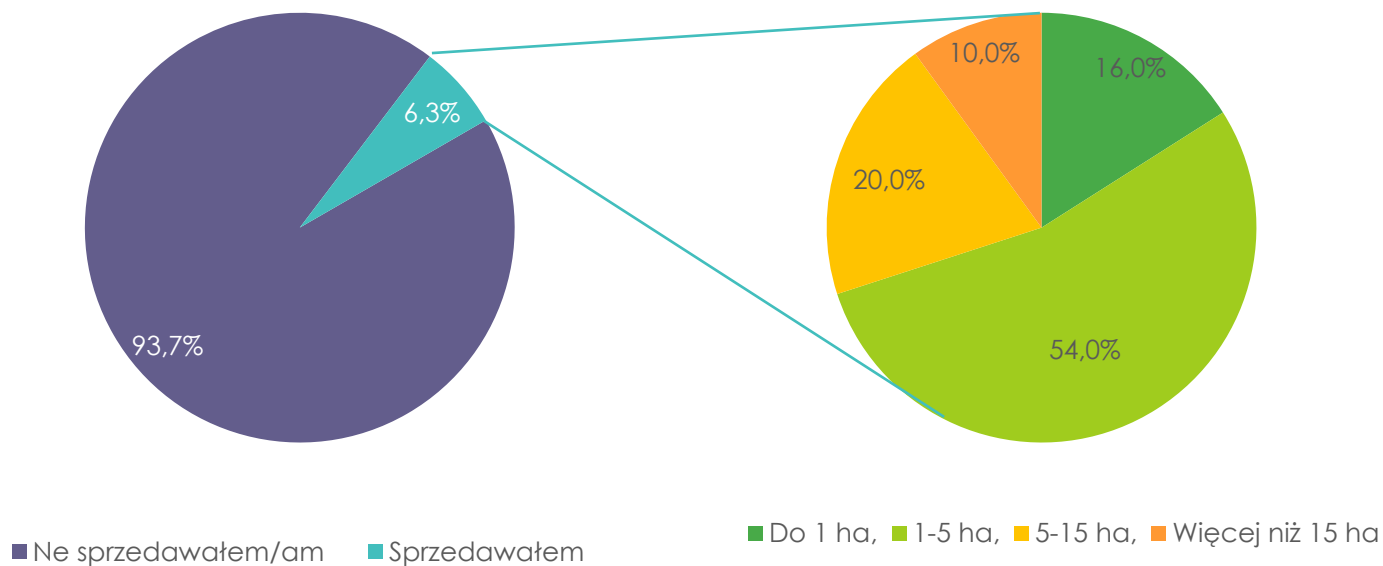
Rolnicy (N=892)

W9. Czy rozpatruje Pan(i) możliwość sprzedaży nieruchomości rolnych w najbliższej przyszłości (do trzech lat)?

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Osoby nie będące beneficjentami PROW (N=1191) Beneficjenci PROW (N=359); Osoby nie będące beneficjentami płatności bezpośrednich (N=888); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

**W10. Czy sprzedał(a) Pan(i) nieruchomości rolne w ostatnich 3 latach?
Jeśli tak to ile ha?**

Mieszkańcy wsi (N=1550)

Osoby, które sprzedawały grunty (N=98)

OCENA UNII EUROPEJSKIEJ I ROLI WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ

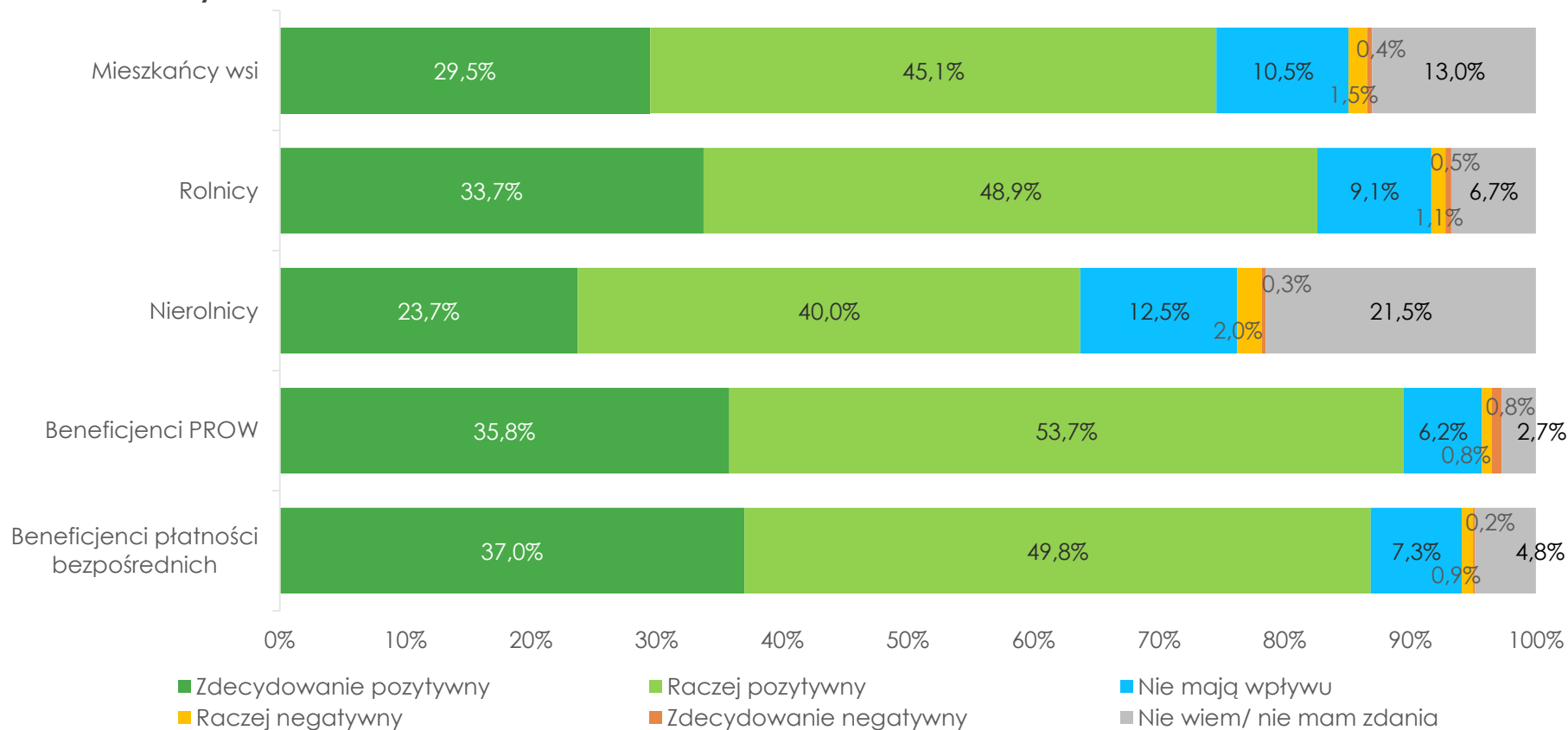
Zdaniem większości badanych środki europejskie mają pozytywny wpływ na rozwój obszarów wiejskich. Opinię tę wyraża 75% mieszkańców wsi, 83% rolników i 64% nierolników. Beneficjenci programów wspierających rolników są zdecydowanie bardziej przekonani o pozytywnym wpływie UE – wskazuje na niego 90% beneficjentów PROW i 87% beneficjentów płatności bezpośrednich. Większe przekonanie o pozytywnym wpływie środków UE na rozwój obszarów wiejskich deklarowano szczególnie w makroregionie wschodnim (84%), południowym (81%) i północno-zachodnim (79%).

Pozytywny wpływ funduszy europejskich dostrzegany jest również w skali lokalnej. Zdaniem 69% pytanych Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 pozytywnie wpłynął na rozwój gospodarstw rolnych w najbliższej okolicy, zaś pozytywny wpływ płatności bezpośrednich zauważa 71% badanych.

Wśród korzyści płynących z członkostwa Polski w Unii Europejskiej najczęściej wskazywano wsparcie dedykowane w ramach wspólnej polityki rolnej (płatności bezpośrednie, Programy Rozwoju Obszarów Wiejskich) – 71% wskazań i 30% wskazań na pierwszym miejscu. Na kolejnych miejscach znalazły się: lepszy dostęp do unijnych rynków (możliwość zwiększenia sprzedaży) – 67% wskazań i 33% wskazań na pierwszym miejscu, dostęp do funduszy unijnych innych niż wspólna polityka rolna (58% i 19%) oraz zamożność konsumentów (możliwość sprzedaży towarów po wyższych cenach) – odpowiednio 46% i 19%.

W opinii badanych ze środków unijnych po 2020 roku w pierwszej kolejności powinna być dofinansowywana budowa dróg (48% wskazań) oraz wymiana pieców na bardziej ekologiczne (47%). W dalszej kolejności wymieniano: rozwój komunikacji publicznej (33%), wymianę eternitowego pokrycia dachów (30%), budowę sieci kanalizacyjnej (28%) oraz inwestycje w wykorzystanie energii odnawialnej przez gospodarstwa domowe (25%).

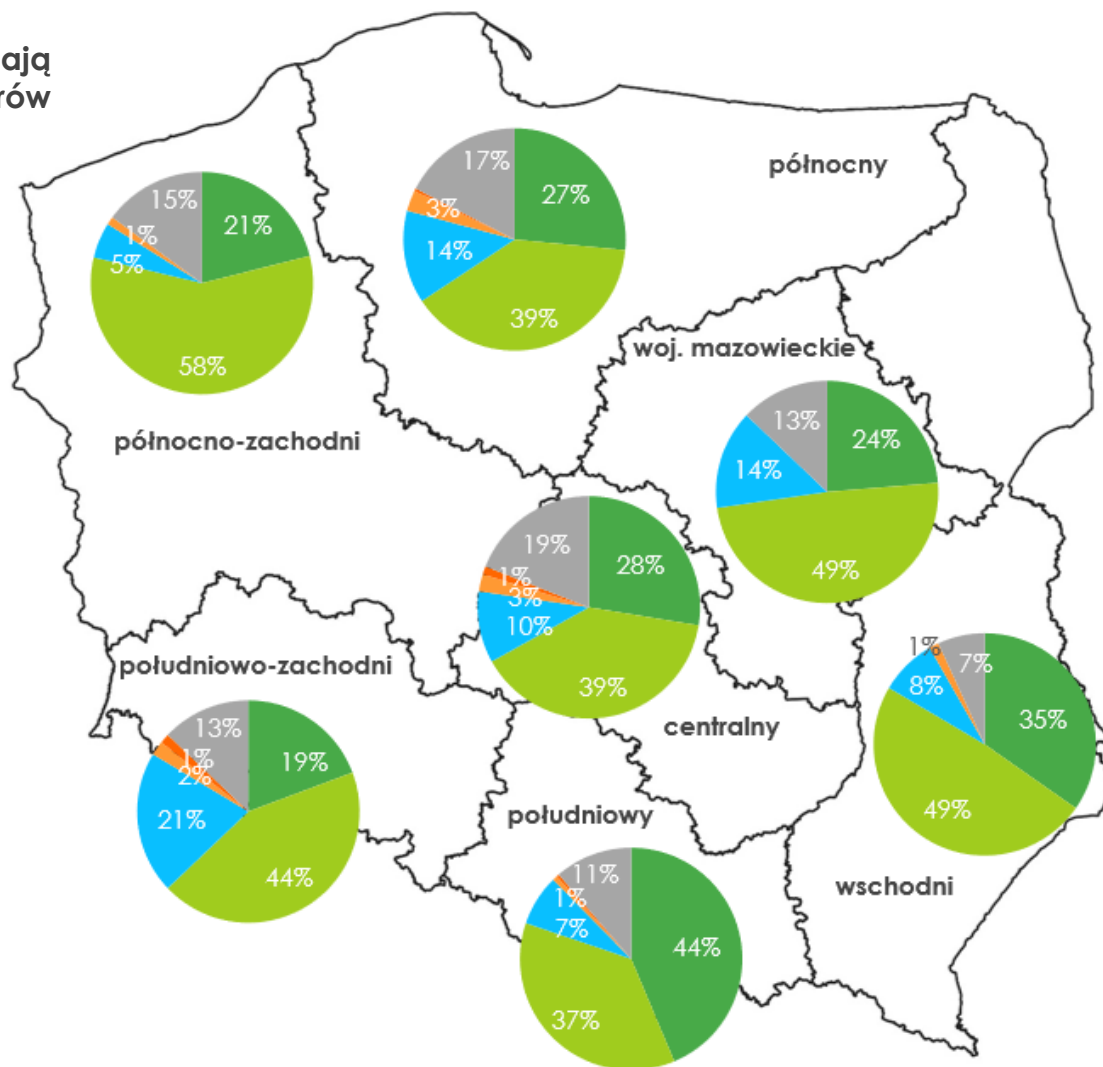
W11. Jaki wpływ, Pana(i) zdaniem, mają środki europejskie na rozwój obszarów wiejskich w Pana(i) okolicy?

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

W11. Jaki wpływ, Pana(i) zdaniem, mają środki europejskie na rozwój obszarów wiejskich w Pana(i) okolicy?

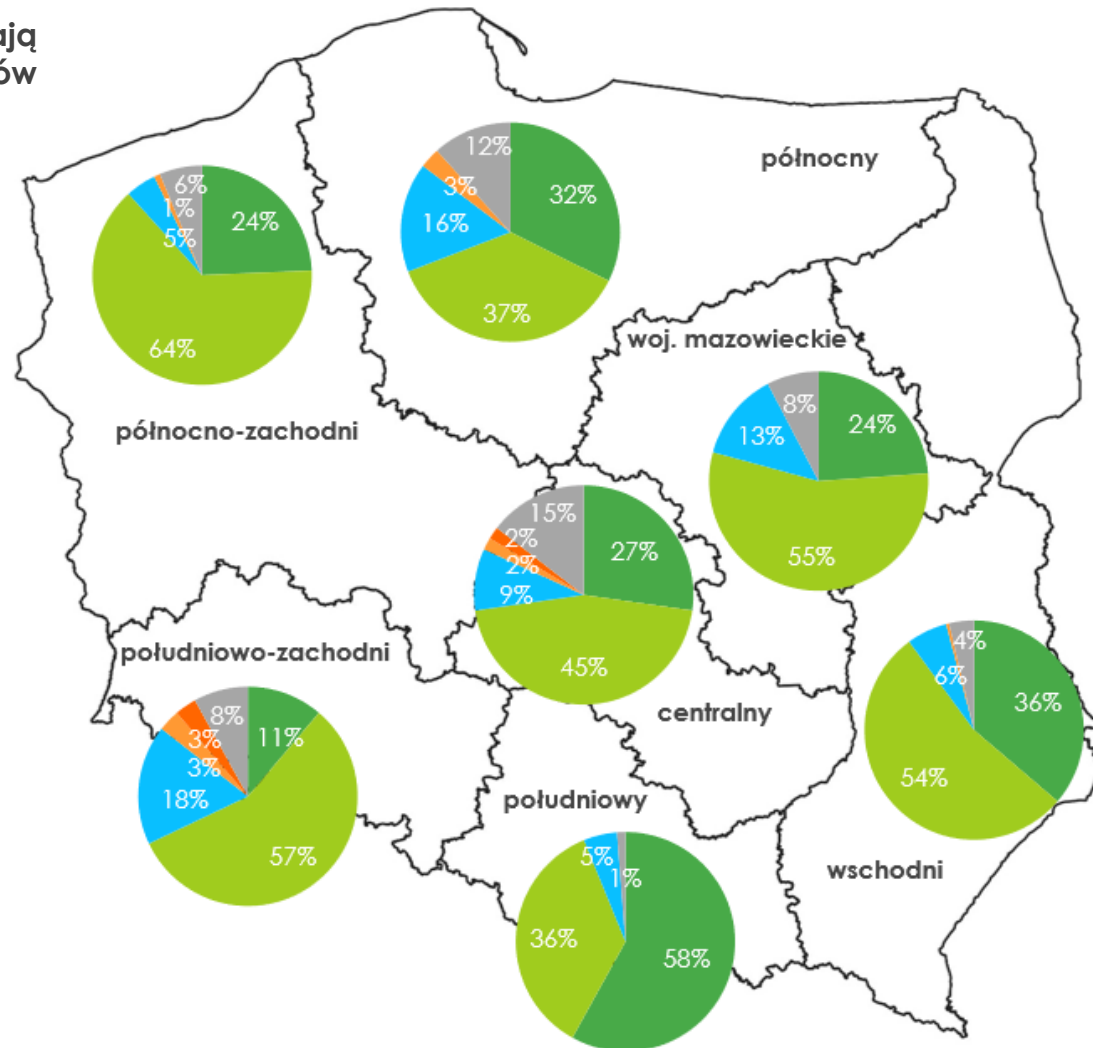
- Zdecydowanie pozytywny
- Raczej pozytywny
- Nie mają wpływu
- Raczej negatywny
- Zdecydowanie negatywny
- Nie wiem/ nie mam zdania

Mieszkańcy wsi (N=1550):
 makroregion centralny (N=163)
 makroregion południowo-zachodni (N=140)
 makroregion południowy (N=284)
 makroregion północno-zachodni (N=250)
 makroregion północny (N=230)
 makroregion wschodni (N=289)
 makroregion województwo mazowieckie (N=194)

W11. Jaki wpływ, Pana(i) zdaniem, mają środki europejskie na rozwój obszarów wiejskich w Pana(i) okolicy?

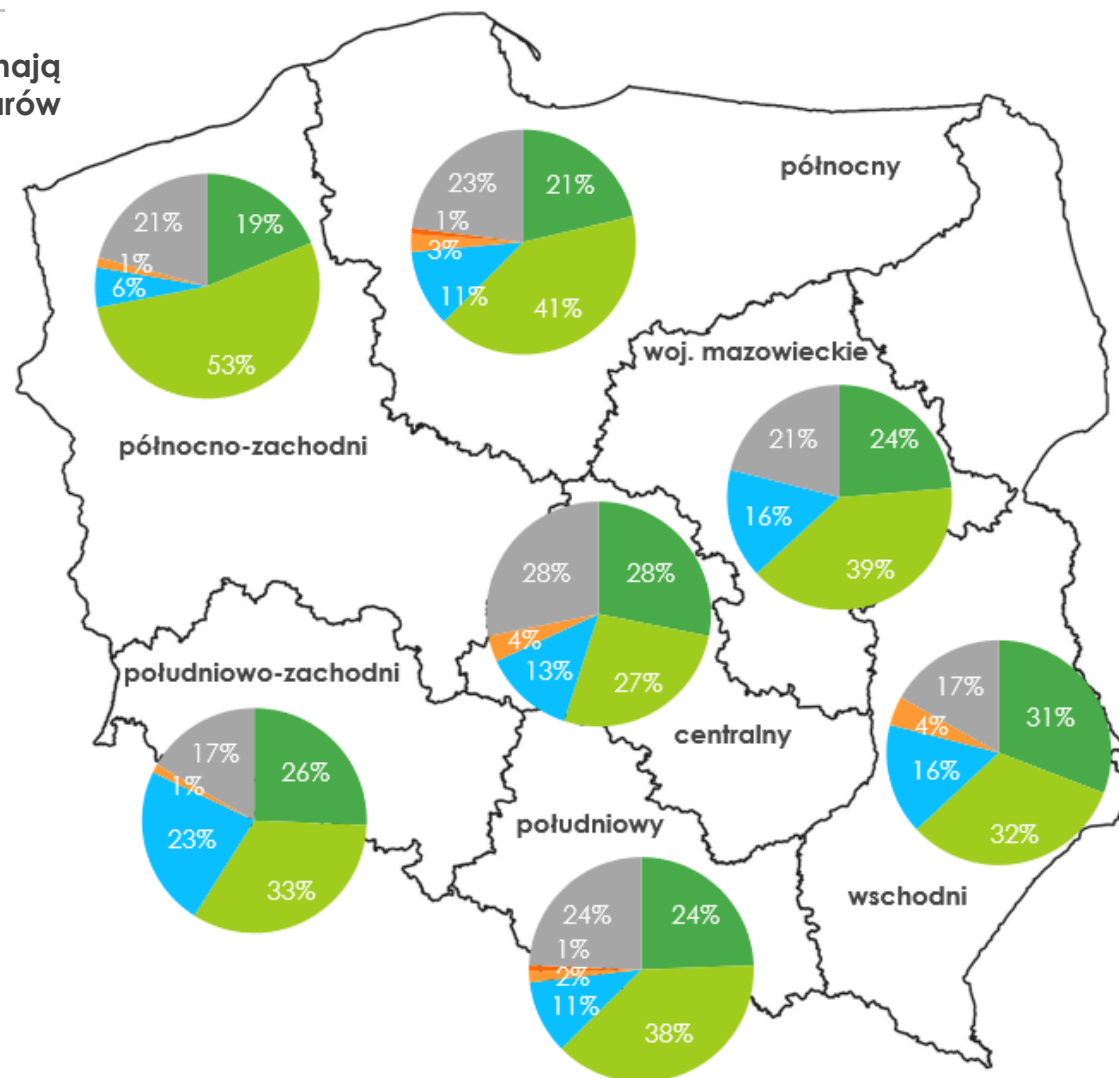
- Zdecydowanie pozytywny
- Raczej pozytywny
- Nie mają wpływu
- Raczej negatywny
- Zdecydowanie negatywny
- Nie wiem/ nie mam zdania

Rolnicy (N=892):
makroregion centralny: (N=110)
makroregion południowo-zachodni:(N=62)
makroregion południowy:(N=161)
makroregion północno-zachodni: (N=111)
makroregion północny:(N=112)
makroregion wschodni: (N=218)
makroregion województwo mazowieckie: (N=118)

W11. Jaki wpływ, Pana(i) zdaniem, mają środki europejskie na rozwój obszarów wiejskich w Pana(i) okolicy?

- Zdecydowanie pozytywny
- Raczej pozytywny
- Nie mają wpływu
- Raczej negatywny
- Zdecydowanie negatywny
- Nie wiem/ nie mam zdania

Nierolnicy: (N=658):

makroregion centralny (N=53)

makroregion południowo-zachodni (N=78)

makroregion południowy (N=123)

makroregion północno-zachodni (N=139)

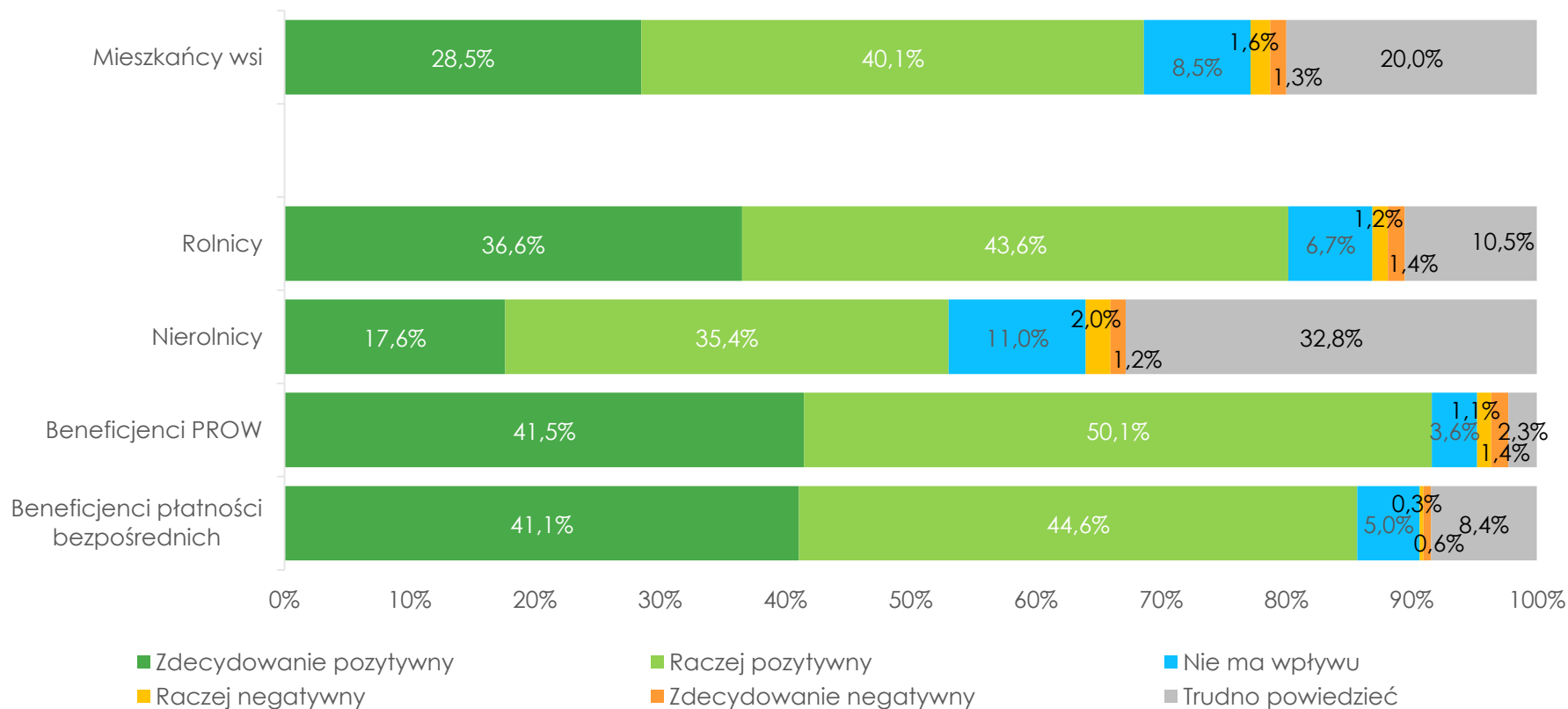
makroregion północny (N=118)

makroregion wschodni (N=71)

makroregion województwo mazowieckie (N=76)

W12. Jaki wpływ, Pana(i) zdaniem na rozwój gospodarstw rolnych w Pana(i) okolicy, mają fundusze europejskie?

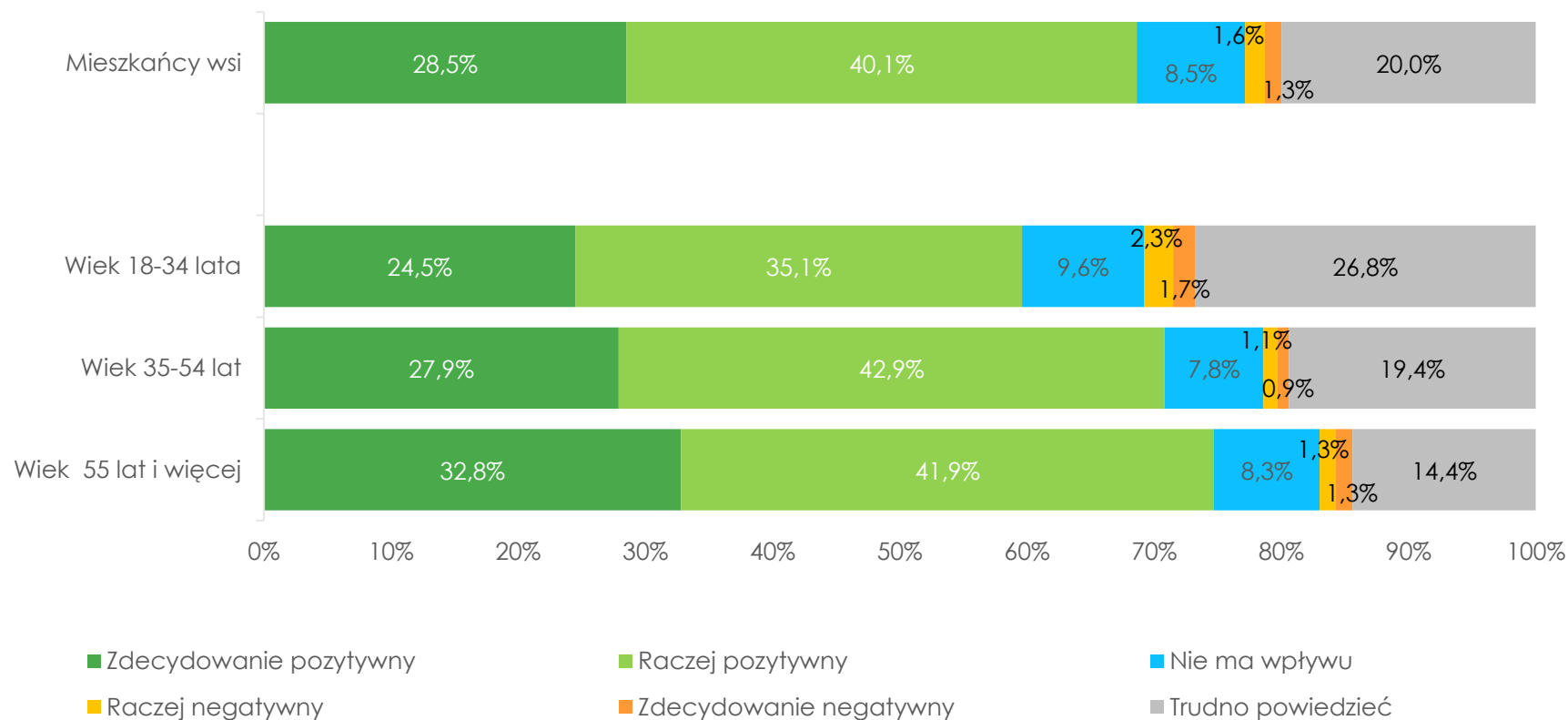
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)

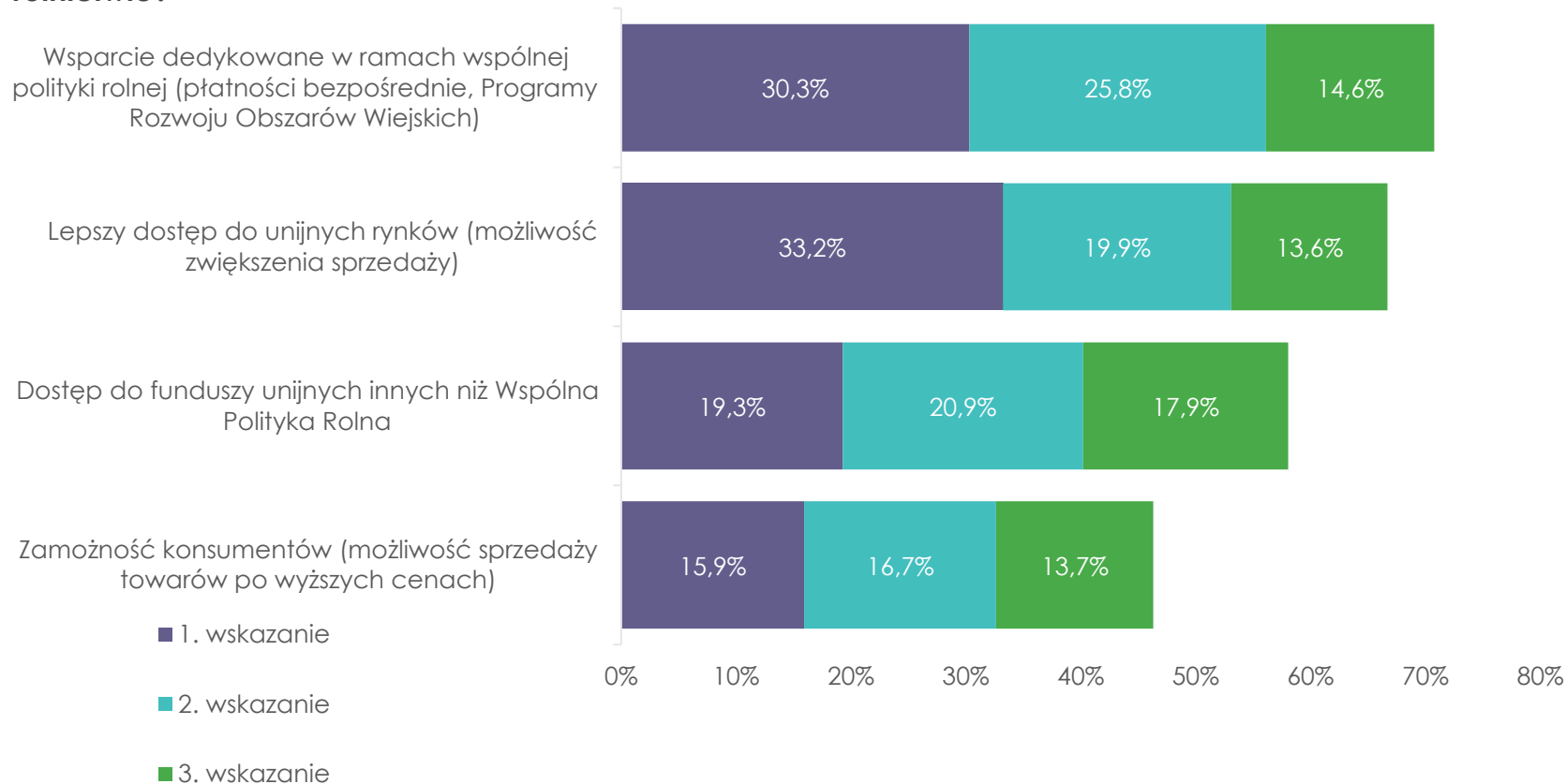
W12. Jaki wpływ, Pana(i) zdaniem na rozwój gospodarstw rolnych w Pana(i) okolicy, mają fundusze europejskie?

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

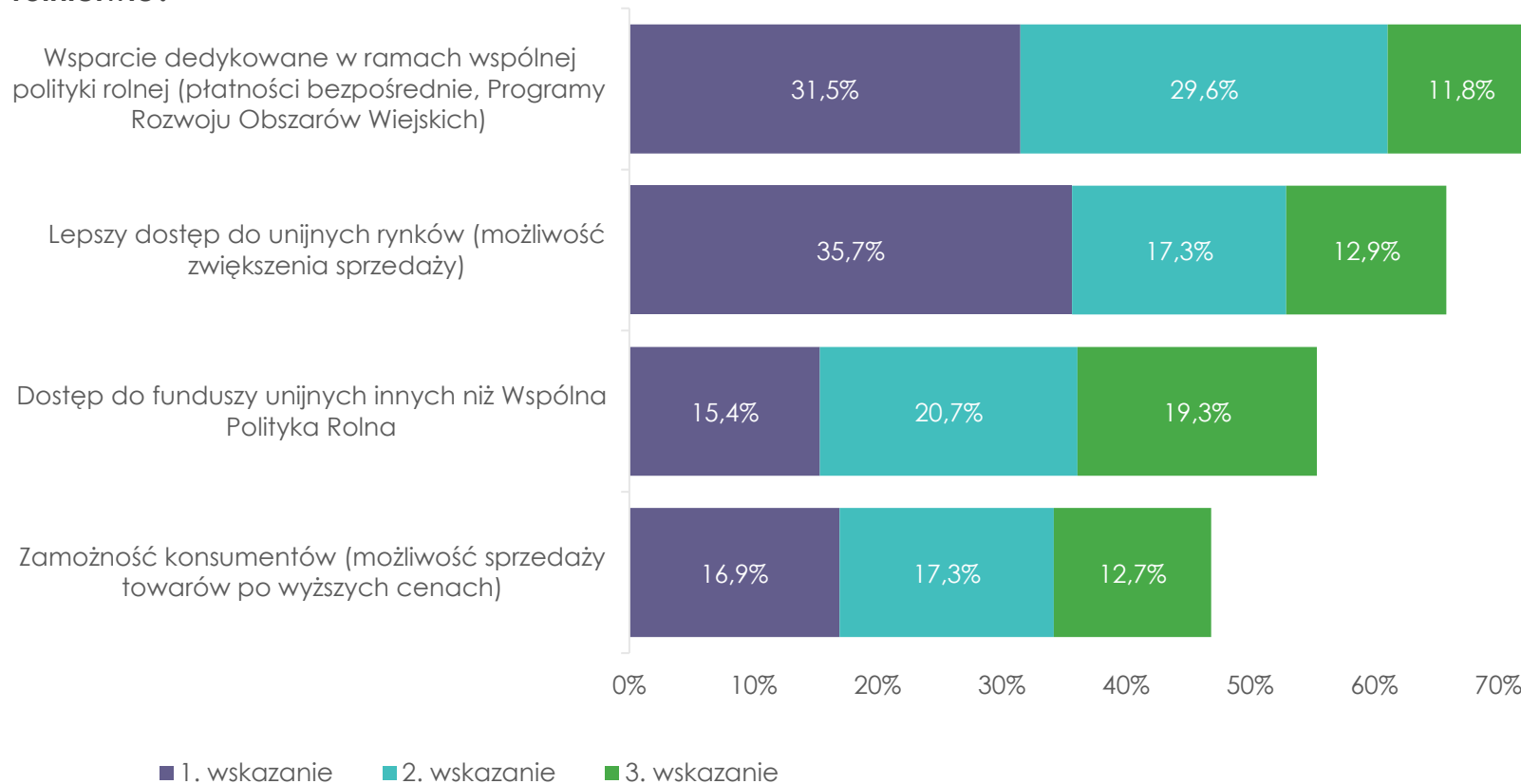
Mieszkańcy wsi (N=1550); wiek 18-34 lata (N=481); wiek 35-54 lat (N=541); wiek 55 lat i więcej (N=528)

W13. Jakie korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dostrzega Pan(i) dla Pana(i) w polskim rolnictwie?

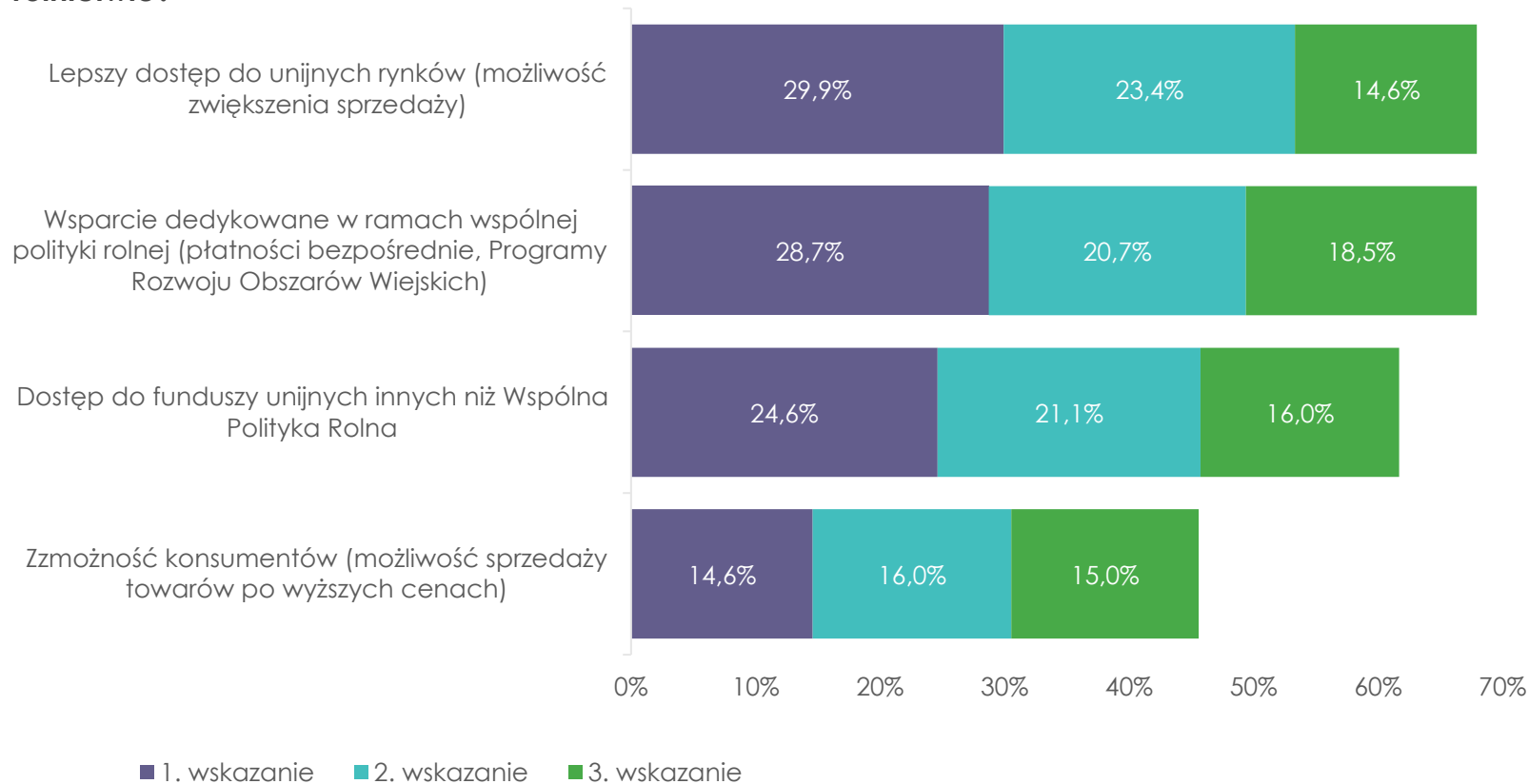
Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W13. Jakie korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dostrzega Pan(i) dla Pana(i) w polskim rolnictwie?

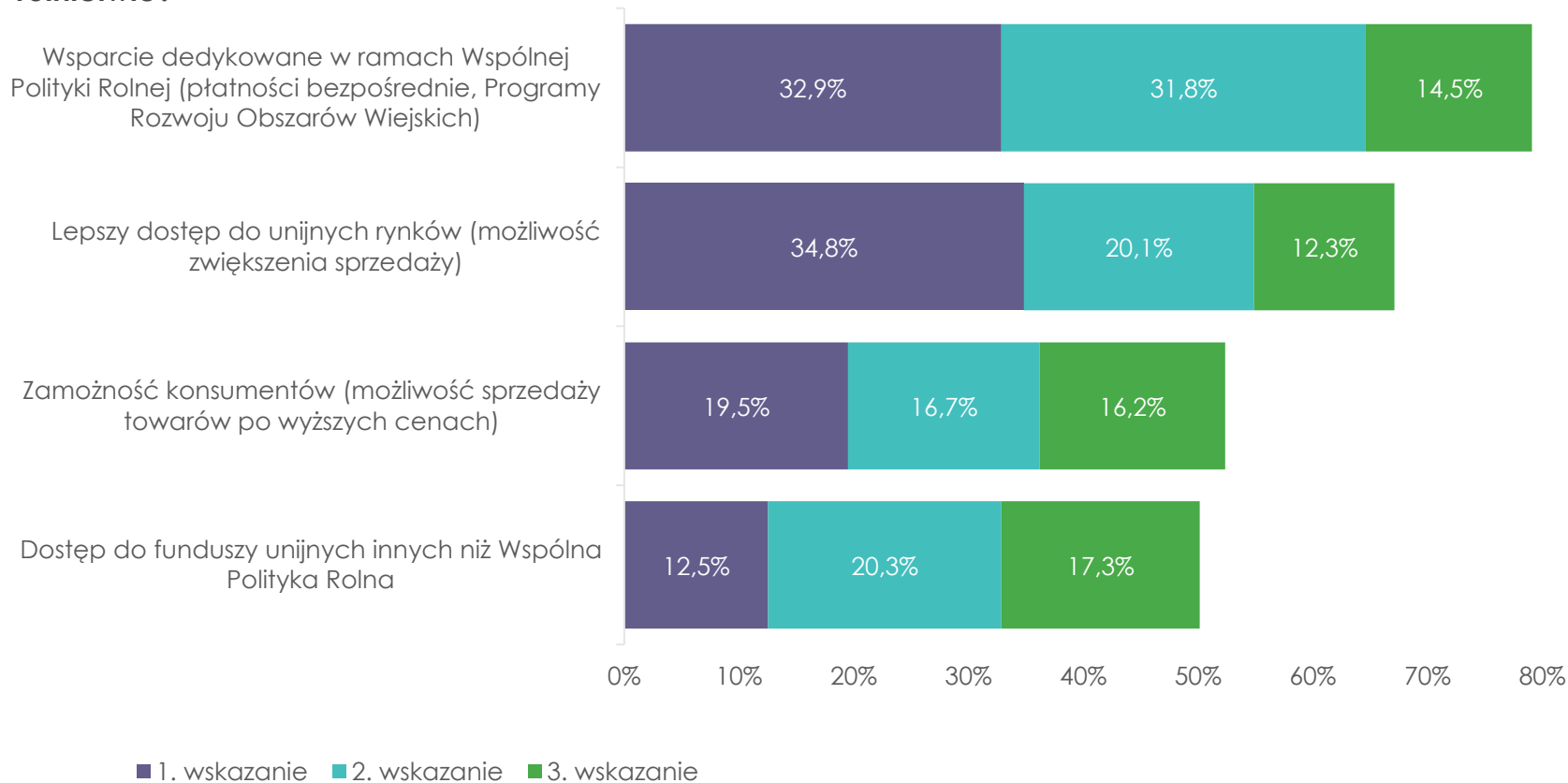
Rolnicy(N=892); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W13. Jakie korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dostrzega Pan(i) dla Pana(i) w polskim rolnictwie?

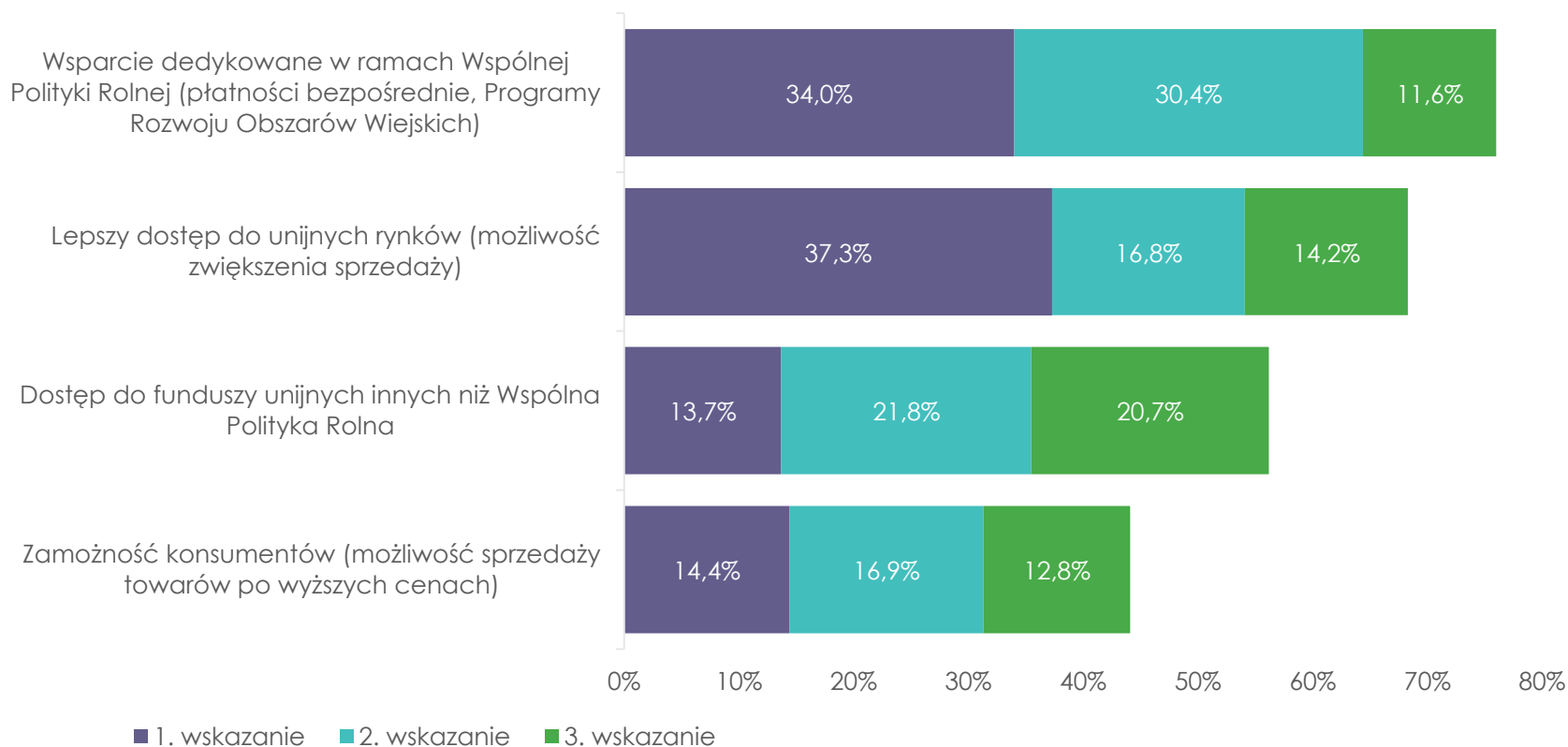
Nierolnicy(N=658); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W13. Jakie korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dostrzega Pan(i) dla Pana(i) w polskim rolnictwie?

Beneficjenci PROW(N=359); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

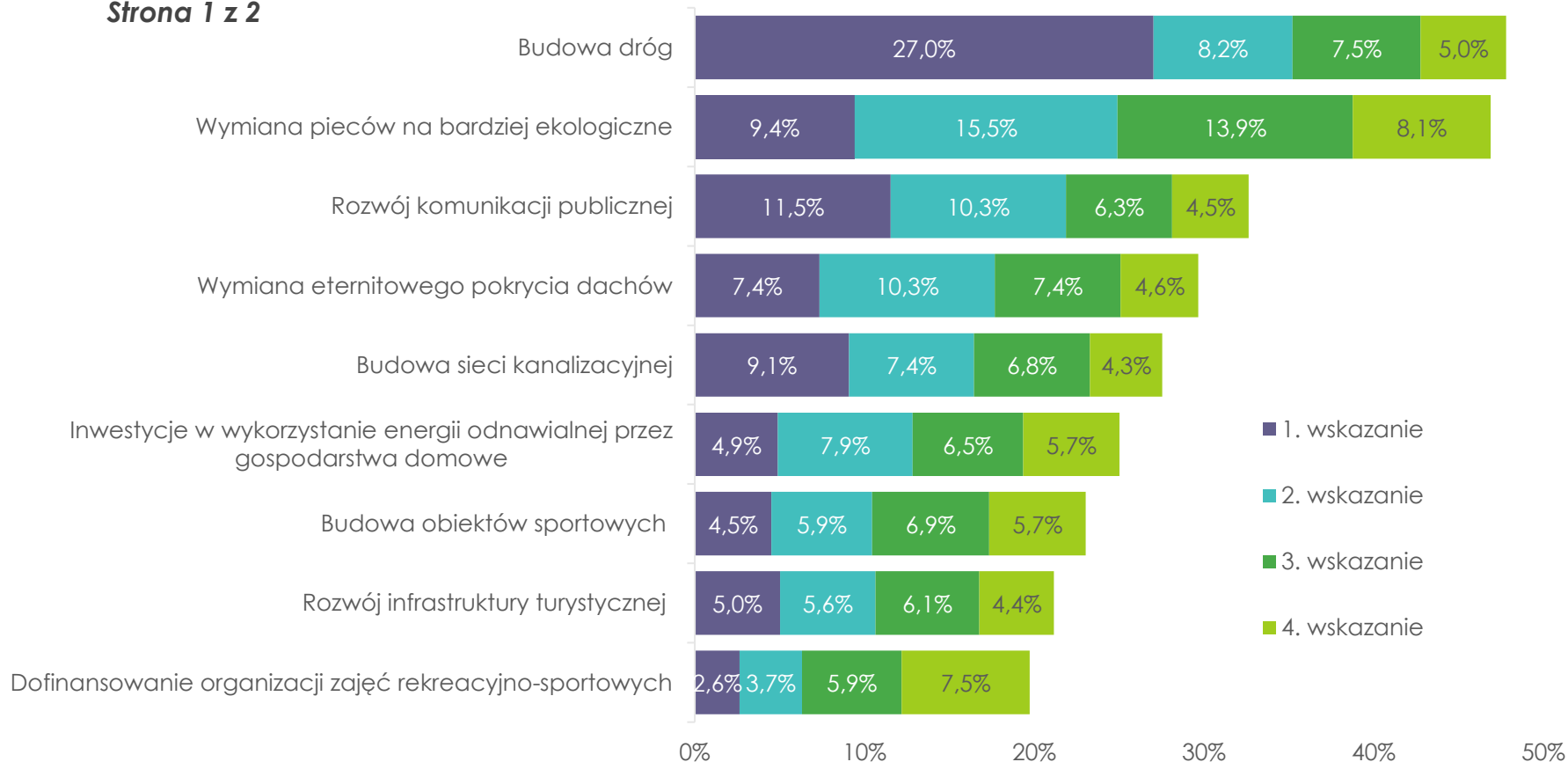
W13. Jakie korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dostrzega Pan(i) dla Pana(i) w polskim rolnictwie?

Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W14. Które z wymienionych poniżej działań powinny być Pana(i) zdaniem w pierwszej kolejności dofinansowane ze środków unijnych w Pana(i) gminie po 2020 r.?

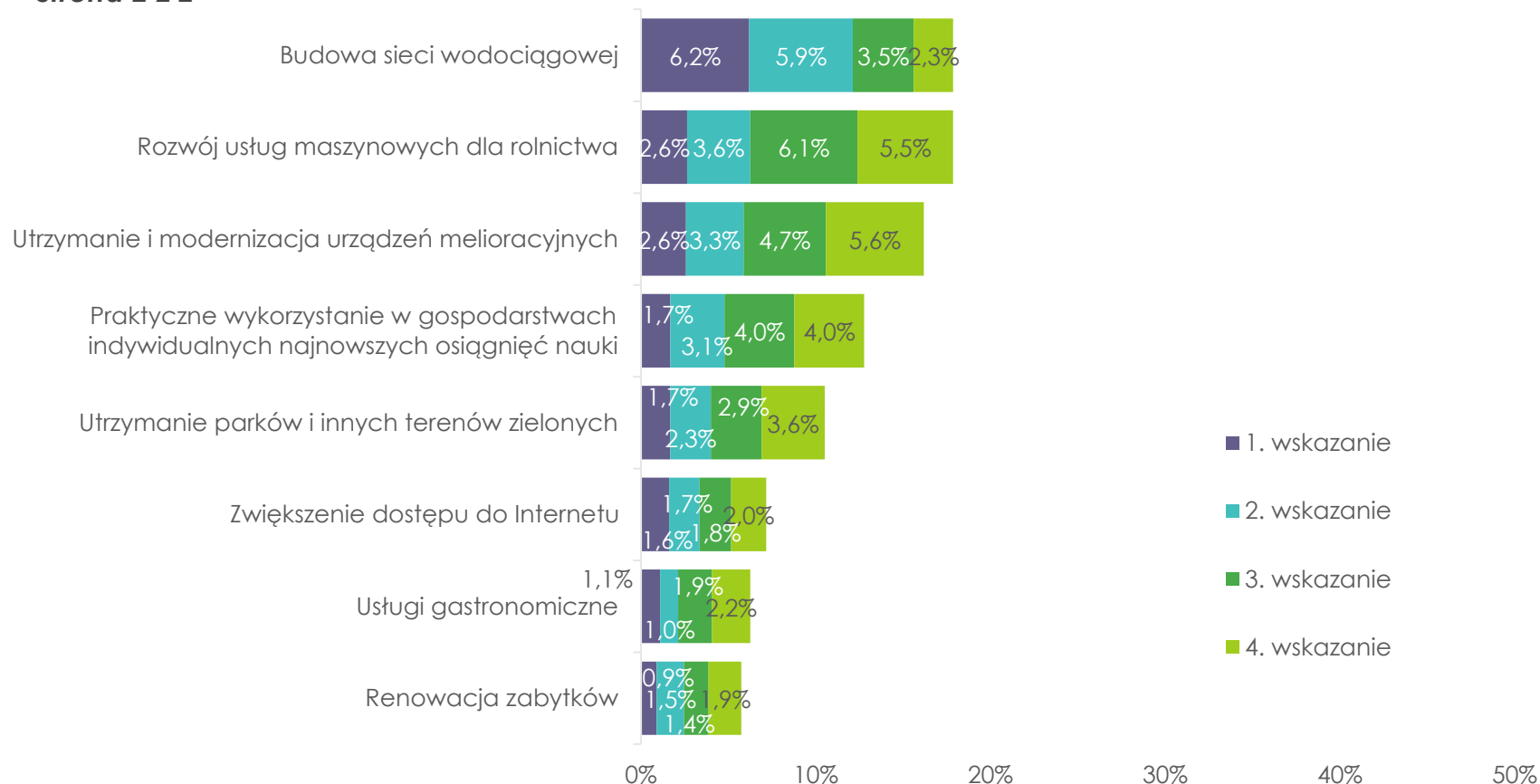
Strona 1 z 2

Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W14. Które z wymienionych poniżej działań powinny być Pana(i) zdaniem w pierwszej kolejności dofinansowane ze środków unijnych w Pana(i) gminie po 2020 r.?

Strona 2 z 2

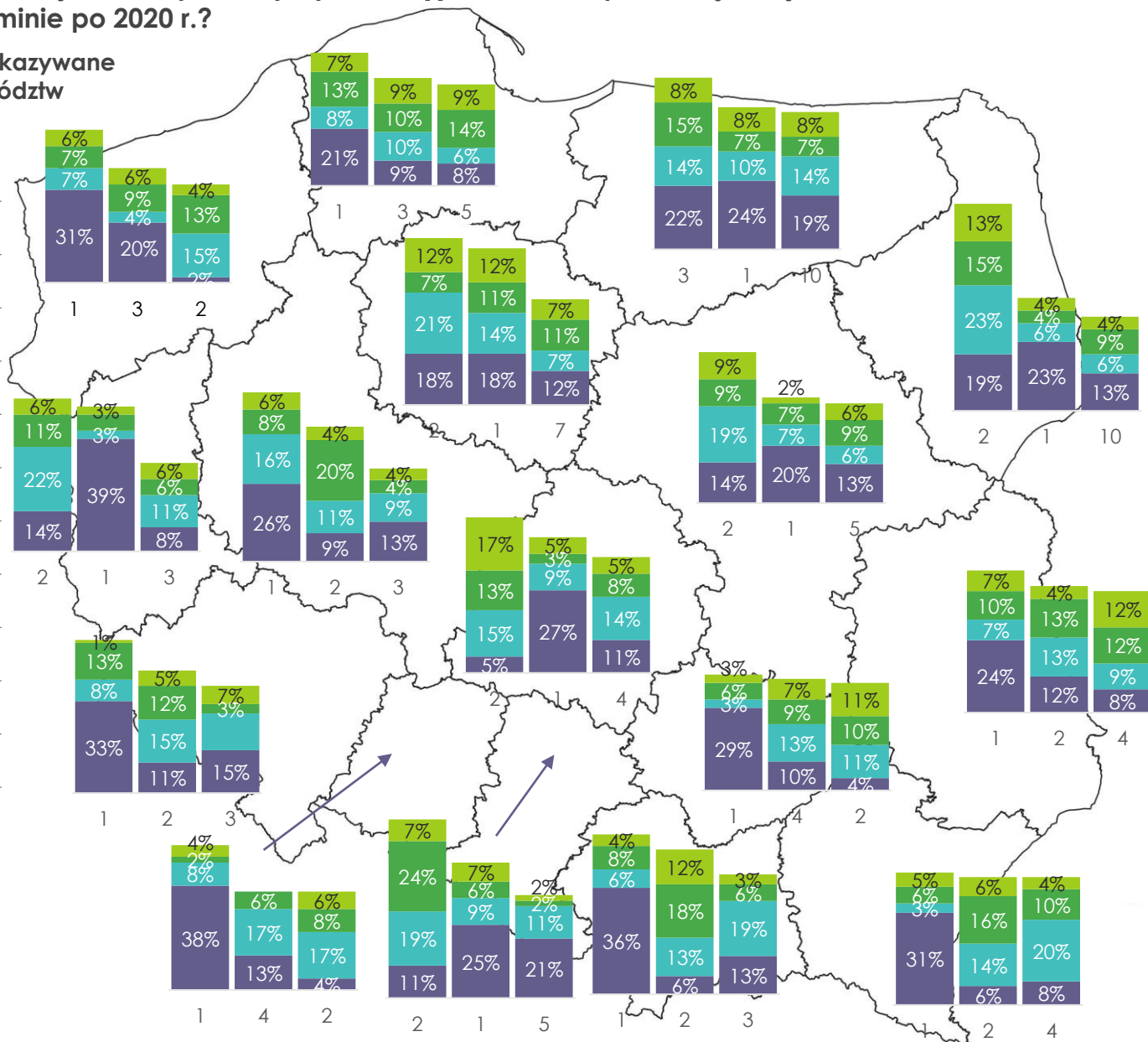

Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią

W14. Które z wymienionych poniżej działań powinny być Pana(i) zdaniem w pierwszej kolejności dofinansowane ze środków unijnych w Pana(i) gminie po 2020 r.?

Zaprezentowano 3 najczęściej wskazywane odpowiedzi dla każdego z województw

1	zbyt wysokie ceny ziemi
2	zbyt mały areal gospodarstwa
3	brak możliwości sfinansowania inwestycji
4	braki w zakresie wyposażenia technicznego / infrastruktury
5	braki w zakresie budynków / budowli rolniczych
6	bariery prawne dotyczące warunków produkcji rolnej
7	brak możliwości zakupu / dzierżawy ziemi
8	brak następcy
9	brak wiedzy / doradztwa w zakresie organizacji produkcji i zbytu
10	brak wiedzy / doradztwa w zakresie technologii produkcji
11	niska opłacalność produkcji
12	trudności ze sprzedażą produktów
13	utrudnienia związane z przetwórstwem produktów w gospodarstwie

OCENA INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH - ARiMR

W okresie ostatnich 12 miesięcy 25% mieszkańców wsi załatwiała sprawy bezpośrednio w jednostkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wśród rolników odsetek ten wyniósł 39%. Było to odpowiednio o 9 pkt. proc. i 13 pkt. proc. więcej niż w roku poprzednim. Działalność ARiMR została oceniona pozytywnie przez ponad 88% korzystających z usług ARiMR, w tym bardzo dobrze przez 31%. W porównaniu do roku poprzedniego procent ocen pozytywnych zwiększył się o 11 pkt., a bardzo dobrych o 13 pkt. Tak jak w roku poprzednim najbardziej doceniono kompetencje pracowników (89% ocen pozytywnych), jakość obsługi (86%) oraz godziny otwarcia (80%) i możliwość kontaktu telefonicznego (79%), przy czym procent ocen pozytywnych był o 7–17 pkt. większy niż w 2018 r.

Wśród mieszkańców wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach ARiMR w ostatnich 12 miesiącach, jako źródło informacji o instrumentach wsparcia ARiMR najlepiej oceniono punkty informacyjne ARiMR (72% odpowiedzi pozytywnych) oraz broszury, ulotki i książki (70%). Ponad 60% pozytywnych ocen uzyskały również informacje przekazywane w telewizji (63%) oraz portal internetowy ARiMR (62%).

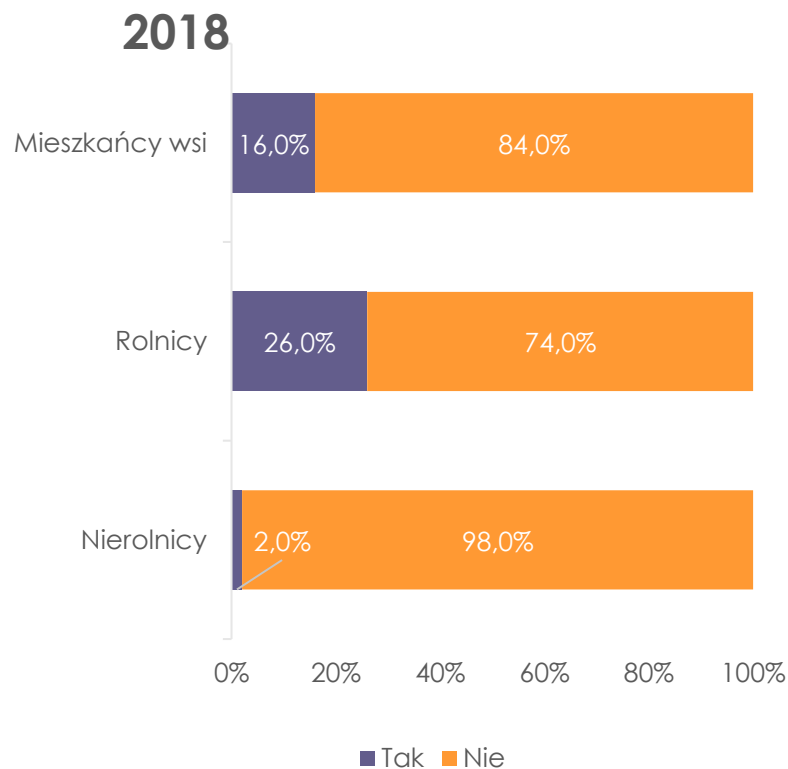
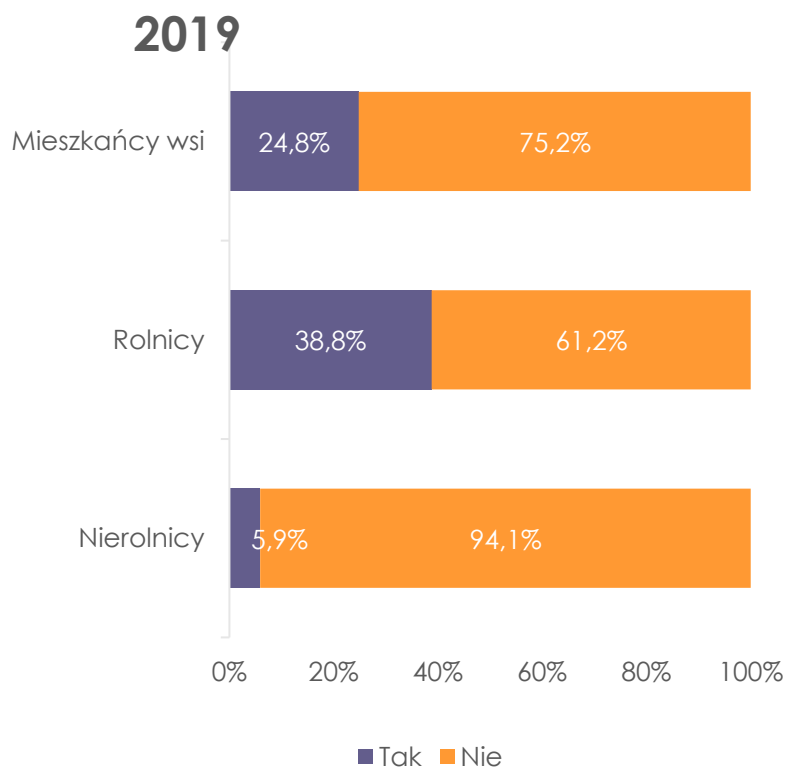
Ocena funkcjonowania portalu internetowego ARiMR w 2019 r. była zdecydowanie lepsza niż w 2018 r. Mieszkańcy wsi chcieliby uzyskiwać informacje o działalności ARiMR przede wszystkim z materiałów od sołtysa (44% wskazań) oraz od pracowników w placówkach ARiMR (42%). Rolnicy jako najbardziej pożądane źródło informacji wskazywali pracowników w placówkach ARiMR (55%), a na drugim miejscu sołtysa (50%).

Mieszkańcy wsi, którzy wskazali propozycje zmian w funkcjonowaniu ARiMR najczęściej wymieniali poprawę sposobu informowania (29%), poprawę jakości obsługi (23%) oraz zmniejszanie biurokracji (15%).

Portal internetowy ARiMR zna bądź korzystało z niego w ostatnim roku 74% rolników, przez których został najlepiej oceniony. Blisko połowa rolników (49%) oceniła portal bardzo dobrze i dobrze.

Informacje ARiMR dotarły do blisko 60% mieszkańców wsi. Analizując tematykę docierających informacji, najczęściej deklarowano znajomość informacji na temat sposobu ubiegania się o płatności bezpośrednie w 2019 roku (45% wskazań). Do najmniej znanych należą informacje dotyczące możliwości uzyskania przez Koła Gospodyń Wiejskich dotacji przyznawanych przez ARiMR, 26% respondentów znało te informacje.

W15. Czy w okresie ostatnich 12 m-cy załatwił(a) Pan(i) sprawy bezpośrednio w jednostkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

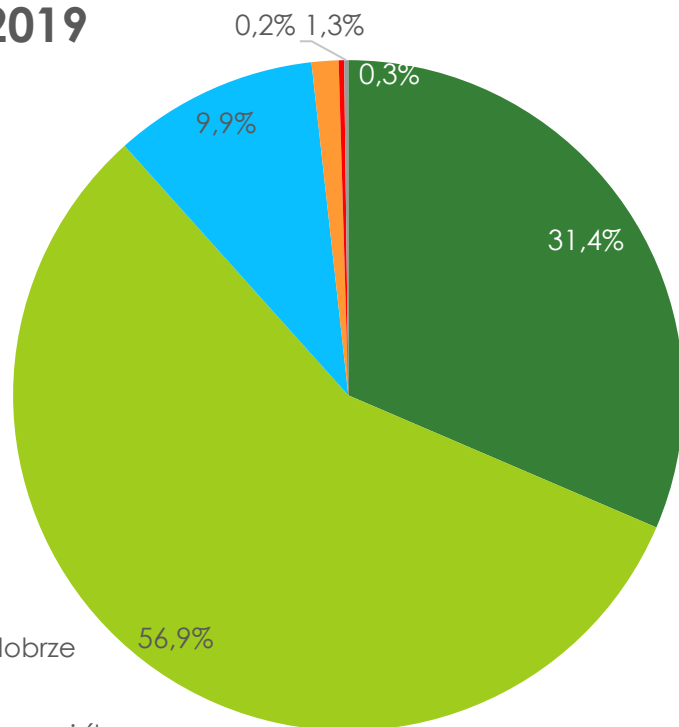

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=893); Nierolnicy (N=657)

W16. Jak ogólnie ocenia Pan/i działalność Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

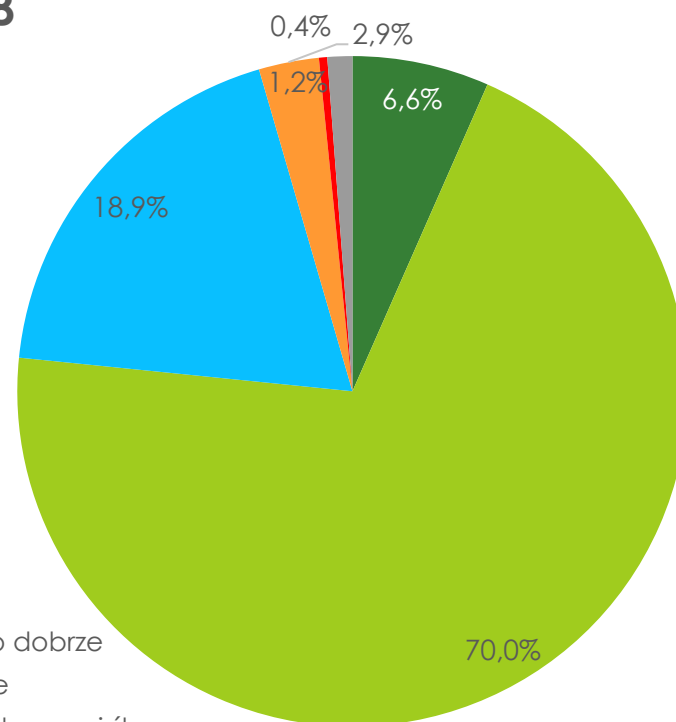
2019

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Ani dobrze ani źle
- Źle
- Bardzo źle
- Nie wiem/ trudno powiedzieć

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach ARiMR w ostatnich 12 miesiącach (N=385)

2018

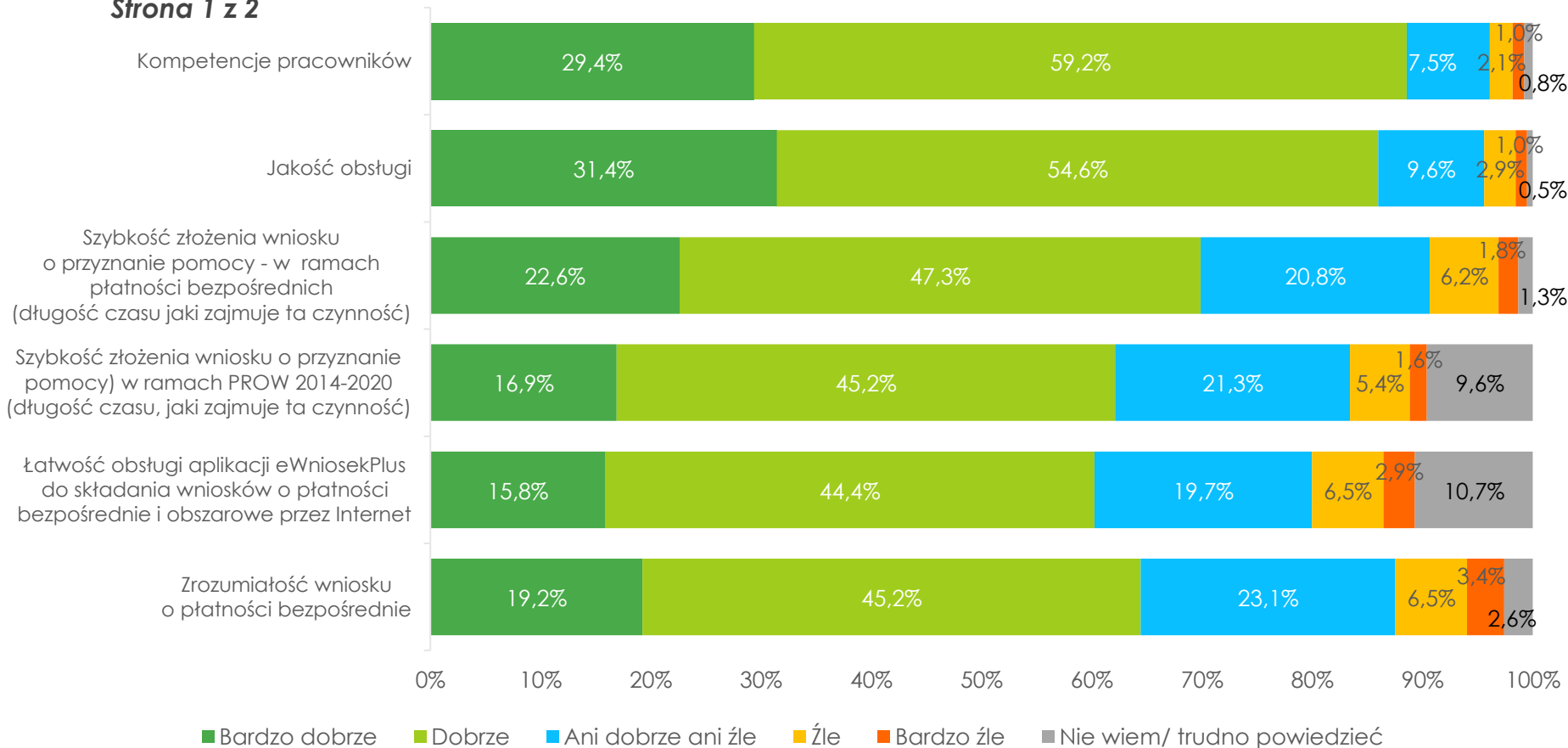

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Ani dobrze ani źle
- Źle
- Bardzo źle
- Nie wiem/ trudno powiedzieć

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach ARiMR w ostatnich 12 miesiącach (N=243)

W17. Jak ocenia Pan(i) następujące zagadnienia dotyczące działalności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

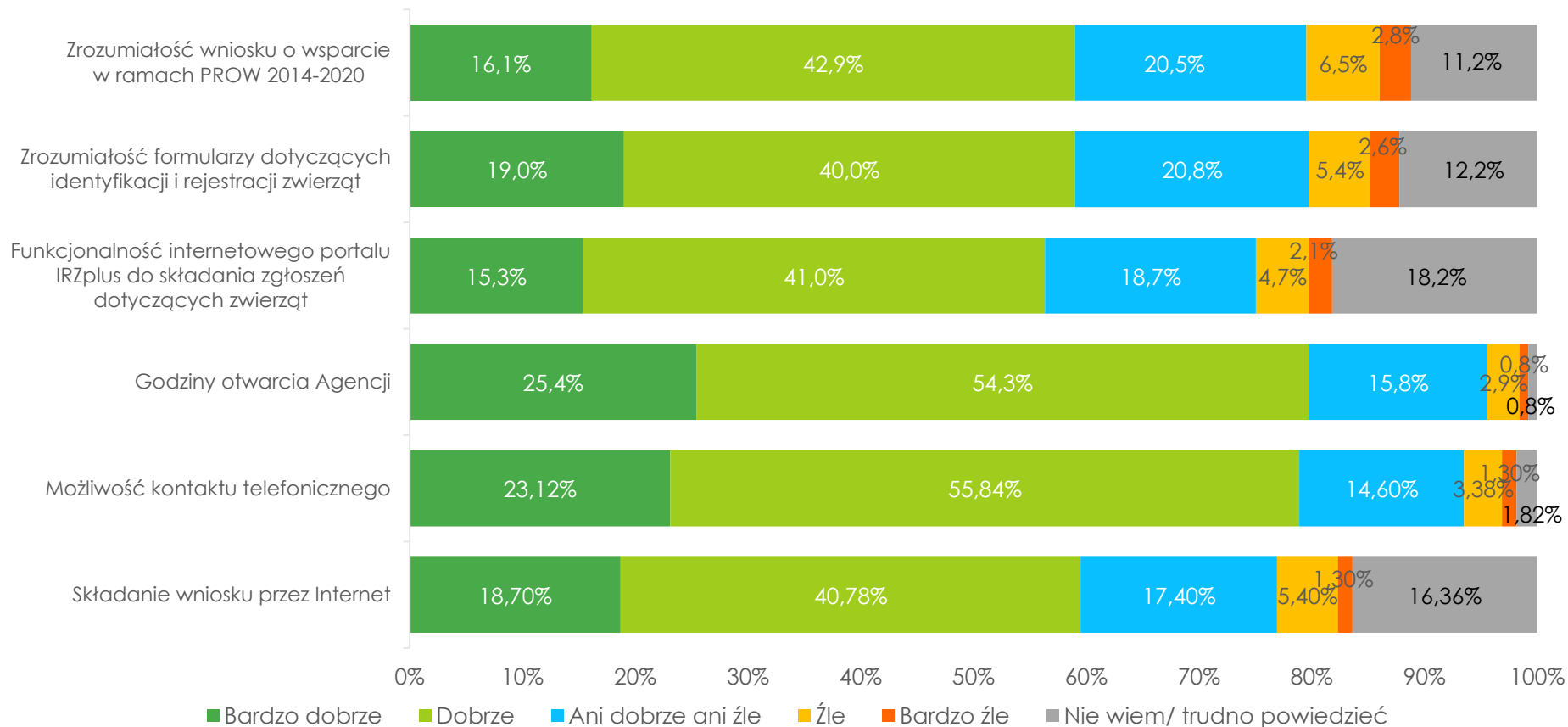
Strona 1 z 2

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach ARiMR w ostatnich 12 miesiącach (N=385)

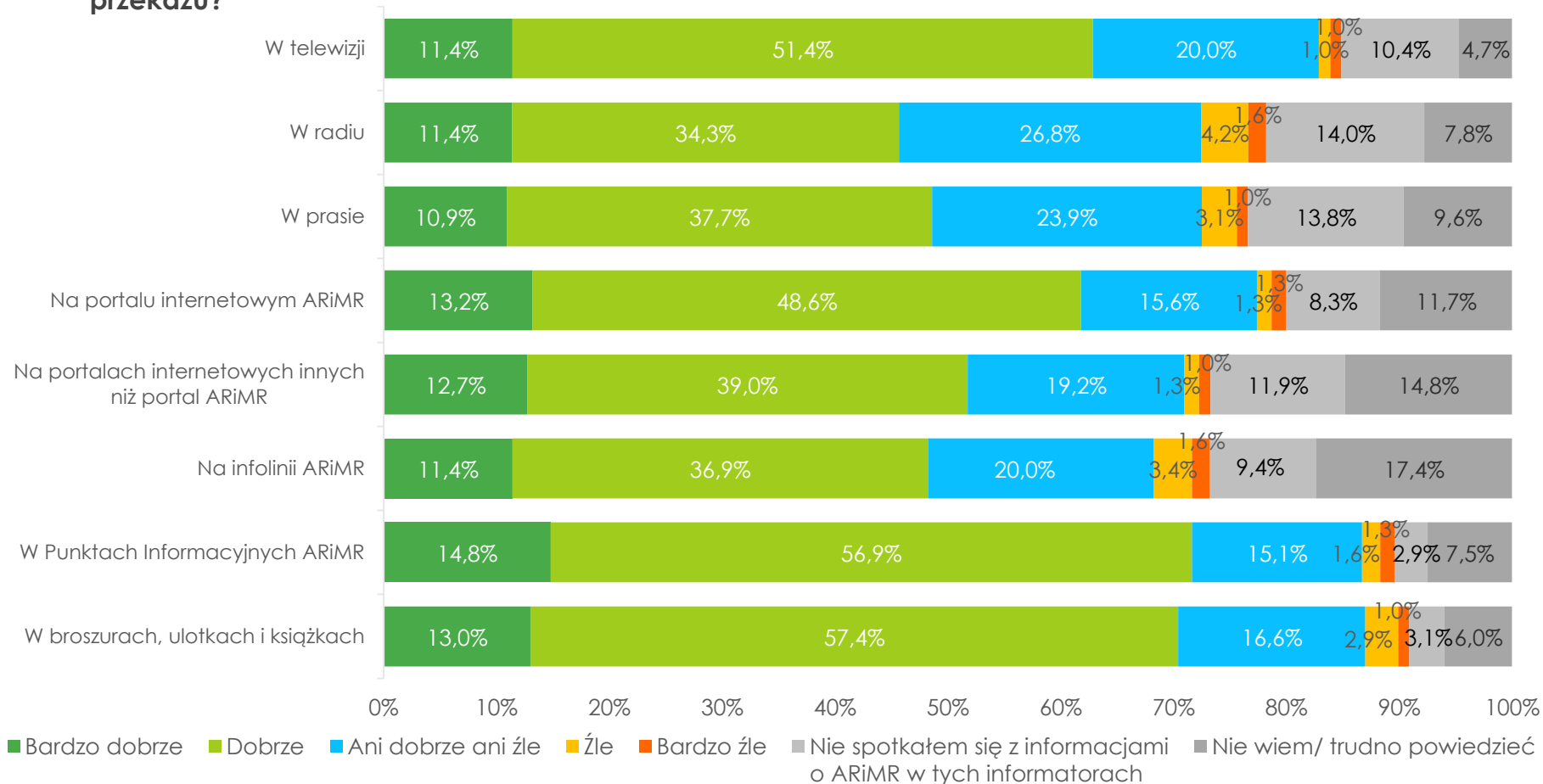
W17. Jak ocenia Pan(i) następujące zagadnienia dotyczące działalności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

Strona 2 z 2

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach ARiMR w ostatnich 12 miesiącach (N=385)

W18. Jak ocenia Pan(i) sposób informowania o instrumentach wsparcia ARiMR w różnych formach przekazu?

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach ARiMR w ostatnich 12 miesiącach (N=385)

W19. Bardzo proszę, by teraz wskazał(a) Pan(i) trzy najważniejsze/najpilniejsze propozycje zmian/usprawnień w funkcjonowaniu ARiMR. Które z tych usprawnień Pana(i) zdaniem należy wprowadzić w pierwszej kolejności?

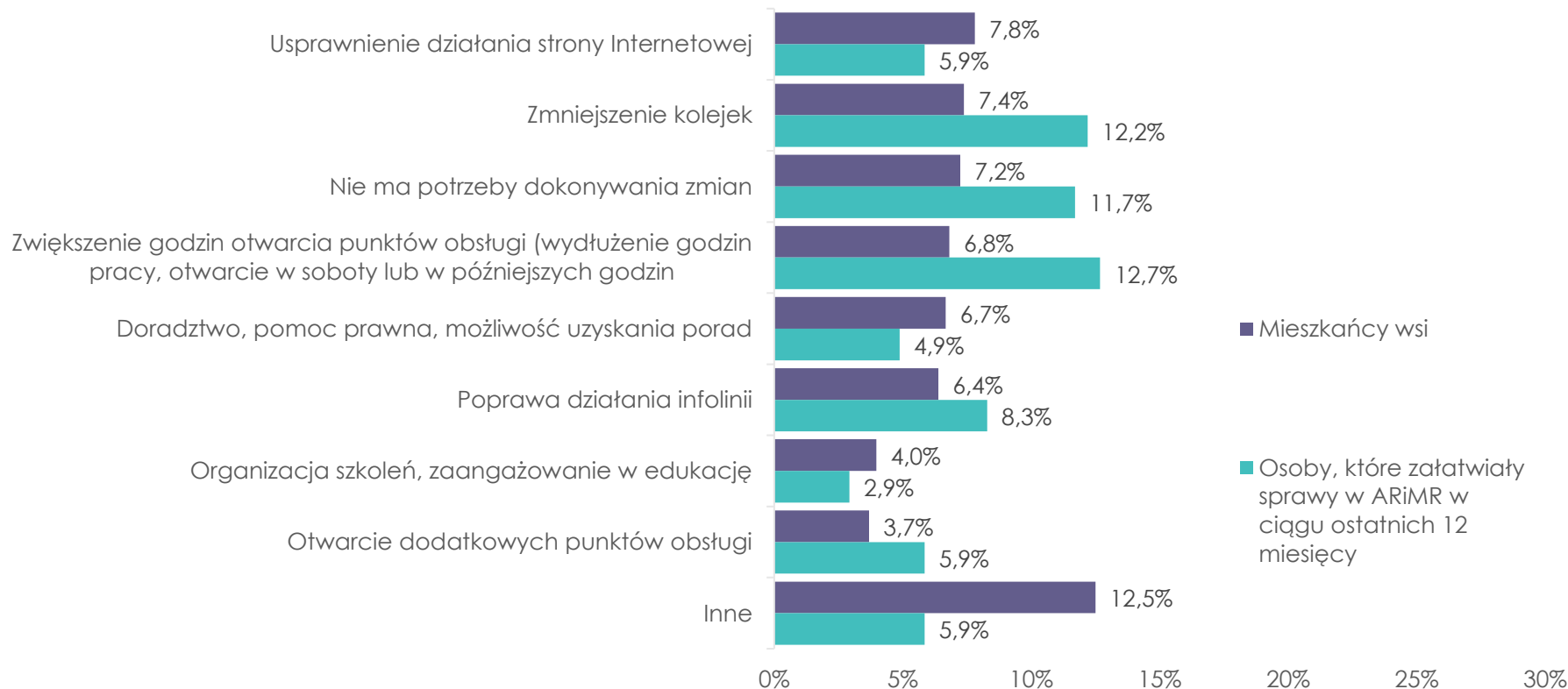
Strona 1 z 2

Osoby, które wskazały usprawnienia potrzebne w ARiMR: Mieszkańcy wsi (N=704); Osoby, które załatwiły sprawy w ARiMR w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=205); pytanie wielokrotnego wyboru

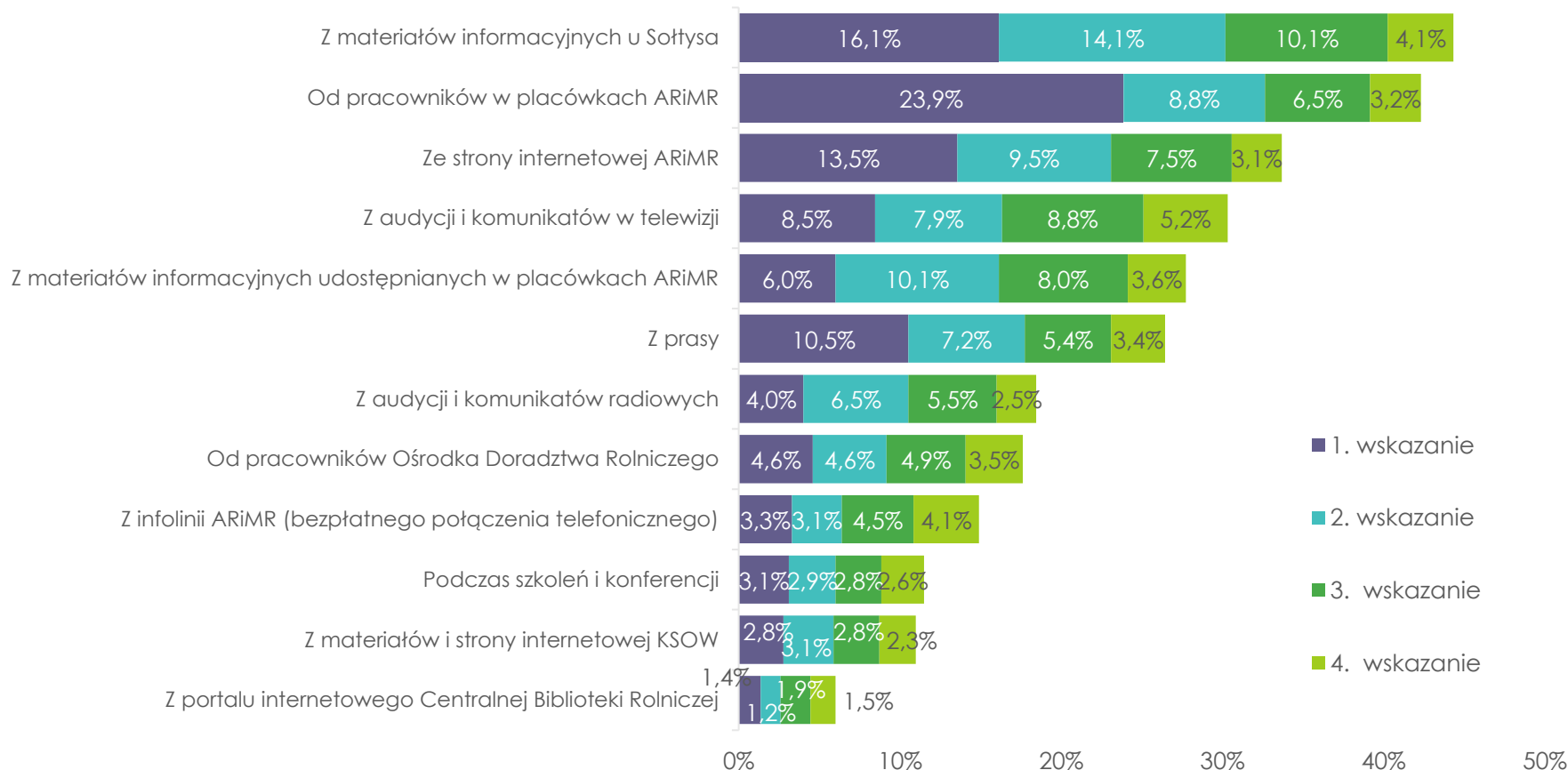
W19. Bardzo proszę, by teraz wskazał(a) Pan(i) trzy najważniejsze/najpilniejsze propozycje zmian/usprawnień w funkcjonowaniu ARiMR. Które z tych usprawnień Pana(i) zdaniem należy wprowadzić w pierwszej kolejności?

Strona 2 z 2

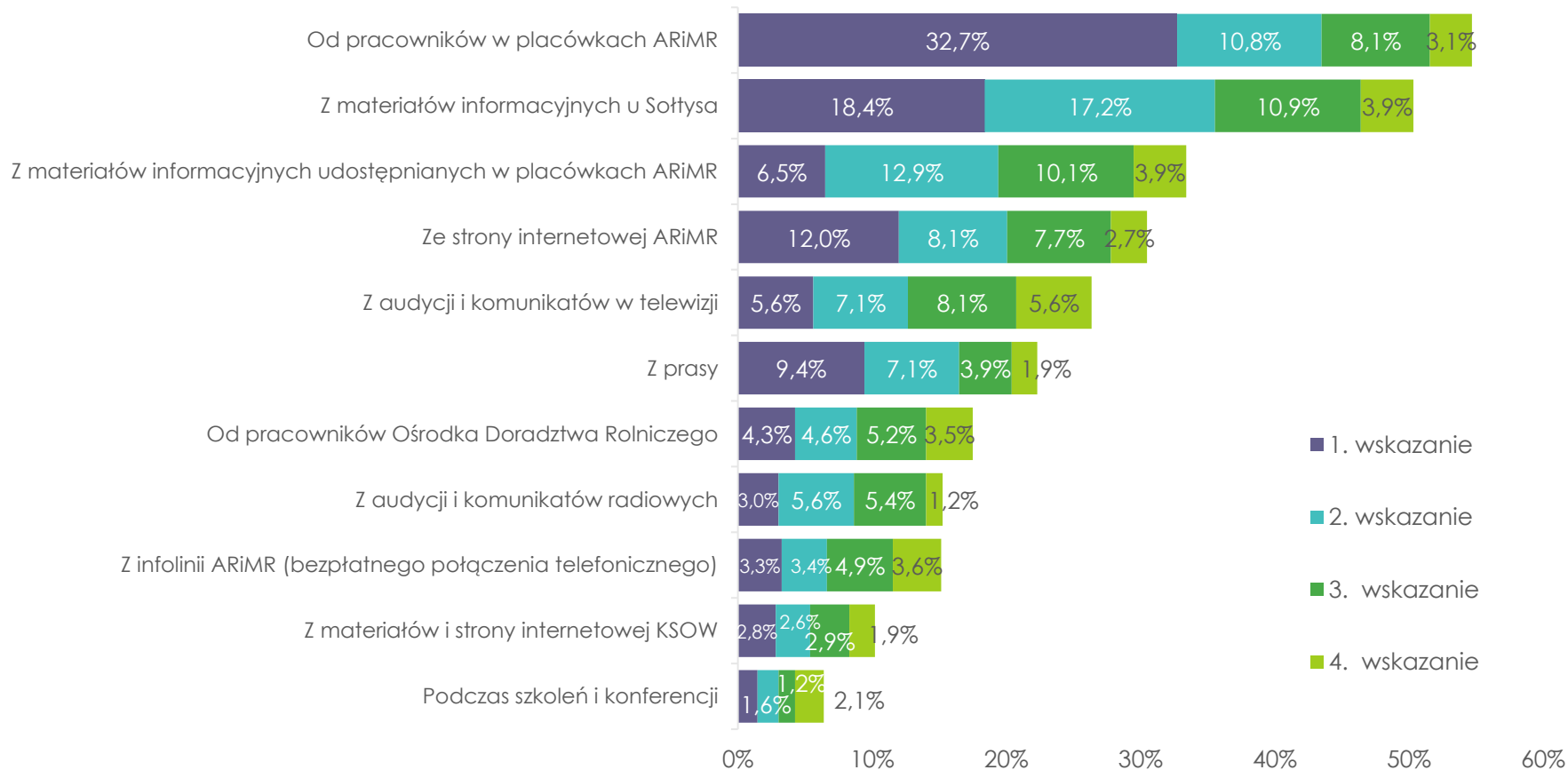
Osoby, które wskazały usprawnienia potrzebne w ARiMR: Mieszkańcy wsi (N=704); osoby, które załatwiły sprawy w ARiMR w ciągu ostatnich 12 miesięcy (N=205); pytanie wielokrotnego wyboru

W20. Z jakiego źródła chciał(a)by Pan(i) pozyskiwać informacje o działalności ARiMR, w tym m.in. o środkach WPR przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich?

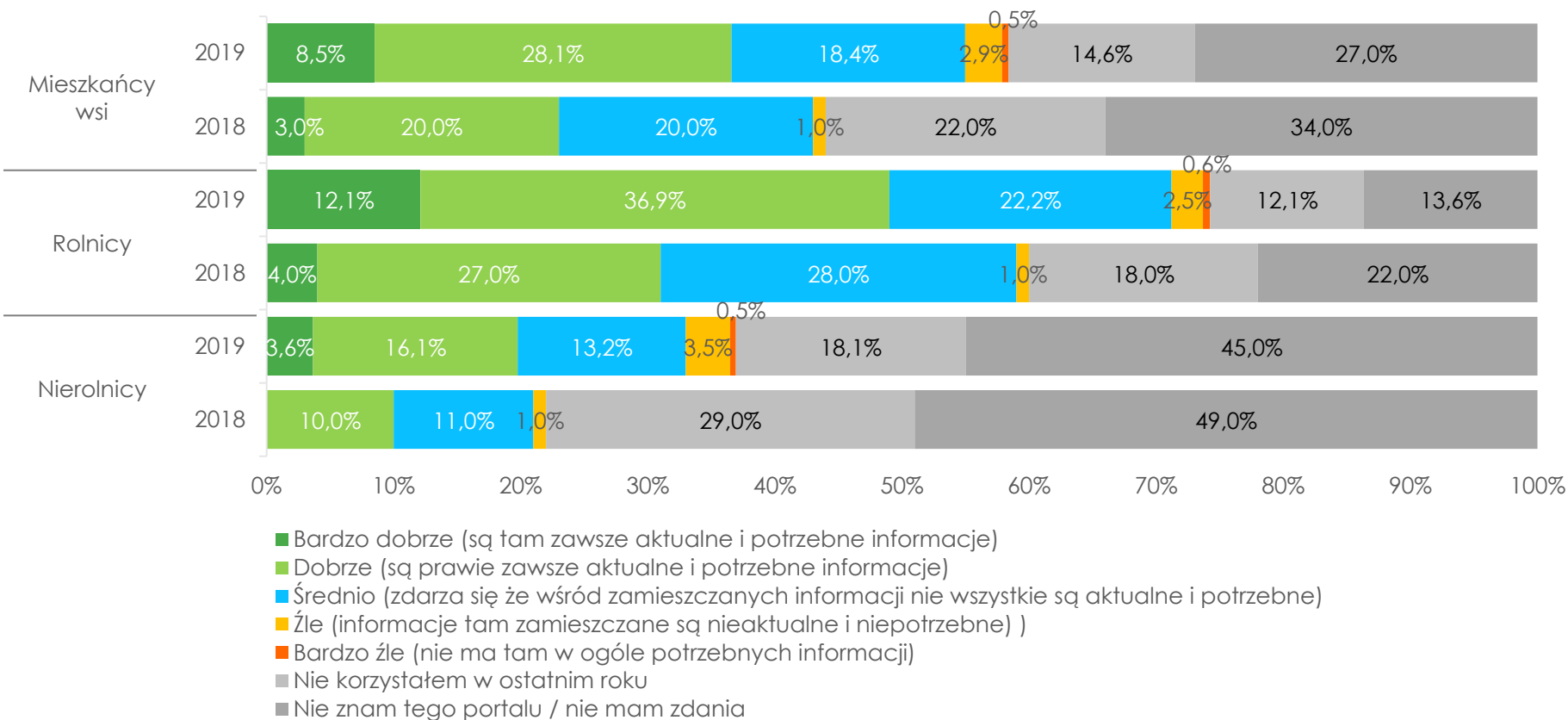
Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W20. Z jakiego źródła chciał(a)by Pan(i) pozyskiwać informacje o działalności ARiMR, w tym m.in. o środkach WPR przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich?

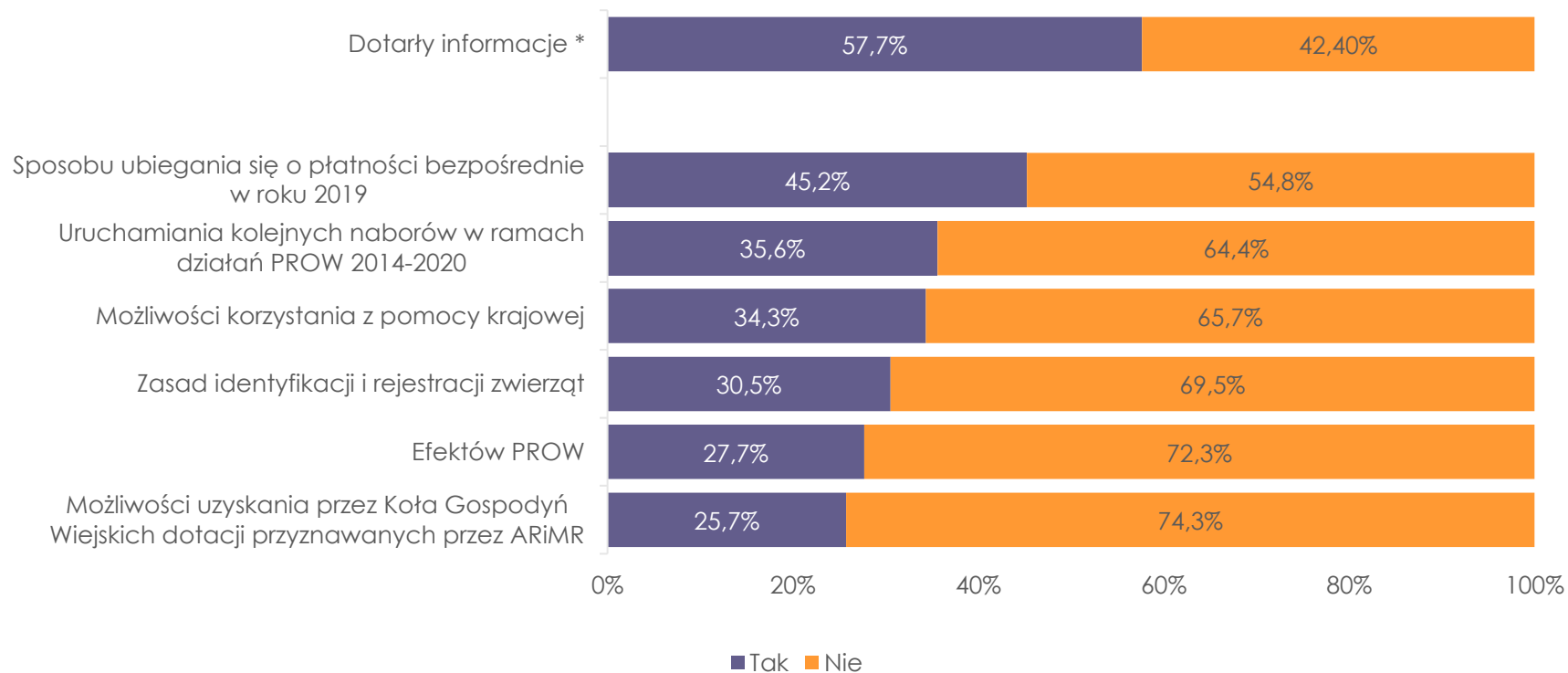
Rolnicy (N=892); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią, nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W21. Jak ocenia Pan(i) funkcjonowanie portalu internetowego ARiMR? Czy są na nim aktualne i potrzebne informacje?

2019: Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)
 2018: Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=893); Nierolnicy (N=657)

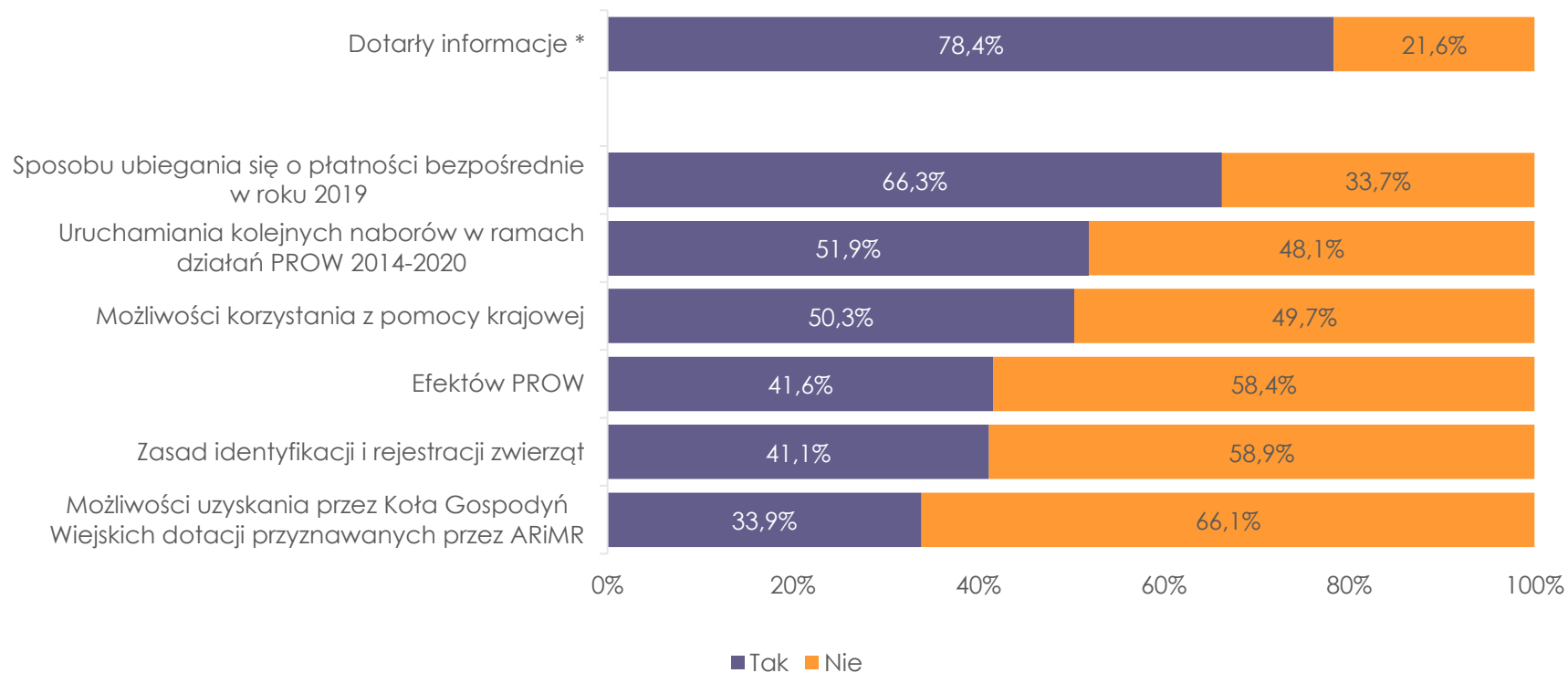
W22. Czy dotarła do Pana(i) w tym roku informacja ARiMR nt:

* odpowiedź „Tak” oznacza „Tak, dotarła przynajmniej jedna z wymienionych informacji”

Mieszkańcy wsi (N=1550)

W22. Czy dotarła do Pana(i) w tym roku informacja ARiMR nt:

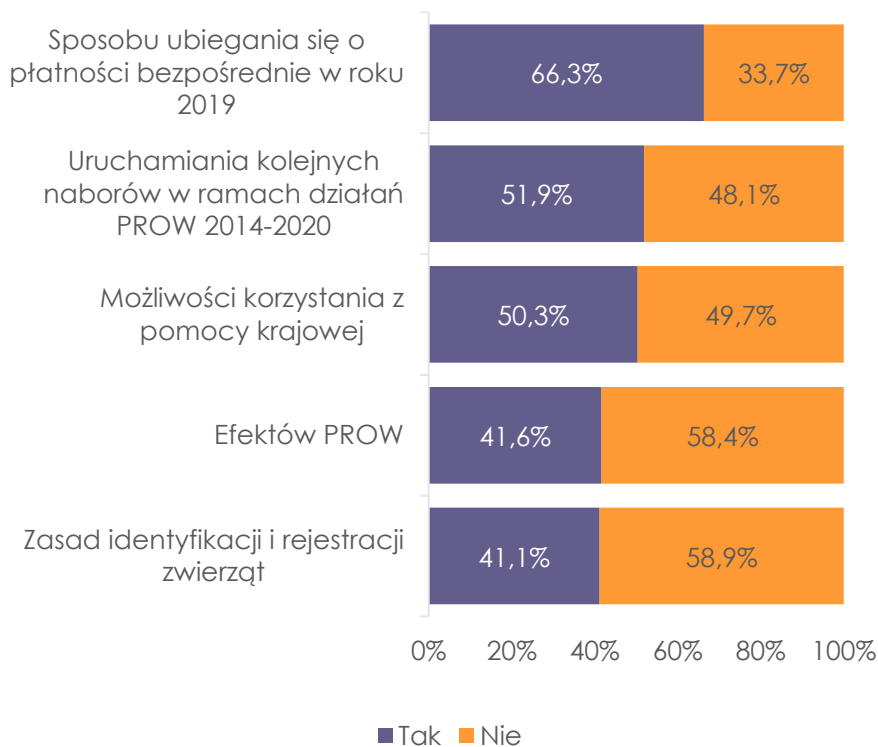

* odpowiedź „Tak” oznacza „Tak, dotarła przynajmniej jedna z wymienionych informacji”

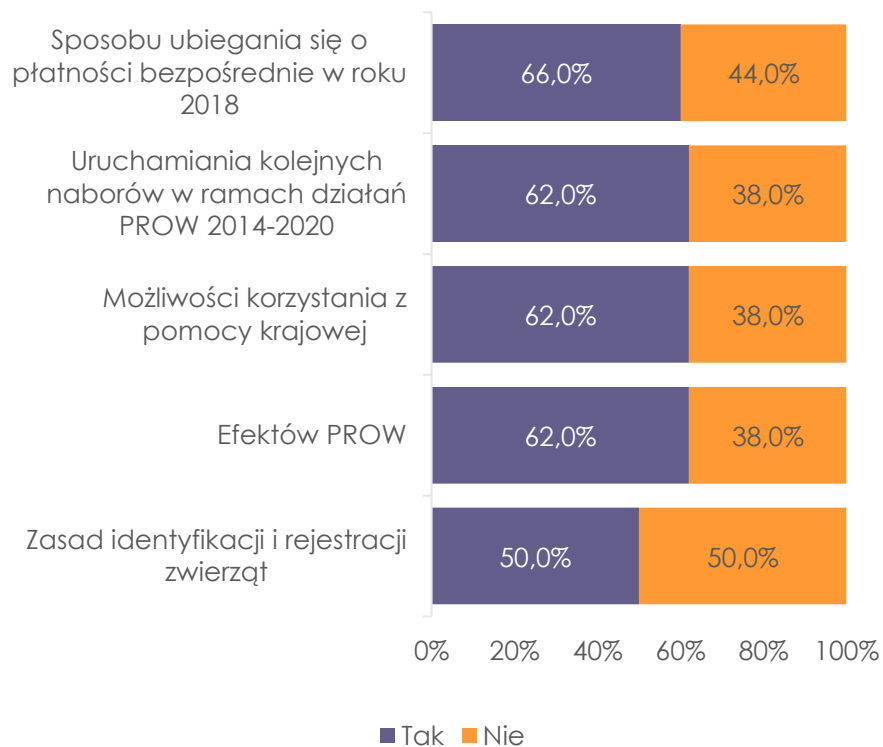
Rolnicy (N=892)

W22. Czy dotarła do Pana(i) w tym roku informacja ARiMR nt:

2019

2018

Rolnicy 2019 (N=892)

Rolnicy 2018 (N=893)

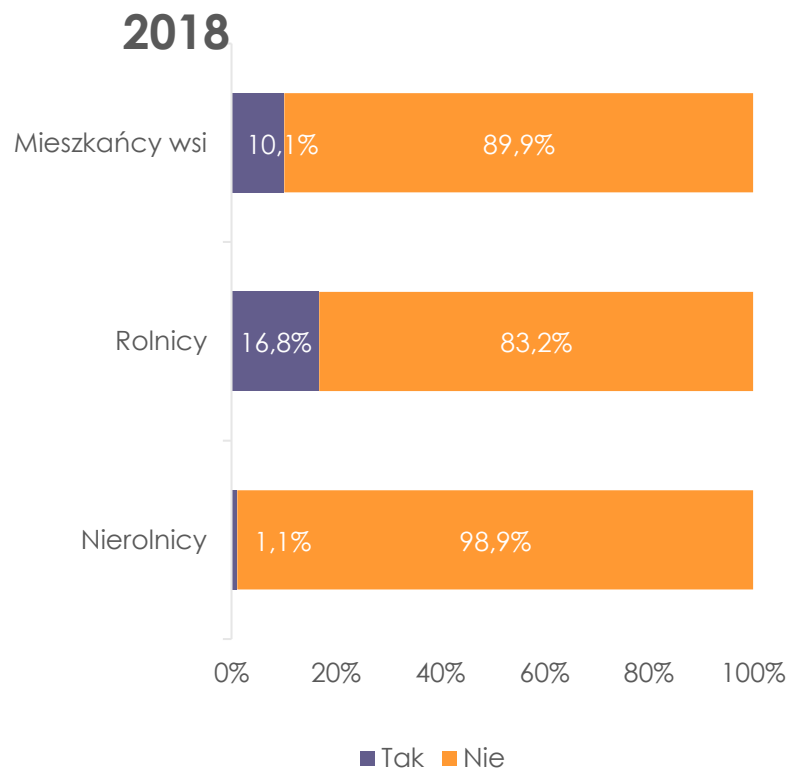
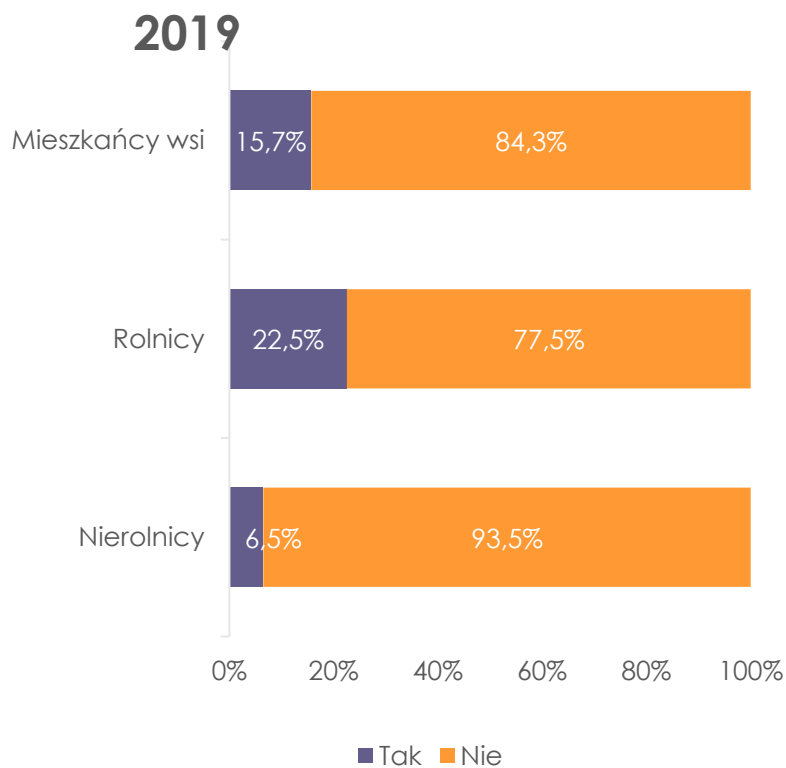
OCENA INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH - KOWR

W okresie ostatnich 12 miesięcy 16% mieszkańców wsi załatwiała sprawy bezpośrednio w jednostkach terenowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Wśród rolników odsetek ten wyniósł 23%.

Działalność KOWR została oceniona pozytywnie (bardzo dobrze ocenili ją 22% korzystających z usług, a dobrze 63%). Wśród pożądanых źródeł uzyskiwania informacji o działalności KOWR najczęściej wymieniano informacje przekazywane przez pracowników KOWR i materiały informacyjne u sołtysów (po 42% wskazań). Najrzadziej natomiast wskazywano portal internetowy Centralnej Biblioteki Rolniczej (7%).

Jako preferowane sposoby komunikacji z KOWR wskazywano najczęściej osobiste załatwianie spraw w gminie lub powiecie (64% wskazań, 29% wskazań na pierwszym miejscu) lub w placówkach KOWR (50%). Blisko połowa respondentów (48%) wskazała także na kontakt telefoniczny.

W23. Czy załatwiał(a) Pan(i) sprawy bezpośrednio w jednostkach terenowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa?

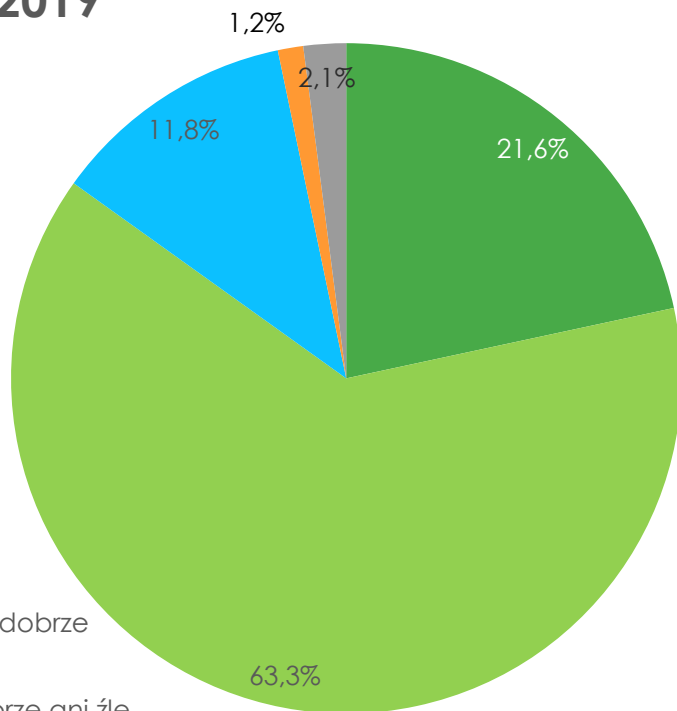

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=893); Nierolnicy (N=657)

W24. Jak ocenia Pan(i) jakość obsługi w tych jednostkach (KOWR)?

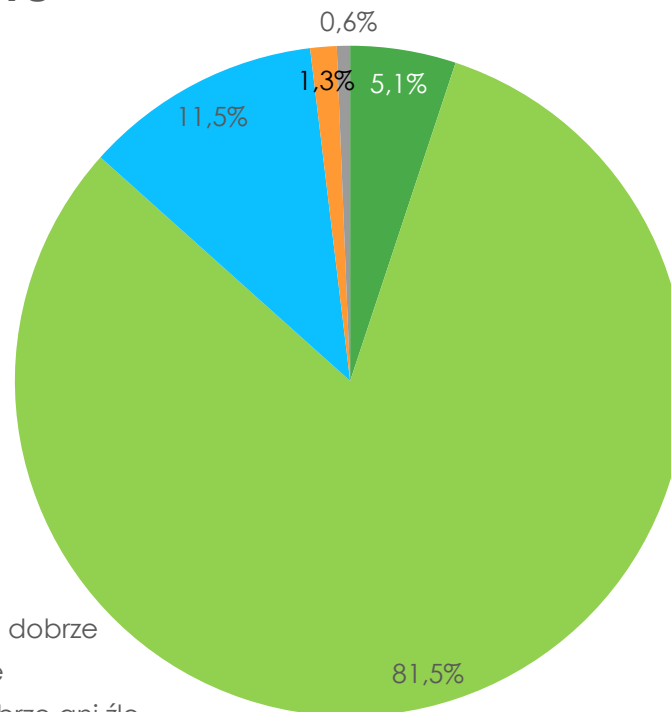
2019

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Ani dobrze ani źle
- Żle
- Bardzo źle
- Nie wiem/ trudno powiedzieć

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach KOWR w ostatnich 12 miesiącach (N=245)

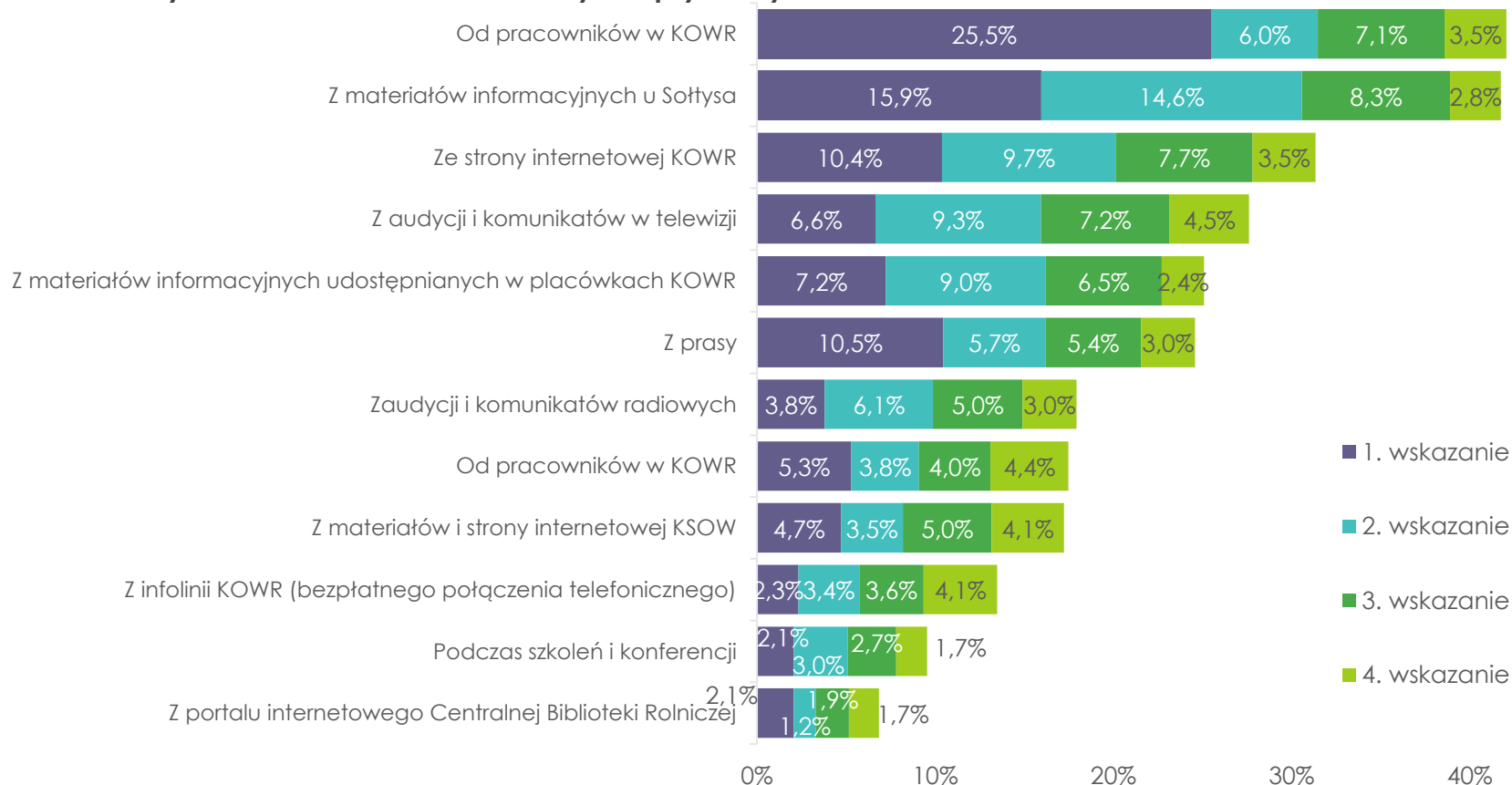
2018

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Ani dobrze ani źle
- Żle
- Bardzo źle
- Nie wiem/ trudno powiedzieć

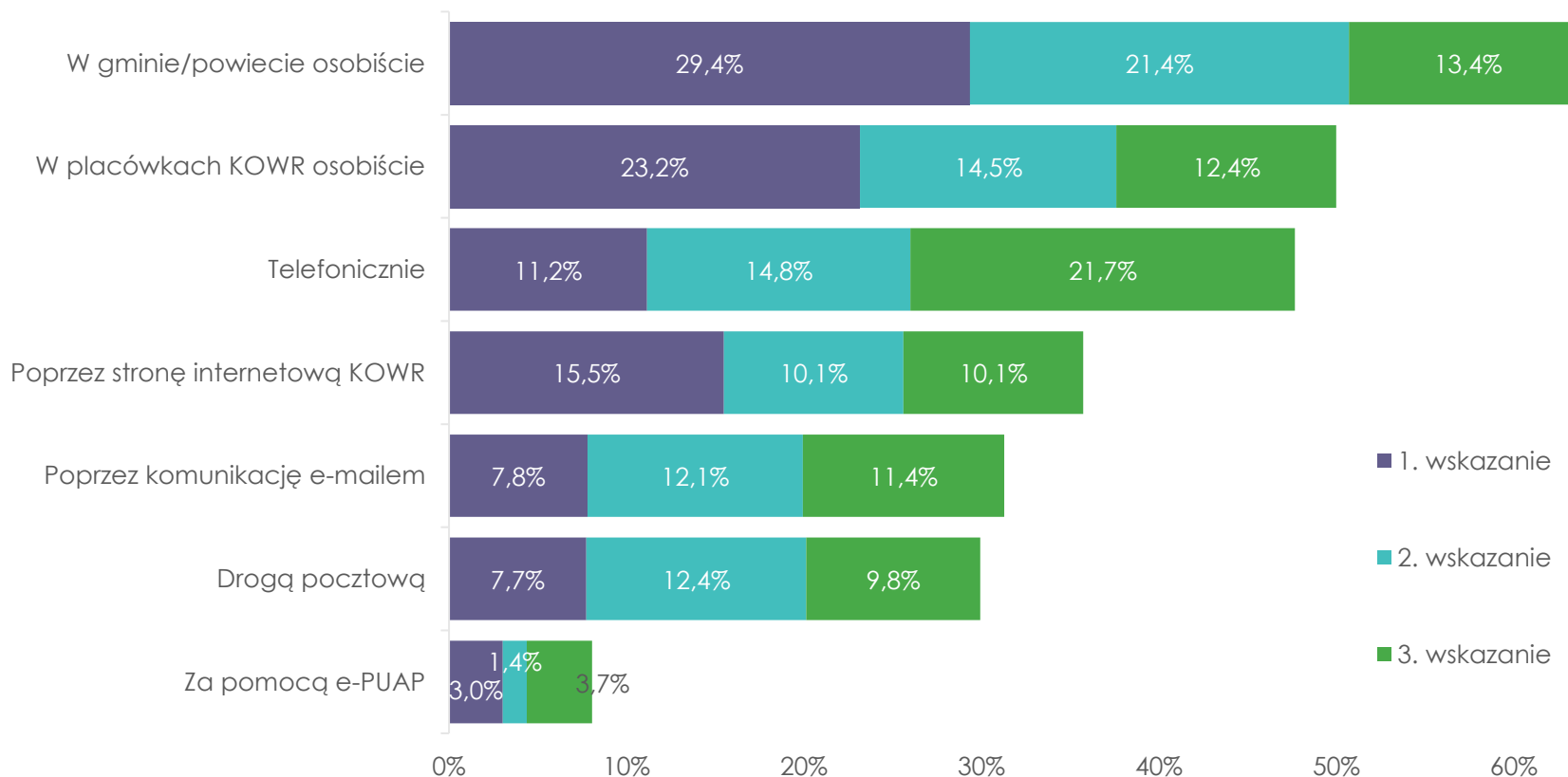
Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach KOWR w ostatnich 12 miesiącach (N=157)

W25. Z jakiego źródła chciał(a)by Pan(i) pozyskiwać informacje o działalności KOWR, w tym m.in. dzierżawie, sprzedaży nieruchomości z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, spraw związanych z nabywaniem nieruchomości na rynku prywatnym

Mieszkańcy wsi (N=1 550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią

W26. W jaki sposób chciałby Pan/Pani komunikować się i załatwiać sprawy w KOWR?

Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

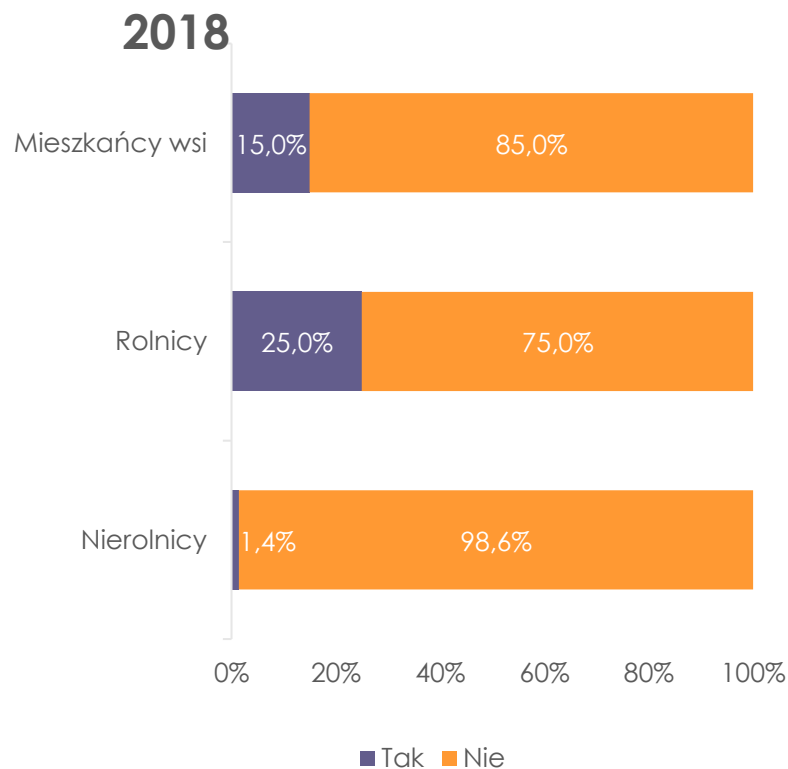
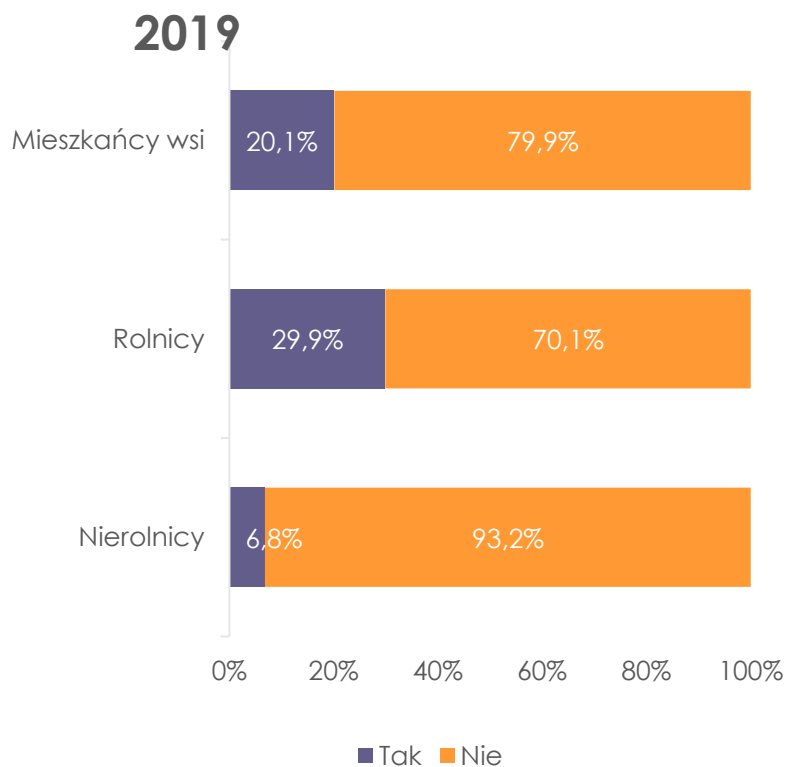
OCENA INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH - KRUS

W okresie ostatnich 12 miesięcy 20% mieszkańców wsi załatwiała sprawy bezpośrednio w jednostkach KRUS. Wśród rolników odsetek ten wyniósł 30%.

Działalność KRUS została oceniona pozytywnie (bardzo dobrze ocenili ją 32% korzystających z usług, a dobrze 59%).

Wśród pożądanых źródeł uzyskiwania informacji o działalności KRUS najczęściej wymieniano informacje przekazywane przez pracowników KRUS (50% wskazań) i materiały informacyjne u sołtysów (38%). Najrzadziej natomiast wskazywano portal internetowy Centralnej Biblioteki Rolniczej (6%).

W27. Czy w okresie ostatnich 12 m-cy załatwiał(a) Pan(i) sprawy bezpośrednio w jednostkach KRUS (oddział regionalny, placówka terenowa)?

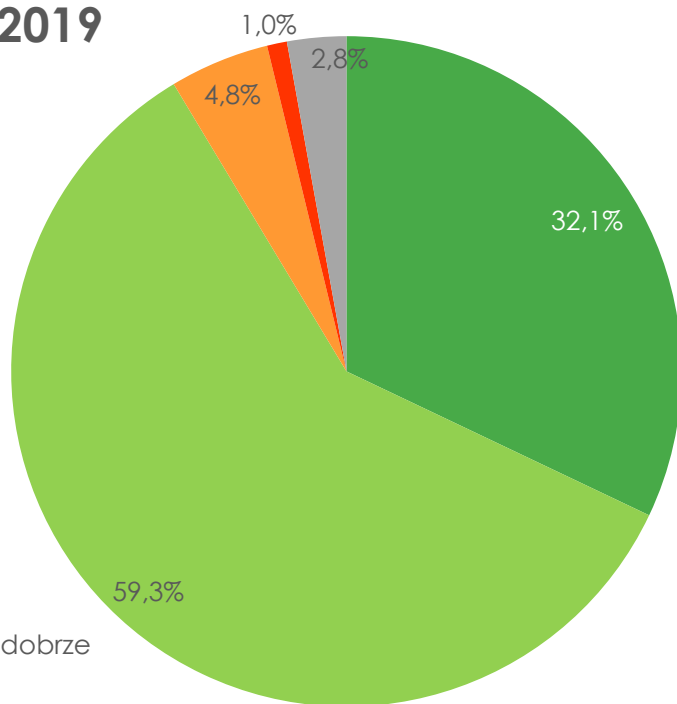

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658)

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=893); Nierolnicy (N=657)

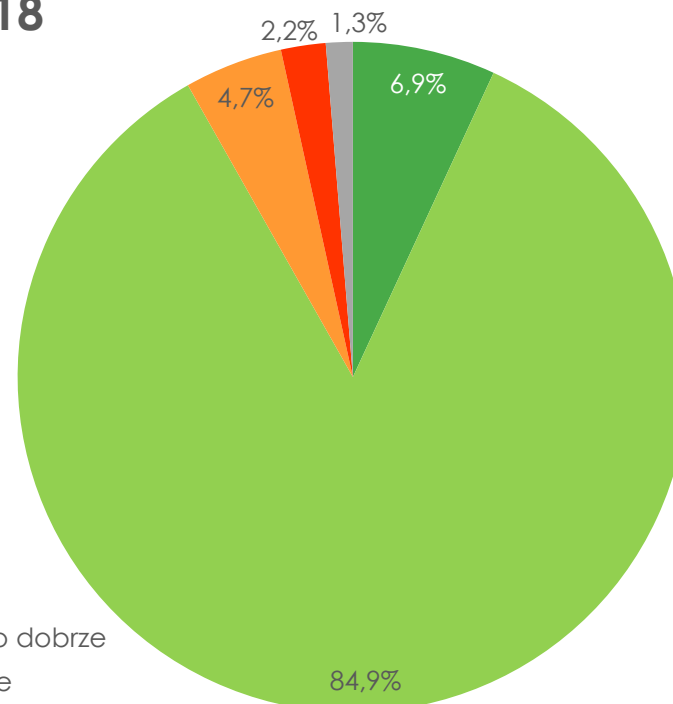
W28. Jak ocenia Pan(i) jakość obsługi w tych jednostkach?

2019

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Źle
- Bardzo źle
- Nie wiem/ trudno powiedzieć

2018

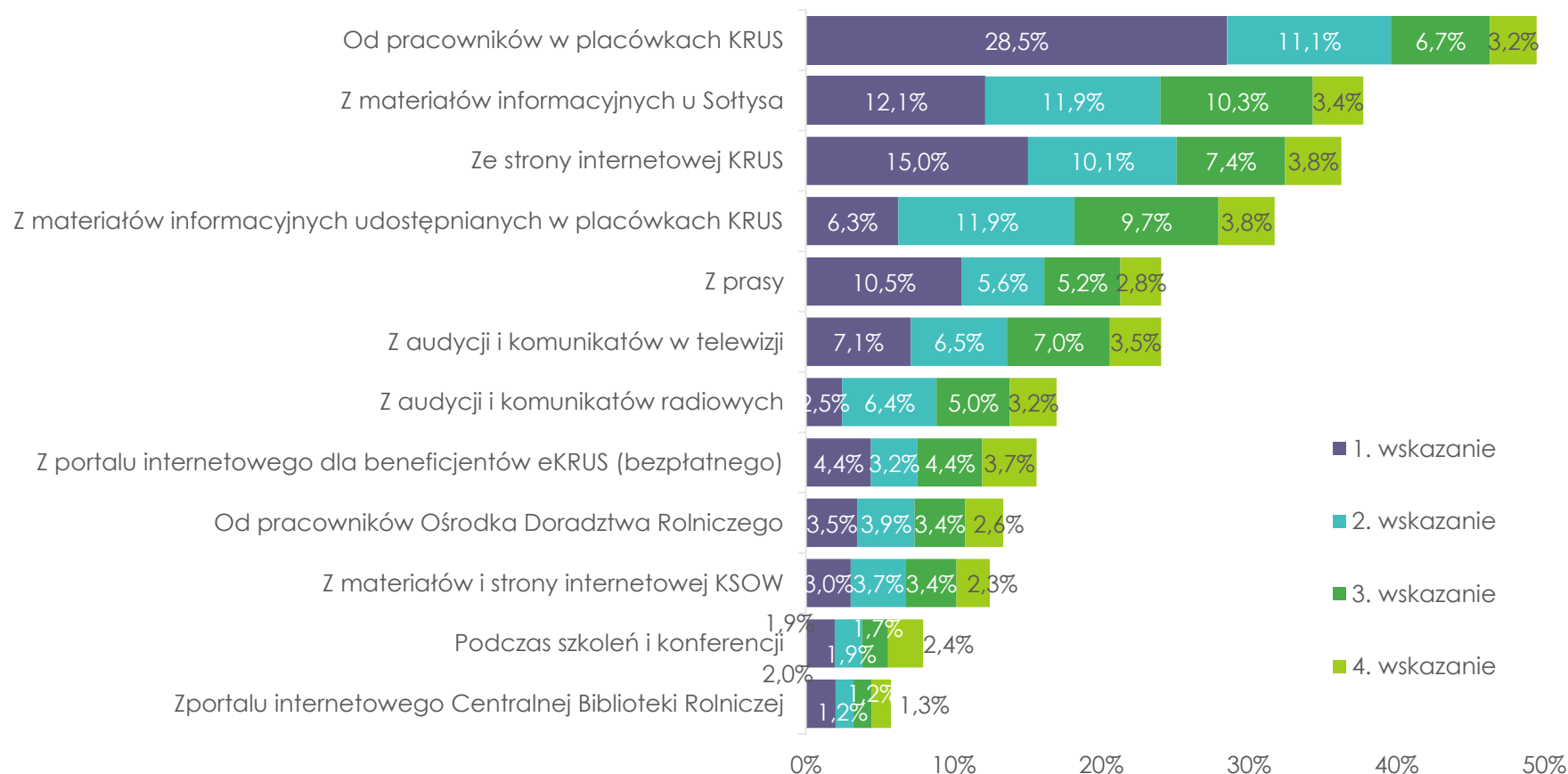

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Źle
- Bardzo źle
- Nie wiem/ trudno powiedzieć

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach KRUS w ostatnich 12 miesiącach (N=312)

Mieszkańcy wsi załatwiający sprawy bezpośrednio w jednostkach KRUS w ostatnich 12 miesiącach (N=232)

W30. Z jakiego źródła chciał(a)by Pan(i) pozyskiwać informacje o działalności KRUS, w tym m.in. o świadczeniach realizowanych przez KRUS?

Mieszkańcy wsi (N=1550); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią

OCENA USŁUG DORADCZYCH

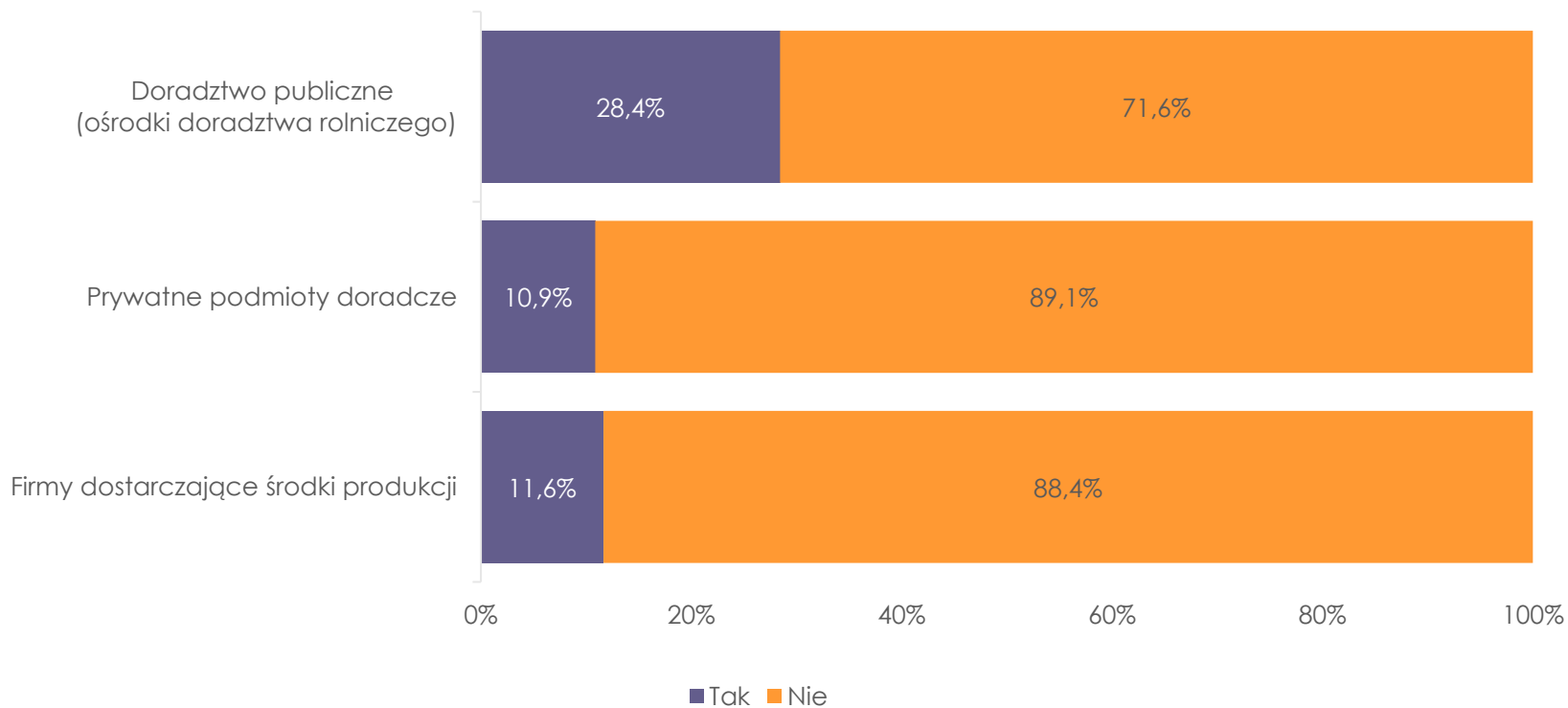
W okresie ostatnich 24 miesięcy z usług doradczych w zakresie prowadzenia produkcji rolniczej, udzielanych przez ośrodki doradztwa rolniczego skorzystało 28% rolników, usług doradczych firm dostarczających środki produkcji skorzystało 12%, zaś udzielanych przez prywatne pomioty doradcze – 11%. Porady udzielane przez wszystkie trzy typy jednostek zostały ocenione bardzo dobrze lub dobrze przez ponad 90% rolników korzystających z tych usług.

Najczęściej korzystano z doradztwa w zakresie modernizacji gospodarstw rolnych (35%), integrowanej ochrony roślin, w tym oceny zagrożeń agrofagami i pomocy w podejmowaniu decyzji w zakresie stosowania metod i zabiegów (28%), oceny dostosowania gospodarstwa do norm i wymogów wzajemnej zgodności oraz analizy sytuacji produkcyjno-ekonomicznej gospodarstwa (po 23%).

W perspektywie najbliższych 3 lat respondenci zauważają potrzeby doradcze w obszarze modernizacji gospodarstw rolnych (37%), sprzedaży bezpośredniej i małego przetwórstwo w gospodarstwie (26%), restrukturyzacji małych gospodarstw oraz systemu rolnictwa ekologicznego (w tym pomocy w podejmowaniu decyzji o przystąpieniu oraz w realizacji działania Rolnictwo ekologiczne) – po 21% wskazań.

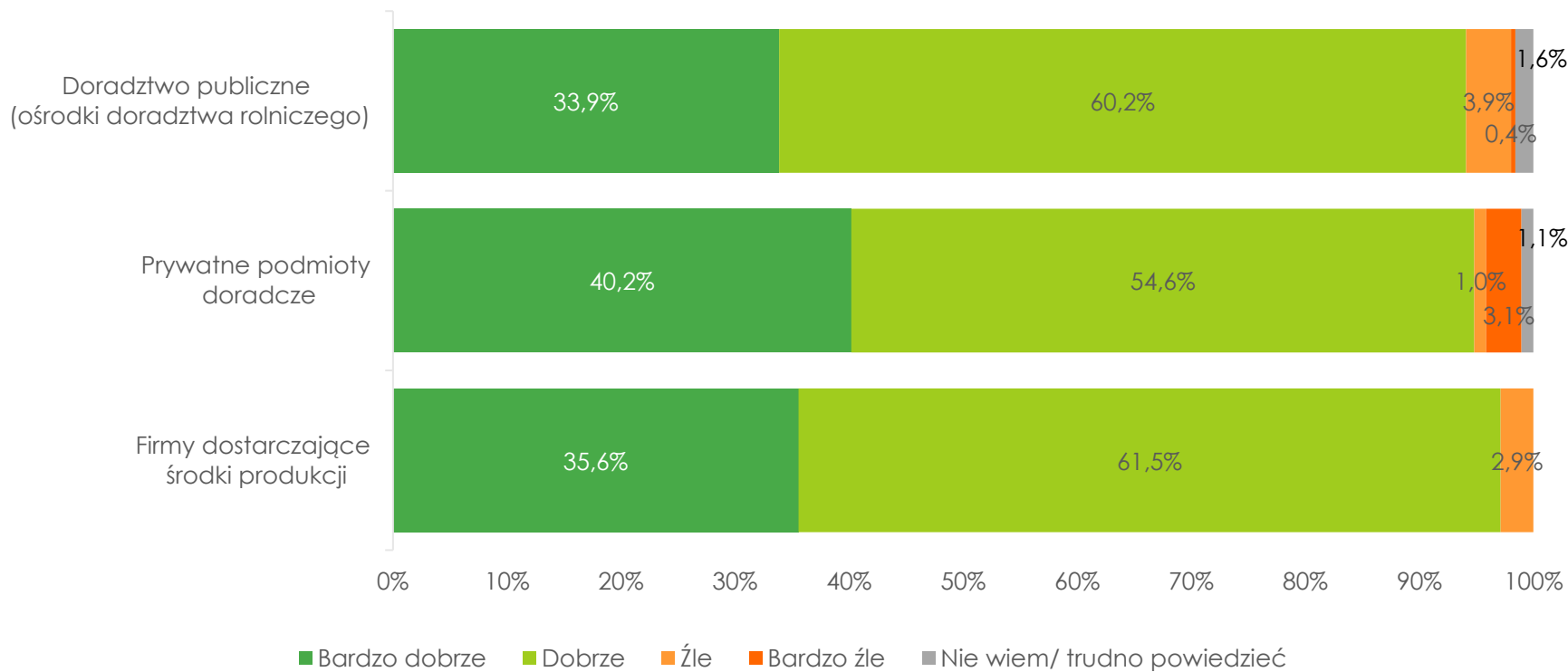
Rolnicy, którzy nie skorzystali z usług doradczych, najczęściej deklarowali, że nie mieli takiej potrzeby (66% wskazań, w tym 60% na pierwszym miejscu). Wśród przyczyn niekorzystania z doradztwa wymieniano też brak funduszy na opłacenie porad (22%) oraz samodzielne zdobywanie potrzebnej wiedzy (20%).

R26. Czy w okresie ostatnich 24 miesięcy korzystał(a) Pan(i) z usług doradczych w zakresie prowadzenia produkcji rolniczej, udzielanych przez:

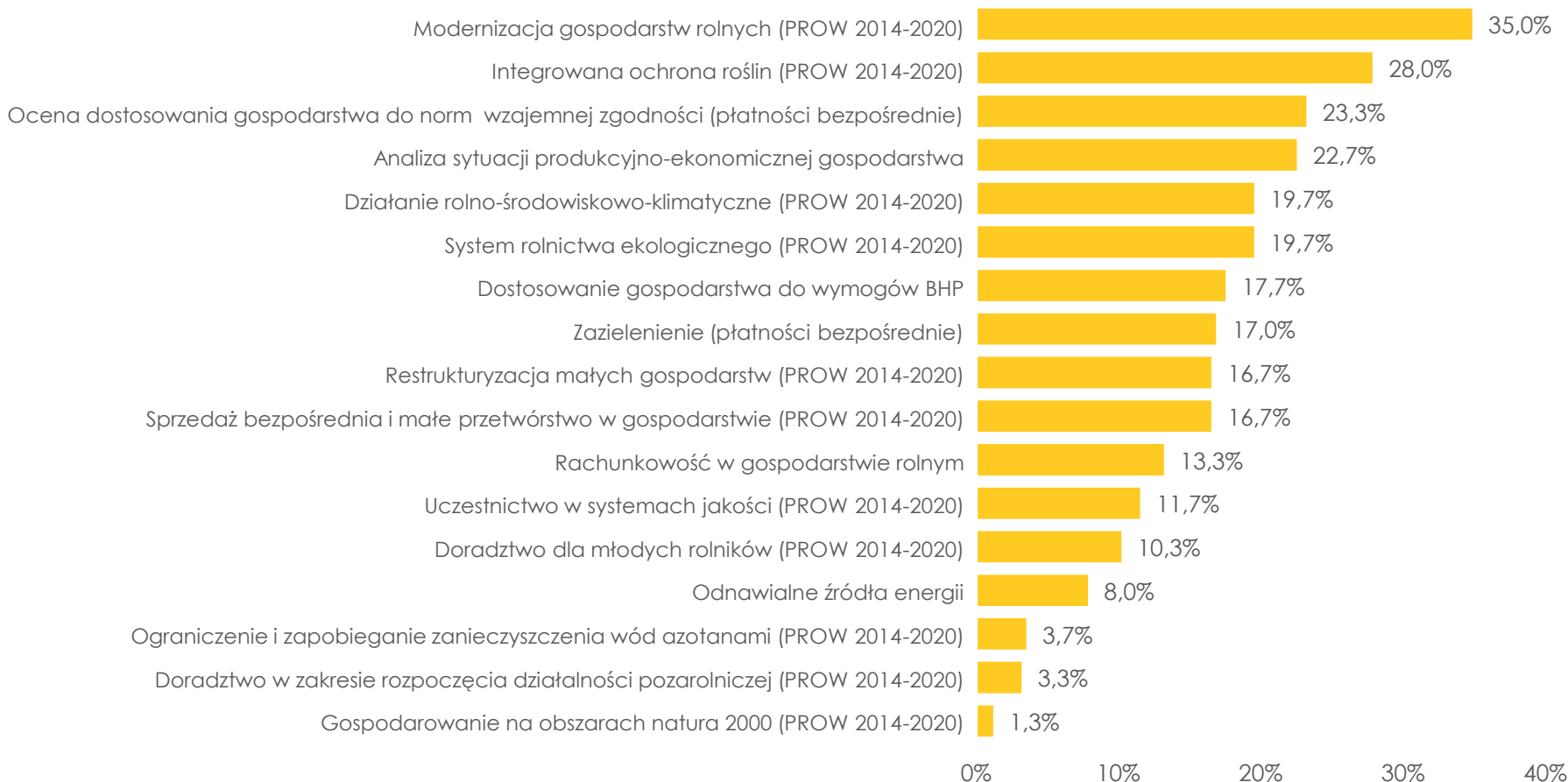

Rolnicy (N=892)

R27. jak ocenia Pan(i) jakość otrzymanej usługi doradczej / pomocy?

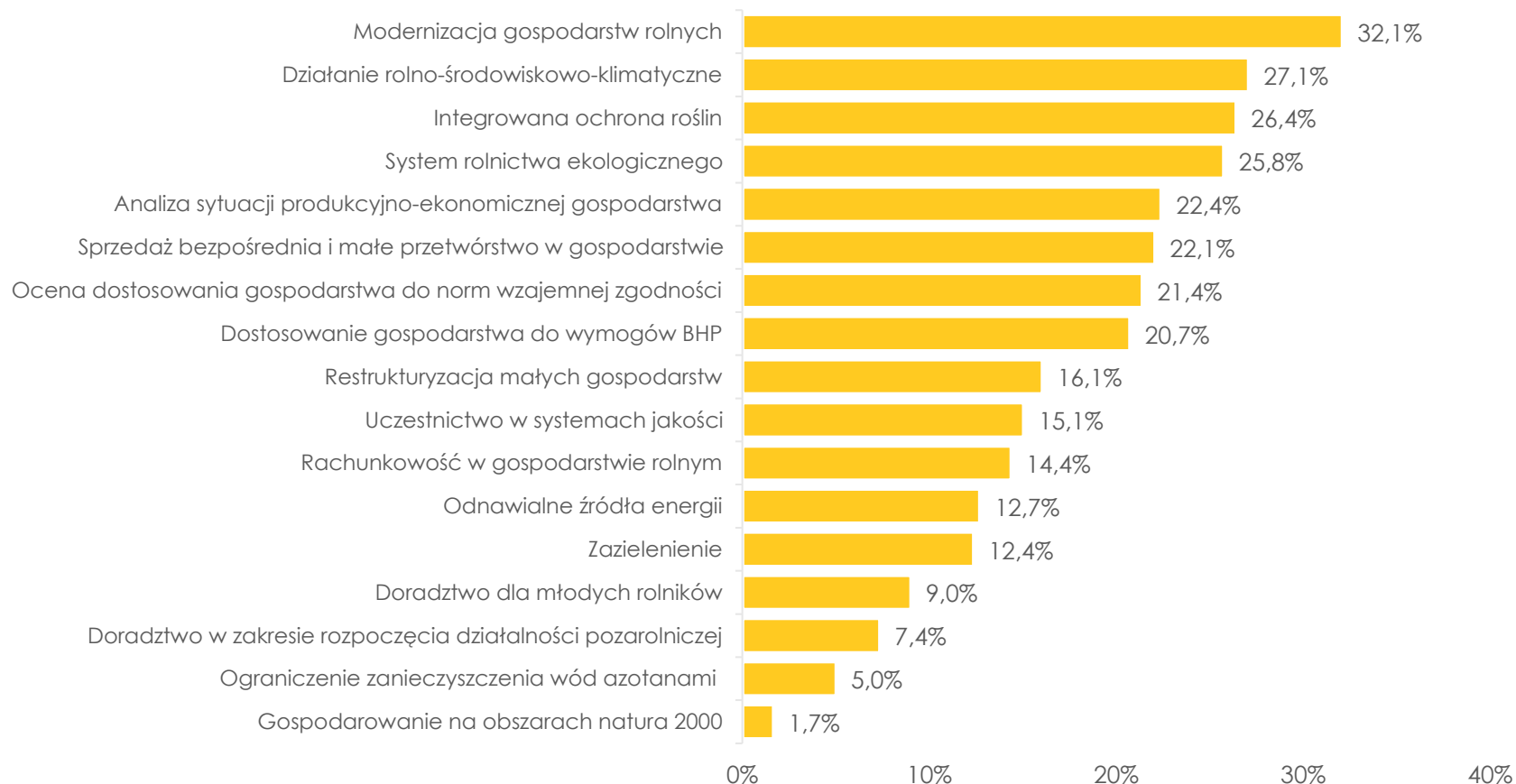

Rolnicy korzystający z: doradztwa publicznego (N=253); z doradztwa prywatnych podmiotów (N=97); firm (N=104)

R28. W jakiej dziedzinie korzystał(a) Pan(i) z tego doradztwa?

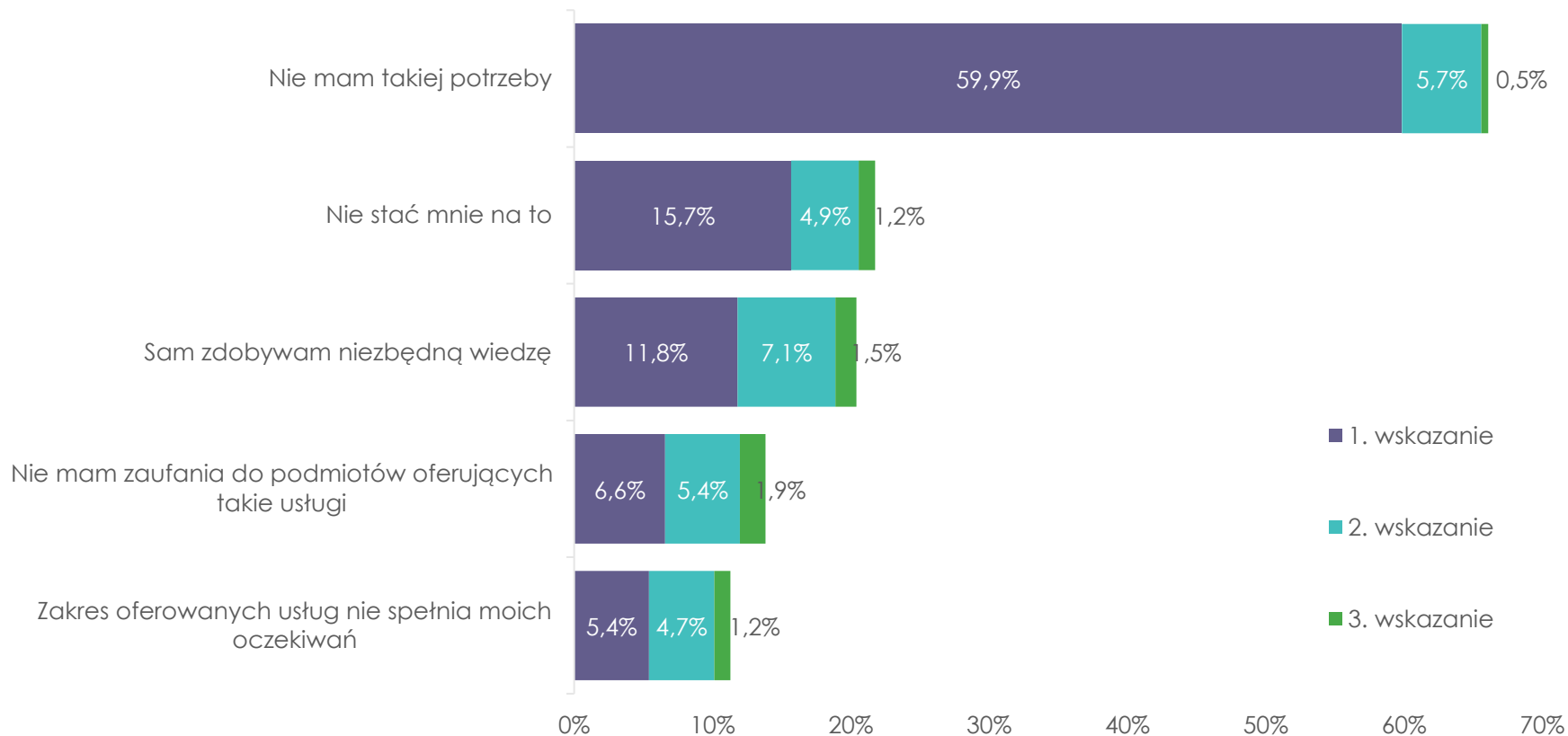
Rolnicy korzystający z doradztwa (N=299); pytanie wielokrotnego wyboru

R29. Jakie potrzeby doradcze dostrzega Pan(i) w swoim gospodarstwie w perspektywie kolejnych 3 lat?

Rolnicy korzystający z doradztwa (N=299); pytanie wielokrotnego wyboru

R30. Dlaczego nie korzystał(a) Pan(i) z usług doradczych?

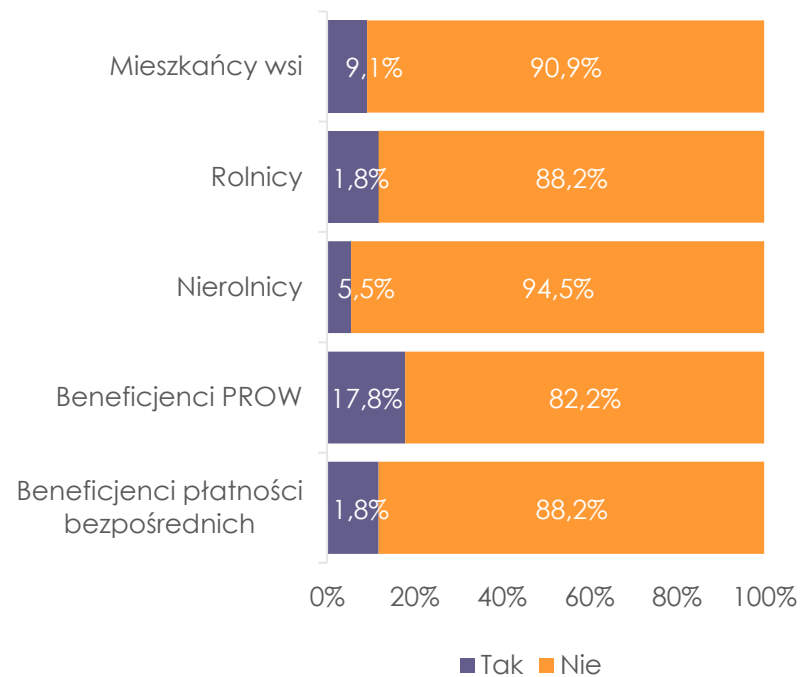
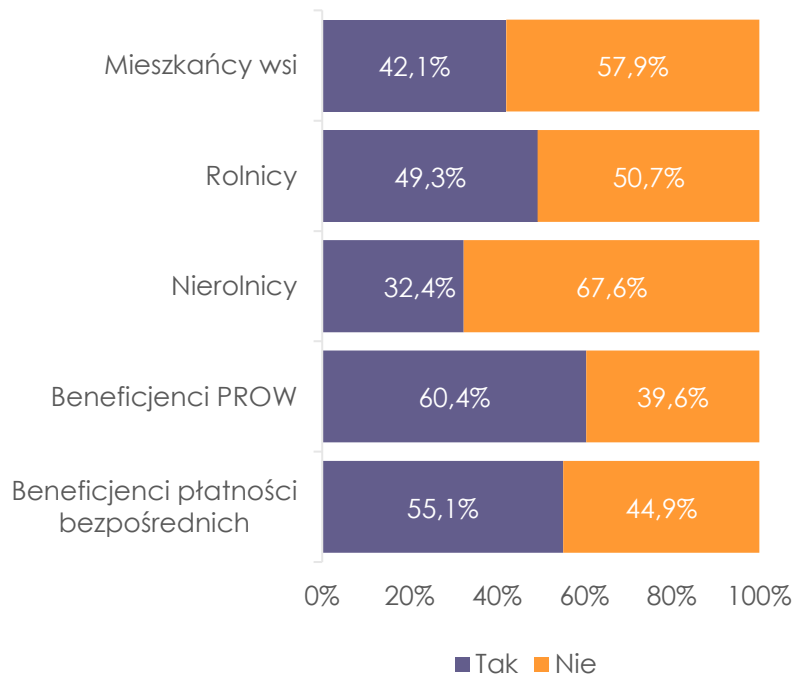

Rolnicy nie korzystający z doradztwa (N=593); pytanie wielokrotnego wyboru z hierarchią; nie przedstawiono odpowiedzi, których częstość wskazań była niższa niż maksymalny błąd statystyczny

W31. Czy rozpoznaje Pan(i) znak „Polska smakuje”?

W31. Czy brał(a) Pan(i) udział w wydarzeniach pod marką „Polska smakuje”?

*Polska
smakuje*

Mieszkańcy wsi (N=1550); Rolnicy (N=892); Nierolnicy (N=658); Beneficjenci PROW (N=359); Beneficjenci płatności bezpośrednich (N=662)